

Gorski centri v Sloveniji

Študija razvojnega stanja, potreb in ukrepov

23. julij 2019

Naročnik:

Republika Slovenija

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

Kotnikova ulica 5

1000 Ljubljana

Tel.: 01 400 33 11

www.mgrt.gov.si

Naziv dokumenta:

Gorski centri v Sloveniji

Študija razvojnega stanja, potreb in ukrepov

Naročilo:

N2130-19-0163

Datum:

23. 7. 2019

Izvajalec:

K&Z, Svetovanje za razvoj d. o. o.

Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica

Tel.: + 386 (0) 590 28 280

E-pošta: info@kz-consult.si, www.kz-consult.si

mag. Slavka Zupan

Boštjan Mencinger, univ. dipl. ing.

Foto na naslovnici:

Mediateka STO, Iztok Medja

Kazalo

SEZNAM TABEL	4
SEZNAM SLIK	4
OKRAJŠAVE	6
1 UVOD	8
1.1 OZADJE IN NAMEN NALOGE	8
1.2 GORSKI CENTRI	9
1.3 ZAKONODAJNI OKVIR	9
1.4 METODOLOGIJA	11
2 PREGLED DELUJOČIH GORSKIH CENTROV V SLOVENIJI.....	14
2.1 ŠTEVILO IN STRUKTURA GORSKIH CENTROV	14
2.2 PRAVNO-ORGANIZACIJSKA, LASTNIŠKA IN VELIKOSTNA STRUKTURA UPRAVLJAVCEV	18
2.3 VELIKOST SMUČIŠČ (DOLŽINA, POVRŠINA SMUČIŠČA)	21
2.4 ZASNEŽEVANJE SMUČIŠČ	21
2.5 ŠTEVILO IN LASTNOSTI NAPRAV (TIP NAPRAVE, STAROST, DOLŽINA, KAPACITETA)	23
2.6 ŠTEVILO OBRATOVALNIH DNI IN OBISK GORSKIH CENTROV V ZIMSKIH SEZONAH OD SEZONE 2009/2010 DO SEZONE 2018/2019 26	
2.7 STRUKTURA OBISKA GORSKIH CENTROV V KOLEDARSKEM LETU 2018.....	29
2.8 POSLOVANJE NAJVEČJIH 20 GORSKIH CENTROV	34
2.9 VREMENSKI PODATKI	37
3 PREDVIDENE NALOŽBE GORSKIH CENTROV	45
3.1 KRATKOROČNE NALOŽBE GORSKIH CENTROV (REALNI PROJEKTI 2020-2022).....	45
3.2 DOLGOROČNI NAČRTI GORSKIH CENTROV (REALNI PROJEKTI 2023- 2030).....	47
4 REALNI VIRI FINANCIRANJA GORSKIH CENTROV NA PRESEČNI DATUM	49
5 FINANCIRANJE GORSKIH CENTROV/ SMUČIŠČ V ITALIJI, AVSTRIJI IN SRBIJI GLEDE NA TIP IN VELIKOST 60	
5.1 AVSTRIJA	60
5.1.1 Zvezna raven.....	60
5.1.2 Regionalna raven.....	61
5.2 ITALIJA	72
5.2.1 Zvezna raven.....	72
5.2.2 Regionalna raven.....	72
5.3 SRBIJA	81
6 PREDLOG UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE STANJA V GORSKIH CENTRIH/SMUČIŠČIH	83
6.1 NABOR UKREPOV PO PODROČJIH S KRATKIM OPISOM.....	85
6.2 PODROBNEJŠI OPIS PREDLAGANEGA KLJUČNEGA UKREPA 1	91
7 POTREBE PO SPREMEMBI ZAKONODAJE.....	93
8 LITERATURA IN VIRI	94
9 PRILOGE	96
9.1 PRILOGA 1: PREGLED DELUJOČIH GORSKIH CENTROV S PRAVNO-ORGANIZACIJSKO IN LASTNIŠKO STRUKTURO UPRAVLJAVCEV ...	96
9.2 PRILOGA 2: PREGLED VELIKOSTI SMUČIŠČ, ZASNEŽEVANJA IN SPREMLJAJOČE PONUDBE PRI UPRAVLJAVCIH GORSKIH CENTROV 101	
9.3 PRILOGA 3: PREGLED ŠTEVILA IN LASTNOSTI ŽIČNIŠKIH NAPRAV PO GORSKIH CENTRIH	106
9.4 PRILOGA 4: OBRATOVALNI DNEVI IN OBISK V ZIMSKI SEZONI PO GORSKIH CENTRIH OD 2009/2010 DO 2018/2019.....	119
9.5 PRILOGA 5: OBRATOVALNI DNEVI IN STRUKTURA OBISKA V KOLEDARSKEM LETU 2018 PO DELUJOČIH GORSKIH CENTRIH.....	123

9.6	PRILOGA 6: OBRATOVALNI DNEVI IN STRUKTURA OBISKA V CELOLETNIH GORSKIH CENTRIH PO MESECIH V KOLEDARSKEM LETU 2018	126
9.7	PRILOGA 7: ANALIZA FINANČNEGA POSLOVANJA 20 NAJVEČJIH GORSKIH CENTROV ZA OBDOBJE 2010 – 2018	133
9.8	PRILOGA 8: POVPREČNA DEBELINA SNEŽNIH PADAVIN IN DRUGI VREMENSKI PODATKI V SLOVENIJI OD LETA 2000	142
9.9	PRILOGA 9: SEZNAM REALNIH KRATKOROČNIH NALOŽB (2020-2022) PO GORSKIH CENTRIH	146
9.10.	PRILOGA 10: SEZNAM DOLGOROČNIH NALOŽB (2023-2030) PO GORSKIH CENTRIH	153

Seznam tabel

Tabela 1	Število in struktura delujočih gorskih centrov oz. krajev z žičniškimi napravami po regijah, 2019	16
Tabela 2	Pravno-organizacijska struktura upravljavcev delujočih gorskih centrov	18
Tabela 3	Lastniška struktura upravljavcev delujočih gorskih centrov	18
Tabela 4	Velikostna struktura upravljavcev delujočih gorskih centrov po ZGD-1	19
Tabela 5	Simulacija velikostne strukture upravljavcev delujočih gorskih centrov z vidika državnih pomoči	20
Tabela 6	Površina smučišč in dolžina smučarskih prog delujočih gorskih centrov	21
Tabela 7	Delež smučišč delujočih gorskih centrov pod tehničnim zasneževanjem	22
Tabela 8	Tip žičniških naprav v delujočih gorskih centrih	23
Tabela 9	Dolžina, kapaciteta in povprečna starost žičniških naprav v delujočih gorskih centrih	24
Tabela 10	Število obratovalnih dni in število obiskovalcev (smučarskih) gorskih centrov v zimskih sezonah od 2009/2010 do 2018/2019	26
Tabela 11	Obratovalni dnevi in struktura obiska gorskih centrov v letu 2018	29
Tabela 12	Dvajset največjih gorskih centrov glede na število obiskovalcev v koledarskem letu 2018	30
Tabela 13	Izbor relevantnih meteoroloških postaj po posameznem centru	40
Tabela 14	Rekapitulacija načrtovanih realnih kratkoročnih naložb (2020-2022) gorskih centrov po vrsti naložbe	45
Tabela 15	Rekapitulacija načrtovanih kratkoročnih naložb gorskih centrov po letih	46
Tabela 16	Rekapitulacija načrtovanih dolgoročnih naložb (2023-2030) gorskih centrov po vrsti naložbe	47
Tabela 17	Pregled realnih virov financiranja gorskih centrov v Sloveniji na dan 15. 7. 2019	51
Tabela 18	Pregled primerov programov in spodbud v Avstriji	67
Tabela 19	Pregled primerov programov in spodbud v Italiji	77
Tabela 20	Predlog ukrepov za izboljšanje stanja v gorskih centrih	85

Seznam slik

Slika 1	Metodološki pristop k izvedbi naloge	12
Slika 2	Struktura gorskih centrov v Sloveniji, julij 2019	17
Slika 3	Gibanje števila obiskovalcev (smučarjev) v Sloveniji v zimskih sezonah od 2009/2010 do 2018/2019	27
Slika 4	Gibanje dnevnega števila smučarskih obiskovalcev v zimskih sezonah v celoletnih centrih	28
Slika 5	Največjih pet gorskih centrov po ciljni skupini obiskovalcev v koledarskem letu 2018	29
Slika 6	Število in struktura obiskovalcev v gorskih centrih v koledarskem letu 2018	31
Slika 7	Tržni deleži gorskih centrov glede na delež obiskovalcev po gorskih centrih v koledarskem letu 2018	31
Slika 8	Gibanje števila in strukture obiskovalcev v 13 celoletnih gorskih centrih po mesecih v letu 2018	32
Slika 9	Gibanje števila obratovalnih dni v 13 celoletnih gorskih centrih po mesecih v letu 2018	32
Slika 10	Število domačih in tujih obiskovalcev 13 celoletnih gorskih centrov po mesecih v letu 2018	33
Slika 11	Čisti prihodki od prodaje (v EUR) 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 – 2018	34
Slika 12	Skupen EBITDA (v EUR) 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 – 2018	35
Slika 13	Skupen neto dolg (v EUR) 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 – 2018	36
Slika 14	Mediana neto dolg/EBITDA 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 – 2018	36
Slika 15	Neto dolg/EBITDA za izbrane gorske centre 2010-2018	37

Slika 16 Časovni trak višine snežne odeje 25. decembra ob 7. uri zjutraj za obdobje 1961-2013 in verjetnost, da bo na božično jutro snežna odeja debela vsaj 10 cm	39
Slika 17 Pregled lokacij gorskih centrov in najbližjih meteoroloških postaj	41
Slika 18 Povprečna letna debelina snežne odeje od leta 2000 do 2018 (v cm).....	42
Slika 19 Povprečna debelina snežne odeje v zadnjih 18 letih za meteorološke postaje relevantne za gorske centre (v cm)	42
Slika 20 Vsota zapadlega snega v posameznem letu (v cm).....	43
Slika 21 Povprečna letna vsota zapadlega snega v zadnjih 18 letih za meteorološke postaje relevantne za gorske centre (v cm)	43
Slika 22 Portfelj LKBG Land Kärnten Beteiligungen GmbH	63
Slika 23 Konceptualni okvir (intervencijska logika).....	83

Okrajšave

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
ARSO	Agencija RS za okolje
CLLD	Programi, ki jih vodi skupnost
ČŠOD	Center šolskih in obšolskih dejavnosti
ČN	Čistilna naprava
DUTB	Družba za upravljanje terjatev bank, d.d.
EBITDA	Dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (dobiček iz poslovanja + amortizacija)
EIB	Evropska investicijska banka
EKP	Evropska kohezijska politika
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ESI	Evropski strukturni in investicijski skladi
ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ETP	Emisije toplogrednih plinov
EUP	Enota urejanja prostora
EUR	Evro
FI	Finančni instrumenti
FJK	Furlanija – Julijska Krajina
GC	Gorski center
GIZ	Gospodarsko interesno združenje
GJS	Gospodarske javne službe
ITP	Integralni turistični produkt
JR	Javni razpis
KAD	Kapitalska družba, d.d.
KWF	Koroški sklad za gospodarstvo (nem. Kärntner Wirtschaftsförderungs Fonds)
LAS	Lokalna akcijska skupina
LKBG	Koroško deželno upravljavsko podjetje (nem. LKBG Land Kärnten Beteiligungen GmbH)
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MOM	Mestna občina Maribor
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MS	Mala smučišča
MSP	Mala in srednje velika podjetja
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NO-BBG	Niederösterreichische Bergbahnen – Beteiligungsgesellschaft GmbH
NP	Ni podatka
n.s.	Ni smiselno
OP EKP	Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
OVE	Obnovljivi viri energije
RR	Raziskave in razvoj
RRA	Regionalna razvojna agencija
RS	Republika Slovenija
RTC	Rekreacijsko turistični center
ŠC	Športni center
SDH	Slovenski državni holding
SKTE	Standardna klasifikacija teritorialnih enot
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
SPS	Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo
SRRS	Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja

SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SVRK	Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
SWOT	Analiza prednosti, slabosti, priložnosti in tveganj
URE	Učinkovita raba energije
US	Upravičeni stroški
WKO	Gospodarska zbornica Avstrije (nem. Wirtschaftskammer Österreich)
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ŽN	Žičniška naprava
ZPOP-1	Zakon o podpornem okolju za podjetništvo
ZSInv	Zakon o spodbujanju investicij
ZSmuč-1	Zakon o varnosti na smučiščih
ZŠpo-1	Zakon o športu
ZSŽ	Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ
ZUreP-2	Zakon o urejanju prostora
ZVO-1	Zakon o varstvu okolja

1 Uvod

1.1 Ozadje in namen naloge

Gorski centri so zelo pomemben gradnik in potencial slovenskega turizma

Slovenski turizem že peto leto zapored beleži povečano rast prihodov in prenočitev, slednja pa je še posebej izrazita in nadpovprečna v gorskih destinacijah. Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) je Slovenija v letu 2018 ustvarila 5,93 milijona prihodov, kar je 8 % več kot leto prej, in 15,69 milijona prenočitev oz. 10 % več kot leta 2018. Po kazalniku prenočitev so gorske občine oz. Alpska Slovenija najpomembnejša slovenska makro destinacija, saj ustvari kar **29 % vseh prenočitev** v Sloveniji. Gorske občine so beležile tudi **nadpovprečno, 14-odstotno rast** prenočitev med letoma 2017 in 2018.

V skladu s **Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021**¹ gorski centri z žičniško infrastrukturo in spremljajočo celoletno ponudbo predstavljajo temeljni gradnik dveh nosilnih slovenskih turističnih produktov, in sicer produktov "Počitnice v gorah" in "Outdoor". Prav zaradi prepoznanega potenciala gorskih centrov ter po drugi strani precejšnjega zaostajanja žičniške in spremljajoče turistične infrastrukture za konkurenco Strategija med ključnimi ukrepi predvideva posodobitev in razširitev sistema žičniške infrastrukture ter njeno prilagoditev močnemu razvoju produkta "Počitnice v gorah" in produkta "Outdoor".

Namen študije Gorski centri - strokovna podlaga za nadaljnje oblikovanje razvojnih spodbud

Pričujoči dokument analizira trenutno stanje infrastrukture, lastništva ter poslovnih in finančnih kazalnikov delujočih gorskih centrov v Sloveniji (Poglavje 2). V Poglavju 3 predstavlja načrtovane investicijske projekte gorskih centrov za obdobje naslednjih treh let in tudi za daljše časovno obdobje. Na osnovi prepoznanih potreb gorskih centrov, analize obstoječih razvojnih spodbud (Poglavje 4) in poznanih podnebnih tveganj ter ob upoštevanju predstavljenih praks v financiranju gorskih centrov v Italiji, Avstriji in Srbiji (Poglavje 5) so v zaključku dokumenta podani predlogi ukrepov za izboljšanje stanja v gorskih centrih (Poglavje 6). V tem pogledu študija za naročnika Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo predstavlja strokovno podlago za nadaljnje oblikovanje razvojnih spodbud za krepitev konkurenčnosti in vzdržnosti slovenskih gorskih centrov ter kakovosti dveh nosilnih turističnih produktov države.

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021

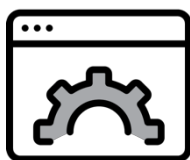
Vizija produkta Počitnice v gorah: Posodobljena turistična infrastruktura omogoča celoletne počitnice v gorah, z odlično izkušnjo obiskovalcev in raznoliko ponudbo aktivnih doživetij v naravi (outdoor), ki so lahko dostopna in zadovoljujejo potrebe zahtevnega obiskovalca. Ta produkt močno vpliva na celostno podobo Slovenije kot butične in aktivne destinacije z visoko dodano vrednostjo.

Vizija produkta Outdoor: Slovenski outdoor produkt je med najkonkurenčnejšimi v Evropi, temelji pa na izjemnih naravnih danostih, kakovostni infrastrukturi, trajnostnih poslovnih praksah ter odgovorni rabi naravnih in kulturnih danosti. Produkt ima velik vpliv na celostno podobo Slovenije kot zelene in aktivne destinacije.

¹, http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

1.2 Gorski centri

Gorski centri kot pojem v slovenski turistični teoriji in zakonodaji niso posebej opredeljeni, čeprav se termin v praksi pogosto uporablja za različne namene.

Za namene te naloge **gorske centre** razumemo kot turistična središča, ki se nahajajo v gorskem ali hribovitem svetu in temeljijo na žičniški infrastrukturi. V preteklosti so bila to zimsko-smučarska središča, s Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021 in novimi turističnimi trendi pa se vse bolj preusmerjajo v celoletne centre, ki omogočajo različna doživetja v gorski naravi.

Poleg vseh oblik smučanja se v gorskih centrih odvijajo tudi poletne aktivnosti, kot so gorsko kolesarjenje, pohodništvo, jadrarno padalstvo, plezanje in podobne outdoor aktivnosti. Na območju gorskih centrov so praviloma na voljo tudi namestitve, gostinska ponudba in spremljajoče storitve. Žičniške naprave v teh centrih so pomemben generator razvoja, ki v okolje skozi potrošnjo obiskovalcev prinašajo multiplikativne učinke na ostale dejavnosti.

V analizo so vključeni tudi drugi manjši (neturistični) kraji z vsaj eno žičniško napravo namenjeno smučanju.

Dokument tako obravnava centre, kjer se nahajajo žičniške naprave namenjene zimskim rekreativno-turističnim dejavnostim in ki imajo znanega upravljavca. Osnovni popis lokacij v tej študiji je izdelan na podlagi seznama delujočih centrov, ki ga vodi Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ in dopolnjen s podatki Ministrstva za infrastrukturo (MZI).

V evidenci žičniških naprav MZI je zabeleženo 97 lokacij žičniških naprav, od katerih jih 60² po podatkih Ministrstva za infrastrukturo z dne 16. 7. 2019 obratuje, saj so jim bila po uradni dolžnosti izdana dovoljenja (op. v zadnjih petih letih je smučišče imela najmanj eno veljavno dovoljenje za žičniško napravo). Slednja obravnavamo tudi kot gorske centre in so predmet te naloge. Želeli bi izpostaviti, da to ne pomeni, da v primeru lokacij, ki iz različnih razlogov ne obratujejo več, ne obstaja možnost njihove reaktivacije in revitalizacije v manjšem obsegu ali za nove inovativne in trajnostne turistične vsebine. Večina gorskih centrov se namreč nahaja na podeželskih, robnih in obmejnih območjih, zato je uspešno delovanje gorskih centrov pomembno tudi z vidika zagotavljanja skladnega regionalnega razvoja Slovenije.

1.3 Zakonodajni okvir

Glede na predhodno razumevanje gorskih centrov je njihovo delovanje pretežno povezano z zakonodajo na področju turizma, prometa in športa.

Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb, ZŽNPO (Ur. l. RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14, NPB, št. 2) določa zahteve glede varnosti konstrukcije žičniških naprav, pogoje za graditev žičniških naprav, zahteve

² Seznam evidentiranih delujočih smučišč po ZVSmuč-1, ga. Betka Miklič, MZI, 16.7.2019. Žičniško napravo v planici vodimo pri upravljavcu Kranjska Gora.

glede načina in varnosti obratovanja žičniških naprav, pogoje javnega prevoza oseb po žičniških napravah in gospodarske javne službe tega prevoza ter nadzor nad izvajanjem zakona. Določbe tega zakona se uporabljajo za žičniške naprave, ki so namenjene za prevoz oseb.

Zakon v 2. členu **opredeljuje, da je graditev žičniških naprav v javnem interesu** zaradi njihovega pomena za pospeševanje razvoja turizma in rekreativnih dejavnosti, za gospodarski in splošni družbeni razvoj manj razvitih in demografsko ogroženih območij in zaradi smotrne ter okolju prijazne rabe prostora za postavitev žičniških naprav. Zakon deli žičniške naprave po vrsti in v več podsistemov (4. člen) ter določa, da je za gradnjo žičniških naprav potrebna koncesija (20. člen).³

Trenutno je v postopku medresorskega usklajevanja Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb, katerega glavni cilji so:

- Nomotehnična in vsebinska prilagoditev z uredbo 424/2016/EU o žičniških napravah in razveljavitvi Direktive 2000/9/ES,
- Uvedba možnosti sofinanciranja obratovanja žičniških naprav, ki so ključne za dostop do generatorjev turizma (javni prevoz z vzpenjačami in žičnicami) s strani države oz. lokalne skupnosti,
- Uvedba možnosti sofinanciranja vzdrževanja, obratovanja in gradnje žičniških naprav s strani države oz. lokalne skupnosti,
- Ukinitev zahteve imenovanja namestnika vodje obratovanja žičniške naprave,
- Sprememba veljavnosti dovoljenj za obratovanje žičniških naprav.⁴

Ministrstvo za infrastrukturo ocenjuje, da **žičnice kot del prometnega sistema** sodijo med **najbolj sonaravne oblike transporta** in so tesno soodvisne od vseh vrst gospodarskih dejavnosti in delovanja športno-turističnih centrov. Žičniški prometni podsistem ima v okviru enovitega prometnega sistema RS specifično vlogo in pomen, saj omogoča in zagotavlja mobilnost potnikov in tovora oz. dostopnost do praviloma demografsko ogroženih krajev, kjer drugi prometni podsistemi zaradi specifičnosti reliefa prometne naloge tehnološko ne morejo opravljati.⁵

Zakon o spodbujanju razvoja turizma, ZSRT-1 (Ur. l. RS, št. 13/2018) ureja načrtovanje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja, turistično in promocijsko takso, pogoje za opravljanje dejavnosti turističnih agencij ter turistično vodenje.

Zakon v 2. členu **žičniške naprave in smučišča uvršča med turistično infrastrukturo**. Turistično infrastrukturo opredeljuje kot skupne objekte in naprave, ki na turističnem območju omogočajo turistične dejavnosti (bazeni, žičniške naprave in smučišča, kongresne, gledališke in koncertne dvorane, muzeji in galerije, spomeniki državnega pomena ipd.).

4. člen zakona na **nacionalni ravni** predvideva razvojne spodbude za razvoj turističnih produktov in turističnih dejavnosti, če (med drugim) vsebinsko sledijo nacionalni turistični strategiji. Podrobnejše pogoje, merila in vrste spodbud določi vlada.

³ <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3259>

⁴ <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=2590>

⁵ http://www.mzi.gov.si/si/delovna_podrocja/kopenski_promet/sektoz_za_zeleznice_in_zicnice/zicnice_v_sloveniji/

13. člen Zakona o spodbujanju razvoja turizma določa, da je za spodbujanje razvoja na ravni turističnega območja pristojna **občina**, ki namenska sredstva za turistično infrastrukturo ter opravljanje dejavnosti in storitev v javnem interesu lahko zagotavlja iz koncesijske dajatve in turistične takse (14. člen). 15. člen med dejavnosti v javnem interesu uvršča tudi razvoj in vzdrževanje turistične infrastrukture na turističnem območju.

Zakon o športu, ZŠpo-1 (Ur. l. RS, št. 29/17, 21/18 - ZNOrg)⁶ določa javni interes na področju športa, mehanizme za njegovo uresničevanje, organe, ki so zanj pristojni, pogoje za opravljanje strokovnega dela v športu, pravice športnikov, javne športne objekte in površine za šport v naravi, športne prireditve, zbirke podatkov ter nadzor na področju športa.

Zakon posebej ne definira javnih športnih objektov in površin za šport v naravi, vendar iz določb izhaja, da bi se žičniška infrastruktura oz. smučišča, ki so v javni lasti in javnem interesu, lahko uvrstila med javne športne objekte in površine za šport v naravi. V zadnjem pozivu za leta 2019 je Fundacija za šport odobrila sofinanciranje urejanja manjših smučarskih skakalnic in ene sankaske proge⁷, pred leti pa tudi za nakup snežnih topov v Gačah v višini 16.000 EUR.⁸

V skladu s **4. členom zakona javni interes v športu obsega** naloge nacionalnega in lokalnega pomena, ki se določijo v Nacionalnem programu športa v RS in se uresničujejo na različnih področjih, med drugim na področju športnih programov ter **področju športnih objektov in površin za šport v naravi**. Javni interes v športu v lokalnih skupnostih se določi z občinskimi letnimi programi športa, ki morajo biti v skladu z nacionalnim programom. 5. člen zakona določa načine uresničevanja javnega interesa na strani države, lokalne skupnosti in Fundacije za financiranje športnih organizacij v RS skozi zagotavljanje materialnih pogojev in sredstev za uresničevanje nacionalnega ali lokalnega programa športa, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javnih športnih objektov in površin za šport v naravi ter z zagotavljanjem spodbudnega davčnega in administrativnega okolja za šport.

Med merili za financiranje investicij v gradnjo, obnovo oziroma vzdrževanje športnih objektov in površin za šport v naravi se skladno z zakonom upošteva: i) dostopnost vsem prebivalcem, ii) obstoj športnih objektov in površin za šport v naravi, iii) vrednost naložbe in iv) zagotavljanje vadbenih površin za več športnih panog. Za financiranje investicij v javne športne objekte in površine za šport v naravi, če ti presegajo pomen, ki ga imajo za lokalno skupnost, oziroma je to potrebno zaradi skladnega razvoja države in je v javnem interesu, potreba po izgradnji ali posodobitvi športnih objektov in površin za šport v naravi pa izhaja iz mreže javnih športnih objektov in površin za šport v naravi, se lahko sklene neposredna pogodba (17. člen).

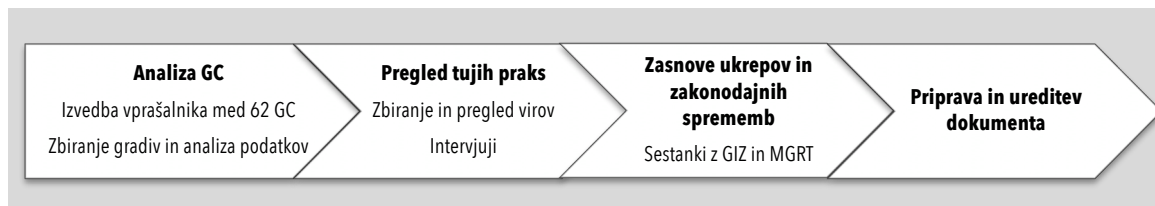
1.4 Metodologija

Uporabljena metodologija odraža vsebine iz projektne naloge naročnika in 3-mesečni čas za izvedbo, ki je bil na voljo za izdelavo dokumenta. Pristop je temeljil na štirih glavnih korakih, ki so prikazani v Sliki 1.

⁶ http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=ZAKO6853

⁷ <http://www.fundacijazasport.org/si/razpisi/239>

⁸ <https://www.dnevnik.si/1042843897>

Slika 1 Metodološki pristop k izvedbi naloge

Analizo stanja gorskih centrov v Sloveniji smo izvedli na podlagi vprašalnika za gorske centre z žičniškimi napravami, zbiranja in obdelave statističnih podatkov ter treh razgovorov s strateško skupino pri Združenju slovenskih žičničarjev – GIZ (dne 6. 5. 2019, 17. 7. 2019, 22. 7. 2019).

Osnovo za opredelitev seznama delujočih gorskih centrov je predstavljala evidenca Združenja slovenskih žičničarjev – GIZ (v nadaljevanju združenje). Združenje ima z MZI sklenjeno pogodbo za statistično spremljanje obiska in obratovanja žičniških naprav, zato njihove evidence dobro odražajo dejansko obratovanje in aktivnost centrov, ki so primarni fokus te naloge. Predhodno urejene evidence skupaj z dodatnimi vprašanji v obliki excel vprašalnika smo 7. 5. 2019 poslali v dopolnitev 62 gorskim centrom, ki so se v obdobju od leta 2000 pojavljali kot delujoči v različnih podatkovnih bazah združenja.

Vprašalnik za gorske centre je vključeval podatke za štiri ključne teme:

- Pregled in dopolnitev obstoječih podatkov o upravljavcih gorskih centrov z žičniškimi napravami;
- Pregled in dopolnitev obstoječih podatkov o smučiščih, sistemih zasneževanja in žičniških napravah;
- Navedbo realnih investicijskih načrtov gorskih centrov za obdobje 3 let (2020-2022);
- Navedbo realnih investicijskih načrtov gorskih centrov za dolgoročno obdobje – do leta 2030;
- Predloge ukrepov za pospešitev razvoja gorskih centrov.

Za pridobitev odgovorov pa smo morali skupaj večkrat elektronsko in telefonsko posredovati. 16. 7. 2019, po prejemu evidence smučišč v obratovanju s strani Ministrstva za infrastrukturo smo sezname uskladili in vprašalnike posredovali še manjkajočim 11 centrom. Tako je bil do zaključka naloge dosežen 85-odstoten odziv delujočih centrov (51 od 60 delujočih centrov ter dodatno vzpenjača Ljubljana). Deset delujočih centrov kljub večkratni urgenci po telefonu ali e-pošti odgovorov ni posredovalo, zato smo prikaze zanje temeljili na različnih javno dostopnih virih. V določenih primerih smo se po informacijo glede statusa obratovanja obrnili tudi na njihove občine.

Zbiranje in obdelava statističnih podatkov o številu obiska in obratovalnih dnevih gorskih centrov sta potekala na osnovi evidenc Združenja slovenskih žičničarjev – GIZ. Obstoječe podatke o žičniških napravah in smučiščih so dopolnili in ažurirali upravljavci, manjkajoče pa smo na koncu dopolnili iz različnih javnih objav in s pomočjo Ministrstva za infrastrukturo. Pri pripravi podatkov o obisku in obratovanju centrov smo se soočili z dvema dejstvoma, zaradi katerih vsi zahtevani podatki niso dostopni na način in v časovnih serijah, kot jih je zahteval naročnik.

- S 1. 1. 2018 je statistično spremljanje prometa in obratovanja prešlo s SURS na združenje. Slednje je z letom 2018 uvedlo novo metodologijo in razširilo obseg zbiranja podatkov o obratovanju, ki omogoča spremljanje tako sezon kot tudi strukture gostov. Združenje razpolaga tudi z individualnimi podatki posameznih gorskih centrov. Pred tem letom je združenje za svoje interne potrebe spremljalo obisk in obratovalne dneve na ravni zimskih mesecev oz. smučarskih sezon.

- Do 31. 12. 2017 je podatke o žičniškem prometu zbiral SURS, vendar pa je beležil le skupen promet na žičniških napravah (torej število voženj potnikov) in ne število dnevniških obiskovalcev oz. smučarjev. Podatki so sicer dostopni na mesečni ravni, a izključno za raven države in ne na ravni posameznega centra. Na SURS smo se obrnili s prošnjo po izdelavi posebnih izpisov za naš namen, vendar smo dobili odgovor, da to ni mogoče.⁹

Analiza obiska in obratovalnih dni po gorskih centrih do leta 2018 tako temelji na zimskih sezonah, za leto 2018 pa je izdelana bolj poglobljeno, saj so nam bili že na voljo tudi strukturni podatki iz novega načina zbiranja podatkov pri združenju. Po podrobni analizi smo ugotovili, da kar nekaj manjših gorskih centrov ne oddaja podatkov oziroma sploh niso zajeti v zbiranje podatkov. Ugotovili smo tudi, da je kakovost poročanja, zlasti manjših gorskih centrov, zelo pomanjkljiva (npr. poročajo le skupno število in ne tudi strukture), kar sicer bistveno ne vpliva na obravnavo ključnih trendov. Za zagotovitev ustreznih podatkov in njihovo kontinuiteto bi bilo potrebno podeliti javno pooblastilo oziroma zagotoviti ustrezno podlago in pravila za zbiranje tovrstnih podatkov. Pri tem bi želeli opozoriti tudi na to, da gre v primeru števila obiska in števila obratovalnih dni za individualne podatke posameznih gorskih centrov, katerih uporabo je za namene te študije pod pogoji 'poslovne zaupnosti' dovolilo Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ. Za nadaljnjo javno objavo slednjih je dopustna le objava skupinskih podatkov, ne pa individualnih podatkov na ravni posameznega centra.

Analiza obstoječih finančnih virov za spodbujanje naložb gorskih centrov je bila izdelana na osnovi pregleda aktualnih javnih razpisov ministrstev in občin ter finančnih instrumentov bank

Podatke o podnebnih razmerah smo pridobili na podlagi izpisa iz baze meteoroloških postaj Agencije RS za okolje (ARSO).

Pregled tujih praks financiranja naložb v gorskih centrih v Avstriji in Italiji smo izvedli na podlagi intervjujev (telekonferenčno, osebno) in prek e-pošte s ključnimi predstavniki upravnih organov in upravljavci nekaterih smučišč ter na osnovi pregleda zakonodaje in spletnih baz dodeljenih državnih pomoči podjetjem. Dodatno smo na isti način pregledali tudi stanje v Srbiji. Izvedeni so bili naslednji intervjuji:

- Italija
 - o Dr. Ing. Markus Pitscheider, direktor Urada za žičnice avtonomne pokrajine Bozen/Bolzano, Južna Tirolska, Italija s sodelavko s pravnega področja Margit Duregger;
 - o Silvia Danielis, Bellina Enedina, Antoniacomi Elvio, Spaliviero Alessandro, strokovnjaki Promoturismo, predstavniki upravljavca žičnic dežele Furlanija – Julijska krajina;
- Avstrija
 - o Mag. Peter Winkler, WKO, Fachverband der Seilbahnen, Wien, 24. 5. 2019;
 - o Georg Bliem, direktor Planai-Hochwurzen-Bahnen GmbH (smučišče Schladming), avstrijska Štajerska;
 - o Mag. Reinhard Zechner, direktor LKBG Land Kärnten Beteiligungen GmbH, avstrijska Koroška;

⁹ E-sporočilo 24. 6. 2019 Bernardka Furtula, Statistični urad RS: "Obveščamo vas, da od leta 2018 ne spremljamo več žičniškega prometa. Podatke za nazaj smo zbirali na nivoju države, tako da vam podatkov na nivoju občin ne moremo poslati, tudi individualnih podatkov ne. Podatke o obiskovalcih pa smo spremljali na vprašalniku, vendar niso obdelani, torej niso preverjeni, ker so bili zbrani samo kot interne input tabele (za potrebe nacionalnih računov-občasnih), zato vam teh podatkov ne moremo posredovati."

- Mag. Jürgen Kopeinig, MA, vodja podpor pri kwf, avstrijska Koroška;
- Srbija
 - Dejan Čika, direktor Skijališta Srbija;
 - Alain Furlani, zastopnik podjetja Leitner za to regijo.

Zasnovno ukrepov in zakonodajnih sprememb smo zasnovali na osnovi analize stanja in potreb slovenskih gorskih centrov, analize obstoječih dostopnih finančnih virov in tujih praks. Dodatno sta bila na to temo izvedena dva sestanka s strateško skupino pri Združenju slovenskih žičničarjev – GIZ (dne 17. 6. 2019, 22. 7. 2019) in poglobljen sestanek z naročnikom MGRT (dne 21. 6. 2019).

Poimenovanje gorskih centrov v tem dokumentu sledi najbolj pogosto uporabljenim nazivom in lahko odstopa od navedenih v dovoljenjih ali v trženjskih gradivih. Kjer je bilo zaradi razumevanja ali spreminjanja imen skozi čas smiselno, smo ob naziv zapisali še drugo ime ali ime bližnjega kraja.

2 Pregled delujočih gorskih centrov v Sloveniji

Pregled delujočih gorskih centrov prikazuje ključne podatke o strukturi gorskih centrov, tako z vidika fizičnega stanja žičniške infrastrukture in površin oz. smučarskih prog kakor tudi z vidika lastništva upravljavcev ter poslovnih in finančnih rezultatov njihovega delovanja.

Pregled je izdelan na osnovi zahtev, postavljenih v naročilu MGRT, in razpoložljivih podatkov. Do manjših odstopanj prihaja v primeru prikaza sezonskosti obratovanja, ker se tovrstni podatki spremljajo šele od 1. 1. 2018 dalje, kot je podrobneje pojasnjeno v predhodnem poglavju. Zaradi zagotavljanja celovitosti naloge so poleg osnovnih zahtev naročila obdelane tudi dodatne vsebine, ki so pomembne za odločanje o nadaljnjih razvojnih spodbudah, kot so: velikostna struktura upravljavcev glede na ZGD-1 in pravila državnih pomoči, umeščenost gorskih centrov v SKTE regije, obseg zasneževanja in dodatne ponudbe.

2.1 Število in struktura gorskih centrov

V evidenci lokacij pri MZI je zabeleženo 97 lokacij žičniških naprav, vendar na podlagi analize, opravljene za namene te študije in preverjanja z evidenco Ministrstva za infrastrukturo z dne 16. 7. 2019 ugotavljamo, da je v Sloveniji trenutno 60 (oz. 61)¹⁰ delujočih gorskih centrov oziroma različnih lokacij z žičniškimi napravami, ki v zadnjih petih letih vsaj občasno delujejo in imajo za to veljavna dovoljenja.

Zaradi pomembnih razlik med delujočimi gorskimi centri, za namene te analize posamezne centre delimo v dve skupini po 'administrativno-tehničnih kriterijih', in sicer:

¹⁰ Seznam evidentiranih aktualnih smučišč po ZVSmuč-1, ga. Betka Miklič, MZI, 16.7.2019. V evidenci je 61 centrov, vendar napravo v Planici pa v študiji vodimo pri njenem upavljavcu Kranjski Gori, zato v študiji obravnavamo 60 delujočih gorskih centrov. Pri posameznih analizah prikazujemo tudi vzpenjačo na Ljubljanski grad, ker sodi med žičniške naprave, ni pa relevantna za gorske centre.

- **Večje gorske centre (20)**, ki se najbolj približajo v uvodu postavljeni definiciji gorskih centrov. V to skupino uvrščamo vse centre, ki ne sodijo v nadaljevanju opisano kategorijo malih smučišč. Z vidika ciljev te naloge smo zaradi analitičnih namenov skupino razdelili v dve podskupini:
 - o **Celoletni gorski centri**, ki sodijo po Zakonu v varnosti na smučiščih (ZVS-1)¹¹ med večja smučišča, njihove žičniške naprave obratujejo tudi poleti, centri pa so uradno statistično poročali o obisku v poletni sezoni 2018. Med slednje sodi **13** gorskih centrov: Kravec, Rogla, Vogel, Cerkno, Mariborsko Pohorje, Kranjska Gora, Golte, Kanin, Stari vrh, Soriška planina, Straža – Bled, Velika planina in Kope;
 - o **Ostali gorski centri**, ki sodijo po Zakonu v varnosti na smučiščih (ZVS-1)¹² med večja smučišča, vendar njihove naprave poleti ne obratujejo in o tem v letu 2018 tudi niso poročali. Gre za skupaj **7** zelo različnih lokacij: Gače – Rog Črmošnjice, Trije kralji, Macesnovc – Rateče, Družinski center Pokljuka, Viševnik-Pokljuka, Marela in Španov vrh.

- **Majhne 'gorske centre'**, med katere uvrščamo vse lokacije s smučišči, ki se po Zakonu v varnosti na smučiščih (ZVS-1)¹³ uvrščajo med majha smučišča. V skladu z opredelitvijo ZVS-1 je 'majhno smučišče' takšno smučišče, na katerem sta postavljeni največ dve vlečni napravi, katerih skupna dolžina ne presega 800 m, skupna dolžina smučarskih prog ne presega 2000 m, smučarske proge pa so medsebojno povezane. Takšna smučišča imajo nekoliko nižje zahteve kot ostala.¹⁴ V to skupino se uvršča **40** delujočih majhnih centrov: Javornik, Črna na Koroškem, Kandrše – Vidrga, Bukovnik – Iverka Šentjanž, Šentjošt nad Horjulom, Ribniška koča, Ski Bor Črni vrh, Celjska koča, Ribnica na Pohorju, Rudno, Rimski vrelec – Kotlje, Dole pri Litiji, Polževo, Mojstrana, Bukovica, Encijan – Log pod Mangartom, Trotovnik – Kum Dobovec, Vrhe – Medvednica Trbovlje, Močivnik – Okroglice, Senožeta, Kamna Gorica, Poseka – Ravne, Izver – Sodražica, Lokve nad Novo Gorico, Vojsko nad Idrijo, Luče, Ulaka – Bloke, Osovje, Maglonik – Radeče, Zatrnik, Male brusnice, Janina, Dane, Kal nad kanalom, Zavodnje, Globoki klanec, Rajska dolina, Dolga njiva, Suše-Ponikve in Prvine.

Pri tem bi želeli opozoriti, da se ne glede na prikazano delitev, poletne aktivnosti odvijajo tudi v centrih v drugih dveh skupinah, vendar njihove aktivnosti niso vezane na obratovanje žičniških naprav (pr. Celjska koča). Prav tako to ne pomeni, da v posameznem gorskem centru v prihodnje ne bo prišlo do aktiviranja poletne sezone in s tem premika v drugo skupino, kar je cilj tudi naročnika.

Med žičniškimi napravami Združenje v evidencah vodi tudi Ljubljansko vzpenjačo, ki se nahaja v urbanem območju in ne ustreza definiciji gorskega centra. Zaradi navedenega jo prikazujemo ločeno.

Zaradi pomanjkanja snega, visokih stroškov obratovanja in vzdrževanja, zastarelih naprav in nezmožnosti izpolnjevanja tehničnih in administrativnih pogojev s strani upravljavcev je **v zadnjih letih opustilo obratovanje več kot 30 centrov** (pr. Ložekar, Vuhred, Sviščaki, Kalič, Ivarčko, Zelenica, Logarska dolina, Strmec – Pečovnik – Luče, Mrzla dolina, Lovrenc na Pohorju, Besnica – Pungart, Ulovka...).

¹¹ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6861>

¹² <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6861>

¹³ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6861>

¹⁴ <http://evem.gov.si/info/dejavnosti/dejavnosti/12915/prikaziDejavnost/>

Med njimi prevladujejo majhna smučišča, ki so jih upravljala društva, občine ali manjši zasebniki (npr. kmetije, espeji) ali smučišča, ki so se znašla v stečajni masi različnih podjetij. Opustitev dejavnosti pa v vseh primerih še ne pomeni, da ne obstaja teoretična možnost njihove revitalizacije v manjšem obsegu ali za nove inovativne in trajnostne vsebine, povezane z outdoor aktivnostmi v naravi, saj so območja pogosto v občinskih prostorskih aktih ohranila namembnost smučišča oziroma rekreacijske dejavnosti (npr. Zelenica, Kalič ...).

Tabela 1 Število in struktura delujočih gorskih centrov oz. krajev z žičniškimi napravami po regijah, 2019

Regija/ Struktura GC	Skupaj	Mala smučišča (ZVS-1)	Večja smučišča - skupaj (ZVS-1)	Večja - celoletni gorski centri	Večja - ostali gorski centri
Zahodna kohezijska regija	31	18	13	9	4
Gorenjska	16	6	10	6	4
Goriška	9	7	2	2	0
Obalno-kraška			0		0
Osrednjeslovenska	6	5	1	1	0
Vzhodna kohezijska regija	29	22	7	4	3
JV Slovenija	5	4	1	0	1
Koroška	7	6	1	1	0
Primorsko-notranjska	1	1	0		0
Podravje	3	1	2	1	1
Pomurje	0		0	0	0
Posavje	2	2	0	0	0
Savinjska	6	4	2	2	0
Zasavska	5	4	1	0	1
SKUPAJ DELUJOČI GC	60	40	20	13	7
Ljubljanska vzpenjača	1	/	/	/	/
SKUPAJ DELUJOČI GC+LJ	61				

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, podatki MZI – ga. Betka Miklič, vprašalnik in dodatne analize in preverjanja avtorjev študije, maj-julij 2019

Lokacije centrov po opisani strukturi so prikazane tudi na karti na naslednji strani, seznam vseh evidentiranih gorskih centrov z osnovnimi podatki o upravljavcu, občini in regiji pa se nahaja v Prilogi 1.

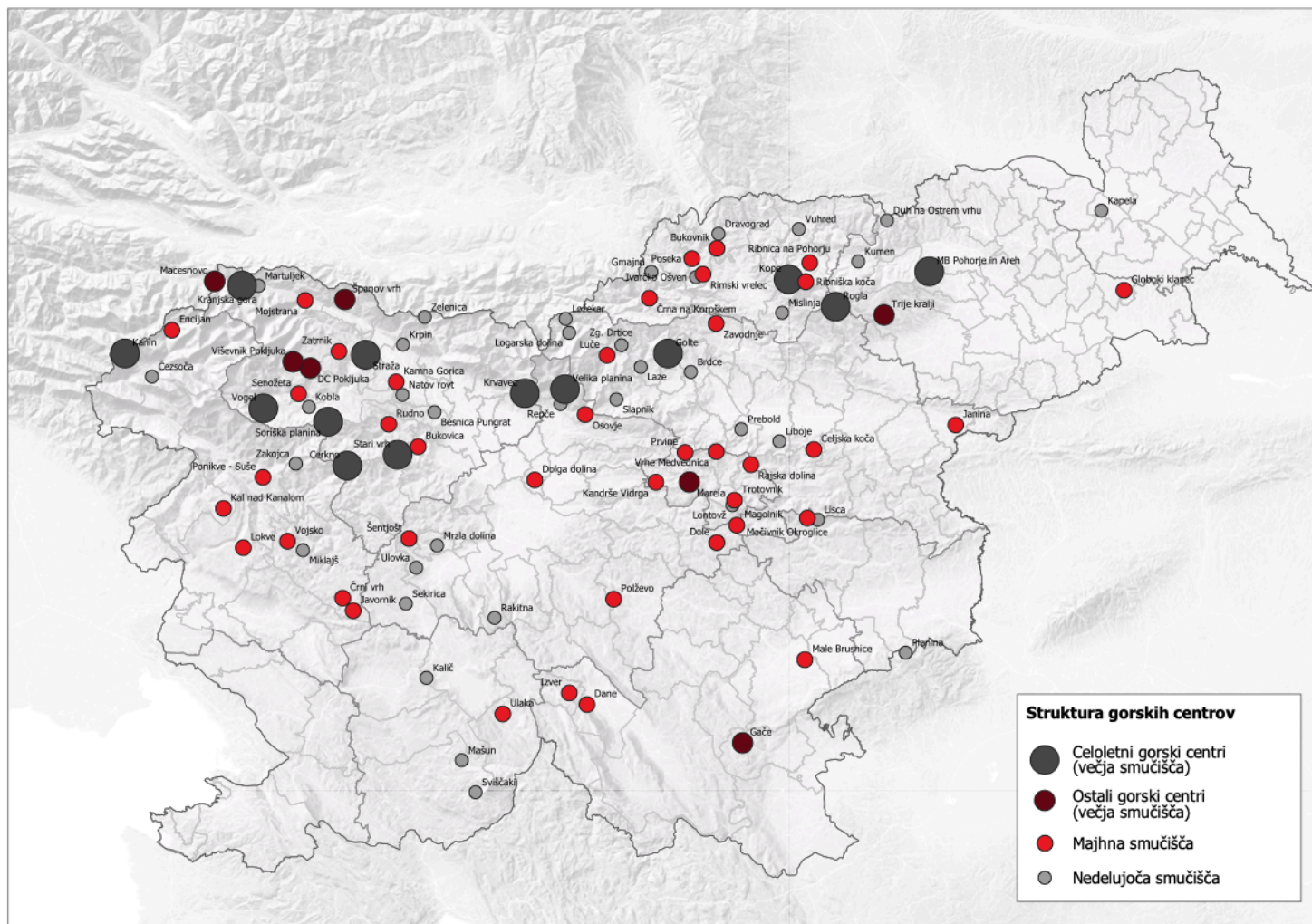

Ključna ugotovitev: Število krajev z žičniškimi napravami se v Sloveniji v zadnjih desetletjih neprestano zmanjšuje. Med 97 lokacijami v evidenci žičniških naprav MZI jih na podlagi ugotovitev naše analize deluje še 60. Znotraj delujočih centrov lahko ločimo dve večji skupini:

- i) 20 večjih gorskih centrov z več kot 2 vlečnicami, delno turistično naravnostjo in regionalnim pomenom, med njimi 13 celoletnih in
- ii) 40 manjših gorskih centrov oz. smučišča krajevnega značaja s prevladujočo rekreacijsko in športno-vzgojno funkcijo z do dvema vlečnicama.

Znotraj obeh skupin obstajajo velike razlike v poslovanju, razvojnem potencialu in dolgoročni poslovni vzdržnosti posameznih centrov.

Centre, ki so trenutno še delujoči bi bilo smiselno ohraniti, saj so po 10 letih izjemno težkih pogojev za delovanje ostali samo še tisti, ki so izkazali največjo odpornost oziroma so obstali zaradi poslovnega interesa ali interesa lokalne skupnosti.

Slika 2 Struktura gorskih centrov v Sloveniji, julij 2019

2.2 Pravno-organizacijska, lastniška in velikostna struktura upravljavcev

V tem poglavju podrobneje predstavljamo trenutno pravno-organizacijsko, lastniško in velikostno strukturo upravljavcev delujočih 60 centrov.

Pravno-organizacijska oblika upravljavcev jasno odraža tudi usmerjenost posameznega centra. V skupini večjih celoletnih gorskih centrov je večina upravljavcev registriranih v obliki gospodarske družbe, z izjemo upravljavca Kanina, ki je javni zavod. V večini primerov upravljanje žičniških naprav pri celoletnih gorskih centrih predstavlja tudi glavno dejavnost. Pravno-organizacijska oblika ostalih velikih centrov je različna kot je tudi sama narava te podskupine.

Med upravljavci malih smučišč prevladujejo društva, v posameznih primerih pa se med upravljavci pojavljajo gospodarske družbe, javni zavodi ali celo občina, ki jim upravljanje žičniških naprav pogosto predstavlja dodatno in ne osnovno dejavnost (npr. gostišča, javni občinski zavodi za šport ...).

Tabela 2 Pravno-organizacijska struktura upravljavcev delujočih gorskih centrov

Skupina	D.d.	D.o.o.	S.p.	Zadruga	Društvo	Javni zavod	Mini-strstvo	Občina	Skupaj
Mala (ZVS-1)	0	7	4	1	24	3	0	1	40
Večja (ZVS-1)	1	16	0	0	1	1	1	0	20
Večja - celoletna	1	11	0	0	0	1	0	0	13
Večja - ostala	0	5	0	0	1	0	1	0	7
SKUPAJ DELUJOČI GC	1	23	4	1	25	4	1	1	60
Ljubljanska vzpenjača						1			1
SKUPAJ DELUJOČI GC+LJ	1	23	4	1	25	5	1	1	61

Vir: AJPES

*RTC Žičnice, Kranjska Gora, d.d. kot edina preostala delniška družba že vodi postopek preoblikovanja v d.o.o.

Lastniška struktura upravljavcev obravnavanih centrov v Sloveniji ni enotna. Prav nasprotno, lastniška struktura je zelo razpršena in odraža preteklo poslovno dogajanje na posamezni lokaciji. V zadnjih letih, še posebej s sanacijo žičniških centrov po gospodarsko-finančni krizi, prihaja do pomembnih lastniških sprememb, ki v vseh primerih še niso zaključene.

Tabela 3 Lastniška struktura upravljavcev delujočih gorskih centrov

Skupina	Zasebno	Javno - državno	Javno - lokalni	Civilno	Skupaj
Mala (ZVS-1)	11	0	5	24	40
Večja (ZVS-1)	13	2	4	1	20
Večja - celoletna	8	1	4	0	13
Večja - ostala	5	1	0	1	7
SKUPAJ DELUJOČI GC	24	2	9	25	60
Ljubljanska vzpenjača			1		1
Skupaj delujoči GC+LJ	24	2	10	25	61
	Med zasebne subjekte je uvrščena tudi Rogla, ki jo upravlja UNITUR d.o.o., v katerem pa ima pomemben	Mariborsko Pohorje (*v teku je sodni postopek med DUTB in MOM)	Kanin, Stari vrh, Straža-Bled, Velika planina		

Skupina	Zasebno	Javno - državno	Javno - lokalni	Civilno	Skupaj
	45 % delež lastništva država oz. SDH+KAD.	Viševnik-Pokljuka	Črna na Koroškem, Celjska koča, Poseka-Ravne, Lokve Ljubljanski grad		

Vir: AJPES

V času priprave naloge je tako prišlo do nakupa gorskega centra Kope s strani zasebnega podjetja oz. dosedanjega najemnika. Prav tako pa je sodišče v sodnem postopku med lastnikom DUTB in pobudnikom odkupa Mestno občino Maribor določilo višino nadomestila za prevzem gondole in žičniških naprav na Mariborskem Pohorju, ki so bile izvzete iz stečajne mase ŠC Pohorje. Postopek še ni zaključen.

Ne glede na navedeno lahko zaključimo, da v skupini gorskih centrov prevladuje zasebno lastništvo, v skupini malih smučič pa civilno lastništvo. Občina in država sta lastnici nekaj turistično in regionalno-razvojno pomembnih centrov, med njimi Kanina, Mariborskega Pohorja, Starega vrha, Velike planine in Straže - Bled.

Velikostna struktura upravljavcev obravnavanih centrov v Sloveniji je pomembna z vidika njihovih možnosti dostopa do različnih razvojnih spodbud.

Glede na določila 55. člena Zakona o gospodarskih družbah¹⁵ večina upravljavcev, ki so registrirani kot gospodarske družbe, sodi v skupino malih in srednjih podjetij. Vendar pa se v skladu s pravili državnih pomoči za opredelitev velikosti podjetij zaradi povezanosti družb več zasebnih podjetij in večina javnih upravljavcev umešča med velika podjetja. V Tabeli 4 je prikazana velikostna struktura upravljavcev po ZGD-1 na podlagi podatkov AJPES, julij 2019. Javni zavodi, društva in ostali javni upravljavci so uvrščeni v kategorijo 'Ni podjetje'.

Tabela 4 Velikostna struktura upravljavcev delujočih gorskih centrov po ZGD-1

Skupina	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Ni podjetje	Skupaj
Mala (ZVS-1)	10	2	0	0	28	40
Večja (ZVS-1)	6	8	2	1	3	20
Večja - celoletna	1	8	2	1	2	14
Večja - ostala	5	0	0	0	1	6
SKUPAJ DELUJOČI GC	16	10	2	1	31	60
Ljubljanska vzpenjača					1	1
Skupaj delujoči GC+LJ	16	10	2	1	32	61

Vir: AJPES, julij 2019

V Tabeli 5 smo na podlagi lastnega preverjanja pragov, ki jih za opredelitev velikosti podjetja z vidika državnih pomoči opredeljuje Priloga 1 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 in delovnega dokumenta Ministrstva za finance,¹⁶ poskušali simulirati velikostno strukturo upravljavcev v primeru državnih pomoči. Ker ne razpolagamo z vsemi informacijami, hkrati podjetja delujejo v spreminjajočem okolju, je simulacijo potrebno razumeti dinamično in zgolj informativno. Pri tem je potrebno opozoriti, da 1. člen Priloge 1 Uredbe 651/2014 določa, da se kot podjetje obravnava vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na

¹⁵ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4291>

¹⁶ http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/dr%C5%BEavne_pomo%C4%8Di/MSP_Odgovori_na_pogosta_vprasanja_19okt2016.pdf

njegov pravno-organizacijski status, lastništvo, organiziranost ali način financiranja. Torej v primeru dodeljevanja državnih pomoči pravila veljajo tudi za *podjetja in organizacije v javni lasti*, občine in ministrstva.

Podjetje v skladu z opredelitvijo z vidika državnih pomoči ni malo in srednje podjetje (MSP), če en ali več (javnih) organov neposredno ali posredno poseduje ali nadzira, skupaj ali posamezno, najmanj 25 % njegovega kapitala ali glasovalnih pravic. Pri tem obstajajo določene izjeme:

- Vlagatelj, kot so univerze ali samostojni lokalni organi s statusom javnega organa po nacionalni zakonodaji, to pravilo ne zadeva. Celotni delež, ki ga imajo ti vlagatelji v podjetju, lahko predstavlja največ 50 % glasovalnih pravic podjetja. Če je ta delež višji od 50 %, se podjetje ni MSP.
- Podjetje se še vedno lahko šteje za samostojno in brez partnerskih podjetij, če 25-odstotni prag lastništva doseže ali preseže katerikoli od naslednjih vlagateljev:
 - o javne investicijske družbe, družbe tveganega kapitala in poslovni angeli;
 - o univerze in neprofitni raziskovalni centri;
 - o institucionalni vlagatelji, vključno z regionalnimi razvojnimi skladi;
 - o samostojni lokalni organi z letnim proračunom, ki je nižji od 10 milijonov EUR, in manj kot 5.000 prebivalci. Navedeno izjemo je smiselno v nadaljevanju podrobneje preveriti v primeru Kanina in Črne na Koroškem.

V zadnjih letih je prišlo do več nakupov posameznih žičniških centrov s strani večjih podjetij ali pa so slednji prešli v javno last, zato po naših neuradnih simulacijah ocenjujemo, da 14 oz. med njimi skoraj polovica večjih gorskih centrov presega prag za MSP in se v skladu s pravili državnih pomoči uvršča med velika podjetja.

Tabela 5 Simulacija velikostne strukture upravljalcev delujočih gorskih centrov z vidika državnih pomoči

Skupina	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Skupaj
Mala (ZVS-1)	34	1	0	5	40
Večja (ZVS-1)	7	3	1	9	20
Večja - celoletna	1	3	1	8	13
Večja - ostala	6	0	0	1	7
SKUPAJ DELUJOČI GC	41	4	1	14	60
Ljubljanska vzpenjača				1	1
Skupaj delujoči GC+LJ	41	4	1	15	61

Vir: Lastne preveritve na podlagi AJPES.

Podroben pregled pravno-organizacijske, velikostne in lastniške strukture po centrih se nahaja v Prilogi 1.

Ključna ugotovitev:

Slovenski gorski centri delujejo v različnih pravno-organizacijskih oblikah (od gospodarskih družb do javnih zavodov/ podjetij in društev), kar je potrebno upoštevati pri zasnovi ukrepov.

V skupini večjih gorskih centrov prevladuje zasebno lastništvo, čeprav je nekaj ključnih centrov v javni lasti (Mariborsko Pohorje, Kanin, Stari vrh, Velika planina, Straža – Bled, deloma Rogla). S prodajami v zadnjih letih je v strukturi gorskih centrov prišlo do večjih lastniških premikov. Zaradi povezanosti podjetij in javnega lastništva bo potrebno pri oblikovanju razvojnih spodbud upoštevati dejstvo, da se velik del upravljalcev z vidika državnih pomoči uvršča v skupino velikih podjetij in ni upravičen do pomoči za MSP.

2.3 Velikost smučišč (dolžina, površina smučišča)

Skupna **površina smučišč** delujočih gorskih centrov, ki izhaja iz opravljene analize, **znaša 1.267 ha**. Od tega 88 % površine odpade na 20 večjih gorskih centrov, 12 % pa na mala smučišča. Povprečna površina smučišč celoletnih gorskih centrov znaša 79 ha. Smučišča z več kot 100 ha smučišč so Mariborsko Pohorje (250 ha), Kranjska Gora (130 ha), Krvavec (106 ha) in Rogla (100 ha).

Skupna **dolžina smučarskih prog** delujočih gorskih **centrov je 268.456 m**. Od tega 89 % vse dolžine odpade na 20 večjih gorskih centrov, 11 % pa na mala smučišča. Povprečna dolžina smučarskih prog celoletnih gorskih centrov znaša 17 km. Po dolžini prog so največja smučišča Mariborsko Pohorje (41,5 km), Kanin (30 km), Krvavec (30 km), Vogel (22 km) in Kranjska Gora (20 km).

Tabela 6 Površina smučišč in dolžina smučarskih prog delujočih gorskih centrov

Skupina	Površina smučišč			Dolžina smučarskih prog		
	Površina v ha	%	Povprečna površina v ha/GC	Dolžina prog v m	%	Povprečna dolžina prog v m/GC
Mala (ZVS-1)	148	12%	3,7	28.776	11%	719
Večja (ZVS-1)	1.119	88%	56,0	239.680	89%	11.984
Večja - celoletna	1.025	81%	78,8	221.200	82%	17.015
Večja - ostala	94	7%	13,5	18.480	7%	2.640
SKUPAJ DELUJOČI GC	1.267	100%	21,1	268.456	100%	4.474

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, ažurirano s strani upravljavcev in podatkov MZI, maj-julij 2019

Podroben pregled dolžine in površine smučišč gorskih centrov se nahaja v Prilogi 2.

Ključna ugotovitev:

Vsa delujoča slovenska smučišča nudijo 1.267 ha površin in 268 km smučarskih prog. 88 % vseh površin in prog je v skupini 20 večjih gorskih centrov, 12 % pa jih odpade na manjša smučišča. Povprečni slovenski center iz skupine celoletnih gorskih centrov tako razpolaga s cca 79 ha površin in cca 17 km smučarskih prog.

Za primerjavo:

- TOP SKI PASS Koroška – Vzhodna Tirolska (Avstrija): 891 km prog
- Schladming – Planai (Avstrija): 122,7 km prog
- Furlanija – Julijska krajina (Italija): 111 km prog (89 km brez Sappade)
- DOLOMITI SUPER SKI (Italija): 1.200 km prog
- Smučišče Kopaonik (Srbija): 62 km prog.

2.4 Zasnježevanje smučišč

Povprečni delež površin smučišč s tehničnim zasnježevanjem v skupini večjih smučišč dosega 51 % oz. v ožji skupini 13 celoletnih gorskih centrov pa 63 %.

V skupini velikih centrov zagotavljajo celotno pokritost smučišča s sistemom tehničnega zasneževanja le Cerčno, Trije kralji in Straža – Bled, medtem ko 70 – 95-odstotno pokritost dosegajo še Kranjska Gora (95 %), Kravec (95 %), Rogla (90 %), Stari vrh (90 %), Kope (80 %) in Mariborsko Pohorje (70 %).

Ostali gorski centri v razvoju sistema tehničnega zasneževanja še zelo zaostajajo: Kanin, Velika planina in Španov vrh (0 %), Vogel (5 %), Javornik (20 %), Soriška planina (35 %), Macenovc – Rateče in Gače – Rog Črmošnjice (50 % - ocena) ter Golte (55 %).

Razlogi za zaostanek v razvoju sistema tehničnega zasneževanja v določenih primerih niso le finančni, ampak tudi okoljski. Ne glede na delež pokritosti smučišč pa sta za garancijo snežne odeje pomembni tudi učinkovitost sistema in razpoložljivost vodnih virov.

S posodobitvijo zasneževalnih sistemov centri niso več odvisni samo od nadmorske višine. Pogosto se celo zgodi, da so temperature na dnu kotlin in dolin nižje od višjeležečih krajev (inverzija), kar v takšnih primerih omogoča, da se celo prej zasnežijo nižjeležeče proge.

Manjša smučišča povprečno dosegajo 70-odstotno pokritost s sistemi za tehnično zasneževanje, kar je pogosto tudi razlog, da še vedno obratujejo. Pri tem pa je potrebno poudariti, da gre v teh primerih za majhne površine prog, ki jih zasnežujejo z nekaj snežnimi topovi in relativno majhnim odvzemom vode.

Tabela 7 Delež smučišč delujočih gorskih centrov pod tehničnim zasneževanjem

Skupina	Povprečen delež pokritosti smučišča s tehničnim zasneževanjem
Mala (ZVS-1)	70%
Večja (ZVS-1)	51%
Večja - celoletna	63%
Večja - ostala	29%
SKUPAJ DELUJOČI GC	63%

Vir: Upravitelji smučišča z vprašalniki; dodatni spletni viri avtorjev; maj-julij 2019

Podroben pregled deležev zasneženih površin in števila topov oz. žiraf za tehnično zasneževanje po posameznih centrih se nahaja v tabeli v Prilogi 2.

Ključna ugotovitev:

- Slovenska smučišča v obsegu tehničnega zasneževanja in s tem možnosti zagotovila garancije snega zelo zaostajajo za smučišči v tujini, ne le avstrijskimi in italijanskimi, ampak tudi za smučišči na Balkanu in v Vzhodni Evropi. Medtem ko primerljiva tuja smučišča dosegajo 80 – 100-odstotno pokritost s sistemi tehničnega zasneževanja, skupina **večjih slovenskih gorskih centrov oz. smučišč v povprečju** dosega le **51-odstotno pokritost**. Povsem oz. skoraj brez sistema zasneževanja so pomembnejša smučišča Kanin, Vogel in Velika planina.
- **Vzpostavljanje in izboljševanje sistemov tehničnega zasneževanja** je **IZZIV ŠT. 1** za zagotavljanje zimske sezone in nasploh ohranjanje slovenskih gorskih centrov. S tehničnim zasneževanjem se krepko zmanjša (prepreči) tveganje zelenih zim in poda snežna garancija, kar olajša prodajo namestitev, predvsem v prvem delu zime (december, januar).

Za primerjavo:

- Furlanija – Julijska krajina, Italija: Promoturismo na petih od šestih smučišč v upravljanju zagotavlja 100-odstotno pokritost površin s snežno odejo, na Selli Nevei – Kanin pa 80-odstotno.
- Smučišče Kopaonik (Srbija): 97 % prog ima tehnično zasneževanje.

2.5 Število in lastnosti naprav (tip naprave, starost, dolžina, kapaciteta)

Število in tip žičniških naprav ugotavljamo na podlagi podatkov Združenja slovenskih žičničarjev – GIZ, ki so bili v vprašalniku za potrebe te študije ažurirani s strani upravljalcev žičniških naprav. Manjkajoče podatke je v primerih, ko je bilo možno posredovalo Ministrstvo za infrastrukturo. Kot je razvidno iz Tabele 8, imajo delujoči gorski centri v Sloveniji leta 2019 v obratovanju **202 žičniške naprave – oz. 186**, če ne upoštevamo tekočih trakov in otroških poligonov. **70 % vseh naprav se nahaja v skupini 20 večjih gorskih centrov.** V strukturi gorskih centrov med žičniškimi napravami prevladujejo vlečnice in sedežnice. Majhna smučišča imajo skladno z določbami zakona le do dve vlečnici.

Tabela 8 Tip žičniških naprav v delujočih gorskih centrih

Skupina	Skupaj	Tekoči trak	Nizko- vrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpenjača	Popv.št. naprav/ GC
Mala (ZVS-1)	58	3	25	30	0	0	0	0	1,5
Večja (ZVS-1)	144	13	11	69	45	3	3	0	7,2
Večja - celoletna	120	13	5	55	41	3	3	0	9,2
Večja - ostala	24	0	6	14	4	0	0	0	3,4
SKUPAJ DELUJOČI GC	202	16	36	99	45	3	3	0	3,4
Delež po tipu	100 %	7,9%	17,8%	49 %	22,3%	1,5%	1,5%	0,0%	
Ljubljanska vzpenjača	1	0	0	0	0	0	0	1	
Skupaj delujoči GC+LJ	203	16	36	99	45	3	3	1	

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, MZI, ažurirano s strani upravljalcev v vprašalniku maj-julij 2019

Skupna dolžina žičniških naprav delujočih centrov v Sloveniji leta 2019 znaša **117.342 m**, od tega odpade **90.620 m ali 77 % na skupino 13 celoletnih gorskih centrov.** Povprečna dolžina žičniških naprav v teh centrih znaša 6.971 m na celoletni gorski center.

Skupna zmogljivost žičniških naprav delujočih centrov v Sloveniji leta 2019 znaša **161.483 oseb/uro**, od tega **13 celoletnih gorskih centrov lahko prevozi 117.707 oseb/uro**, kar predstavlja **73 % vseh žičniških zmogljivosti v Sloveniji.** Povprečna zmogljivost žičniških naprav v 13 celoletnih gorskih centrih znaša 9.054 oseb/h.

Kot je razvidno iz Tabele 9, so žičniške naprave v Sloveniji stare. **Povprečna starost žičniških naprav znaša 27,6 let**, v večjih gorskih centrih pa kar **31 let.** V zadnjih desetih letih v Sloveniji praktično nismo zgradili nobene večje žičniške naprave, z izjemo manjših otroških poligonov in trakov.

Tabela 9 Dolžina, kapaciteta in povprečna starost žičniških naprav v delujočih gorskih centrih

Skupina	Dolžina žičniških naprav (m)*	Kapaciteta žičniških naprav (oseb/h)	Povprečna starost žičniške naprave (brez trakov in otroških poligonov) (število let)*	Povprečna nadm. višina sp. postaje	Povprečna nadm. višina zp. postaje
Mala (ZVS-1)	15.256	29.076	24,5*	667,1	755,5
Večja (ZVS-1)	102.086	132.407	31,0	813,2	1.428,9
Večja - celoletna	90.620	117.707	30,7	706,4	1.563,1
Večja - ostala	11.466	14.700	31,4	1.011,4	1.179,7
SKUPAJ DELUJOČI GC	117.342	161.483	27,6	718,4	991,8
Ljubljanska vzpenjača	118	500	13		
Skupaj delujoči GC+LJ	117.460	161.983			

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ, ažurirano s strani upravljavcev v vprašalniku maj-julij 2019

(Op. Nekatera mala smučišča so poslala pomanjkljive podatke, zato so v izračune v zgornji tabeli upoštevani le centri, ki so poslali popolne podatke za posamezno kategorijo. * Upoštevanih 36 centrov, 19 malih, 11 celoletnih in 6 ostalih večjih centrov.)

Visoka **povprečna starost žičniških naprav je še posebej kritična v vodilnih gorskih centrih, saj je med njimi polovica oz. najmanj 59 naprav starejših od trideset let.**

- **Krvavec:** Povprečna starost naprav je 29,1 leta. Pet naprav od 11 (brez trakov) je starejših od 30 let, najstarejša enosedežnica Gospinca je iz leta 1966 (53 let).
- **Rogla:** Povprečna starost naprav je prav tako 29,1 leta. Šest naprav od 12 (brez trakov) je starejših od 30 let, najstarejša Mašin žaga 1 in 2 sta iz leta 1980 (39 let).
- **Vogel:** Povprečna starost naprav je 27 let. Štiri naprave od 9 (brez trakov) so starejše od 30 let, najstarejši napravi sta sedežnica Šija in vlečnica Kratki plaz iz leta 1966 (53 let).
- **Cerkno:** Povprečna starost naprav je 23,1 leta. Ena naprava od 7 (brez trakov) je starejša od 30 let, vlečnica Lom je iz leta 1982 (37 let).
- **Mariborsko Pohorje:** Povprečna starost naprav je 33,6 leta. Enajst naprav od 16 (brez trakov) je starejših od 30 let, najstarejša naprava, vlečnica Bolfenk, je bila postavljena leta 1964 (55 let).
- **Kranjska Gora:** Povprečna starost naprav je 29,2 leta. Deset naprav od 18 (brez trakov) je starejših od 30 let, najstarejša naprava, vlečnica Preseka, je bila postavljena leta 1968 (51 let).
- **Golte:** Povprečna starost naprav je 39,5 leta. Pet naprav od 6 (brez trakov) je starejših od 30 let, najstarejša naprava je nihalka iz leta 1969 (50 let).
- **Kanin:** Povprečna starost naprav je 32,6 leta. Tri naprave od 5 so starejše od 30 let, najstarejša je krožno-kabinska žičnica, ki je bila zgrajena leta 1973, vendar pred leti temeljito obnovljena.
- **Soriška planina:** Povprečna starost naprav je 26,4 leta. Tri naprave od 4 (brez trakov) so starejše od 30 let. Najstarejša naprava je vlečnica Slatnik iz leta 1978 (41 let).
- **Straža - Bled:** Povprečna starost naprav je 28,5 leta. Ima dve napravi, vlečnico s starostjo 27 let in dvosedežnico s starostjo 30 let.
- **Kope:** Povprečna starost naprav je 39,5 let. Pet naprav je starejših od 30 let, najstarejša je iz leta 1973.
- **Gače (Rog Črmošnjice):** Povprečna starost naprav je 34,2 leta. Vseh šest naprav je starejših od 30 let, najstarejše tri vlečnice so bile postavljene leta 1984 (35 let).
- **Javornik:** Povprečna starost naprav je 28 let. Ena naprava od treh je starejša od 30 let, in sicer dvosedežnica iz leta 1975 (44 let).
- **Macesnovec - Rateče:** Povprečna starost naprav je 15 let. Ima tri naprave, vse izgrajene leta 2004 (15 let).

- **Španov vrh:** Povprečna starost edine naprave – enosedežnice – je 55 let (leto izgradnje 1964).

Med letošnjimi centri Stari vrh in Velika planina nista posredovala podatkov o starosti naprav. V prikazih povprečne starosti niso upoštevani tekoči trakovi in otroški poligoni, ki so jih smučišča ob pomanjkanju sredstev za večje naložbe vzpostavljala v zadnjih desetih letih in predstavljajo najmlajše naprave v gorskih centrih. V skupnih vrednostih so ločeno prikazani tudi podatki za vzpenjačo na Ljubljanski grad.

Podroben pregled vseh naprav po posameznih gorskih centrih se nahaja v Prilogi 3.

Ključna ugotovitev:

Skupina 20 večjih slovenskih delujočih gorskih centrov ima skupaj:

- 144 naprav, med njimi so 3 nihalke, 3 krožno-kabinske žičnice, 45 sedežnic, 69 vlečnic, 11 nizkovravnih vlečnic in 13 otroških trakov.
- Povprečna starost žičniških naprav znaša 31 let. **Polovica vseh žičniških naprav v tej skupini je starejša od 30 let. = IZZIV ŠT. 2.** Žičniške naprave se večinoma amortizirajo 20 let (5% letna amortizacija), naprave nad 30 let so primerne za zamenjavo, velik izziv pa predstavljajo **izjemno visoke investicije v nove naprave.**
- Skupna zmogljivost vseh naprav znaša 132.407 oseb/h.
- Skupna dolžina žičniških naprav je 102.086 m oz. 5.100 m na center.

40 manjših delujočih smučišč ima skupaj:

- 58 naprav, med njimi je 30 vlečnic, 25 nizkovravnih vlečnic in 3 tekoče trakovi.
- Povprečna starost žičniških naprav znaša 24,5 leti (op. upoštevanih 19 centrov, ki so posredovali ustrezne podatke).
- Skupna zmogljivost vseh naprav znaša 29.076 oseb/h.
- Skupna dolžina žičniških naprav je 15.256 m.

Za primerjavo:

AVSTRIJA

- Avstrija ima 1.098 sedežnic in kabinskih žičnic ter 1.850 vlečnic (Vir: WKO, 2019)
- TOP SKI PASS Koroška – Vzhodna Tirolska: 31 centrov, 274 naprav, 891 km prog
- Schladming – Planai: 8 krožno-kabinskih žičnic, 22 sedežnic, 14 vlečnic, 122,7 km prog

ITALIJA

- Italija ima 292 gorskih centrov, 1.795 žičniških naprav in 5.788 km prog (Vir: www.skiresort.info)
- Furlanija – Julijska krajina (Promoturismo): 7 centrov, 54 žičniških naprav.
- DOLOMITI SUPER SKI: 12 centrov, 50 vasi, 450 žičniških naprav, 1.200 km prog, 30 snežnih parkov

SRBIJA

- Srbija ima sice na 26 lokacijah 71 žičniških naprav in 95 km prog. (Vir: www.skiresort.info)
- Kopaonik kot daleč največji center ima 62 km prog in 24 žičniških naprav: 3/6-sedežnice, 7/4-sedežnic, 2 dvosedi, 10 vlečnic, 2 povezovalni vlečnici.

2.6 Število obratovalnih dni in obisk gorskih centrov v zimskih sezonah od sezone 2009/2010 do sezone 2018/2019

Obseg obratovanja v zadnjih desetih letih prikazujemo za zimske sezone, in sicer od sezone 2009/2010 naprej. Kot je pojasnjeno v poglavju 1.4 Metodologija, se vse do 1. 1. 2018 število dnevni obiskovalcev gorskih centrov v poletni sezoni v Sloveniji ni spremljalo. Spremljalo se je skupno število prevozov na žičniških napravah, kar pa za namene te naloge ni relevanten podatek. Obseg poletne sezone oz. sezonskost gorskih centrov, zato podrobneje predstavljamo le za koledarsko leto 2018.

Tabela 10 prikazuje gibanje obeh kazalnikov v zimskih sezonah od sezone 2009/2010 do sezone 2018/2019. Obseg obratovanja, tako število obratovalnih dni kakor tudi število obiskovalcev gorskih centrov, je zelo odvisen od vsakoletnih zimskih vremenskih razmer, zato med leti v opazovanem obdobju zelo niha.

Tabela 10 Število obratovalnih dni in število obiskovalcev (smučarskih) gorskih centrov v zimskih sezonah od 2009/2010 do 2018/2019

Sezona	Kazalnik	SKUPAJ GC+ LJ	SKUPAJ delujoči GC (a+b)	Skupaj delujoči gorski centri (a)	Mala (ZVS-1)	Večja (ZVS-1)			Skupaj danes nedelujoči GC (b)
						Večja skupaj (ZVS-1)	Večji GC-celoletni	Večji GC-ostali	
2009/2010	obrat. dni	2.240	2.240	1.981	561	1.420	1.209	211	259
	obiskovalci	1.477.683	1.477.683	1.426.683	83.300	1.343.383	1.287.383	56.000	51.000
2010/2011	obrat. dni	2.547	2.547	2.305	767	1.538	1.286	252	242
	obiskovalci	1.225.077	1.225.077	1.202.355	56.193	1.146.162	1.120.707	25.455	22.722
2011/2012	obrat. dni	1.651	1.651	1.642	491	1.151	1.031	120	9
	obiskovalci	1.123.906	1.123.906	1.122.643	62.683	1.059.960	1.033.507	26.453	1.263
2012/2013	obrat. dni	2.234	2.234	2.159	855	1.304	1.138	166	75
	obiskovalci	1.256.374	1.256.374	1.253.006	81.021	1.171.985	1.138.518	33.467	3.368
2013/2014	obrat. dni	1.230	1.230	1.230	177	1.053	1.043	10	0
	obiskovalci	848.372	848.372	848.372	13.544	834.828	833.079	1.749	0
2014/2015	obrat. dni	1.704	1.704	1.704	469	1.235	1.057	178	0
	obiskovalci	1.071.738	1.071.738	1.071.738	42.746	1.028.992	1.007.306	21.686	0
2015/2016	obrat. dni	1.662	1.662	1.662	350	1.312	1.166	146	0
	obiskovalci	989.012	989.012	989.012	31.983	957.029	938.559	18.470	0
2016/2017	obrat. dni	2.128	2.128	2.128	739	1.389	1.218	171	0
	obiskovalci	1.166.370	1.166.370	1.166.370	69.081	1.097.289	1.067.381	29.908	0
2017/2018	obrat. dni	2.532	2.351	2.351	888	1.463	1.233	230	0
	obiskovalci	1.594.805	1.437.946	1.437.946	82.674	1.355.272	1.312.949	42.323	0
2018/2019	obrat. dni	2.260	2.109	2.109	665	1.444	1.407	37	0
	obiskovalci	1.502.419	1.379.633	1.379.633	78.627	1.301.006	1.256.183	44.823	0

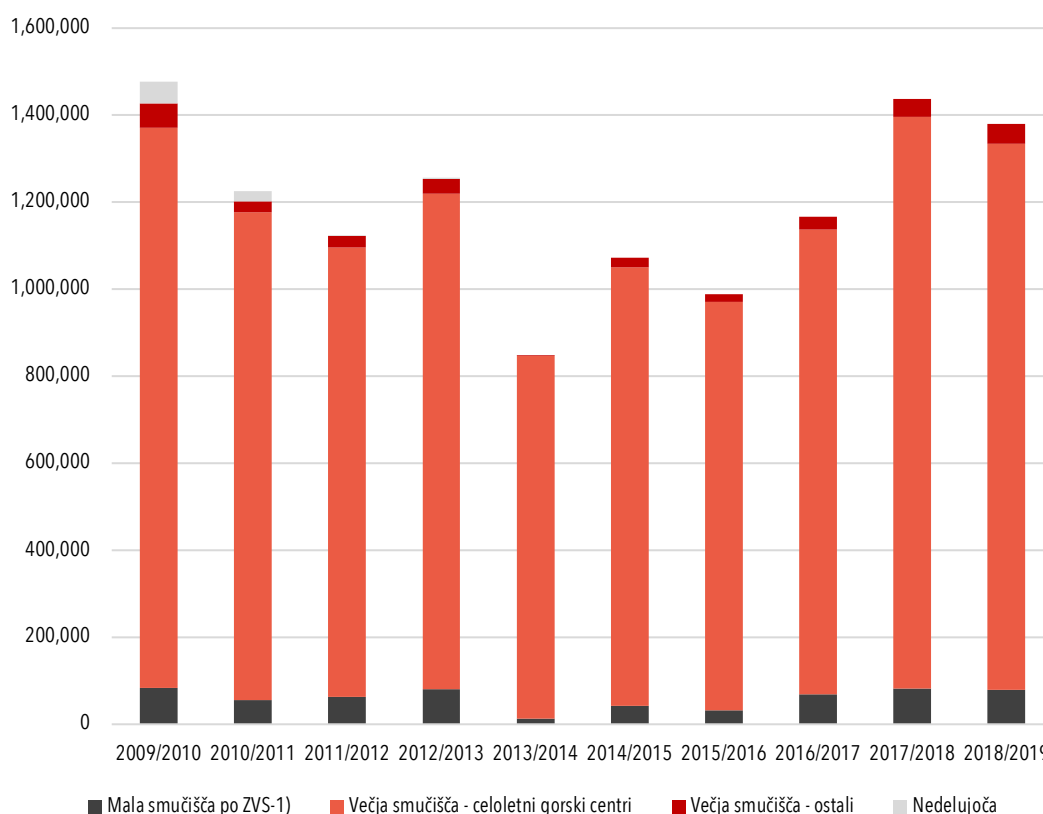
Vir: Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ

Skupno število obratovalnih dni slovenskih gorskih centrov v zimskih sezonah od 2009/2010 do 2018/2019 niha. V opazovanem obdobju je bila najvišja vrednost 2.547 obratovalnih dni dosežena v sezoni 2010/2011, najnižja pa s 1.230 obratovalnimi dnevi v sezoni 2013/2014. Vremensko ugodna je bila tudi predlanska sezona 2017/2018, ko je bilo na smučiščih realiziranih skupaj 2.351 dni, realizacija zadnje sezone pa je bila z 2.109 dnevi nad desetletnim povprečjem, ki je znašalo 1.986 obratovalnih dni v zimski sezoni. Delež realizacije večjih gorskih centrov je opazovanem obdobju povprečno znašal **67 % vseh obratovalnih dni**, malih centrov pa 33 %. Delež manjših centrov se okrepi v vremensko ugodnih zimah, kar kaže na njihovo veliko odvisnost od vremena.

Nad 120 obratovalnih dni (cca 4 mesece) so v zimski sezoni 2018/2019 realizirali Krvavec (148 dni), Rogla (121), Vogel (147), Kanin (134), Mariborsko Pohorje (145) in Velika planina (149). Nekateri centri so zaradi visokih temperatur in pomanjkanja naravnega snega obratovali le nekaj dni, npr. Gače – Rog Črmošnjice (5 dni), Macesnovc – Rateče (2 dni) in Španov vrh (6 dni). Med manjšimi smučišči po dolžini obratovanja v lanski sezoni izstopajo Ribnica na Pohorju (84 dni), Rudno (79 dni), Rimski vrelc – Kotlje (71 dni) in Poseka – Ravne (75 dni). Ostala manjša smučišča obratujejo od nekaj dni do največ 2 meseca na sezono.

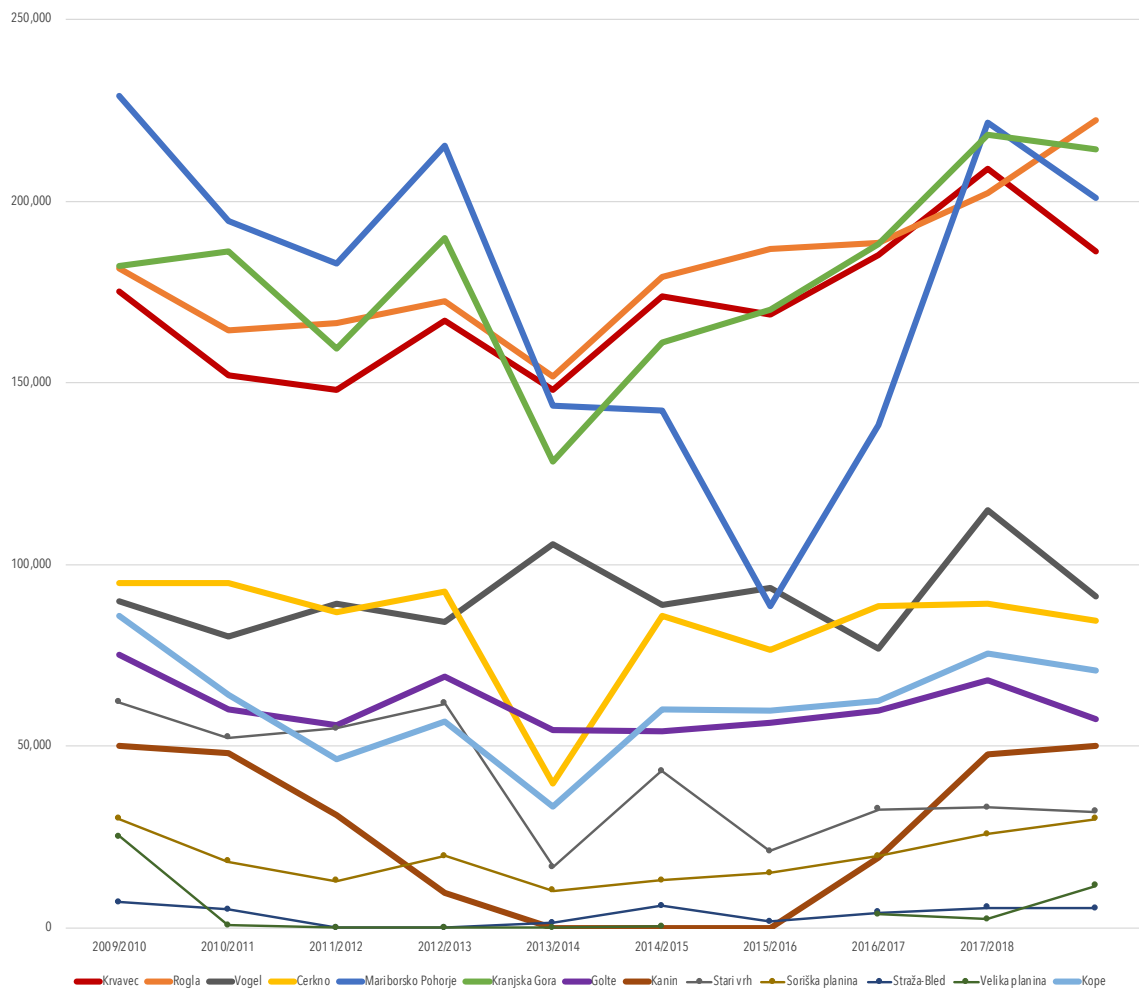
Podobno, čeprav ne povsem identično, se je gibalo tudi skupno **število dnevih (smučarskih) obiskovalcev¹⁷ v zadnjih desetih zimskih sezonah**. V opazovanem obdobju je bila najvišja vrednost 1.477.684 dnevih smučarskih obiskovalcev dosežena v sezoni 2009/2010, rekordno slaba pa je bila sezona 2013/2014 z zgolj 848.372 dnevnimi smučarskimi obiskovalci. V vremensko ugodni predlanski sezoni 2017/2018 je bilo na slovenskih smučiščih realiziranih 1.437.946 dnevih smučarskih obiskovalcev, v zadnji sezoni 2018/2019 pa 4 % manj oz. 1.379.633. Delež realizacije skupine 20 večjih gorskih centrov je v desetletnem obdobju povprečno znašal **94 % vseh realiziranih dnevih smučarskih obiskovalcev**, manjših smučišč pa zgolj 6 %, kar v razmerju do števila obratovalnih dni kaže na njihovo manjšo učinkovitost.

Gibanje obiska po strukturi delujočih centrov je prikazano v spodnjem grafu (Slika 3), gibanje obiska v posameznih letoletnih centrih pa v grafu na naslednji strani (Slika 4).

Slika 3 Gibanje števila obiskovalcev (smučarjev) v Sloveniji v zimskih sezonah od 2009/2010 do 2018/2019

¹⁷ Uporabljamo poenostavljen izraz "število dnevih smučarskih obiskovalcev". Uradni termin je "smučar dan", angl. skier day. Smučar dan je vsak obisk osebe, ki uporablja žičniške naprave v enem dnevu, ne glede na število prevozov. Vključuje ljudi, ki so vozovnice plačali, in tiste, ki so prejeli vozovnice gratis (npr. otroci do 6 let, vabljeni iz tržnih razlogov, ...), ter obiskovalce s sezonskimi vozovnicami. Niso pa vključeni delavci, ki na ta dan opravljajo svoje delo na smučišču.

Slika 4 Gibanje dnevnega števila smučarskih obiskovalcev v zimskih sezonah v letošnjih centrih

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ

Prikaz gibanja obsega obiska in obratovanja gorskih centrov v zimskih sezonah od sezone 2009/2010 do 2018/2019 na ravni posameznega gorskega centra se nahaja v Prilogi 4.

Ključna ugotovitev:

- Analiza obratovanja in obiska slovenskih gorskih centrov v zimskih sezonah pokaže, da večina večjih gorskih centrov in nekaj manjših smučišč po krizni sezoni 2013/2014 izkazuje kontinuirano rast z manjšim upadom v zadnji sezoni.
- Ocenjujemo, da lahko centri v nespremenjenih pogojih skupaj optimalno realizirajo 1,4 milijona dnevni obiskovalcev na sezono.
- Izkušnje uspešnejših centrov kažejo, da je rast zimskega obiska lahko pričakovati le ob podaljševanju obratovanja oz. zagotavljanju večje verjetnosti snežne odeje ter izboljšanju kakovosti, udobnosti in hitrosti žičniške infrastrukture ter smučarskih prog.
- Tako med večjimi centri kot med manjšimi smučišči je opaziti nekaj centrov, ki v zadnjih letih izkazujejo kontinuirano rast obratovanja.

2.7 Struktura obiska gorskih centrov v koledarskem letu 2018

V letu 2018 je bilo spremljanje obratovanja in obiska na žičnicah s SURS preneseno na Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, ki je uvedlo nov sistem in širši nabor kazalnikov, ki se spremljajo. Zaradi navedenega lahko v tem poglavju podrobneje analiziramo strukturo obiska na letni ravni, še zlasti 13 večjih celoletnih centrov, ki so ki obratujejo celoletno, statistično pa poročajo na mesečni ravni. Ker gre za prvo leto poročanja po novem sistemu, se centri še soočajo z začetnimi težavami pri umeščanju obiskovalcev v strukture, pomanjkljivim izpolnjevanjem obrazcev in neažurnim poročanjem, kar vpliva na kakovost podatkov. Kljub vsemu so podatki večjih gorskih centrov kakovostnejši, ki predstavljajo glavnino prometa, zato je zanesljivost analiz ustrezna.

V Tabeli 11 je prikazano število obratovalnih dni in struktura obiska v koledarskem letu 2018 po ciljnih skupinah in vrsti centra. Vsi slovenski gorski centri so v letu 2018 skupaj obratovali **3.700 dni in zabeležili 1.935.028 obiskovalcev**, med katerimi je bilo na podlagi poročil **68 % smučarjev, 3 % kolesarjev in 29 % ostalih** obiskovalcev (pohodniki, izletniki ...).

Prikaz strukture in obsega obiska na ravni posameznega centra v koledarskem letu 2018 je v Prilogi 6.

Tabela 11 Obratovalni dnevi in struktura obiska gorskih centrov v letu 2018

Skupina	Obrat. dnevi	Obiskovalci	Struktura obiskovalcev (število)			Struktura obiskovalcev v GC (%)		
			Smučarji	Kolesarji	Ostali	Smučarji	Kolesarji	Ostali
SKUPAJ delujoči GC+ LJ	4.055	2.296.810	1.311.599	57.070	928.141	57,1%	2,5%	40,4%
Skupaj delujoči GC	3.700	1.935.028	1.311.599	57.070	566.359	67,8%	2,9%	29,3%
Mala (ZVS-1)	761	72.951	72.361	590	0	99,2%	0,8%	0,0%
Večja (ZVS-1)	2.939	1.862.077	1.239.238	56.480	566.359	66,6%	3,0%	30,4%
Večja-celoletna	2.759	1.806.869	1.184.030	56.480	566.359	65,5%	3,1%	31,3%
Večja - ostala	180	55.208	55.208	0	0	100,0%	0,0%	0,0%

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ

Tudi pregled najprivlačnejših gorskih centrov za posamezno ciljno skupino pokaže na precejšnjo koncentracijo dejavnosti znotraj celoletnih gorskih centrov. Prav največji tudi najuspešneje tržijo poletno sezono in povečujejo delež nesmučarskih obiskovalcev. Kljub temu pa **smučarji v strukturi obiska slovenskih gorskih centrov še vedno predstavljajo 67 % vseh gostov.**

5 največjih GC po številu smučarjev	5 največjih GC po številu kolesarjev	5 največjih GC po številu ostalih: izletniki, pohodniki
1. Kranjska Gora (223.938)	1. Kranjska Gora (38.754)	1. Mariborsko Pohorje (154.043)
2. Rogla (201.490)	2. Mariborsko Pohorje (8.708)	2. Vogel (135.714)
3. Krvavec (182.227)	3. Krvavec (5.048)	3. Straža-Bled (70.237)
4. Mariborsko Pohorje (153.222)	4. Cerklje (2.879)	4. Velika planina (63.863)
5. Vogel (107.304)	5. Kope (736)	5. Kanin (55.192)

Slika 5 Največjih pet gorskih centrov po ciljni skupini obiskovalcev v koledarskem letu 2018

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ

Podatki za celotno leto dajo tudi realnejšo sliko o tržnih deležih posameznih centrov z vidika števila obiskovalcev. V Sliki 6 in Tabeli 12 v nadaljevanju je predstavljena velikostna struktura gorskih centrov po številu obiskovalcev v letu 2018, iz katere izhajajo, da:

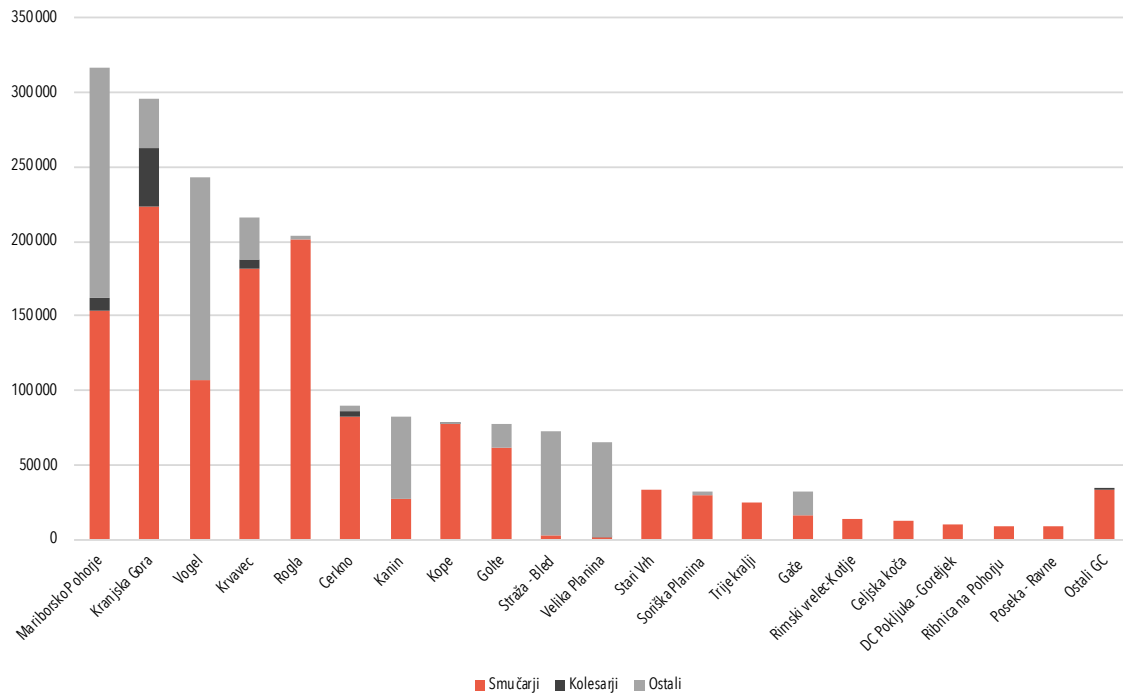
- **96 % obiska so v koledarskem letu zabeležili večji centri** (od tega 93 % 13 celoletnih centrov), slabe **4 % pa mali centri**.
- Je 13 večjih celoletnih gorskih centrov iz skupine gorskih centrov ustvarilo 93 % vsega obiska in predstavlja jedrno skupino slovenskih gorskih centrov.
- Nekateri centri, ki se sicer administrativno-tehnično uvrščajo v skupino velikih centrov po številu obiskovalcev ne dosegajo prvih 20, saj v letu 2018 niso dosegli vidnejšega obsega (Macesnovec-Rateče, Marela, Španov vrh, Viševnik-Pokljuka);
- Se med 20 največjih uvrščajo 4 mala smučišča (Rimski vrelec-Kotlje, Celjska koča, Ribnica na Pohorju in Poseka-Ravne), ki znotraj skupine malih smučišč predstavljajo bolj perspektivna smučišča.
- Preostala mala smučišča pritegne zelo skromno število obiskovalcev – skupaj 1,7 % oz. 33.823 v letu 2018.

Tabela 12 Dvajset največjih gorskih centrov glede na število obiskovalcev v koledarskem letu 2018

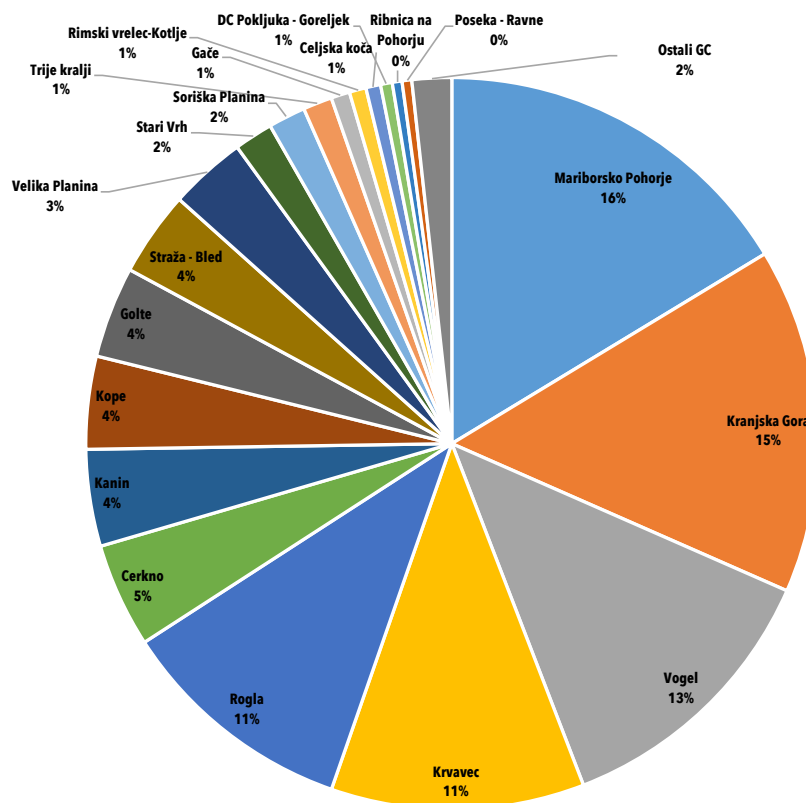
Rang	Gorski center	Obratovalni dnevi	Število obiskovalcev	Struktura obiskovalcev (število)		
				Smučarji	Kolesarji	Ostali
1	Mariborsko Pohorje	344	315973	153222	8708	154043
2	Kranjska Gora	239	295210	223938	38754	32518
3	Vogel	328	243018	107304	0	135714
4	Krvavec	332	216543	182227	5048	29268
5	Rogla	127	203826	201490		2336
6	Cerkno	155	89202	82868	2879	3455
7	Kanin	238	82697	27505	0	55192
8	Kope	148	79277	77149	736	1392
9	Golte	237	77971	61507	0	16464
10	Straža - Bled	165	72562	2325	0	70237
11	Velika Planina	330	65708	1490	355	63863
12	Stari Vrh		33086	33086	0	0
13	Soriška Planina	116	31796	29919	0	1877
14	Trije kralji	104	24842	24842	0	0
15	Gače		16000	16000		16000
16	Rimski vrelec-Kotlje	70	14300	14300	0	0
17	Celjska koča	75	12612	12612	0	0
18	DC Pokljuka - Goreljek		10000	10000		0
19	Ribnica na Pohorju	57	8315	8315	0	0
20	Poseka - Ravne	80	8267	8267	0	0
	Ostali GC skupaj	555	33823	33233	590	0

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ

Struktura obiska v gorskih centrih v koledarskem letu 2018

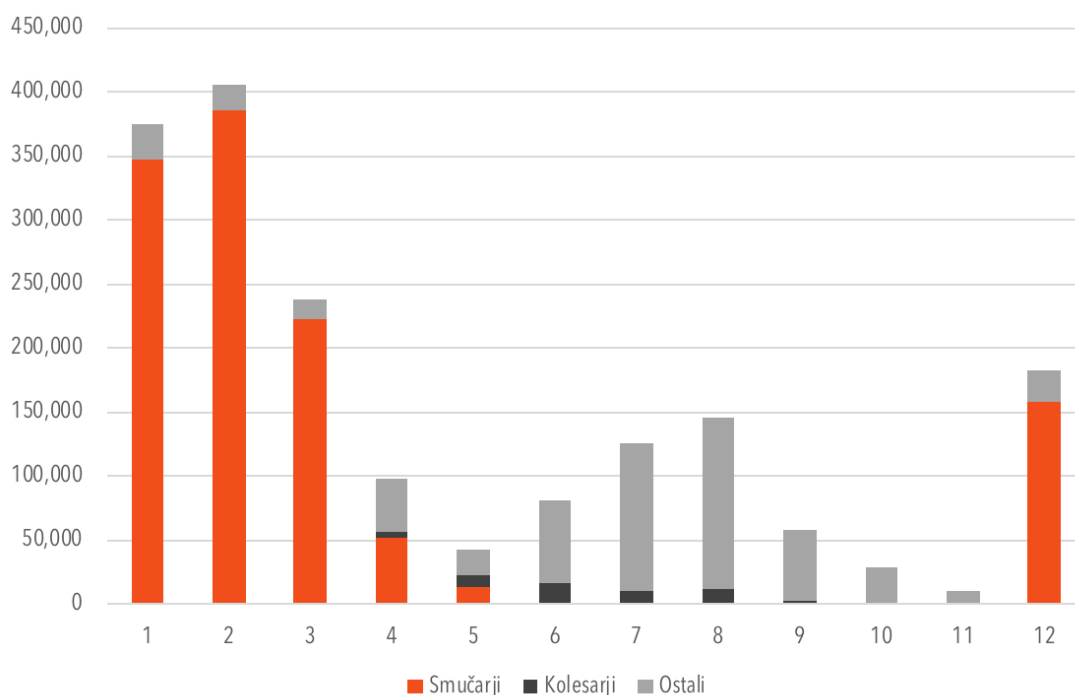
Slika 6 Število in struktura obiskovalcev v gorskih centrih v koledarskem letu 2018

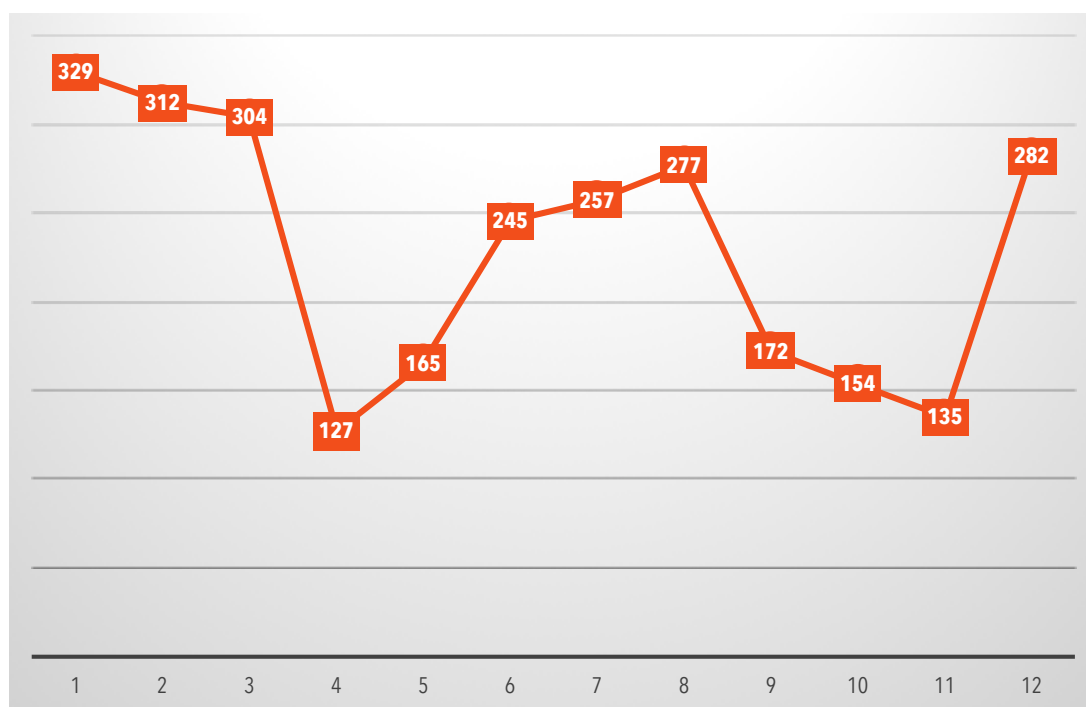
Slika 7 Tržni deleži gorskih centrov glede na delež obiskovalcev po gorskih centrih v koledarskem letu 2018

Vir: Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ

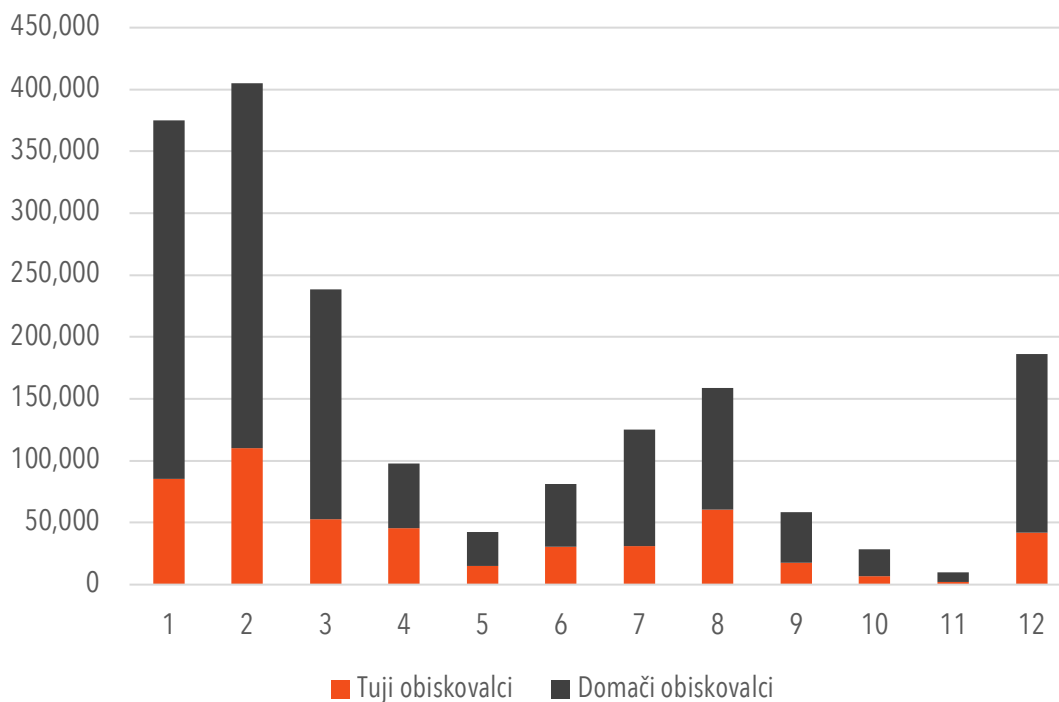
Sezonskost Mala smučišča so namenjena smučanju, zato na žičniških napravah ne beležijo obiska v poletnem času. 100-odstotno so orientirana na zimsko sezono. Kot razvidno iz celotnega dokumenta pa med večjimi centri kar 13 centrov obratuje tudi poleti. Vogel in Velika planina poleti ustvarjata že več obiska kot pozimi. Za slednje so v nadaljevanju v Slikah 8, 9 in 10 prikazani tudi mesečni podatki o gibanju števila obiskovalcev in obratovalnih dneh v letu 2018. Mesečni podatki o obsegu in strukturi obratovanja in obiska po posameznem centru se nahajajo v Prilogi 6.

Slika 8 Gibanje števila in strukture obiskovalcev v 13 celoletnih gorskih centrih po mesecih v letu 2018

Slika 9 Gibanje števila obratovalnih dni v 13 celoletnih gorskih centrih po mesecih v letu 2018

Slika 10 Število domačih in tujih obiskovalcev 13 celoletnih gorskih centrov po mesecih v letu 2018

Ključne ugotovitve:

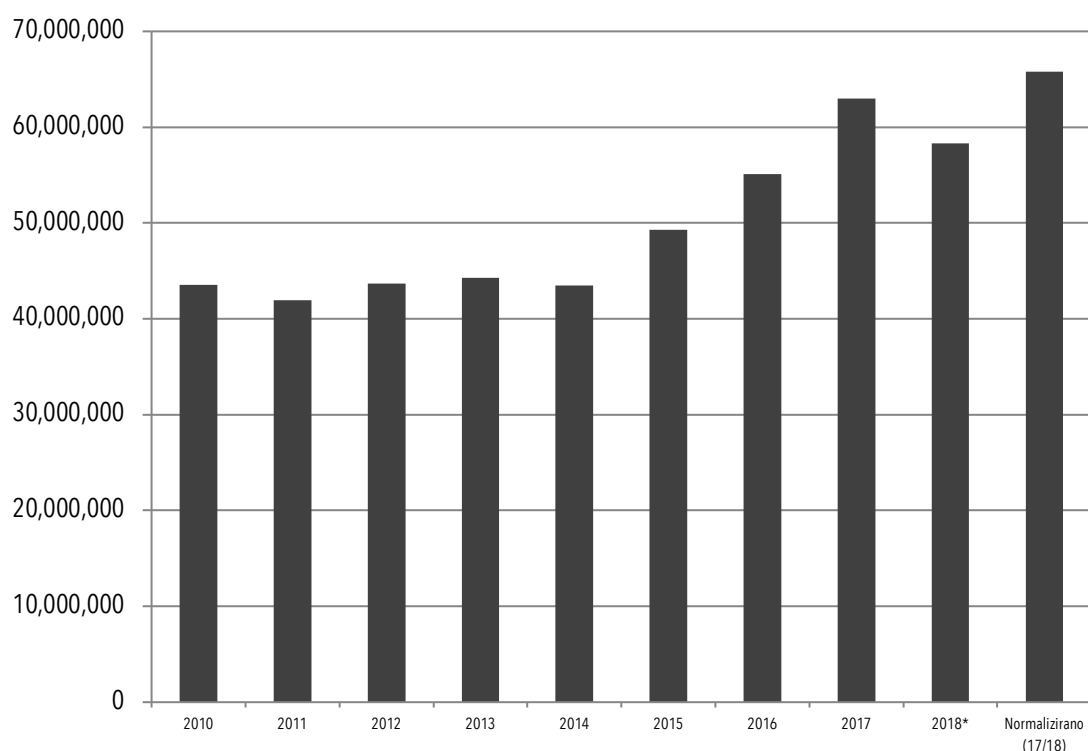
- Iz podrobnejše analize strukture obiskovalcev in gibanja obiska vseh 60 centrov lahko ugotovimo, da smučarji na ravni vseh gorskih centrov z dvema tretjinama še vedno pomenijo najpomembnejši tržni segment gorskih centrov.
- Poletni meseci so priložnost za nadaljnje inoviranje in konkurenčno rast. **Krepitev poletnih programov = IZZIV ŠT. 3**, pri čemer izstopa zlasti priložnost, ki jo nakazuje relativno nizek delež kolesarjev in tujih gostov.
- **13 večjih gorskih centrov, ki delujejo celo leto** dosega skupaj 93-odstotni delež obiskovalcev med vsemi obravnavanimi centri. To so: Krvavec, Rogla, Vogel, Cerčno, Mariborsko Pohorje, Kranjska Gora, Golte, Kanin, Stari vrh, Soriška planina, Straža – Bled, Velika planina in Kope.
- Delež zimskih obiskovalcev v strukturi obiska navedenih 13 celoletnih centrov je leta 2018 znašal še 72,6 %, vendar pa struktura obiskovalcev posameznih centrov že nakazuje njihovo preusmeritev tudi na poletno sezono. Tu izstopajo predvsem Kanin, Mariborsko Pohorje, Straža, Velika planina in Vogel.
- Znotraj skupine malih smučišč izstopa nekaj bolj dinamičnih, ki lahko odigrajo dopolnilno vlogo v razvoju trajnostnega turizma na turistično manj obiskanih podeželskih območjih.

2.8 Poslovanje največjih 20 gorskih centrov

Analizirali smo poslovanje 20 največjih gorskih centrov (glede na število obiskovalcev) oziroma upravljavcev žičniških naprav od leta 2010 naprej. Ker nekateri delujejo v okviru podjetij s še drugimi dejavnostmi in podatkov ni mogoče dobiti za posamezne dejavnosti, so upoštevana poslovanja celotnih podjetij, vendar pa na skupne podatke (predvsem na trende) to nima bistvenega vpliva. Še največji vpliv ima vključitev podatkov podjetja Unitur (smučišče Rogla) v letu 2017. Iz letnih poročil Uniorja smo lahko pridobili podatke o prihodkih programa Turizem (odšteli smo Krvavec, ki je prikazan posebej), tako da so pred letom 2017 za Roglo upoštevani ti prihodki.

Prihodki

Gibanje čistih prihodkov od prodaje za največjih 20 smučišč prikazuje spodnji graf.

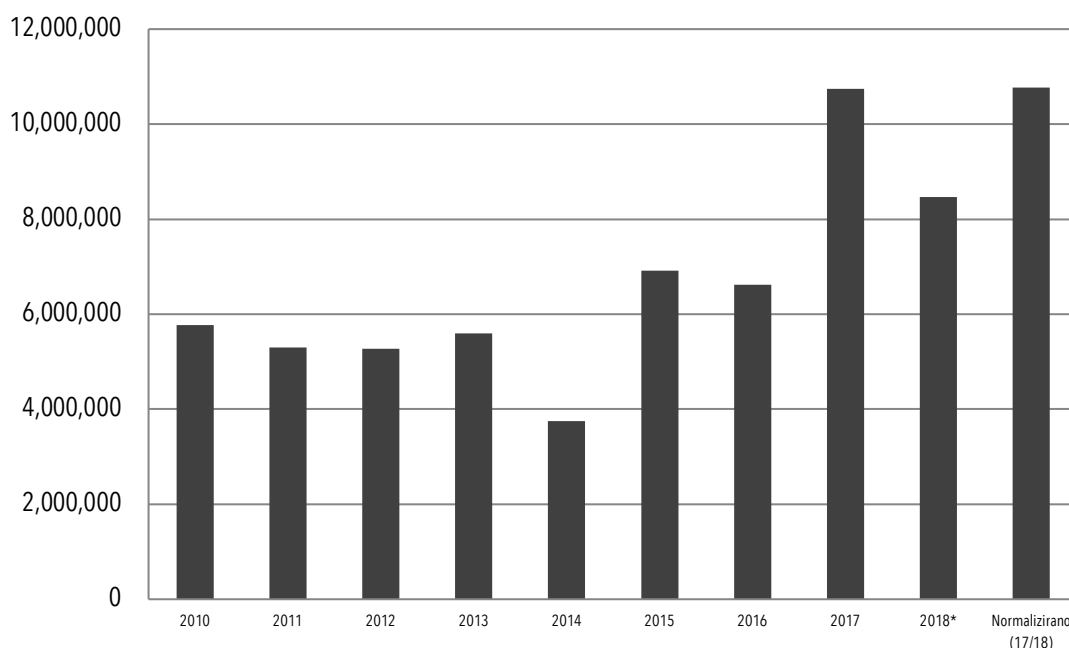
Slika 11 Čisti prihodki od prodaje (v EUR) 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 – 2018 *za 2018 še ni vseh podatkov; od 2017 dodatno še Unitur (Rogla); Vir: AJPES, GVIN

Iz podatkov izhaja, da podjetja po letu 2014 poslujejo vsako leto bolje, saj so se prihodki v tem času povečali za več kot polovico. Ocenjujemo, da je bilo v letu 2018 skupnih prihodkov skoraj 70 milijonov evrov. Rast prihodkov kaže, da podjetja delajo dobro, ker pa se povečujejo tudi odhodki, smo preverili, kaj se dogaja pod črto, pri čistem poslovnem izidu. Podatki za posamezne centre so predstavljeni v priloženih tabelah (Priloga 7), iz njih pa jasno izhaja, da večina podjetij v zadnjih dveh letih posluje pozitivno, medtem ko je bila situacija pred letom 2015 bistveno slabša in je le redkim uspelo poslovati pozitivno, pa še to z minimalnim dobičkom.

EBITDA

Preverili smo tudi kolikšen dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA) ta podjetja ustvarjajo, saj nam ta daje poenostavljeno sliko kolikšen je denarni tok teh podjetij, saj iz tega lahko, ob upoštevanju

trenutne zadolženosti, sklepamo investicijski potencial teh podjetij. EBITDA je tudi primernejši pokazatelj uspešnosti poslovanja podjetij od samega čistega poslovnega izida. Spodnji graf prikazuje, da je tudi tu izrazito opazno izboljšanje poslovanja od leta 2014 naprej.

Slika 12 Skupen EBITDA (v EUR) 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 – 2018; *za 2018 še ni vseh podatkov; od 2017 dodatno še Unitur (Rogla); Vir: AJPES, GVIN

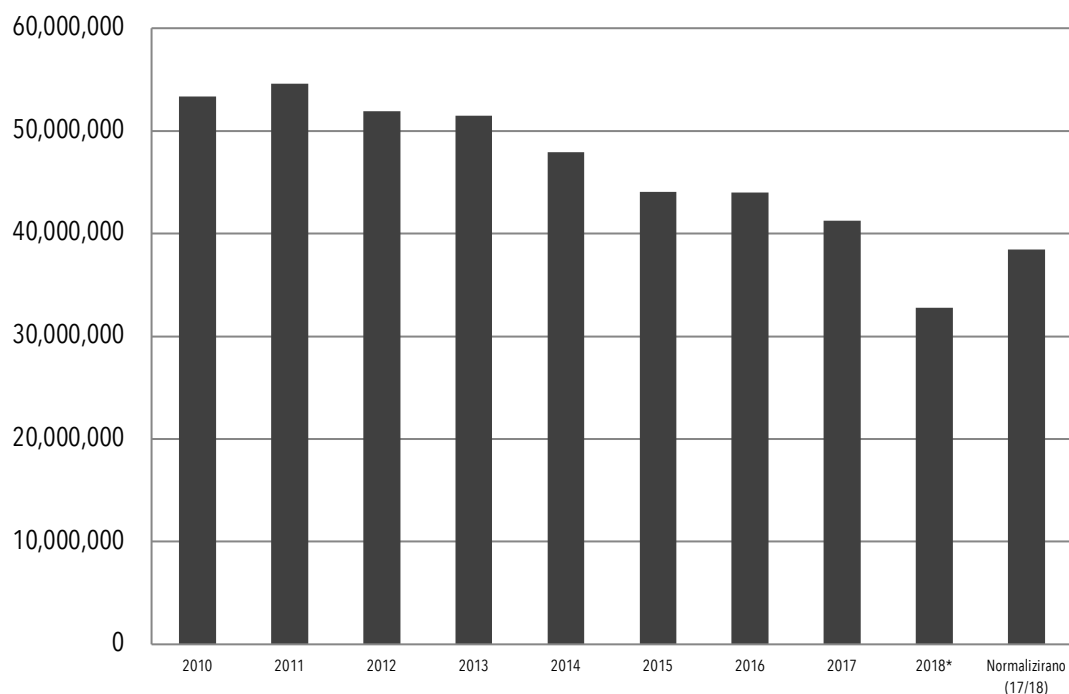
Zadolženost podjetij

Za preveritev investicijskega potenciala je potrebno pogledati tudi zadolženost podjetij. Od leta 2010 se je ta z nekaj prilagoditvami (za ustrezen prikaz teh podatkov je vsem letom pred 2017 prištet dolg Uniturja iz leta 2017) gibala kot prikazuje graf (Slika 13) na naslednji strani.

Kot je razvidno iz grafa podjetja uspešno zmanjšujejo dolg. Dolg zmanjšujejo na različne načine – od dokapitalizacij pri tistih manj uspešnih podjetjih, do rednega odplačevanja dolga pri uspešnejših oziroma tistih, ki poslujejo pozitivno. V tem času tudi ni bilo večjih investicij (razen redkih izjem, pa še te v manjšem obsegu), ki bi povečevale dolg. Skupni neto dolg (kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti minus denarna sredstva in kratkoročne finančne naložbe) je upadel iz skoraj 55 milijonov evrov na okrog 36 milijonov evrov kot je po oceni znašal ob koncu 2018, kar bo razvidno, ko bodo na voljo vsa letna poročila.

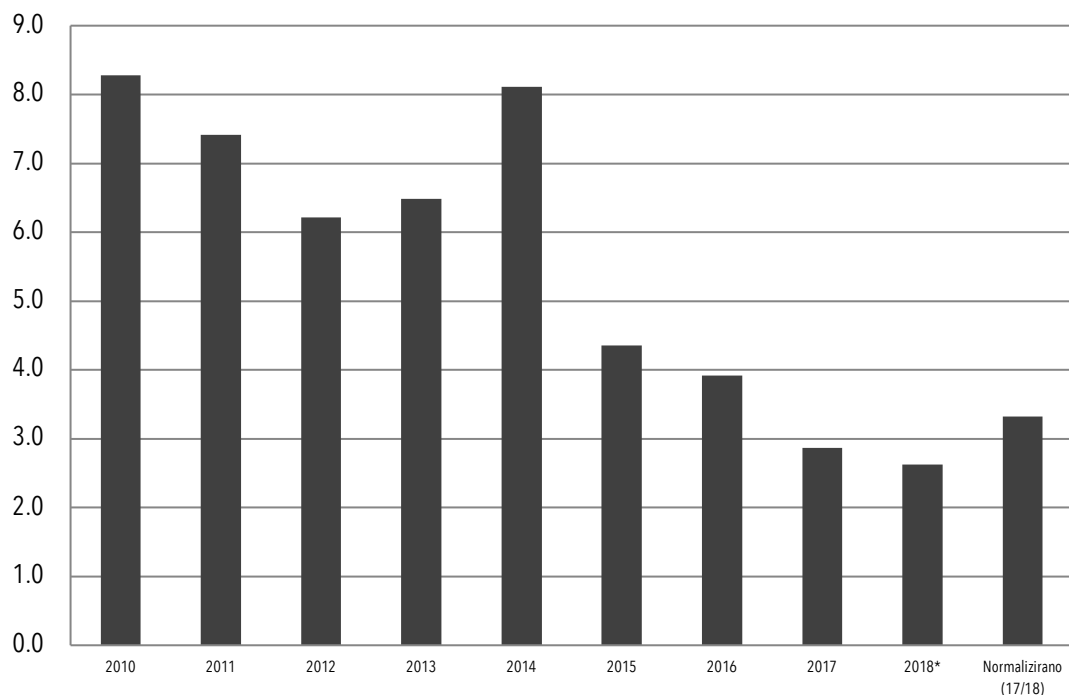
Zmanjševanje neto dolga in povečevanje EBITDA ima za posledico bistveno ugodnejše razmerje neto dolg/EBITDA, ki kaže investicijski potencial posameznega podjetja. Mediana razmerja neto dolg / EBITDA 20 največjih gorskih centrov je tako upadla iz več kot 8 na vrednosti med 2 in 3. Kot zdrava zadolžitev se smatra nekako neto dolg do največ 5-kratnika EBITDA, kar poenostavljeno pomeni, da bi se v tem trenutku podjetja v povprečju lahko brez težav zadolžila vsaj za še enkrat toliko kot so zadolžena sedaj. Iz tega sklepamo, da je večina analiziranih podjetij v fazi, ko so ob ustreznih pogojih in pomoči pripravljena na večje investicije. Če bi se podjetja zadolžila nekje do 8-kratnika EBITDA, kot so v opazovanem obdobju že bila zadolžena, bi to pomenilo dodatnih 50 milijonov evrov dolga.

V primeru, da bi bilo v povprečju 35% naložb (povprečen delež sofinanciranja, predvidene so tudi investicije, ki ne bi bile sofinancirane) pokritih z nepovratnimi sredstvi (nepovratna sredstva namenjena za žičnice in zasneževanje, ne pa za ostale naložbe), bi to pomenilo cca 77 milijonov evrov naložb v gorske centre in smučišča oz. okrog **27 mio EUR potrebnega vložka države.**

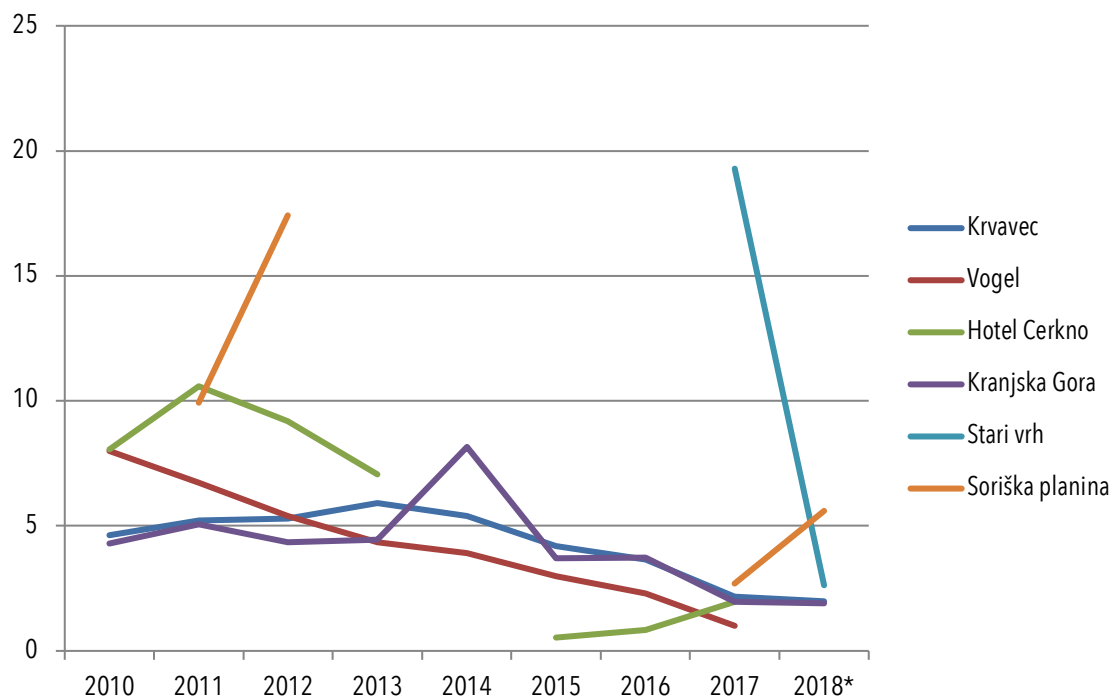
Slika 13 Skupen neto dolg (v EUR) 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 - 2018

*za 2018 še ni vseh podatkov; pred 2017 smo prišteli vsakemu letu dolg Uniturja iz leta 2017; Vir: AJPES, GVIN

Slika 14 Mediana neto dolg/EBITDA 20 podjetij največjih upravljavcev gorskih centrov od leta 2010 - 2018

*za 2018 še ni vseh podatkov; Vir: AJPES, GVIN

Slika 15 Neto dolg/EBITDA za izbrane gorske centre 2010-2018

Za leta, kjer linija na grafu ni sklenjena podatki niso smiselni (negativen ali minimalen EBITDA,...); *za 2018 še ni vseh podatkov;
Vir: AJPEŠ

Podroben analitičen pregled finančnega poslovanja največjih 20 gorskih centrov se nahaja v Prilogi 7.

Ključne ugotovitve:

- Iz navedenega lahko ugotovimo, da podjetja v zadnjih letih izboljšujejo poslovanje in da zmanjšujejo zadolžitev. **Podjetja so v stanju, da ob ustrezni pomoči in ugodnih finančnih virih izpeljejo večji investicijski cikel. = IZZIV ŠT. 4**
- Ocenjujemo, da je realni še vzdržan **kratkoročni potencial** investicij glede na poslovanje podjetij in ob povprečnem ocenjenem 35 % financiranju naložb iz nepovratnih sredstev, cca. **77 milijonov evrov (50 milijonov evrov lastnih sredstev in 27 milijonov evrov nepovratnih sredstev).**

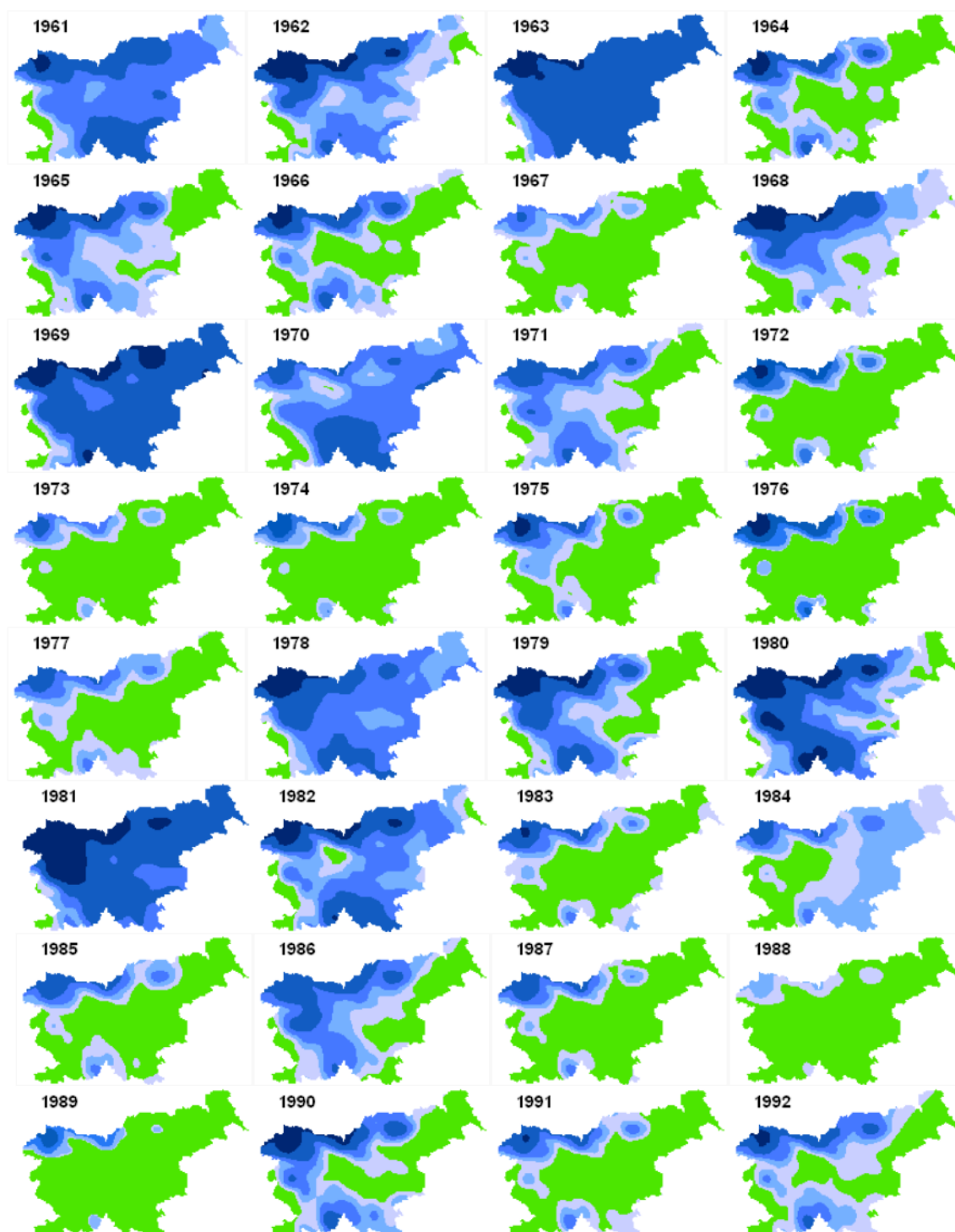
2.9 Vremenski podatki

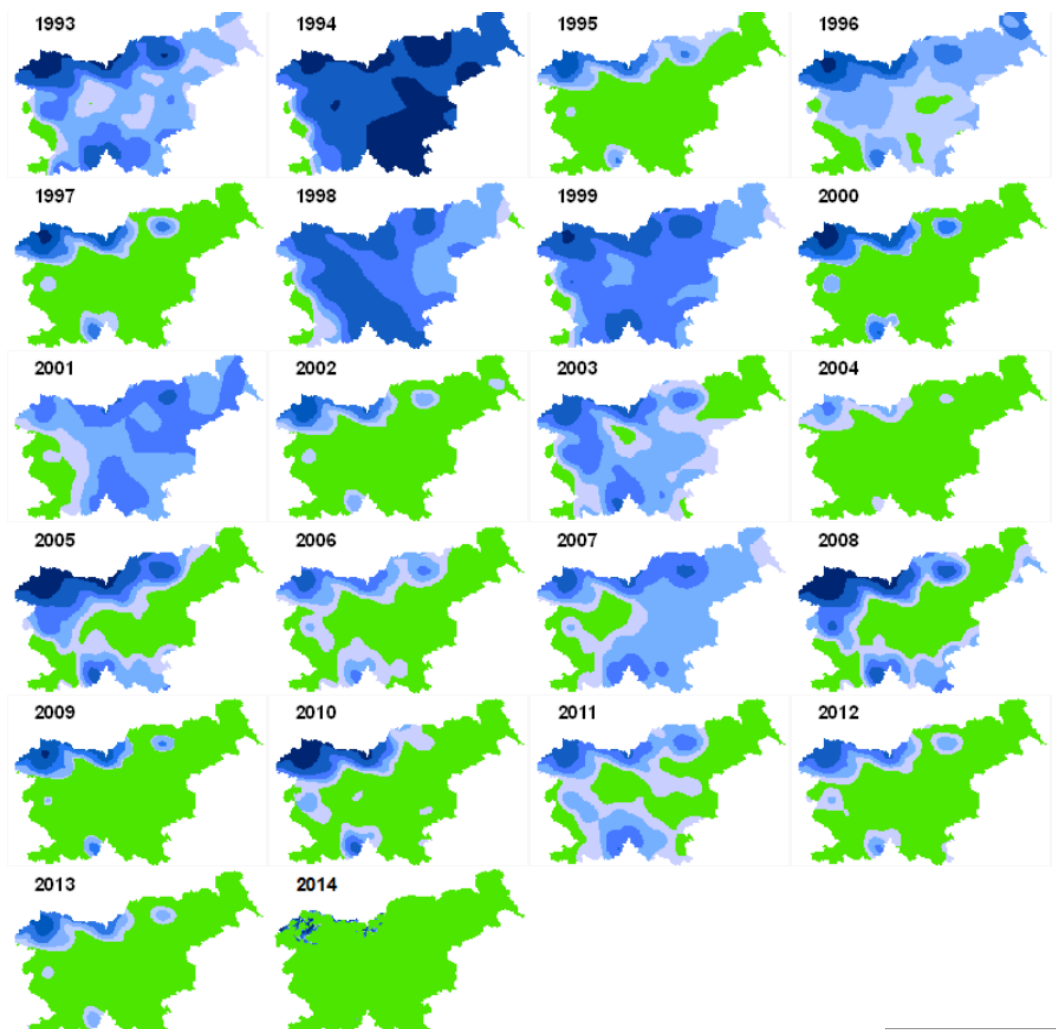
Vremenske razmere imajo izjemno velik vpliv na uspešnost delovanja gorskih centrov, še zlasti v zimskem času. Smučanje je dejavnost na prostem, tako da imata poleg ustrezne debeline snežne odeje nanjo pomemben vpliv tudi število sončnih dni in ustrezne temperature (zasneževanje, občutek zime...).

Zanesljivost naravnega snega ob začetku sezone - višina snežne odeje na božični dan

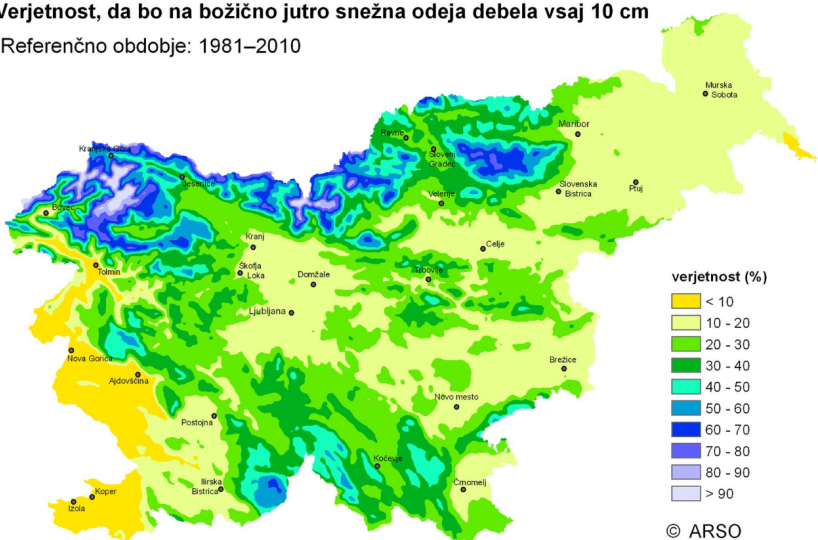
Zaradi podnebnihih sprememb je naravni sneg in njegova zanesljivost v Sloveniji v zadnjih letih naravni sneg vse redkejši pojav. To je lepo razvidno iz Slike 16 - časovnega traku Agencije RS za okolje (ARSO), ki prikazujejo

višino snežne odeje 25. decembra ob 7. uri zjutraj za obdobje 1961-2013. Zelena barva označuje kopna tla ali zelo tanko snežno odejo (do 2 cm), modri odtenki pa zasnežena tla.

Verjetnost, da bo na božično jutro snežna odeja debela vsaj 10 cm
Referenčno obdobje: 1981–2010

Slika 16 Časovni trak višine snežne odeje 25. decembra ob 7. uri zjutraj za obdobje 1961-2013 in verjetnost, da bo na božično jutro snežna odeja debela vsaj 10 cm vir: ARSO

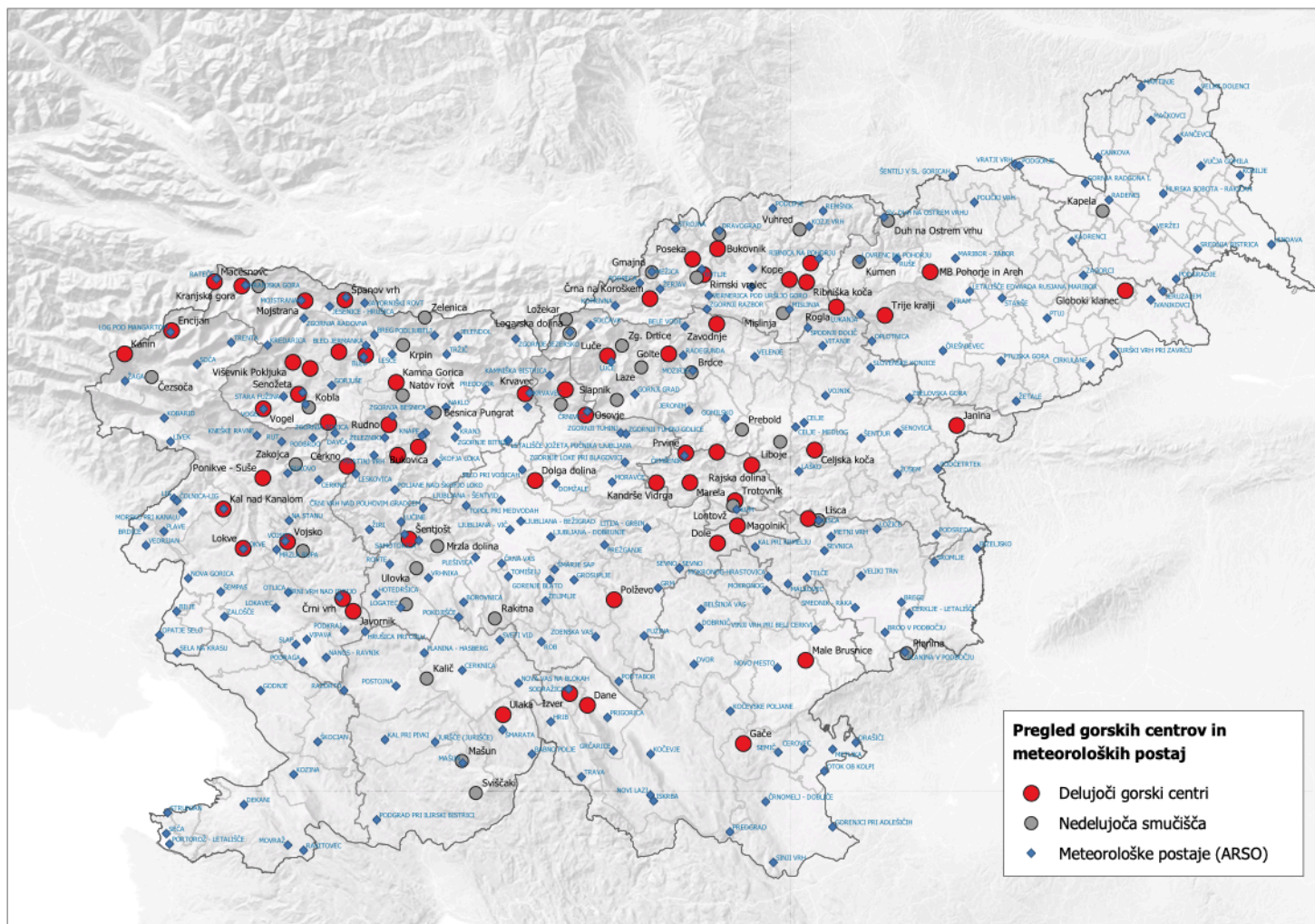
Debelina snežne odeje

Ključna za dobro obratovanje gorskih centrov je debelina snežne odeje. Poleg tega, da debelejša snežna odeja olajša pripravo smučišč (oziroma jo na tistih smučiščih, kjer ni tehničnega zasneževanja sploh omogoča), pa je pomembna tudi za percepcijo prave zime in posledično večjega obiska na smučiščih. Pogledali smo podatke padavinskih postaj ARSO, ki so najbližje posameznim smučiščem oziroma najbolje odražajo snežne razmere na smučiščih od leta 2000 naprej.

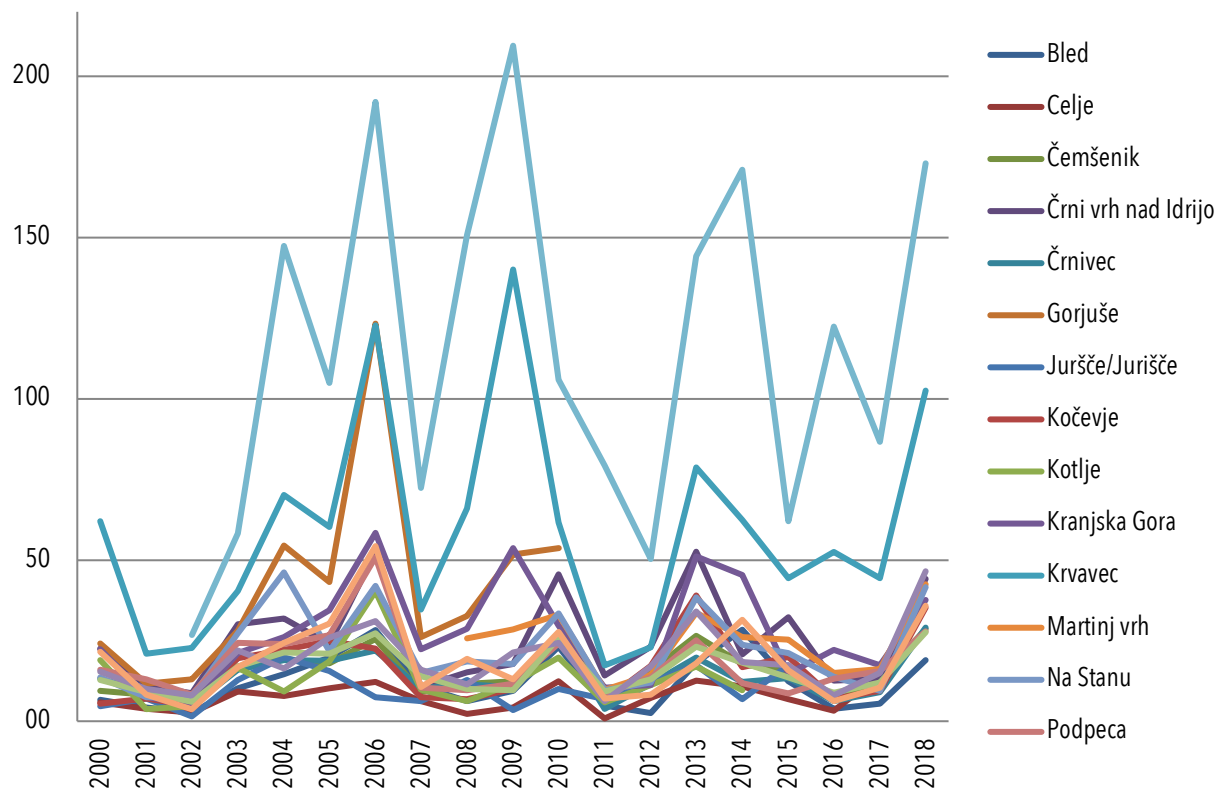
Povezave vseh delujočih gorskih centrov in vremenskih postaj so navedene v Prilogi 8.2. Za potrebe analize v nadaljevanju grafično analiziramo gibanje povprečne debeline snežne odeje za meteorološke postaje relevantne za največjih 20 gorskih centrov. V Tabeli 13 so slednji povezani z najbližjo oziroma najrelevantnejšo vremensko postajo. Debelina snežne odeje se je v opazovanem obdobju gibala kot prikazuje graf v Sliki 18.

Tabela 13 Izbor relevantnih meteoroloških postaj po posameznem centru

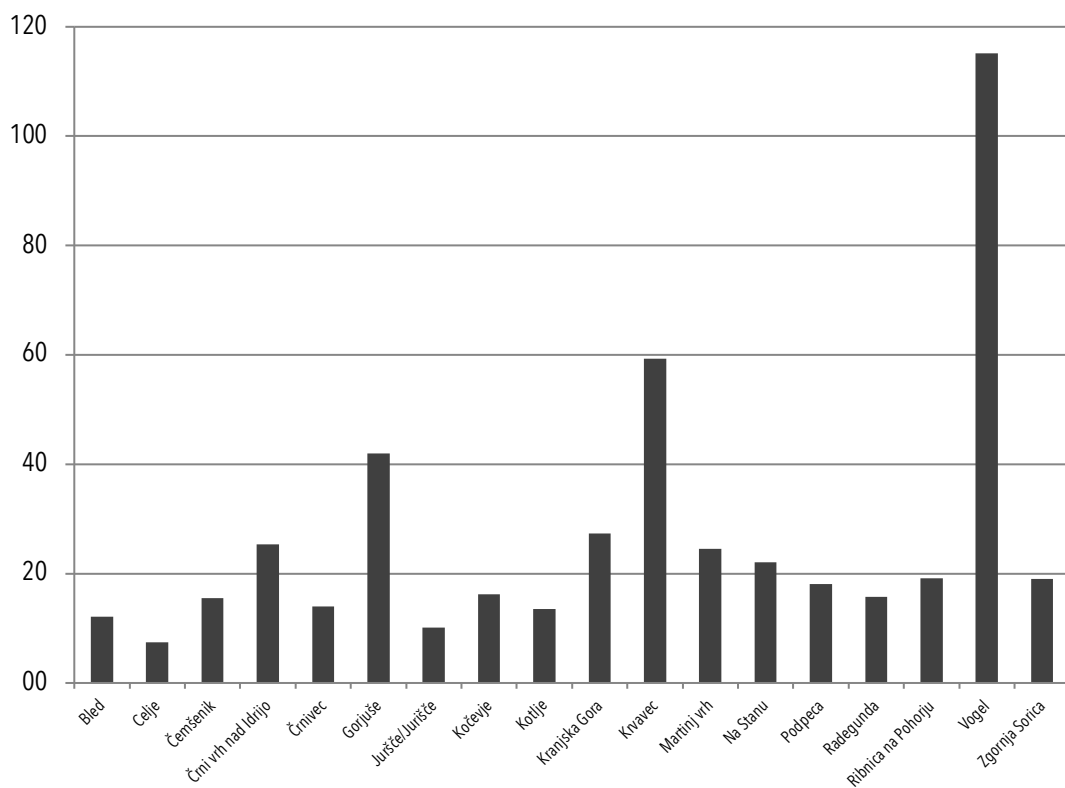
Gorski center	Občina	Regija	Najbližja meteorološka postaja ARSO	Najbližja/najrelevantnejša meteorološka postaja s podatki o snežni odeji
Krvavec	Cerklje na Gorenjskem	Gorenjska	Krvavec	Krvavec
Rogla	Zreče	Savinjska	Rogla, Oplotica	Ribnica na Pohorju
Vogel	Bohinj	Gorenjska	Vogel	Vogel
Cerkno	Cerkno	Goriška	Cerkno, Leskovica, Bukovo	Na Stanu
Mariborsko Pohorje	Maribor	Podravska	Maribor	Ribnica na Pohorju
Kranjska Gora	Kranjska Gora	Gorenjska	Kranjska Gora	Kranjska Gora
Golte	Mozirje	Savinjska	Bele vode, Radegunda	Radegunda
Kanin	Bovec	Goriška	Kanin	Vogel
Stari Vrh	Škofja Loka / Gorenja vas - Poljane	Gorenjska	Leskovica, Martinj vrh	Martinj vrh
Soriška planina	Železniki	Gorenjska	Zg. Sorica	Zgornja Sorica
Straža - Bled	Bled	Gorenjska	Bled	Bled
Velika planina	Kamnik	Osrednjeslovenska	Kamniška Bistrica, Črnivec	Črnivec
Kope	Slovenj Gradec / Radlje ob Dravi	Koroška	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Pohorju
Gače	Semič	JV Slovenija	Črnomelj-Dobličje	Kočevje
Trije kralji	Slovenska Bistrica	Podravska	Oplotnica	Ribnica na Pohorju
Celjska koča	Celje	Savinjska	Celje; Vojnik	Celje
Ribniško Pohorje	Ribnica na Pohorju	Koroška	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Pohorju
Rimski vrelec, Kotlje	Ravne na Koroškem	Gorenjska	Kotlje	Kotlje
DC Pokljuka - Goreljek	Bohinj	Gorenjska	Pokljuka	Gorjuše
Poseka - Ravne	Ravne na Koroškem	Koroška	Kotlje	Kotlje

Slika 17 Pregled lokacij gorskih centrov in najbližjih meteoroloških postaj Vir: ARSO, MZI

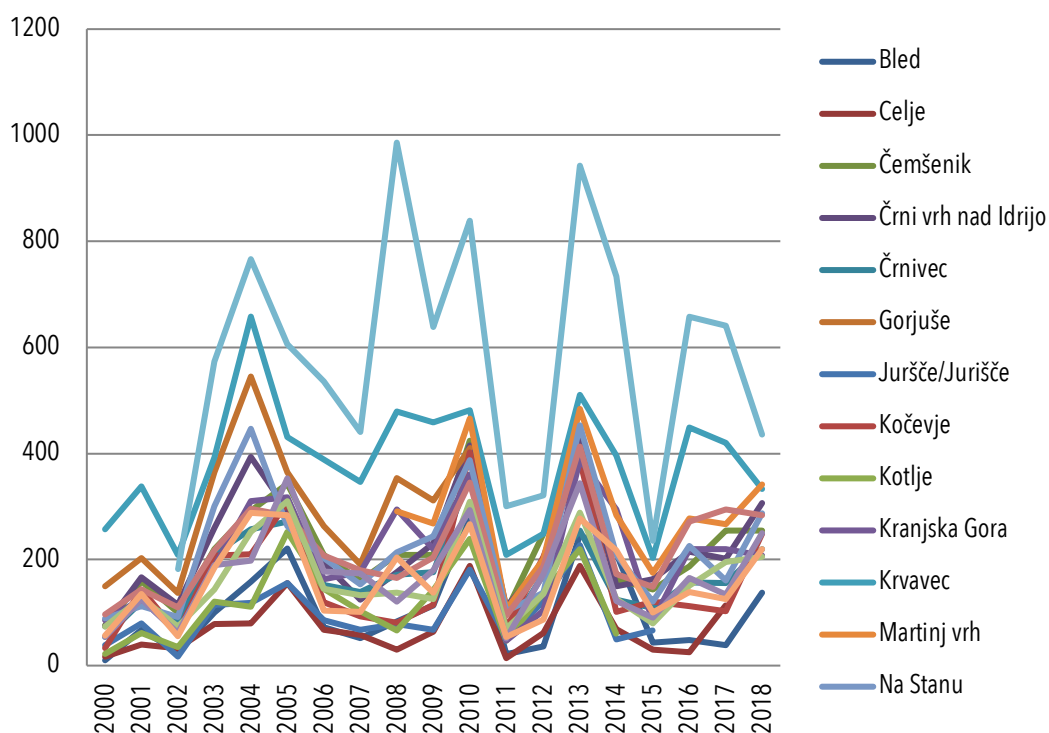
Slika 18 Povprečna letna debelina snežne odeje od leta 2000 do 2018 (v cm), Vir: ARSO

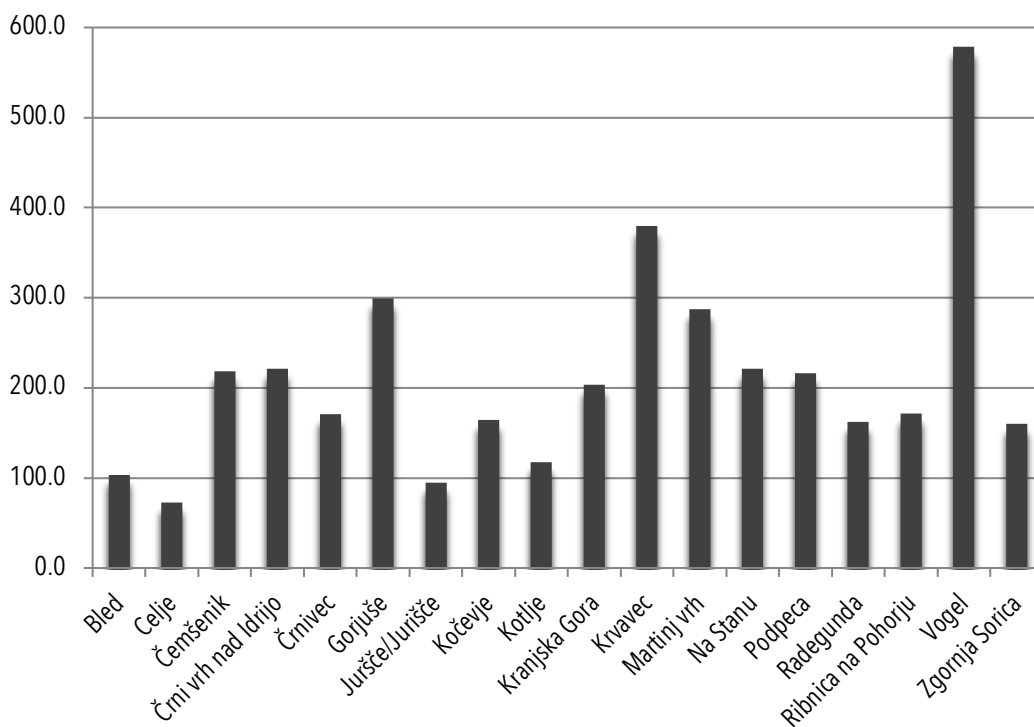
Slika 19 Povprečna debelina snežne odeje v zadnjih 18 letih za meteorološke postaje relevantne za gorske centre (v cm) Vir: ARSO

Novozapadli sneg

Zanimiv je tudi pogled na vsoto novozapadlega snega v posameznem letu. Podatki so prikazani v Sliki 20 in 21.

Slika 20 Vsota zapadlega snega v posameznem letu (v cm), vir: ARSO

Slika 21 Povprečna letna vsota zapadlega snega v zadnjih 18 letih za meteorološke postaje relevantne za gorske centre (v cm) Vir: ARSO

Pomen tehničnega snega za garancijo snega oz. začetek zimske sezone

Sodobni sistemi zasneževanja lahko kompenzirajo vse bolj zelene zime. Največja smučišča vzpostavljajo zasneževalne sisteme, ki lahko v samo 5 primerno hladnih dneh zasnežijo večji del prog. Ob pravočasno zagotovljeni zadostni količini tehničnega snega tudi morebitne kasnejše višje temperature ne predstavljajo tveganja za obratovanje smučišča.

V zadnjih letih lahko pogosto opazimo, da naravnega snega še ni v decembru in v prvi polovici januarja. V tem času smučišča ob normalnih pogojih ustvarijo že tretjino prihodkov zimske sezone, zato je ključno, da se sneg zagotovi pravočasno, ob prvem hladnem valu, ki pride v novembru ali decembru. Toplejše zime ob sodobnem zasneževalnem sistemu torej lahko pomenijo nekaj manj obiska na smučiščih, ne ogrožajo pa obratovanja smučišč.

Pogoj za to so seveda visoke investicije v učinkovite zasneževalne sisteme, saj je garancija snežne odeje na čim večji površini smučišč ključna za nadaljnji konkurenčni razvoj gorskih centrov in smučišč v Sloveniji. Za večino gorskih centrov tovrstne investicije predstavljajo (pre)velik zalogaj.

Strošek same izdelave snega se za največje slovenske centre giblje nekje med 100 in 200 tisoč evri na sezono, kar za največje centre ne predstavlja (oziroma ne bi smelo predstavljati) večje obremenitve.

Podroben pregled vremenskih podatkov po posameznih gorskih centrih se nahaja v Prilogi 8.1. in 8.2.

Ključna ugotovitev

Zadostna količina naravnega snega na smučiščih je vse bolj redek pojav. **Investicije v sodobne zasneževalne sisteme lahko nevtralizirajo ta trend, zato so tovrstne investicije ključnega pomena za nadaljnji razvoj gorskih centrov in smučišč. Smučišča sama teh investicij ne zmorejo oziroma so te v premajhnem obsegu.**

Po drugi strani pa tehnično zasneževanje bistveno poveča konkurenčnost gorskih centrov in trženje zime, saj le s snežno garancijo destinacija lahko računa na zanesljivejšo agencijske rezervacije.

3 Predvidene naložbe gorskih centrov

3.1 Kratkoročne naložbe gorskih centrov (realni projekti 2020-2022)

V okviru vprašalnikov, ki smo jih poslali delujočim centrom, smo od centrov želeli tudi navedbo realnih investicijskih načrtov gorskih centrov za obdobje 3 let (2020-2022) in navedbo realnih investicijskih načrtov gorskih centrov za dolgoročno obdobje – do leta 2030. Nabor projektov je bistvenega pomena za to študijo, saj je to osnova na podlagi katere predstavljamo investicijske potrebe in potrebna finančna sredstva.

Delujoči centri so se odzvali z velikim naborom projektov, ki so v različnih fazah pripravljenosti. Podatkov od vseh nismo pridobili, prav tako niso vsi posredovali vseh zahtevanih informacij o projektih, a za prikaz in oceno obsega potrebnih sredstev je podatkov dovolj.

Pokazalo se je tudi, da precej projektov že dlje časa miruje v fazi idejne zasnove, saj centri brez jasnega zagotovila, kje bi lahko prišli do finančnih virov za naložbe, na podlagi preteklih izkušenj ne želijo vlagati dodatnih sredstev v pripravo nadaljnje projektne tehnične in investicijske dokumentacije.

Tabela 14 Rekapitulacija načrtovanih realnih kratkoročnih naložb (2020-2022) gorskih centrov po vrsti naložbe

Vrsta naložbe	Skupna vrednost v EUR
Obnova ŽN	11.407.500 €
Novogradnja ŽN	97.574.000 €
Zasneževanje	20.647.000 €
Nova proga	1.750.000 €
Razširitev prog	7.074.000 €
Oprema	1.440.000 €
Nastanitvene kapacitete	8.210.000 €
Parkirišča	4.870.001 €
Druga rekreacijska infrastruktura	8.894.000 €
Gostinstvo	335.000 €
Nov gorski center	30.000.000 €
Drugo	3.334.000 €
Skupaj	195.535.501 €

Vir: Vprašalnik za upravljavce gorskih centrov, maj-junij 2019

Tabela 15 Rekapitulacija načrtovanih kratkoročnih naložb gorskih centrov po letih

Leto	Vrednost v EUR
2020	36.978.500 €
2021	55.908.000 €
2022	98.659.001 €
Nedoločeno, do 2022	3.990.000 €
Skupaj	195.535.501 €

Vir: Vprašalnik za upravljavce gorskih centrov, maj-junij 2019

Podroben pregled načrtovanih kratkoročnih naložb po posameznih gorskih centrih se nahaja v Prilogi 9.

Obseg projektov, ki bi lahko bili eventualno sofinancirani iz nepovratnih sredstev, če **v sofinanciranje zajamemo projekte novogradenj in obnov žičniških naprav, opreme, naložbe novih gorskih centrov, novogradenj prog in širitev prog ter zasneževanje** je naslednji:

Leto	Projekti primerni za sofinanciranje	Znesek subvencij (predpostavka 45% subv.)
2020	28.898.500 €	13.004.325 €
2021	54.160.000 €	24.372.000 €
2022	86.004.000 €	38.701.800 €
Nedoločeno, do 2022	450.000 €	202.500 €
Skupaj	169.512.500 €	76.280.625 €

V zgornjem pregledu sta zajeta dva večja projekta – **Izgradnja smučišča 2864** in realizacija idejnega projekta **Bovec-Kanin 2022**. Brez teh dveh velikih naložb je potreben znesek subvencij za realizacijo vseh projektov novogradenj in obnov žičniških naprav, novogradenj prog in širitev prog ter zasneževanja **ob 45% sofinanciranju 39,4 milijona evrov**.

Ključna ugotovitev:

Največ investicij centri načrtujejo v nove (novogradnje, nadomestne) žičniške naprave, nove centre in zasneževalne sisteme. Dinamika investicij bo odvisna od višine oziroma deleža nepovratnih sredstev, ki bodo na voljo. V primeru 45% nepovratnih sredstev je za predlagane projekte od 2020 do 2022 potrebno zagotoviti 76,3 milijona evrov, brez dveh velikih projektov (Bovec-Kanin 2022 in Smučišče 2864) pa 39,4 milijona evrov. Za več deset milijonov evrov projektov že razpolaga z gradbenimi dovoljenji oz. je v postopku priprave projektne dokumentacije in pričakujejo dovoljenja v naslednjih treh letih. Nekatera podjetja tudi čakajo pozitiven impulz s strani MGRT preden bodo začela vlagati večja sredstva v izvedbeno projektno dokumentacijo. Zaradi navedenega je **IZZIV ŠT. 5 = pospešena priprava nadaljnje projektno-tehnične in investicijske dokumentacije za izražene potrebe in idejne zasnove**.

3.2 Dolgoročni načrti gorskih centrov (realni projekti 2023-2030)

Pregled dolgoročnih načrtov (osemletno obdobje 2023-30) kaže, da je navedenih bistveno manj vlaganj v zasneževalne sisteme, saj se centri zavedajo, da je te investicije najbolj nujno izvesti že kratkoročno. Dolgoročno je poudarek na dodatnih (oziroma nadomestnih) žičniških napravah, saj so te povsod relativno stare, in na dodatnih namestitvenih kapacitetah in spremljevalnih dejavnostih. Ocenjene vrednosti teh projektov so precej bolj vprašljive, za nekatere pa centri niti niso podali ocen zaradi časovne oddaljenosti in premalo konkretiziranih idej. Kljub temu podajajo okvirno sliko investicijskih potreb za dolgoročno obdobje.

Tabela 16 Rekapitulacija načrtovanih dolgoročnih naložb (2023-2030) gorskih centrov po vrsti naložbe

Vrsta naložbe	Skupna vrednost v EUR
Obnova ŽN	€2.745.000
Novogradnja ŽN	€158.400.000
Zasneževanje	€5.070.000
Nova proga	€1.600.000
Razširitev prog	€102.500
Oprema	€1.425.000
Nastanitvene kapacitete	€25.000.000
Parkirišča	€2.000.000
Druga rekreacijska infrastruktura	€8.535.000
Gostinstvo	€3.600.000
Drugo	€16.950.000
Skupaj	€225.427.500

Vir: Vprašalnik za upravljavce gorskih centrov, maj-junij 2019

Podroben pregled po posameznih gorskih centrih se nahaja v Prilogi 10.

Vrednost projektov novogradenj in obnov žičniških naprav, opreme, novih prog in razširitev prog ter zasneževanja skupaj znaša 179 milijonov evrov. Ob predpostavljene 45% sofinanciranju to pomeni dobrih 80 milijonov evrov, **torej letno 10 milijonov evrov nepovratnih sredstev.**

Ključna ugotovitev:

- V dolgoročnih načrtih je navedenih bistveno manj vlaganj v zasneževalne sisteme, saj se centri zavedajo, da je te investicije najbolj nujno izvesti že kratkoročno. Dolgoročno pa je poudarek na dodanih (oziroma nadomestnih) žičniških napravah, saj so te povsod relativno stare ter širitvi prog oz. smučišč. Dolgoročne naložbe so predvidene tudi v

povečevanje namestitvenih kapacitetah in spremljevalnih dejavnostih. Zato je nujno zagotoviti **trajne dolgoročne spodbude**, ki bodo v kombinaciji nepovratnih in povratnih virov omogočale razvoj gorskih centrov vsaj v naslednjih 10 letih. V osmih letih od 2023 do 2030 bi bilo potrebno ob 45% sofinanciranju investicij letno zagotoviti okvirno 10 milijonov evrov nepovratnih sredstev.

- Zaradi pomembnih **MULTIPLIKATIVNIH UČINKOV**, ki jih imajo žičniške naprave na okoliške destinacije oziroma regije, kjer se nahajajo ter s tem celotno makroekonomsko okolje ter zaradi očitnega razvojnega zaostanka Slovenije za sosednjimi destinacijami in tudi JV Evropo, je za dolgoročno konkurenčnost slovenskega turizma in skladen regionalni razvoj države, nujno potrebno doseči investicijski zagon gorskih centrov s sistematičnim pristopom in stabilno podporno shemo.

Po analizah izvedenih v tujini je multiplikativni učinek žičniške infrastrukture na regionalno ekonomijo lahko tudi do 6-kratni. Iz francoske študije izvedene leta 2013 izhaja, da v Franciji (Rhône-Alpes/ Ronske Alpe) za en evro porabljen za karto na žičniških napravah pomeni porabljenih dodatnih šest evrov v destinaciji. Posredni finančni učinki so tako vidni skozi prihodke spremljajoče ponudbe športnih agencij, trgovin, namestitev, gostinske dejavnosti, prevozov, kakor tudi skozi višje državne in lokalne dajatve. Po njihovi analizi naj bi gost v celoti potrošil na žičniških napravah 16%, hrani 15%, zajtrku 6%, večerji 5%, izposoji smuči 5%, v baru 4%, za tečaj smučanja 2%, za oblačila in opremo 2%, za prevoz 1%, bivanje 29% in drugo 15%.¹⁸

V Sloveniji za namene gorskih centrov tovrstna analiza še ni bila opravljena, vendar glede na razvitost okolja slovenskih gorskih centrov vseeno **pričakovati 4 kratni finančni multiplikator žičniške infrastrukture na ekonomijo destinacije**. K temu pa je potrebno dodati tudi ekonomske učinke uspešnega delovanja gorskih centrov, ki se kažejo skozi nova in stabilnejša delovna mesta in splošen dvig kakovosti bivanja na robnih podeželskih in obmejnih območjih.

¹⁸ Les Retombées économiques deS Domaines Skiabiles De Rhône-AlpeS, članek, Domaines Skiabiles de France no. 32, 23.3.2013.

4 Realni viri financiranja gorskih centrov na presečni datum

Pregled realnih virov financiranja gorskih centrov temelji na opravljeni analizi razvojnih potreb gorskih centrov, ki so predstavljene v Poglavlju 3.1. Iz navedene analize izhaja, da slovenski gorski centri prednostno potrebujejo vire za financiranje naložb v žičniško infrastrukturo, sisteme zasneževanja in spremljajočo prometno infrastrukturo ter tudi za naložbe, ki bi okrepile njihovo diverzifikacijo v celoletno delovanje.

V tem pogledu je bila opravljena analiza dostopnih povratnih in nepovratnih virov financiranja na dan 15. 7. 2019. Glede na naravo naložb smo se osredotočili na pregled virov v Sloveniji, saj ocenjujemo, da razen potencialnih izjem noben od načrtovanih projektov ni zanimiv za mednarodne vlagatelje. Pregled aktualnih virov financiranja je podrobno predstavljen v Tabeli 17 v nadaljevanju.

Povratni viri

Med povratnimi viri smo se glede na specifiko naložb v žičniško infrastrukturo in dolgo dobo vračanja investicij osredotočili na finančne instrumente in posebne javne kreditne programe, ki so ugodnejši od komercialnih ponudb. Javni skladi imajo trenutno odprtih 5 kreditnih programov, ki pod določenimi pogoji in v dveh primerih tudi geografskimi omejitvami nudijo nabor posojil, od mikro kreditov in srednje velikih kreditov do kreditov za večje in strateške naložbe.

Na podlagi analize ocenjujemo, da vrednost posojilnega potenciala trenutno odprtih javnih razpisov znaša 244 mio EUR. Pri tem je potrebno poudariti, da je največji razpis SID banke namenjen celotni turistični panogi, ostali štiri programi pa celotnemu gospodarstvu, ne glede na panogo. Obseg aktualnih sredstev je lahko nižji, saj imajo razpisi več rokov ali pa njihovi upravljavci sproti preverjajo vloge.

Med prepoznanimi povratnimi viri je za večje naložbe gorskih centrov daleč najprimernejši Razvojno-spodbujevalni program SID banke in MGRT (oz. sredstev EU) za financiranje naložb za trajnostno rast slovenskega turizma. Kljub temu pa je do sedaj sredstva tega programa koristil le en gorski center (Kope). Po podatkih SID banke je sredi julija 2019 na voljo na voljo še 143 mio EUR, vendar pa je za 13 mio EUR v banki že oddanih popolnih vlog, za nadaljnjih 70 mio EUR pa potekajo pogovori s podjetji.

Gorski centri, ki imajo glede na pravila državnih pomoči status MSP, lahko dostopajo tudi do garancije s subvencijo obrestne mere za srednje velika posojila pri Slovenskem podjetniškem skladu (SPS). Centri, ki imajo sedež oz. investicijo na problemskem ali obmejnem območju, pa imajo dodatno odprti dve liniji, in sicer za mikrokredite pri SPS in srednje velike naložbe pri Slovenskem regionalno razvojnem skladu.

Nepovratni viri

Namenski nepovratni viri za naložbe v turistično ali še posebej žičniško infrastrukturo ne obstajajo. Kljub temu smo pregledali različne sektorske programe, ki na javnih razpisih potencialno omogočajo kandidiranje projektov gorskih centrov. Kot je razvidno iz Tabele 17, večina identificiranih programov namenja nepovratna sredstva za mehke vsebine, zelo pogosto so programi usmerjeni zgolj na MSP po velikostnem kriteriju

državnih pomoči. Mikro naložbe sicer pod zelo omejenimi pogoji podpirajo Fundacija za šport, nekatere občine in izjemoma kateri od LAS programov. V teh primerih gre za izjemne primere in zelo nizke zneske sofinanciranja (rang velikosti 10.000 EUR v primeru Fundacije za šport in občin oz. 100.000 EUR v primeru LAS).

Pregledali smo tudi programe čezmejnega sodelovanja EU, katerih razpisi so zaradi približevanja zaključku programskega obdobja zelo redki in ciljno osredotočeni na nepokrite teme. Na presečni datum nismo zasledili aktualnega in hkrati primerne razpisa.

Ključne ugotovitve:

Slovenski gorski centri imajo trenutno na domačem trgu za financiranje naložb v žičniško in spremljajočo turistično infrastrukturo na voljo **le en primeren in realen namenski finančni vir** – povratna sredstva namenskega programa za trajnostno rast turizma pri SID banki. Od skupne vrednosti programa 160 mio EUR je na dan 17. 7. 2019 na voljo še 143 mio EUR, vendar pa znaša kreditni potencial za katerega še ni izraženega interesa še cca 60 mio EUR. Zaradi navedenega in glede na ugotovljene potrebe je torej smiselno razmišljati o podaljšanju in nadgradnji programa za naslednja leta. Potrebna je predvsem dopolnitev kreditne sheme z dodeljevanjem jamstev za kredite, saj so nepremičnine gorskih centrov še vedno precej obremenjene in podjetja kljub odplačilni sposobnosti ne morejo zagotavljati zavarovanj večjih kreditov. **IZZIV ŠT. 6 = nadgradnja kreditnega programa za trajnostno rast turizma v smeri jamstev.**

Vsi ostali identificirani povratni in nepovratni viri niso namensko vezani na žičniško ali turistično infrastrukturo, temveč so na voljo celotnemu gospodarstvu, zato omejeno ustrezajo oz. prispevajo k razvoju in trajnostni rasti gorskih centrov. Med ostalimi prepoznanimi potencialnimi viri so še štirje kreditni programi in deset programov nepovratnih sredstev, ki jih dodeljujejo državni skladi, fundacije, ministrstva ali lokalne skupnosti iz lastnih ali EU virov. Pri tem se gorski centri srečujejo s številnimi omejitvami, saj so posamezni programi namenjeni le MSP, nekateri zgolj ozkim vsebinam (okoljsko-podnebni programi, zaposlovanje, turistični produkti ...). Posamezni javni razpisi so vezani na določena geografska območja (npr. problemska, obmejna¹⁹) ali pa vključujejo merila, ki jih gorski centri zaradi narave panoge težko dosegajo (npr. neposredni izvoz, dodana vrednost, rast zaposlovanja).

Večji del spodbud je vezan na de minimis obliko podpore, ki v primeru razvojno bolj aktivnih podjetij lahko hitro preseže dovoljeno mejo 200.000 EUR. V kolikor podjetje pridobi večji kredit SID banke (de minimis), lahko v dveh letih povsem zapolni svojo dovoljeno kvoto. V tem pogledu je **IZZIV ŠT. 7 = oblikovanje namenske nepovratne sheme za turistično (prednostno žičniško) in drugo infrastrukturo gorskih centrov.**

Glede na dejstvo, da je večji del razvojnih sredstev Republike Slovenije vezan na evropske vire, predstavlja dodaten **IZZIV ŠT. 8 = vključevanje vsebin gorskih centrov v programiranje Evropske kohezijske politike za novo finančno perspektivo 2021-2027** in vključevanje posameznih gorskih centrov v nastajanje novih regionalnih razvojnih programov in LAS strategij na lokalni ravni.

¹⁹ Karta obmejnih območij:

http://www.mgrt.gov.si/si/delovna_podrocja/regionalni_razvoj/regionalna_politika/karta_obcine_v_obmejnem_problemskem_obmocju_2017/

Tabela 17 Pregled realnih virov financiranja gorskih centrov v Sloveniji na dan 15. 7. 2019

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
POVRATNI VIRI					
<p>SID banka d.d. Razvojno-spodbujevalni program SID banke za financiranje naložb za trajnostno rast slovenskega turizma</p> <p>Obseg sredstev: 160 mio EUR</p> <p>Državna pomoč: de minimis</p> <p>Status: JR odprt do porabe sredstev</p>	<p>Vrsta: Posojilo</p> <p>Upravičenci: MSP, ki se ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo</p> <p>Ročnost: 6-30 let, moratorij na odplačilo glavnice do 5 let</p> <p>Obresti: nižje od referenčne obrestne mere</p> <p>Lastna udeležba: min 15 %</p> <p>Znesek kredita: do 85 % naložbe, min 100.000 EUR in max 20 mio EUR</p> <p>Max vrednost naložbe: 50 mio EUR</p> <p>Zavarovanje: hipoteka, zastavna pravica na premičninah; tip zavarovanja vpliva na višino obr. mere, ni pa omejujoč</p> <p>Nadomestilo za odobritev in vodenje kredita: 0 EUR</p>	<p>Naložbe v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva – izgradnja ali nakup in obnova ali samo obnova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gostinsko-namestitvenih zmogljivosti - Turistične infrastrukture, ki med drugim omogoča športni turizem, outdoor turizem... - Turističnih znamenitosti, vključno s tematskimi parki 	<ul style="list-style-type: none"> - Dostop je omogočen velikim podjetjem - Namenski program - naložbe gorskih centrov v žičniško in spremljajočo infrastrukturo so upravičene - Konkurenčni in primerni pogoji za sektor - Odobrena prva vloga gorskega centra – izkušnja za druge 	<ul style="list-style-type: none"> - Dolgotrajen postopek odobritve - Zahtevna dokumentacija (po mnenju podjetij iz sektorja) - Zavarovanje je ovira, ker gorski centri nimajo dovolj bremen prostega premoženja 	<p>https://www.sid.si/financiranje-nalozb-za-trajnostno-rast-slovenskega-turizma-turizem-1</p> <p>ZELO PRIMERNO za večje naložbe gorskih centrov, tudi za velika podjetja</p>
<p>Slovenski podjetniški sklad: P1 plus 2019 - Garancije sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere</p>	<p>Vrsta: Posojilo z garancijo za klasična podjetja (t.i. razvojne garancije in mikrogarancije za MSP)</p> <p>Upravičenci: MSP z vidika pravil državnih pomoči, ki ima vsaj 1 in manj</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Materialne investicije (nakup novih strojev, opreme, zemljišč, gradnja ...) - Nematerialne investicije - Obratna sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkurenčni pogoji - Pridobitev 60 % garancije za zavarovanje - Posojilo za naložbo omogoča tudi posojilo za obratna sredstva 	<ul style="list-style-type: none"> - Omejitev dostopa na MSP po kriteriju državnih pomoči - Dvofazni postopek odobritve (1. Banka, 2. Sklad) 	<p>https://podjetniskisklad.si/sl/razpisi?view=tender&id=83</p> <p>OMEJENO PRIMERNO za srednje velike naložbe gorskih centrov, ki so</p>

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
<p>Obseg sredstev: 79,2 mio EUR, od tega 54 mio EUR za zrela MSP5+</p> <p>Državna pomoč: de minimis</p> <p>Status: JR odprt do 15.10.2019</p>	<p>kot 250 zaposlenih in opravlja gospodarsko dejavnost</p> <p>Ročnost: 1,5 – 10 let, moratorij na odplačilo glavnice do 2 let</p> <p>Obresti: 6-mes. EURIBOR + 0,90%</p> <p>Lastna udeležba: min 15 %</p> <p>Znesek kredita: do 80 % US, do max 1,25 mio EUR</p> <p>Zavarovanje: ob posojilu možna pridobitev 60 % garancije za zavarovanje v primeru MSP5+</p> <p>Nadomestilo za odobritev in vodenje kredita: Da pri poslovni banki, pri skladu ne</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Primeren za manjše centre, ki so organizirani kot gospodarske družbe in imajo status MSP - Upravičeni so tudi zavodi, zadruga in socialna podjetja 	<ul style="list-style-type: none"> - Zavarovanje je ovira, ker gorski centri nimajo dovolj bremen prostega premoženja - Ne financira nakupa stare opreme - Prag 50 točk je za gorske centre težje dosegljiv (ni izvoza, ne gre za RR) - Društva niso upravičena 	MSP (podjetja, zadruga, zavodi) in z naložbo uvajajo nove storitve
<p>Slovenski podjetniški sklad: P7 – mikrokrediti na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo in na obmejnih problemskih območjih</p> <p>Obseg sredstev: 8,76 mio EUR za problemska območja 5,1 mio EUR za obmejna območja</p>	<p>Vrsta: Mikrokredit za MSP</p> <p>Upravičenci: MSP z vidika pravil državnih pomoči s sedežem in dejavnostjo na problemskem/ obmejnem območju, vsaj 6 mesecev in z vsaj 1 zaposlenim, min bonitetna ocena SB8</p> <p>Ročnost: 1-5 let, moratorij na odplačilo glavnice do 6 mesecev</p> <p>Obresti: fiksna 1,1 %</p> <p>Lastna udeležba: min 15 %</p> <p>Znesek kredita: do 85 % US oz. min 5.000 do max 25.000 EUR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Materialne investicije (nakup opreme, gradnja ali nakup poslovnih prostorov) - Nematerialne investicije - Nakup materiala in trgovskega blaga - Nakup strojev - Izdatki za plače 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkurenčni pogoji - Enostavna prijava - Manj zahtevno zavarovanje - Veliko GC se nahaja na obmejnem območju 	<ul style="list-style-type: none"> - Omejitev dostopa na MSP z vidika državnih pomoči - Nizka zgornja meja posojila (25.000 EUR) - Prag 50 točk je za gorske centre težje dosegljiv (povečanje števila zaposlenih, bonitetna ocena ...) - Društva niso upravičena 	<p>https://podjetniskisklad.si/sl/razpisi?view=tender&id=75</p> <p>OMEJENO PRIMERNO za mikro naložbe malih smučičev, ki so MSP (podjetja, zadruga, zavodi) in delujejo ter z naložbo prispevajo k zaposlovanju na problemskem (Maribor, Pokolpje, Radeče, Hrastnik, Trbovlje)/ obmejnem območju</p>

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
Državna pomoč: de minimis Status: JR odprt do 1.10.2019	Zavarovanje: menice podjetja in poroka, ki je lastnik podjetja z min razmerjem nepremičnega premoženja do kredita 1:1 Nadomestilo za odobritev in vodenje kredita: Da pri poslovni banki, pri skladu ne			- Transportna sredstva niso upravičena (vprašanje razlage)	(velik del GC in manjših smučičč)
Slovenski regionalno razvojni sklad: razvojna posojila na problemskih in obmejnih problemskih območjih – BP3 Obseg sredstev: 11,5 mio EUR Državna pomoč: shema Status: JR odprt do 29.11.2019	Vrsta: Posojilo Upravičenci: Podjetja po ZGD-1 in zadruge; velikost skladno s pravili državnih pomoči Ročnost: do 9 let, moratorij na odplačilo glavnice do 2 let Obresti: fiksna 0,01 % Lastna udeležba: min 15 % Znesek kredita: od 25.001 EUR do 1.000.000 EUR Zavarovanje: različne oblike Nadomestilo za odobritev in vodenje kredita: Ni	<ul style="list-style-type: none"> - Nakup ali gradnja poslovnih prostorov - Adaptacija in rekonstrukcija poslovne zgradbe - Neopredmetena sredstva - Nova oprema - Rabljena oprema (samo za MSP) - Novi delovni stroji - Rabljeni delovni stroji (samo za MSP) 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkurenčni pogoji - Ni omejitev glede velikosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Zavarovanje je ovira, ker gorski centri nimajo dovolj bremen prostega premoženja - Društva niso upravičena - Med neupravičene glavne dejavnosti vlagatelja in projekta sodi tudi SKD 49 – Kopenski promet, cevovodni transport 	https://podjetniskisklad.si/razpisi?view=tender&id=83 OMEJENO PRIMERNO za srednje velike naložbe gorskih centrov, ki delujejo na problemskem (Maribor, Pokolpje, Radeče, Hrastnik, Trbovlje) ali obmejnem območju (velik del GC)
EKO sklad: Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb 56PO16 Obseg sredstev: 5 mio EUR Državna pomoč:	Vrsta: Posojilo z garancijo za klasična podjetja (t.i. razvojne garancije in mikrogarancije za MSP) Upravičenci: Gospodarske družbe in druge pravne osebe brez omejitev velikosti	Naložbe v <ul style="list-style-type: none"> - zmanjšanje ETP (URE v poslovnih objektih) - zmanjšanje onesnaženosti zraka (izgradnja parkirišč po sistemu P+R ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Raznovrstnost namenov - Ni omejitev glede velikosti in statusa (upravičene vse pravne osebe, tudi društva) 	<ul style="list-style-type: none"> - Zahtevni okoljski pogoji – pogosto potrebno preseganje standardov - Ni posebnih olajšav pri zavarovanjih 	https://www.ekosklad.si/pravne-osebe POGOJNO PRIMERNO za naložbe GC z okoljskim učinkom, predvsem čistilne naprave, sistemi izrabe

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
de minimis, državna pomoč Status: Odprto do porabe sredstev	Ročnost: max 15 let, moratorij na odplačilo glavnice do 1 leta Obresti: 3-mes. EURIBOR + najmanj 1,3 % Lastna udeležba: min 15-25% Znesek kredita: 75 - 85 % US, min 25.000 do max 2 mio EUR Zavarovanje: različne oblike	- varstvo voda in učinkovita raba vode (ČN, izvedba ukrepov, ki zmanjšujejo porabo pitne vode, zadrževalniki in sistem izrabe padavinske vode)		- Malo razpisanih sredstev	padavinske vode, vzporedni sistemi parkirišč
NEPOVRATNI VIRI					
MGRT: Spodbude na podlagi Zakona o spodbujanju investicij (ZsInv) (Ur. l. RS, št. 13/18) Državna pomoč: Državna pomoč Status: Ves čas odprto za neposredne vloge	Vrsta: Subvencije, krediti, garancije ali nakup nepremičnin v lasti lokalne skupnosti po ceni, ki je nižja od tržne Višina pomoči: v skladu z regionalno karto državnih pomoči Javni razpis ali neposredna vloga v primeru strateških naložb	Naložbe v storitveno dejavnost v višini najmanj 0,5 mio EUR in najmanj 10 novih delovnih mest, dodana vrednost mora biti višja od povprečja v RS.	- Neposredna potrditev v primeru strateških naložb	- GC ne dosegajo meril, predvsem povprečne slovenske dodane vrednosti - GC ne dosegajo pogojev za strateški projekt - Ni javnih razpisov	http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7634 POGOJNO PRIMERNO v primeru vstopa investitorja v večji strateški in celovit projekt GC
Fundacija za šport: sofinanciranje gradnje športnih objektov in površin za šport v naravi v letih 2019, 2020 in 2021 Obseg sredstev:	Vrsta: subvencija Upravičenci: Lastniki objektov – izvajalci športnih programov (vse pravne oblike po 6. čl. ZŠpo-1) Višina sofinanciranja: do 30 % pri naložbah s predračunsko vrednostjo nad 62.500 EUR	- Gradnja in posodabljanje športnih objektov in površin za šport v naravi - Vgradnja športnih naprav - Športna oprema Prednost imajo objekti i) vpisani v razvid javnih športnih objektov, ii)	- Ni državna pomoč - Ni omejitev glede statusa prijavitelja - Primer uspešne kandidature: smučišče Gače	- Mikro naložbe - Prednost neplačljivi javni športni objekti - Zelo omejena sredstva glede na potrebe	http://www.fundacijazasport.org/si/razpisi/239 POGOJNO PRIMERNO za manjše naložbe, namenjene rekreaciji in športni vzgoji, in regije s slabše razvito mrežo žičniške infrastrukture

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
1,925 mio EUR Državna pomoč: / Status: Razpis za 2019-2021 je že zaprt. Nov razpis je pričakovati jeseni 2019.	60 % pri naložbah s predračunsko vrednostjo nad 62.500 EUR	površine za šport v naravi, ki so vsem brezplačno dostopne, iii) v regijah, kjer tovrstnih objektov primanjkuje in iv) ki zagotavljajo vadbene površine za več športnih panog. Zip line, adrenalinski parki in podobni objekti niso predmet financiranja.			
MGRT: Spodbude za raziskovalno-razvojne projekte 2 Obseg sredstev: 74,2 mio EUR, za naslednji rok 8,6 mio EUR Državna pomoč: Shema Status: Odprto do 24.9.2019	Vrsta: Subvencije - nepovratna sredstva Upravičenci: Podjetja po ZPOP-1, ne glede na velikost Do 45 % mikro in mala podjetja Do 35 % srednje velika Do 25 % velika podjetja Min vrednost sofinanciranja 100.000 EUR, max 500.000 EUR	Spodbujanje RR in inovacijskih dejavnosti v podjetjih ali konzorcijih podjetij v okviru inovativnih raziskovalno razvojnih projektov za razvoj novih ali izboljšanih izdelkov, procesov ali storitev na prednostnih področjih Slovenske strategije pametne specializacije	- Omogočajo razvojno-inovacijski in tehnološki preboj gorskih centrov	- GC nimajo primernih RR idej, niti RR kadrov - Dostop le za MSP po kriteriju državnih pomoči - Omejeno primerne vsebine: Mobilnost, Trajnostni turizem - Investicije omejene na 30 % US	http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/Aljosa/RR12/Javni_razpis_sprememba_z_dne_16.3.2018_p.pdf
MGRT: Integralni turistični produkti Obseg sredstev: 4 mio EUR Državna pomoč: De minimis Status: JR načrtovan za poletje 2019	Vrsta: subvencija Upravičenci: MSP s področja turizma Višina sofinanciranja: do 70 % US, max. višina sofinanciranja je 200.000 EUR; in. vrednost US 30.000 EUR (pogoji razpisa 2018)	Namen JR je spodbuditi MSP k bolj inovativnemu pristopu pri oblikovanju svojih produktov/storitev in pomagati pri trženju in promociji. Nameni: - Razvoj ITP - Oblikovanje - Digitalna prenova - Oglaševanje	- Visok delež sofinanciranja - Omogoča razvoj in promocijo celoletnih inovativnih produktov in s tem diverzifikacijo GC	- Mehke vsebine - ne omogoča naložb - GC na razpisu 2017-2018 brez odobrene prijave	http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/SOJ/Razpisi/turizem.pdf OMEJENO PRIMERNO za gorske centre, ki so MSP in razvojno naravnani

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
<p>MZI: Sofinanciranje nakupa in postavitve naprav za proizvodnjo električne energije z izrabo sončne energije za obdobje 2019-2022</p> <p>Obseg sredstev: 10 mio EUR</p> <p>Državna pomoč: Da</p> <p>Status: 31.10.2022 oz. do porabe sredstev</p>	<p>Vrsta: subvencija</p> <p>Upravičenci: Gospodarske družbe, samostojni podjetniki, zadruga ne glede na velikost</p> <p>Višina sofinanciranja: 20 % US</p>	<p>Nakup in vgradnje naprav za proizvodnjo električne energije z izrabo sončne energije, kar vključuje tudi nakup in vgradnjo tovrstnih naprav za namen samooskrbe z električno energijo ter hranilnikov energije</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Smiselno, če gre za dopolnjevanje ali optimizacijo osnovne dejavnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Izključene so naložbe na področju prometa (vprašanje razlage, ali so žičnice upravičene) - Nizek delež sofinanciranja 	<p>http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/SOJ/Razpisi/turizem.pdf</p> <p>POGOJNO PRIMERNO za gorske centre, ki imajo ustrezne reliefne pogoje in lahko s tem dopolnjujejo ali optimizirajo osnovno dejavnost</p>
<p>Slovenski podjetniški sklad: Vavčerji</p> <p>Obseg sredstev: Nekaj mio EUR</p> <p>Državna pomoč: De minimis</p> <p>Status: več odprtih razpisov do 31.3.2023</p>	<p>Vrsta: subvencija</p> <p>Upravičenci: MSP</p> <p>Višina sofinanciranja: do 60 % US, različno po tipu vavčerja, min. 1.000 EUR, max. višina sofinanciranja je 5.000 EUR oz. 9.999,99 EUR</p>	<p>Zunanji stroški svetovalcev in podobno za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statusno preoblikovanje družb - kibernetsko varnost - digitalne strategije - digitalni marketing - digitalne kompetence - skupinske predstavitve na tujih trgih - tržne raziskave tujih trgov - certificiranje kakovosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Visok delež sofinanciranja - Olajša dostop do zunanjih strokovnjakov na razvojno pomembnih področjih 	<ul style="list-style-type: none"> - Mehke vsebine - ne omogoča naložb - Nizke višine subvencije 	<p>https://podjetniskisklad.si/sl/razpisi</p> <p>OMEJENO PRIMERNO za gorske centre, ki so MSP in razvojno naravnani</p>
<p>Zavod RS za zaposlovanje: Različne subvencije za</p>	<p>Vrsta: subvencija</p> <p>Upravičenci: Delodajalci ne glede na pravno obliko</p>	<p>Aktualni JR za namene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaposlovanje mlajših od 30 let za najmanj 12 mesecev 	<ul style="list-style-type: none"> - Zmanjšanje stroškov dela 	<ul style="list-style-type: none"> - Manj primerno za sezonske oblike dela 	<p>https://www.ess.gov.si/delodajalci/financne_spodbude/razpisi?regid=24</p>

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
zaposlovanje in usposabljanje Obseg sredstev: Več mio EUR Državna pomoč: / Status: več aktualnih JR z roki v oktobru – decembru oz. do porabe sredstev	Višina sofinanciranja: različne pavšalne subvencije, odvisno od namena JR, povprečno od 4.000 EUR do 11.000 EUR na osebo	<ul style="list-style-type: none"> - Usposabljanje na delovnem mestu za brezposelne - Zaposli.me - Zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih - Delovni preizkus - Učne delavnice - Zaposlovanje brezposelnih, starih 58 in več let 		<ul style="list-style-type: none"> - Pomanjkanje primernih brezposelnih kadrov 	OMEJENO PRIMERNO za gorske centre, ki zaposlujejo kadre
Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad RS: Vzpostavitev in delovanje kompetenčnih centrov za razvoj kadrov v obdobju 2019-2020 Obseg sredstev: 5,5 mio EUR Državna pomoč: De minimis + shema Status: odprt do 15.7.2019	Vrsta: subvencija Upravičenci: Gospodarske družbe ne glede na velikost povezane v projektni konzorcij Višina sofinanciranja: do 100 % za delovanje projektne pisarne in 50-70% za usposabljanje glede na velikost podjetja; skupaj do 0,55 mio EUR na partnerstvo	Vzpostavitev in delovanje 10 kompetenčnih centrov za razvoj kadrov med podjetji in drugimi organizacijami: delovanje centra in usposabljanje za izboljšanje kompetenc, produktivnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti zaposlenih ter krepitev konkurenčnosti slovenskega gospodarstva preko neformalnih oblik usposabljanj.	<ul style="list-style-type: none"> - Krepitev kompetenc kadrov - Lahko sodeluje tudi Združenje slovenskih žičničarjev - GIZ 	<ul style="list-style-type: none"> - Izključno mehke vsebine - usposabljanje - Administriranje 	http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/SOJ/Razpisi/turizem.pdf OMEJENO PRIMERNO za gorske centre, ki imajo več zaposlenih
Lokalne akcijske skupine (LAS): programi za razvoj podeželja po	Vrsta: subvencija Upravičenci: odvisno od pogojev posameznega LAS	Odvisno od strategije posameznega LAS in izbranih tematskih področij:	<ul style="list-style-type: none"> - Možnost prilagajanja lokalnih strategij lokalnim potrebam 	<ul style="list-style-type: none"> - Redki LAS podpirajo vlaganja v turistično 	http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6659

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
<p>načelu inštrumenta CLLD²⁰</p> <p>Obseg sredstev: Več kot 70 mio EUR, razpršeno po Sloveniji in namenih</p> <p>Državna pomoč: de minimis, če gre za konkurenčno dejavnost</p> <p>Status: posamezni LAS imajo na voljo še nekaj sredstev in odprte razpise</p>	<p>Višina sofinanciranja: manjši projekti, večinoma do 300.000 EUR vrednosti projekta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ustvarjanje delovnih mest - Razvoj osnovnih storitev - Varstvo okolja in ohranjanje narave - Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - Primer uspešne kandidature: smučišče Gače 	<ul style="list-style-type: none"> oz. športno infrastrukturo - Prednostno partnerski in neinvesticijski projekti - Manjši naložbeni projekti 	<p>OMEJENO PRIMERNO</p> <p>za mikro naložbe in razvoj programov, ki so povezani v partnerski projekt destinacije oz. lokalnega okolja</p>
<p>Lokalne skupnosti: različni razpisi za dodeljevanje občinskih sredstev za pospeševanje razvoja gospodarstva in turizma</p> <p>Obseg sredstev: različno po občinah, od nekaj tisoč do nekaj 100.000 EUR letno</p>	<p>Vrsta: subvencija na podlagi občinskega pravilnika in letnega javnega razpisa</p> <p>Upravičenci: običajno MSP po kriteriju pravil državnih pomoči</p> <p>Višina sofinanciranja: mikro spodbude glede na razpoložljiva sredstva proračuna (rang 1.0)</p>	<p>Odvisno od pravilnika občine, najpogostejši nameni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spodbujanje naložb v gospodarstvo in turizem - Začetne investicije in razširjanje dejavnosti - Sof. obrestnih mer - Delovanje mladih podjetij - Spodbujanje zaposlovanja in samozaposlovanja 	<ul style="list-style-type: none"> - Enostavnost prijave - Hitri postopki - Primer uspešne podpore s strani občine: smučišče Gače 	<ul style="list-style-type: none"> - Spodbud za gospodarstvo ne namenijo vse občine - Omejena višina razpisanih sredstev - Mikro naložbeni projekti - Pogosto omejitev na MSP 	<p>Primer pravilnika in razpisa 2018 Občine Cerklje na Gorenjskem:</p> <p>https://www.cerklje.si/files/other/acts/30/134481SPREJETI%20-%20Pravilnik%20o%20dodeljevanju%20finan%C4%8Dnih%20spodbud%20za%20pospe%C5%A1evanje%20razvoja%20gospodarstva%20in%20turizma%20v%20ob%C4%8Dini%20Cerklje%20na%20Gorenjskem%20-%20Objava%201.r.pdf</p> <p>https://www.cerklje.si/files/other/news/30/139916Besedilo%20razpisa%20-%20gospodarstvo%20in%20turizem.pdf</p>

²⁰ V Sloveniji je za programsko obdobje 2014-2020 oblikovanih 37 teritorialnih partnerstev, ki po principu instrumenta CLLD (programi, ki jih vodi skupnost) skupaj upravljajo z 42 mio EUR sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), 30,3 mio EUR iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in 6,6 mio EUR iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR). Višina alokacije sredstev po LAS je odvisna od velikosti in razvitosti območja. Vsak LAS na podlagi svoje strategije pripravlja javne razpise za prednostne ukrepe, ki jih je opredelil v strategiji. Zemljevid LAS območij: <https://www.program-podezelja.si/sl/knjiznica/129-zemljevid-lokalnih-akcijskih-skupin-las-v-okviru-pristopa-leader-clld-2014-2020/file>

Vir	Osnovni podatki	Namen	Prednosti	Slabosti	Povezava
Državna pomoč: de minimis Status: večina razpisov za leto 2019 že zaprtih, nove objave konec leta 2019		<ul style="list-style-type: none"> - Spodbujanje izobraževanja - Spodbujanje promocije - Projekti inovacij in razvoja - Spodbude za prijave na EU razpise - Spodbujanje sobodajalstva 			OMEJENO PRIMERNO za mikro naložbe in mehke vsebine GC v občinah, ki imajo oblikovane programe za spodbujanje gospodarstva

5 Financiranje gorskih centrov/ smučišč v Italiji, Avstriji in Srbiji glede na tip in velikost

5.1 Avstrija

Na podlagi pregleda zakonodaje, dostopnih študij in izvedenih intervjujev na različnih ravneh ugotovljamo, da Avstrija na državni ravni nima vzpostavljenega enotnega in systemskega modela za financiranje vlaganj, razvoja in obratovanja gorskih oz. žičniških centrov. Posamezne prakse in modele najdemo na ravni dežel, a so različni glede na razmere in razvojne prioritete posamezne regije. V nadaljevanju ločeno prikazujemo spodbude za zvezno raven in posamezne avstrijske dežele.

5.1.1 Zvezna raven

Na zvezni ravni ne obstaja zakonodajni ali programski okvir, ki bi na splošno opredeljeval ali omogočal spodbude za obratovanje ali naložb podjetij v žičniške naprave, zasneževanje ali podpornih storitev (npr. smučarski avtobusi). Upravljalci žičniških naprav so obravnavani enako kot vse druge gospodarske družbe in kot takšna lahko podjetja sodelujejo različnih horizontalnih podpornih programih kot so npr. na področju zaposlovanja, obnovljivih virov in učinkovite rabe energije.²¹ Primer relevantnih horizontalnih spodbud je prikazan v Tabeli 18 na koncu poglavja. Po informacijah Gospodarske zbornice Avstrije (WKO), Avstrija nikoli ni koristila evropskih sredstev za namene sofinanciranja naložb v žičniške naprave oz. gorske centre.

Na zvezni ravni deluje **Avstrijska banka za hotelirstvo in turizem** (ÖHT, nem. Die Österreichische Hotel- und Tourismusbank Gesellschaft m.b.H.). ÖHT je v lasti dveh bank, vendar posluje izključno v imenu javnega sektorja, predvsem Zveznega ministrstva za trajnostni razvoj in turizem. V portfelju upravlja tudi s sredstvi Evropske investicijske banke (EIB) in sredstvi EU - Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Banka v okviru programa TOP - Tourismus - Impuls nudi ugodne vire financiranja za naložbe v kakovostni razvoj turističnih obratov (predvsem namestitveni obrati), žičniška podjetja pa lahko sodelujejo kreditni shemi za reševanje turističnih podjetij v težavah. Podrobnosti so predstavljene v Tabeli 18.

Banka je pred leti imela oblikovano kreditno shemo z nizko obrestno mero, ki je bila posebej namenjena gorskim centrom. Shema je podpirala naložbe v sisteme za tehnično zasneževanje, saj je bila zaradi pomanjkanja snega predhodna sezona 2006/2007 katastrofalna. Shema ni več na voljo.²²

²¹ Intervju mag. Peter Winkler, WKO, Fachverband der Seilbahnen, Wien, 24.5.2019

²² <https://www.oehrt.at/home/>

Avstrijsko Zvezno ministrstvo za trajnostni razvoj in turizem je v začetku leta pripravilo nov razvojni program avstrijskega turizma poimenovan **Plan - T** - Master plan za turizem²³.

! Nove usmeritve na področju financiranja in podpornih mehanizmov, ki izhajajo iz Plana T - master plana za turizem Avstrije oz. Akcijskega načrta 2019/2020 med drugim predvidevajo:

- Nov razvojni inštrument IMPULS za hitro in prilagodljivo odzivanje na potrebe sektorja, prednostno za lokalno gastronomijo, digitalizacijo in urejanje namestitev za zaposlene v turizmu do 1,5 mio EUR.
- Preoblikovanje podjetniških turističnih spodbud OHT od leta 2021 dalje, večji poudarek družinskim turističnim obratom.
- Čim boljša umestitev turizma v EU finančno perspektivo 2021-2027.²⁴

5.1.2 Regionalna raven

Med avstrijskimi deželami obstajajo različni pristopi, ki so pogosto odvisni od stopnje razvitosti gorskih središč, razmer v panogi in lastniške strukture žičniških družb. Nekatere avstrijske dežele imajo do konca leta 2020 vzpostavljene programe za podporo smučiščem, pretežno manjšim, občasno pa se odločajo tudi za večje posamične državne pomoči v naložbe v žičniško infrastrukturo. Obsežnejši programi pomoči so bili značilni za pretekla obdobja, predvsem pred gospodarsko krizo in v času, ko pravila konkurenčnosti na ravni EU še niso bila tako regulirana kot danes. V zadnjih letih je podpora dežel omejena in bolj strateško usmerjena. Skozi dostopne podatke na portalu državnih pomoči Evropske komisije²⁵ lahko ugotovimo, da so avstrijske dežele v obdobju zadnjih dveh letih 2017-2019 poročale o odobrenih večjih državnih pomočeh za žičniške naložbe v obsegu 7,5 mio EUR. K temu je potrebno prišteti še manjše podpore v obliki deželnih shem, ki niso zavedene na portalu.

V primerih, ko so občine, regije ali država vstopale tudi v lastništvo ali sanacije upravljavcev žižnic, imajo dežele organizirane posebne družbe za upravljanje tovrstnih naložb. Takšne primere zasledimo na Koroškem in v Spodnji Avstriji. V nadaljevanju predstavljamo spodbude in organiziranost po deželah, kjer smo zasledili določene sistemske pristope.

KOROŠKA

Avstrijska Koroška ima 561 tisoč prebivalcev, 39 gorskih turističnih centrov, v deželi pa je bilo leta 2017 176.473 postelj. Leta 2018 je dežela beležila 3,2 milijona turistov in 13,3 milijona nočitev. Za razvoj žičniške infrastrukture na avstrijskem koroškem je ključna deželna družba za upravljanje naložb turistične infrastrukture v lasti dežele, finančna sredstva za namestitvene zmogljivosti gorskih centrov pa zagotavlja tudi KWF – deželni sklad za gospodarstvo. V nadaljevanju so podrobneje predstavljeni njihovi ukrepi in delovanje.

LKBG Land Kärnten Beteiligungen GmbH: družba za upravljanje naložb turistične infrastrukture v lasti dežele

Dežela Koroška je vključena v razvoj gorskih centrov skozi lastništvo v več žičniških podjetjih in podobnih turistično infrastrukturnih projektih. Z deželnimi kapitalskimi deleži v turističnih podjetjih upravlja posebna družba Land Kärnten Beteiligungen GmbH (LKBG), ki je v 100% lasti koroške investicijske družbe oz. posredno koroške deželne vlade. Namen družbo za upravljanje turističnih infrastrukturnih naložb LKBG je neposredno

²³ https://www.bmnt.gv.at/tourismus/masterplan_tourismus.html

²⁴ <https://www.oeh.at/meta-navigation/news/article/plan-t-masterplan-fuer-tourismus/>

²⁵ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public>

ali posredno financiranje in infrastrukturno opremljanje žičnic, term, golf igrišč in hotelskih objektov, ki so v lasti dežele na območju Koroške. Trenutni portfelj s katerim upravlja družba je prikazan v Sliki 22.

LKBG kot holding skrbi za strateški management na področju trajnostnega razvoja turizma in izkoriščanje sinergij med posameznimi družbami v skupini. Ključne upravljalvske usmeritve družbe so:

- Razvoj vrhunske kakovosti;
- Konkurenčni celoletni turizem;
- Uravnotežena dodana vrednost pozimi in poleti;
- Zmanjšanje strukturnih težav zaradi sezonskosti;
- Ustvarjanje privlačnih celoletnih delovnih mest;
- Koroška, privlačna kot življenjski prostor.²⁶

Podjetje ima 90-letno zgodovino, ki sega v čas nastanka družbe za razvoj smučišča Ankogel. Podjetje se je skozi čas večkrat preoblikovalo in se prilagajalo razmeram v sektorju. Tako je opravljalo različne funkcije, od finančnega investitorja, kreditodajalca do neposrednega upravljalca posameznega smučišča. V zadnjem obdobju je LKBG opravljal funkcijo finančnega sanatorja zasebnih žičniških podjetij, ki so se pred dvema desetletjema znašla pred stečajem (npr. Nassfeld, Turacher Hohe..). Direktor LKBG mag. Zechner ima dolgoletne izkušnje iz vodenja smučišč, poslovanja hotelov kakor tudi bančnega sektorja. Sam in s sodelavci se, kadar posamezna naložba ne dosega postavljenih ciljev in donosa, neposredno vključi v vodenje podjetja.

Tekom delovanja so v LKBG zamenjali različne poslovne modele in pristope, med katerimi so bili, gledano z današnje perspektive vodstva podjetja, nekateri tudi napačni. V LKBG zato danes ves čas natančno spremljajo poslovanje podjetij v portfelju in pripravljajo različne analize in študije, ki so podlaga za nadaljnje odločanje. Na podlagi dosedanjih izkušenj in zaostrenih evropskih pravil konkurenčnosti se LKBG v zadnjih letih osredotoča na:

- Privatizacijo naložb (poimenujejo ga tudi PPP model):
 - Odprodajo deležev dežele, ko centri dobro poslujejo. Zadnji primer je nedavna prodaja 33 % deleža koroške dežele v smučišču Nassfeld najugodnejšemu ponudniku - lokalnemu investitorju za cca 9 mio EUR. Proučujejo tudi prodajo 28 % deleža v družbi Turacher Hohe, kjer je poleg dežele Koroške večji lastnik tudi Dežela Štajerska (44 %).
 - Odprodajo večinskega dela zainteresiranim lokalnim podjetnikom, ki lahko z diverzifikacijo dejavnosti in večjo učinkovitostjo upravljajo smučišča. Takšen primer je smučišče Peca, ki je bilo pred leti v četrtem poskusu prodano za simboličen znesek uspešnemu lokalnemu podjetniku, sedaj pa pospešeno razvija poletno sezono z uvajanjem gorskega kolesarjenja.
- Za vsako odprodajo deleža dežele za kupca predvidijo določene, ki jih v LKBG-ju spremljajo do izteka dogovorjenega obdobja.
- Na primer, Smučišče Peca mora obratovati 10 let od nakupa, v prvih letih je v ta namen dobilo nekaj finančne podpore dežele.
 - Kupec deleža smučišča Nassfeld mora zagotoviti že z investicijskim načrtom družbe Bergbahnen Nassfeld Pramollo AG dogovorjene naložbe v višini več kot 30 mio EUR. Družba SH Betieligungs GmbH mora biti še 10 letna vključena v sistem smularske karte

²⁶ <https://www.lkg.at>

"Topskipass Kärnten-Osttirol", nadaljevati sodelovanje s KIG Karnische Incoming GmbH in vzpostaviti 500 novih hotelskih ležišč ob upoštevanju ostalih naložb v destinaciji. Še naprej je potrebno podpirati okoliška mala smučišča v regiji.²⁷

- Pridobivanje investorjev v hotele z namenom povečevanja kritičnega obsega gostov prek celotne sezone
 - o Primer je pritegnitev verige Explorer Hotels²⁸ v Bad Kleinkirchheimu, ki je kot spodbudo pridobilo ugodno posojilo LKBG-ja.
- Vlaganje (kapitalski vložki, posojila) v investicije, ki omogočajo krepitev poletne sezone
 - o Primer vlaganja v naprave/ infrastrukturo smučišč za gorsko kolesarjenje.
 - o Pri kapitalskih vložkih morajo skladno s predpisi EU naložbe dosegati minimalni donos 4 % (za nekatere sektorje do 8 %), sicer je potrebno plačilo razlike v proračun EU.

Po razgovoru z vodstvom LKBG ugotavljamo, da se tudi na avstrijskem Koroškem srečujejo z izzivi prihodnjega razvoja gorskih centrov. Na avstrijskem Koroškem lahko govorimo o treh skupinah gorskih centrov, ki imajo vsak drugačno perspektivo, nekateri med njimi pa tudi čezmejni potencial v primeru povezovanja (pr. . povezava Tromeja, A – Kranjska Gora, SI).

- **Večji perspektivnejši centri** (Nassfeld, Turacher Hohe, Katschberg, Bad Kleinkirchheim, Gerlitzten/ Osojščica, Molltal) s sodobnimi napravami in rastočim številom hotelskih zmogljivosti, ki lahko uspešno poslujejo na mednarodnem trgu in se lahko naprej razvijajo ter reinvestirajo brez dodatne javne pomoči.
- **Srednje veliki centri z 1-2 sedežnicama** imajo zaradi premajhnega obsega visoke stroške vzdrževanja in obratovanja šibek denarni tok, zato poslujejo na meji rentabilnost. Čez leta (10-15 let) ne bodo spodobni obnoviti ali nadomestiti obstoječih naprav. Njihova dolgoročna perspektiva je ogrožena.
- **Manjši lokalni centri z vlečnicami**, dobro šolo smučanja, zasneževanjem in gostinsko ponudbo prilagojeno otrokom. Slednji imajo dober, pretežno lokalni obisk, nižje stroške vlečnic ter dodatno ponudbo, kar ob podjetnem lokalnem upravljanju omogoča pozitivno poslovanje. Primer: Bodental/ Poden.²⁹

Slika 22 Portfelj LKBG Land Kärnten Beteiligungen GmbH

Strateške žičnice	Žičnice	Hoteli	Terme	Ceste	Nepremičnine / jezera	SPV
BKK Bergbahnen AG 49,46 %	Hohenwart Skilift GmbH	Panoramah otel Balance	BKK Thermen GmbH 24,95 %	Grossglockner Hochalpenstrassen AG 10,50 %	SIG: 99 %	Badehaus Werzer's Neu
Bergbahnen Turracher Hoehe GmbH 27,87 %	Bergbahnen Kotschah Mautehen Freizeitanlage GmbH & CoKG	Explorer Hotel BKK	Kärnten Therme GmbH 34 %	Villacher Alpenstrassen Fremdenverkehrsges ellschaft mnH 17,65 %	Holding Areal	Kärnten Badehaus Millstatt

Vir: <https://www.lkbq.at/beteiligungen/>

²⁷ <https://kaernten.orf.at/news/stories/2974936/>

²⁸ <https://www.explorer-hotels.com/> Explorer hoteli so veriga nizkocenovnih hotelov za aktivne, vlagajo izven mest.

²⁹ Povzeto po intervju z mag. Reinhardom Zechnerjem, direktorjem LKBG, dne 4.6.2019.

Program KWF za pomoč razvoju namestitvenih in gostinskih obratov ter svetovanje

Kärntner Wirtschaftsförderungs Fonds (KWF) je deželni sklad oziroma organ za pospeševanje gospodarstva na avstrijskem Koroškem. Z znanjem, svetovanjem in finančnimi spodbudami pomaga predvsem malim in srednje velikim podjetjem, vendar podpore za žičniške centre praktično nima na voljo. Na regionalni ravni posreduje podjetjem inštrumente Avstrijske banke za turizem in hotelirstvo, podjetjem iz žičniške dejavnosti pa lahko financira le svetovanje v pripravljalni fazi naložbe.³⁰

ŠTAJERSKA

Štajerska ima 1,2 milijona prebivalcev, 71 gorskih turističnih centrov, v deželi pa je bilo leta 2017 147.667 postelj. Leta 2018 je dežela beležila 4,2 milijona turistov in 13 milijonov nočitev. Dežela Štajerska izvaja program "**Förderung Hochweiß** – program za kakovostni preboj na območjih za smučanje in tek na smučeh", ki ga potrjuje na letni ravni. Dežela dodeljuje nepovratne spodbude v višini 35 % upravičenih stroškov za vlaganja v izboljšanje kakovosti žičniških naprav, prog in zasneževanj za smučišča in tekaške proge. Upravičenci so upravljavci centrov, ki so mala in srednje velika podjetja. Investicijska vrednost projekta ne sme preseči 350.000 EUR. Za leto 2019 je imela dežela na voljo 1 mio EUR.³¹

Sredstva dežele niso namenjena večjim in tržno uspešnim gorskim centrom kot je npr. Planai-Schladming. Planai-Schladming je primer uspešnega žičniškega sistema v večinski javni lasti.

! Primer dobre prakse Planai-Schladming: uspešno podjetje v večinski javni lasti

Schladming-Planai razpolaga 44 žičniškimi napravami in 123 km smučarskih prog. Podjetje Planai-Hochwurzen-Bahnen GmbH je leta 2018 ustvarilo več kot 55 mio EUR prihodkov in 16 mio EUR dobička. Večinski lastnik podjetja sta Republika Avstrija in Dežela Štajerska, med manjšinskimi pa sta, med ostalimi, tudi občina in družinsko podjetje direktorja družbe. Po dogovoru lastniki zadnjih petnajst let dobiček ohranjajo v podjetju ter ga namenjajo posodobitvi in razvoju smučišča.

Večji avstrijski gorski centri kakršen je Planai-Schladming poslujejo brez javnih podpor. Smučišče tudi ne prejema nobenih lokalnih taks (turistične, infrastrukture), niti prispevkov s strani hotelov. Zadnje večjo javno podporo je podjetje dobilo leta 1999 za vzpostavitev povezave med smučarskimi območji.

Pomembna prednost smučišča je črpanje vode iz reke Enns tekom cele zime, zaradi česar nimajo potrebe po velikih zbiralnikih na samem smučišču. Podjetje ima v lasti tudi 16 smučarskih in poletnih avtobusov, ki jih financira iz prihodkov žičnic. Hotelom ne nudijo popustov za nakup smučarskih vozovnic za goste, 5-6 % popuste dobijo le tour operaterji. Smučišče Schladming strokovno pomaga pri zasnovi in razvoju manjših manj donosnih smučišč v regiji.³²

TIROLSKA

Tirolska ima 752 tisoč prebivalcev, 151 gorskih turističnih centrov, v deželi pa je bilo leta 2017 386.691 postelj. Leta 2018 je dežela beležila 12,3 milijona turistov in 49,3 milijona nočitev. Dežela Tirolska ima na podlagi deželnega zakona o žičnicah vzpostavljen program oz. shemo poimenovano "**Infrastrukturna ponudba v mikro in majhnih smučarskih območjih**". Program vključuje ukrepe za izboljšanje ponudbe in gospodarnosti mikro in majhnih smučišč. Dežela dodeljuje nepovratne spodbude v višini 10 - 50

³⁰ Povzeto po intervjuju z Mag. Jürgen Kopeinig, MBA, vodjem področja za podpore gospodarstvu pri KWF.

³¹ https://www.verwaltung.steiermark.at/cms/dokumente/11683385_74835688/9f7e8af1/Folder_Hochweiss_Qualita%CC%88tsoffensive_2019.pdf

³² Povzeto po intervjuju z g. Georg Bliem-om, direktor Planai-Hochwurzen-Bahnen GmbH, 23.5.2019 in 27.5.2019

% upravičenih stroškov, odvisno od vrste in velikosti upravičenca. Poleg MSP so upravičena do podpore tudi združenja, društva in občine. Na letni ravni za ta namen dežela nameni cca 0,8 mio EUR.³³

Med podprtimi naložbami v zadnjih letih dveh letih izstopata dve državni pomoči o katerih je dežela poročala Evropski komisiji, in sicer:

- Nepovratna sredstva v višini 0,5mio EUR za naložbo v izboljšanje infrastrukture v smučarska območja za RBG Berglipene GmbH (pomoč po 15./17.členu Uredbe 651/2014 EK, št. SA.39454 z dne 5.12.2017) in
- Nepovratna sredstva v višini 1 mio EUR (posamična državna pomoč) za naložbo na Silvrete, prejemnik Bergbahnein Silvretta Galtür GmbH & Co. Kommanditgesellschaft (pomoč za naložbe MSP po 17.členu Uredbe EK 651/2014, št. SA.45992 z dne 12.7.2016).³⁴

! Primer dobre prakse povezovalnih žičniških naprav v centrih v bližini mest

Na **Tirolskem** gre izpostaviti tudi primer JZP naložbe mesta Innsbruck v dostopno vzpenjačo/vlak iz mesta do gradu, izvedene leta 2007 po principu javno-zasebnega partnerstva med mestno občino Innsbruck in družbo Leitner AG. Vstopno/izstopne postaje je oblikovala svetovno znana arhitektka Zaha Hadid, zato je naprava danes turistična znamenitost mesta.³⁵

Podoben projekt povezovalne gondole/vzpenjače, ki se vključuje v javni promet se načrtuje tudi v **Voralerbergu**. Proizvajalec žičniških naprav Doppelmayr ima zasnovan sodoben koncept povezovalnega sistema med mestom Dornbin in Bersbuch (deloma tudi smučišča), poimenovan "Wälderbahn 2.0" s katerim bi zmanjšali prometne zastoje in znižali izpuste toplogrednih plinov.³⁶

Primer sta zanimiva za Maribor in nekatere celoletne gorske centre z visoko frekvenco obiska in potrebo po povezovalnih napravah.

ZGORNJA AVSTRIJA

Zgornja Avstrija ima 1,5 milijona prebivalcev, 40 gorskih turističnih centrov, v deželi pa je bilo leta 2017 81.718 postelj. Leta 2018 je dežela beležila 3,1 milijona turistov in 8,1 milijona nočitev. Zgornja Avstrija ima vzpostavljen zanimiv program "**Razvoj turistične infrastrukture in filmske produkcije s turističnim pomenom v obdobju**", ki vključuje tri področja podpore: i) podpora naložbam MSP, ii) podpora naložbam na področju produkcije avdiovizualne produkcije in iii) podporo naložbam v športno infrastrukturo in večnamensko infrastrukturo za prosti čas.³⁷ Program spodbud v žičniško infrastrukturo je utemeljila na 55.členu Uredbe 651/2014 – ki opredeljuje državne pomoči na področju športne infrastrukture. V okviru podpore naložbam v športno infrastrukturo izstopajo:

- štiri odobrene državne pomoči **velikemu podjetju Hinterstoder-Wurzeralm Bergbahnen AG** v skupni višini nepovratnih sredstev 3.798.800 EUR v letih 2017 in 2018 (55. člen Uredbe 651/2014).³⁸

SALZBURG

Salzburg ima 554 tisoč prebivalcev, 66 gorskih turističnih centrov, v deželi pa je bilo leta 2017 235.049 postelj. Leta 2018 je dežela beležila skoraj 8 milijonov turistov in 29,3 milijona nočitev. Iz portala Evropske

³³ <https://www.tirol.gv.at/arbeitswirtschaft/wirtschaftsfoerderung/infrastrukturfoerderung/infrastrukturangebote/>

³⁴ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public>

³⁵ <https://www.leitner-ropeways.com/de/unternehmen/referenzen/130-hungerburgbahn-99/>

³⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=XipANwcVnRI>

³⁷ <https://www.land-oberoesterreich.gv.at/175492.htm>

³⁸ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public>

komisije izhaja, da je Dežela Slazburg v zadnjih treh letih dodelila dve posamični državni pomoči za mala in srednje velika podjetja (pomoč za naložbe po 17.členu Uredbe) v žičniško infrastrukturo:

- nepovratna sredstva podjetju Katschbergbahnen GmbH za izgradnjo 8 kabinske gondole "Silverjet 1", vključno z zimsko turistično infrastrukturo (SA.48715) v višini 1.200.000 EUR (13.7.2017),
- nepovratna sredstva podjetju Bergbahn Lofer GmbH za izgradnjo 8-sedežne sedežnice vključno z zimsko turistično infrastrukturo (SA.52799) v skupni višini 1.002.000 EUR (10.12.2018).³⁹

SPODNJA AVSTRIJA

Spodnja Avstrija ima 1,7 milijona prebivalcev, 28 gorskih turističnih centrov, v deželi pa je bilo leta 2017 79.081 postelj. Leta 2018 je dežela beležila 3 milijone turistov in 7,4 milijona nočitev.

Podobno kot dežela Koroška ima tudi Spodnja Avstrija v sklopu deželne gospodarske agencije ECOPLUS **ustanovljen deželni holding za upravljanje žičnic**. ECO PLUS je namreč leta 2010 ustanovil posebno podjetje Niederoestereichische Bergbahnen – Betieligungsgesellschaft mbH (NO-BBG) z namenom povezovanja in upravljanja žičnic in drugih objektov turistične infra- in supra-strukture v Spodnji Avstriji.

Gre za regijo, ki turistično ni tako prepoznavna in razvita kot zahodne avstrijske dežele, zato se njihovi gorski centri soočajo s podobnimi težavami nekateri na avstrijskem Koroške in tudi v Sloveniji. Zaradi izgub delovnih mest v nekaterih industrijskih panogah, turizem za Spodnjo Avstrijo predstavlja pomemben gospodarski in regionalni potencial. Zaradi navedenega je dežela vstopila v lastništvo propadajočih žičniških podjetij.

Primer javnega posega v regionalno upravljanje centrov v Spodnji Avstriji

NO-BBG tako danes kot deželni holding vodi več hčerinskih družb s področja turizma in žičničarstva: Annaberger Liftbetriebs Gesellschaft m.b.H., Bergbahnen St. Corona GmbH, Hochkar Bergbahnen GmbH, Höhentrainingszentrum Hochkar GmbH, Ötscherlift-Gesellschaft m.b.H., Reidl Hotel und Gastronomie Errichtungs-Gesellschaft m.b.H., Skiwise GmbH in Wechselland Entwicklungsgesellschaft m.b.H.

Glavni cilj deželnega holdinga za upravljanje žičnic in druge turistične infrastrukture NO-BBG je smučišča preoblikovati v območja za letošnja gorska doživetja, saj se mora infrastruktura uporabljati celo leto. Skupaj z destinacijsko marketing organizacijo izvajajo tudi posebne inicative kot so "osnovne šole na sneg"⁴⁰, SNOW FUN Akademija, poskusne ure teka na smučeh. V osmih letih je holding investiral več kot 57 mio EUR v prestrukturiranje gorskih centrov iz smučišč v središča za gorska doživetja.⁴¹

Konec leta 2017 je ECOPLUS oz. NO-BBG od zasebnih lastnikov v najem prevzela žičnic Semmering-Hirschenkogel Bergbahnen, potem ko so se znašle v težavah. Na ta način je dežela želela zagotovi obratovanje v zimski sezoni ter ohraniti turistično gospodarstvo in zaposlene v turistični regiji, v nadaljevanju pa skupaj z destinacijskimi partnerji vložiti v zasneževanje. Po neuradnih informacijah Semmering še vedno predstavlja velik izziv za destinacijo.⁴²

³⁹ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public>

⁴⁰ <http://www.pistennachwuchs.at/>

⁴¹ <https://www.ecoplus.at/organisation/%C3%BCber-uns/noe-bbg-niederoesterreichische-bergbahnen/>

⁴² <https://www.ecoplus.at/newsroom/land-niederoesterreich-will-semmering-hirschenkogel-bergbahnen-langfristig-pachten>

Tabela 18 Pregled primerov programov in spodbud v Avstriji

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
ZVEZNA RAVEN						
Avstrijska banka za hotelirstvo in turizem	TOP-Tourismus - Impuls, A- investicije	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izboljšanje kakovosti 2. Optimizacija velikosti podjetja, diverzifikacija ponudbe in inovacije 3. Gradnja in izboljšave objektov turistične infrastrukture 4. Namestitve za osebje 5. Okoljske in varnostne izboljšave, dostopnost 6. Naložbe povezane s prevzemi podjetij 	Viri banke EIB	Ugodna posojila z manjšo subvencijo <ul style="list-style-type: none"> - Nepovratna subvencija do 5 % US za projekte med 100.000 – 700.000 EUR, če izpolnjen vsaj en od namenov 2-6 - Posojila z 0 % obrestno mero (za projekte do 100.000 EUR) - Posojilo EIB z nizko obrestno mero (za projekte od 100.000 do 700.000 EUR) - Subvencija obrestne mere kredita v višini 2% za 10 let za projekte na 1 mio EUR - Zgornja meja financiranja je 5 mio EUR. Omejitve pri novih stavbah. 	MSP na področju turizma in prostega časa	https://www.oehrt.at/finanzierung-und-foerderungen/top-tourismus-impuls/?fsize=38
Avstrijska banka za hotelirstvo in turizem	TOP-Tourismus - Impuls, D- Prestrukturiranje	Podpora MSP v finančnih težavah z nematerialnimi in finančnimi ukrepi	NP	Poroštvo, ugodno posojilo in svetovanje (lahko sodelujejo tudi žičniški centri) <ul style="list-style-type: none"> - Stroški priprave sanacijskega programa in mentorstva - Pokritje preostalih obveznosti po sanaciji - Prevzem poroštva - Subvencija obrestne mere do največ 2 % (udeležba regije v enakem delu kot država; kapital za katerega se odobri subvencioniranje obrestne mere ne sme presegati 40 % celotnega dolga po prestrukturiranju) - Min. 100.000 EUR, max. 2 mio EUR 	Fizične in pravne osebe v gostinstvu in hotelirstvu - MSP	https://www.oehrt.at/finanzierung-und-foerderungen/top-tourismus-impuls/
Avstrijska banka za hotelirstvo in turizem	ERP-TOP-Tourismuskredits (za	- Racionalizacija in posodobitev nastanitvenih in gostinskih obratov	EU ERDF	Ugodno posojilo <ul style="list-style-type: none"> - Posojilo z nizko obrestno mero do 70 % US naložbe (do 50 % pri novogradnjah) 	Fizične in pravne osebe v gostinstvu in hotelirstvu	https://www.oehrt.at/finanzierung-und-foerderungen/top-tourismus-impuls/

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
	Koroško, Salzburško, Tirolsko in Voralerberg)	<ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavljanje turističnih obratov in objektov za promocijo aktivnih ali pustolovskih počitnic - Plavalni bazeni z visoko doživljajsko izkušnjo v turističnih razvojnih območjih - Spa hoteli in zdravilišča 		<ul style="list-style-type: none"> - Fiksna v prehodnem obdobju (3 leta): 0,5 % - Pribitek na temeljno obrestno mero za največ 15 letno amortizacijsko obdobje vezan na EURIBOR in postavljeno lestvico 		
Avstrijska banka za hotelirstvo in turizem	Garancije za turistična podjetja	<ul style="list-style-type: none"> - Poroštvo za naložbe obstoječih MSP - Zagon ali prevzem podjetij s strani mladih podjetnikov - Finančno prestrukturiranje 		Garancije <ul style="list-style-type: none"> - Poroštvo / garancija v višini od 100.000 do 4 mio EUR - Največ 20 let - Do 80 % dolga 	Fizične in pravne osebe in posebne gospodarske družbe, Lastniki	https://www.oeh.at/finanzierung-und-foerderungen/haftungen-fuer-tourismusbetriebe/
Zvezno ministrstvo za trajnostni razvoj in turizem (BMNT)	Vzorčne preнове – primeri dobrih praks 11.4.2019 – 28.2.2020	Energetske preнове in uvajanje obnovljivih virov energije v objekte	Podnebni in energetska sklad	Subvencije 40 % US + dodatek 25% US za OVE in energetska učinkovitost	Fizične in pravne osebe	https://mustersanierung.at/foerderungen/mustersanierung-2019/
Zvezno ministrstvo za trajnostni razvoj in turizem in Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo	#Misija 2030 »Ofenziva e-mobilnosti« 2019-2020	Sofinanciranje nakupov vozil z električnimi, gorivnimi in podobnimi sistemi		Subvencija v obliki pavšala glede na tip vozila Primeri: 700 EUR za e-kolesa 50.000 EUR za gospodarska e-vozila 100.000 EUR za e-avtobuse (M3, 120 oseb)	Podjetja, javni organi, združenja, verske ustanove	https://www.umweltfoerderung.at/betriebe/foerderungsaktion-e-mobilitaet-fuer-betriebe-2019-2020.html
AMS Urad za delo	Zaposlovanje Prvo vključevanje v delo Uvajanje in usposabljanje za delo Usposabljanje vajencev Solidarnostni model	Zaposlovanje starejših od 50 let Mlajših od 25 let in najmanj 6 mesecev brezposelni Najmanj 25 let in najmanj 12 mesecev brezposelni Dolgotrajno brezposelni	Proračun EU ESS	Subvencije Različno od razmer na trgu dela Individualno dogovorjeno s podjetjem	Delodajalci	https://www.ams.at/unternehmen/service-zur-personalsuche/foerderungen

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
REGIONALNA RAVEN						
KOROŠKA						
LKKG Land Kaernten Beteiligungen GmbH	Družba za upravljanje naložb turistične infrastrukture v lasti dežele	Neposredno ali posredno financiranje in infrastrukturno opremljanje žičnic, term, golf igrišč in hotelskih objektov Privabljanje investitorjev v strateške naložbe	Upravljanje kapitalskih vložkov Dežele Koroške	Kapitalski vložki in posojila	Podjetja v portfelju Podjetja s turistično infrastrukturo v težavah	www.lkkg.at
KWF, sklad za gospodarski razvoj Koroške	KWF Program: Pospeševanje naložb v okviru KWF Okvirnih smernic	Svetovanje za pripravo strategij in razvoj rastočih podjetij, tudi na področju turizma (tudi razvoj žičniških centrov)	Proračun dežele Koroške	Subvencija za svetovalce - Do 50 % subvencije za zunanje svetovalce - Do 20 svetovalnih dni in višine 700 EUR/ svetovalni dan	MSP iz industrije, proizvodne obrti, storitev, IKT in turizma	https://kwf.at/foerderungen/kwf-programm-strategie-und-organisationsentwicklung-von-wachstumsorientierten-unternehmen/
ŠTAJERSKA						
Dežela Štajerska Oddelek 12 Referat za turizem	Förderung Hochweiß - program za kakovostni preboj na območjih za smučanje in tek na smučeh Obdobje: 1.1.2019-31.12.2019 Okvirna višina sredstev: 1.000.000 EUR letno	- Ukrepi za dvigovanje kakovosti, vključno z žičniškimi napravami, programi in tekaškimi progami - Gradnja sistemov za zasneževanje	Proračun Dežele Štajerske	Subvencije - Do 20 % US naložbe do višine naložbe 350.000 EUR Kriteriji: - Turistični pomen - Dokazilo financiranja z lastnim ali dolžniškim kapitalom - Pridobljena vsa dovoljenja - Utemeljitev spodbujevalnega učinka Pogoj: - Naložba se nahaja na območju turističnih občin v deželi Štajerski. Zakonodaja: - Steiermärkischen Tourismusgesetzes 1992	MSP – upravljavci žičnic in tekaških prog (op. velika podjetja in državna podjetja so izvzeta)	https://www.verwaltung.steiermark.at/cms/dokumente/11683385_74835688/9f7e8af1/Folder_Hochweiss_Qualeta%CC%88tssoffensive_2019.pdf

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
				<ul style="list-style-type: none"> - Förderungsrichtlinien des tourismusförderungsfonds IIIa Teil, §§ 39a-k des Steiermärkischen Tourismusgesetzes 1992 in der jeweils gültigen Fassung https://www.verwaltung.steiermark.at/cms/dokumente/11683385_74835688/72a8a19d/RichtlinieFonds_Stand04122015%20mit%20%C3%84nderungen%20DSGVO.pdf 		
TIROLSKA						
Dežela Tirolska Področje za spodbude gospodarstvu	<p>Infrastrukturalna ponudba v mikro in majhnih smučarskih območjih - Program za pospeševanje infrastrukture, SA.39454</p> <p>Obdobje: 1.7.2014 - 30.6.2021. Vloge najkasneje do 31.12.2020.</p> <p>Okvirna višina sredstev: 1.000.000 EUR letno</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ukrepi za izboljšanje ponudbe in s tem gospodarnosti mikro in majhnih smučišč, kjer zmogljivost po investiciji ne presega: <ul style="list-style-type: none"> - 5.000 smučarjev/h - 10.000 smučarjev/h <p>Obnove kot izključne investicije se lahko izvajajo samo na mikro smučiščih.</p>	Proračun Dežele Tirolske	<p>Subvencije</p> <ul style="list-style-type: none"> - do največ 50 % US, najmanj 20.000 EUR do največ 1 mio EUR (mikro smučišča) na projekt in koledarsko leto - do največ 10 % US (za srednje velika podjetja) oz. 20 % (za mala podjetja), najmanj 200.000 EUR do največ 2,5 mio EUR (mala smučišča) na projekt in koledarsko leto <p>Zakonodaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wirtschaftsförderung des Landes Tirol - Rahmenrichtlinie - Prostorski program deželne vlade za žičnice in smučarskih/Verordnung der Landesregierung vom 11. Jänner 2005, mit der ein Raumordnungsprogramm betreffend Seilbahnen und schichttechnische Erschließungen erlassen wird (Tiroler Seilbahn- und Schigebietsprogramm 2018 - TSSP 2018) https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=LrT&Gesetzesnummer=20000329 - Smernice "Infrastrukturalna ponudba v mikro in majhnih smučarskih območjih" (Program za pospeševanje infrastrukture) https://www.tirol.gv.at/fileadmin/themen/arbeitswirtschaft/wirtschaftsfoerderung/downloads/programm_2014/Richtlinien/infra-schigebiete.pdf 	Občine in združenja občin Turistična združenja Društva MSP	https://www.tirol.gv.at/arbeitswirtschaft/wirtschaftsfoerderung/infrastrukturangebote/

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
ZGORNJA AVSTRIJA						
Dežela Zgornja Avstrija Direkcija za prostorsko načrtovanje, razvoj gospodarstva in podeželja	Razvoj turistične infrastrukture in filmske produkcije s turističnim pomenom v obdobju Obdobje: 1.7.2015 – 31.12.2020 Okvirna višina sredstev: 15 mio EUR za namen športne infrastrukture in večnamenske objekte	Naložbe v športno infrastrukturo in večnamenske objekte za prosti čas	Proračun Dežele Zgornja Avstrija	Nepovratna sredstva za naložbe v športno infrastrukturo in večnamenske objekte za prosti čas - 80 % US , največ 1 mio EUR - Upošteva se finančna vrzel Zakonodaja: Smernica Dežele Zgornja Avstrija za razvoj turistične infrastrukture in filmske produkcije s turističnim pomenom v obdobju 1.7.2015 – 31.12.2020 (Infrastruktur-Richtlinie 2015) https://www.land-oberoesterreich.gv.at/Mediendateien/Formulare/Dokumente%20LWLD%20Abt_Wi/Infrastruktur-RL-AGVO.pdf	NP	https://www.land-oberoesterreich.gv.at/175492.htm
SPODNJA AVSTRIJA						
Deželna gospodarska agencija ECOPLUS Niederösterreichische Bergbahnen – Beteiligungsgesellschaft GmbH (NO-BBG)	Družba za upravljanje in prestrukturiranje deželnih turističnih naložb	Neposredno ali posredno financiranje in infrastrukturno opremljanje žičnic, term, golf igrišč in hotelskih objektov Privabljanje investitorjev v strateške naložbe	Prihodki iz upravljanja Proračun Dežele Spodnja Avstrija	Kapitalski vložki in posojila	Podjetja v portfelju Podjetja s turistično infrastrukturo v težavah	https://www.ecoplus.at/organisation/%C3%BCber-uns/noe-bbg-niederösterreichische-bergbahnen/

5.2 Italija

Na podlagi pregleda zakonodaje, dostopnih študij in izvedenih intervjujev na različnih ravneh ugotavljamo, da tako kot Avstrija, tudi Italija nima vzpostavljenega enotnega in systemskega modela za financiranje vlaganj, razvoja in obratovanja gorskih oz. žičniških centrov. Posamezne prakse in modele najdemo na ravni dežel, a so različni glede na razmere in razvojne prioritete posamezne regije. Modele financiranja zanimive tudi za Slovenijo, je zaslediti v severnih italijanskih deželah, Avtonomna pokrajina Bolzano, Trento in dežela Furlanija Julijska Krajina.

5.2.1 Zvezna raven

Na ravni Italije ne obstaja zakonodajni ali programski okvir, ki bi namensko opredeljeval ali omogočal spodbude za obratovanje ali naložbe podjetij v žičniške naprave, zasneževanje ali podpornih storitev.

5.2.2 Regionalna raven

JUŽNA TIROLSKA (Avtonomna pokrajina Bolzano)

Južna Tirolska ima 222.703 ležišč (od tega 151.751 v hotelih). V letu 2017 je beležila 7 mio prihodov, od tega 4,7 mio tujcev in 32 mio nočitev. Povprečna doba bivanja je znašala 4,4 dni.

Južna Tirolska ima med vsemi proučevanimi italijanskimi in avstrijskimi modeli najbolj razvit sistem podpore gorskim ter pri tem postavljene tudi jasne cilje. Ker je sistem podpore zelo primeren za smiseln prenos v Slovenijo, je v nadaljevanju podrobneje predstavljen.

V obdobju 1.4.2014 do 31.12.2021 podporo gorskim centrom dodeljuje prek dveh programov oz. shem:

- Program za podporo naložbam v izgradnjo in posodobitev žičniških naprav;
- Program ukrepov za razvoj smučišč.

Program za dodeljevanje investicijske podpore za gradnjo in posodobitev žičniških naprav

Pravno podlago predstavlja deželni zakon o žičnicah iz leta 2006, na njegovi osnovi pa je Avtonomna pokrajina Bolzano konec leta 2017 sprejela Smernice za dodeljevanje investicijskih podpor za gradnjo in posodobitev žičniških naprav (28.11.2017; popravki 27.2.2018 in 16.10.2018)⁴³. Nameni, upravičenci in postopki za dodeljevanje podpor so opredeljeni v Smernicah za dodeljevanje investicijske podpore za gradnjo in posodobitev žičniških naprav. Slednje so priglašene kot shema državne pomoči na osnovi 55. člena Uredbe Komisije (EU), št. 651/2014 – pomoč za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo.⁴⁴

Finančni vir za program predstavljajo sredstva AP Bolzano, njihova višina pa se določi s proračunom pokrajine na letni ravni. V posameznem letu ima tako pokrajina na voljo različno višino sredstev. Za sofinanciranje vlaganj v gradnjo in posodobitev žičniških naprav v letu 2019 predvidevajo cca 18 mio EUR, v predhodnih letih pa v najboljših letih dosegli tudi do cca 30 mio EUR.

⁴³ http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/de/210099/beschluss_vom_28_november_2017_nr_1322.aspx?view=1

⁴⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=FN>

V okviru smernic je za namene dodeljevanja vrste in višine podpore izdelana **kategorizacija žičniških naprav**, ki slednje deli v tri kategorije. Po informaciji vodje sektorja za žičniške naprave je osnovo za kategorizacijo žičniških naprav glede na stopnjo njene tržne konkurenčnosti predstavljala študija, ki so jo pripravili zunanji strokovnjaki.

- **Kategorija A: žičniške naprave v splošni rabi za javni prometno službo**, ki same ali kot nadaljevanje drugih linij javnega prevoza zagotavljajo povezavo med cestami ali železnico in mesti ali med kraji; sofinanciranje do 90 % upravičenih stroškov.
- **Kategorija B:** sofinanciranje do 45 % upravičenih stroškov, izjema vaške vlečnice (seznam D) do 80%.
 - a) žičniške naprave v javni službi (nem. öffentliches dienst) za namene športa, rekreacije in turizma, ki pripadajo lokalnim smučiščem in niso v mednarodni konkurenci,
 - b) žičniške naprave v javni službi za namene športa, rekreacije in turizma, ki niso v službi ali v delu smučišča.

Kot **lokalna smučarska središča**⁴⁵ kategorije B a), ki niso v mednarodni konkurenci so tista, ki:

- a) ne beležijo več kot 2.000 komercialnih ležišč za smučarje in v katerih prodaja tedenskih smučarskih vozovnic predstavlja manj kot 15 % skupnega števila prodanih vozovnic, izračunano za povprečje zadnjih treh let. Kot tedenska smučarska vozovnica se šteje 5-, 6-, 7- in 8- dnevna vozovnica.

ali

- b) imajo manj kot tri objekte, največje dolžine 3.000 m ali zelo majhna smučišča s skupno zmogljivostjo največ 5.500 oseb na uro ali mikro smučišča opredeljena s Prilogo G odloka guvernerja št. 61 z dne 13. novembra 2006 (t.i. seznam vaških vlečnic in najmanjših žičnic).

- **Kategorija C:** Ostale žičniške naprave javni službi za namene športa, rekreacije in turizma, ki ne spadajo v nobeno od prejšnjih kategorij in spadajo v smučarska središča, ki sodelujejo v mednarodni konkurenci. Za namene teh smernic se naprave v tej kategoriji uvrščajo v naslednje kategorije:

- a) C1: naprave srednje velikega smučišča s skupno konvencionalno zmogljivostjo manj kot 20.000 oseb na uro - sofinanciranje do 45 % upravičenih stroškov;
- b) C2: naprave srednje velikega smučišča s skupno konvencionalno zmogljivostjo med 20.000 in 50.000 osebami na uro - sofinanciranje do 15 % upravičenih stroškov,
- c) C3: naprave velikega smučišča s skupno zmogljivostjo več kot 50.000 oseb na uro - niso upravičeni do sofinanciranja.

Če se smučišče poveže z drugim smučiščem in skupna transportna zmogljivost preseže mejne vrednosti, ostane še tri prehodna leta v isti kategoriji (8. člen smernic).

Subvencije na podlagi te direktive za naprave kategorije A in B, vključno z istimi upravičenimi stroški, se lahko kombinirajo z drugo javno podporo do največ 100% stroškov naložbe.

⁴⁵ Pri definiciji lokalnega smučišča so se zgledovali po Odločbi EK o državnih pomočeh št. 676/2002-Italija, Žičniške naprave v Deželi Aosta z dne 7. 5.2004, kjer je v točki 7 določeno, da so žičniški kompleksi lokalnega pomena tisi, katerih prispevno območje je neposredna bližina. Naprave, ki se nahajajo v takšnem območju se bodo štejele za žičniške naprave lokalnega interesa, če: i) center ne razpolaga z več kot tremi napravami s nagibno dolžino 3 km ali ii) centri, kjer a) število prodanih tedenskih kart v cleotni sezoni ne presega 15 % skupnega števila prodanih vozovnic in je b) število hotelskih postelj nižje od enako 2.000.

9. člen smernic določa, da se žičniške naprave iz kategorije C sofinancira v zgoraj navedenih deležih, ob upoštevanju pogojev iz člena 55 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 in spremembo Uredbe (EU) št. 1084/2017 z dne 14. junija 2017.

Če znesek prispevka v primeru projektov Kategorije C presega prag 2 milijona EUR se prispevek izračuna z metodo obračunavanja finančne vrzeli opisano v 3. odstavku 9. člena smernic (*nem. Der Methode zur Darlegung der Finanzierungsluecke*). Skupni stroški projekta v nobenem primeru ne smejo presežati 100 milijonov EUR, prispevek pa presega 30 milijonov EUR.

! Simulacija kategorizacije žičniških naprav na slovenske razmere

Glede na trenutne zmogljivosti slovenskih žičniških centrov bi se ob uporabi enake kategorizacije v skupino **C1 (srednje velika smučišča s sofinanciranjem do 45 % US)** uvrstilo le naslednjih 7 centrov: Krvavec, Rogla, Vogel, Cerklje, Mariborsko Pohorje, Kranjska Gora in Kope.

Vsi ostali centri bi se uvrstili v kategorijo B - lokalna smučišča, saj ne presegajo praga skupne zmogljivosti naprav 5.500 smučarjev na uro.

V kategorijo A - žičniške naprave v splošni rabi za javni prometno službo - bi se lahko uvrstile vse dostavne žičnice kot jih predvideva osnutek sprememb Zakona o..

V kategorijo srednje velikih C2 (5.500- 20.000 oseb/h) in **velikih smučišča C3** (nad 50.000 oseb/h) **se ne bi uvrstilo nobeno slovensko smučišče.**

Program ukrepov za spodbujanje razvoja smučišč

Pravno podlago predstavlja deželni Zakon o ukrepih dežele Južna Tirolska za pospeševanje gospodarstva iz leta 1997, na njegovi osnovi pa je Avtonomna pokrajina Bolzano konec leta 2018 sprejela Smernice razvoj smučišč (28.12.2018, popravki 2.4.2019)⁴⁶. Program sofinancira projekte podjetij in drugih organizacij iz Južne Tirolske, ki opravljajo gospodarsko dejavnost za naslednje namene:

- Vodni zbiralniki,
- Naprave za zasneževanje,
- Teptalni stroji,
- Varovalne mreže in naprave za osvetljevanje,
- Transportni trakovi,
- Pokriti parkirni prostori pri spodnjih postajah (slednje iz posebnega sklada kot povratni vir pod pogoje, da so brezplačni oz. je cena parkirne simbolična in ne preseže 3 EUR).

Višina in nameni sofinanciranja se razlikujejo glede na kategorijo smučišča, kar je podrobneje predstavljeno v Tabeli 21. Tudi ta program namreč razlikuje med lokalnimi smučišči, ki niso mednarodno konkurenčna in smučišči, ki sodelujejo v mednarodni konkurenci. Smernice smiselno povzemajo kategorizacijo za sofinanciranje žičniških naprav kot je opisana zgoraj, tako da so:

- **Kategorija A:** Mala lokalna smučišča in vaške vlečnice, ki niso v mednarodni konkurenci - do 80 % sofinanciranja

⁴⁶ <http://lexbrowser.provinz.bz.it/all/all.ashx?path=Anlage%20Allegato%20A%20-%20183767.pdf&mimetype=application/pdf>

- Zelo majhna smučišča z max zmogljivostjo do 5.500 oseb/h (dekret deželnega glavarja, 13.11.2006, št. 61)
- Seznam vaških vlečnic (priloga G istega dekreta)
- **Kategorija B:** Lokalna smučišča, ki niso v mednarodni konkurenci – do 60 % sofinanciranja
 - Manj kot 2.000 ležišč za smučarje **in** % prodanih tedenskih smučarskih vozovnic do 15 % (5-8 dnevne) **ALI** manj kot 3 naprave dolžine 3.000 m **ALI** mala smučišča z zmogljivostjo do 5.500 oseb/h
- **Kategorija C 1:**
 - C1: srednje velikega smučišča s skupno konvencionalno zmogljivostjo **manj kot 20.000** oseb na uro: do 50 % sofinanciranja
 - C2: srednje velikega smučišča s skupno konvencionalno zmogljivostjo med 20.000 in 50.000 osebami na uro: do 15 % sofinanciranja
 - C3: večja smučišča: niso upravičena do sofinanciranja:

Smučišča, ki sodelujejo v mednarodni konkurenci se podpira v skladu z določili 55. člena Uredbe Komisije (EU), št. 651/2014 – pomoč za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo.⁴⁷ Pomoč se dodeljuje kot prispevka k izgubi ali kot pomoč iz rotacijskega sklada, kar je skladno s Uredbo EK 651/2014 in uredbo, ki določa de minimis podporo.

TRENTO (Avtonomna pokrajina Trento)

Trento je že leta 1988 sprejel zakon o podpori žičniškim napravam in smučiščem, ki ga je kasneje tudi dopolnil.⁴⁸ Deželni zakon daje pravno podlago in tudi že opredeljuje pogoje in namene za dodeljevanje državne pomoči malim in srednjim podjetjem. Trento spodbuja posodabljanje naprav in smučarskih prog, vključno z zasneževanjem in izgradnjo centrov za tek na smučeh.

Za ta namen ima za obdobje 2015-2020 odobreno shemo državnih pomoči na podlagi katere na letni ravni dodeljuje cca 4 mio EUR pomoči⁴⁹. Med instrumenti zakon omogoča dodeljevanje tako nepovratnih sredstev, kakor tudi subvencijo obrestne mere in kapitalske vloške. Pogoji in nameni programa za žičniške naprave in smučišča v avtonomni pokrajini Trento so predstavljena v Tabeli 19.

Na podlagi registriranih državnih pomoči na portalu EU lahko ugotovimo, da je Trento v letu 2018 dodelil za 3,9 mio EUR nepovratnih sredstev na podlagi 17.člena Uredbe EK 651/2014 za 8 projektov 5 malim oz. srednje velikim podjetjem: Paganella 2001 s.p.a., Funivia Ciampac & Contrin s.p.a. (3x), Funivie Madonna di Campiglio s.p.a (2x), Funivie Alpe Cermis s.p.a in Obereggen Latemar s.p.a.⁵⁰

! **Primer dobre prakse** Trento v svojem zakonu predvideva zanimiv **ukrep spodbuja razvoj projektov prestrukturiranja zimskih - smučarskih centrov zaradi podnebnih sprememb**. Dežela podpira razvoj takšnih projektov, tudi v partnerstvu med več občinami.

⁴⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=EN>

⁴⁸ <https://www.consiglio.provincia.tn.it/leggi-e-archivi/codice-provinciale/Pages/legge.aspx?uid=688>

⁴⁹ http://www.provincia.tn.it/binary/pat_portale/aiuti_imprese_esenti_notifica/L.P. n.35 88 scheda SANI.1429001289.pdf

⁵⁰ https://webgate.ec.europa.eu/cas/login?loginRequestId=ECAS_LR-46642421-igZjhduALFauOBKdzvpzGxkaxwYYJLc7sqohGEIUEuLl6M2Fatzq6i430UfhJsxFxZ1a2Qihj96vzrOWAKHZAW-r50vSrmBGYCXHdQaEauJwe-M72GB75Lw0HO9qzGy9xVj6JPDTDudhLicGMV9HscPU

FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA

Smučišča v deželi Furlanija Julijska Krajina (FJK) so srednje velika in po obsegu in atraktivnosti ne morejo konkurirati velikim italijanskim zimskim središčem na Južnem Tirolskem ali v Trentu, zato je dežela v zadanih tridesetih letih zavzela povsem drugačen pristop in oblikovala podoben lastniško-upravljaljski model kot je opisan v primeru Avstrijske Koroške in Spodnje Avstrije.

Konec devetdesetih let prejšnjega stoletja so bila še vsa omenjena in tudi številna druga manjša smučišča v zasebni lasti, vendar v velikih težavah, zato je številnim grozili stečaji in zapiranje. V letih 1998-2001 se je dežela odločila koreniteje poseči v žičniški sektor. Na podlagi analize so se odločili, da od zasebnih podjetij v last in upravljanje prevzamejo žičniško infrastrukturo na smučiščih, ki so pomembna za lokalni in turistični razvoj. Tako so žičniško infrastrukturo ob simbolični kupnini prenesli v last dežele na šestih razvojno pomembnih smučiščih: Piancavallo, Forni di Sopra, Sauris, Ravascletto Zoncolan, Tarvisio/Trbiž in Sella Nevea - Kanin⁵¹. Hoteli in kočje po smučiščih ter ostale gospodarske dejavnosti so ostale v matičnih zasebnih podjetjih, smučišča so bila združena v podjetje Promotur Spa v 100 % lasti FJK. Samostojno deluje le še gorski center Sappada, ki ga upravlja Conzorzio Comelico Sappada Dolomiti.⁵² S pomočjo proračunskih sredstev dežele, nekaj kreditov (cca 140 EUR) in minimalne podpore iz EU virov so v zadnjih tridesetih letih v navedenih šest smučišč vložili več kot 300 mio EUR s čimer so v celoti posodobili naprave in smučišča skoraj 100 % opremili s sistemi za tehnično zasneževanje.

Vseh sedem smučišč oz. gorskih centrov FJK skupaj nudi 111 km (89 km brez Sappade) smučarskih prog, ki so skoraj v celoti zasneževanja ter skupaj 54 (38 brez Sappade) sodobnih žičniških naprav, in sicer:

1. Piancavallo (17 km prog, 100 % zasneževanje, 6 žičniških naprav, 5 trakov),
2. Forni di Sopra (12 km prog, 100 % zasneževanje, 8 žičniških naprav, 3 trakovi),
3. Sauris (2,5 km prog, 2 žičniški napravi, 1 trak),
4. Ravascletto Zoncolan (22 km prog, 100 % zasneževanje, 7 žičniških naprav, 5 trakov),
5. Tarvisio/Trbiž (25 km prog, 100 % zasneževanje, 11 žičniški napravi, 4 trakovi),
6. Sella Nevea - Kanin (10,5 km prog, 80 % zasneževanja, 4 žičniške naprave, 1 trak),
7. Sappada (22 km prog, 16 žičniških naprav) - samostojan, ni del Promoturisma.

Po podatkih vodstva smučišč vseh šest smučišč v upravljanju Promoturisma danes ustvarja cca 10 milijonov evrov letnega prometa, vendar med njimi le Trbiž in Zoncolan poslujeta pozitivno. Tekočo izgubo nadomestijo z viri iz deželnega proračuna FJK. Za takšen model delovanja imajo po informaciji vodstva odobritev Evropske komisije, ki so jo pridobili po pogajanjih in s predhodno pripravljeno študijo, s katero so dokazali, da gre za javno prometno infrastrukturo, ki ne izkrivlja konkurence, saj gre za lokalna smučišča, ki ne delujejo na mednarodnem trgu. Za vsako smučišče posebej so dokazali, da izpolnjuje podobne kriterije za lokalna smučišča kot so bili že predstavljeni v primeru Južne Tirolske.

V zadnjih letih so podjetje Promotur Spa pripojili deželnemu podjetju Promoturismo, ki opravlja funkcijo trženja in upravljanja turistične destinacije FJK. Za Promoturismo je zelo pomemben nadaljnji razvoj Kanina na slovenski strani, saj so sami v Sello Neveo vložili znatna sredstva, prav tako pa sodelujejo v skupnih vozovnicah. Prav čezmejna komponenta je po mnenju vodstva pomembna prednost tega smučišča.⁵³

⁵¹ <https://www.turismofvg.it/Mountain-snow>

⁵² <https://www.sappadadolomiti.com/>

⁵³ Povzeto po sestanku oz. intervjuju avtorjev študije z vodji smučišč, finančno in trženjsko službo pri Promoturismo, Cervignano, 5.6.2019.

Tabela 19 Pregled primerov programov in spodbud v Italiji

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
REGIONALNA RAVEN						
JUŽNA TIROLSKA						
<p>Avtonomna pokrajina Bolzano, Južna Tirolska Landesverwaltung</p> <p>38.3 Urad za žičnice Markus Pitscheider</p>	<p>Podpora za naložbe v izgradnjo in posodobitev žičniških naprav (Program za pospeševanje infrastrukture, SA.52119)</p> <p>Obdobje: 1.7.2014 – 30.6.2021. Vloge najkasneje do 31.12.2020.</p> <p>Okvirna višina sredstev: 1.000.000 EUR letno</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja novih naprav za prevoz potnikov s pomočjo žičnic, vzpenjač, trakov in vlečnic - Naložbe za povečanje kakovosti, tehnične inovacije – tudi v omejenem obsegu - ali za povečanje zmogljivosti obstoječih žičniških sistemov - vse vrste naložb v zamenjavo delov obrata, ki se lahko izvedejo na podlagi predpisanih inšpekcijskih pregledov, vključno z ustreznimi stroški, po mnenju strokovnjaka, odgovornega za napravo, tehnično izboljšanje izdajanja vozovnic in čitalcev 	Proračun AP Bolzano	<p>Subvencije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kategorija A: 90 % US - Kategorija B: 45 % US oz. 80 % v primeru vaških vlečnic iz seznama Dekreta G - Kategorija C: <ul style="list-style-type: none"> • C1: 45 % US • C2: 15 % US • C3: 0 % US <p>Možen 30 % dodatek k KB -45% in KC , če gre za izjemen splošni interes, se organsko spajata dve smučišči, gre za pozitivne gospodarske učinke ali kadar gre za zahteven tehnični prehod tudi zaradi varstva okolja.</p> <p><u>Zakonodaja:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 30. člen deželnega zakon z dne 30. januarja 2006, št. 1:) Določbe o žičnicah in letalskih ovirah http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/de/lp-2006-1/landesgesetz_vom_30_j_nner_2006_nr_1.aspx?view=1 - Smernice za dodeljevanje investicijske podpore za gradnjo in posodobitev žičniških naprav (28.11.2017; popravki 27.2.2018 in 16.10.2018) http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/de/210099/beschluss_vom_28_november_2017_nr_1322.aspx?view=1 - Dekret deželnega glavarja z 13.11.2008, št. 51 o izvedbeni uredbi za gradnjo in delovanje žičniških naprav v javni službi (seznam vaških vlečnic in žičnice v mikro območjih) http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/de/dpgp-2006-61%C2%A7380/dekret_des_landeshauptmanns_vom_13_november_2006_nr_61_anhang_g_artikel_25_ter_verzeichnis_der_dorflifte_und_seilbahnanlagen_in_den_kleinstskigebieten_span_span.aspx 	Organizacije, ki imajo ustrezno koncesijo za žičnice	http://www.provinz.bz.it/de/dienstleistung-en-a-z.asp?bnsv_svid=1032965

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir	
Avtonomna pokrajina Bolzano, Južna Tirolska Landesverwaltung 35.2 Urad industrijo Claudia Busellato	Ukrepi za razvoj smučišč	<ul style="list-style-type: none"> - Vodni zbiralniki - Naprave za zasneževanje, - Teptalni stroji, - Varovalne mreže in naprave za osvetljevanje, - Transportni trakovi (samo A in B) - Pokriti parkirni prostori pri spodnjih postajah (slednje iz posebnega sklada kot povratni vir pod pogoje, da cena parkirne ne preseže 3 EUR). <p>Naprave za zasneževanje in teptalni stroji ter transportni trakovi so lahko tudi stari.</p>	Proračun AP Bolzano	<p>Subvencije za vse namene, razen za parkirne prostore in pri kategoriji C tudi vodne zbiralnike</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kategorija A: do 80 % US od max izdatkov 250.000 EUR, razen za vodne zbiralnike, kjer je max izdatek 1 mio EUR oz. 1,25 mio EUR, če gre za večnamenski objekt). - Kategorija B: do 60 % US, max upravičeni stroški 500.000 EUR, razen 80 % US za vodne zbiralnike 1 mio EUR oz. 1,25 mio EUR, če so večnamenski. - Kategorija C1: do 30 % US, max upravičeni stroški 500.000 EUR, razen za vodne zbiralnike - Kategorija C2: do 15 % US, max upravičeni stroški 500.000 EUR; niso upravičeni do transportnih trakov in vodnih zbiralnikov. <p>Ugodna posojila iz rotacijskega sklada za pokrite parkirne prostore ob spodnjih postajah (A,B,C1,C2) in vodne zbiralnike (C1,2):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kategorija A in B: do 80 % US in max dovoljen znesek 2 mio EUR - Kategorija C1: do 50 % oz. max 30 % (če gre za BSA⁵⁴) in max 2 mio EUR <p>Lizing posli niso upravičen. Smernice predvidevajo številne dodatne tehnične in administrativne pogoje. Glej spodnje spletne povezave.</p> <p><u>Zakonodaja:</u></p>	Podjetja vpisana v register Trgovinske zbornice Bolzano v dejavnosti 93.11.9. ali 49.39.01	<p>Sodelujejo lahko tudi konzorciji ali kooperative ustanovljene s strani več podjetij.</p> <p>Vloge lahko oddajo tudi društva, združenja in konzorciji pod pogojem, da pred odobritvijo vpišejo pravno osebo v trgovinski register.</p>	<p>http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/de/215279/beschluss_vom_28_dezember_2018_nr_1432.aspx</p>

⁵⁴ BDA=Bruto ekvivalentna subvencija

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
				<ul style="list-style-type: none"> - Deželni zakon z dne 13. Februar 1997, št. 4, „Maßnahmen des Landes Südtirol zur Förderung der gewerblichen Wirtschaft“ http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/20150610/de/lp-1997-4/landesgesetz_vom_13_februar_1997_nr_4.aspx - Ukrepi za razvoj smučišč (smernice) , št. 1432, 28.12.2018, popravek št. 224, 2.4.2019 http://lexbrowser.provinz.bz.it/all/all.ashx?path=Anlage%20Allegato%20A%20-%20183767.pdf&mimetype=application/pdf - Dekret deželnega glavarja z 13.11.2008, št. 51 o izvedbeni uredbi za gradnjo in delovanje žičniških naprav v javni službi (seznam vaških vlečnic in žičnice v mikro območjih) http://lexbrowser.provinz.bz.it/doc/de/dgpp-2006-61%C2%A7380/dekret_des_landeshauptmanns_vom_13_november_2006_nr_61/anhang_g_artikel_25_ter_verzeichnis_der_dorflifte_und_seilbahnanlagen_in_den_kleinstkigeieten_span_span.aspx 		
TRENTO						
Avtonomna provinca Trento Oddelek za gospodarski razvoj in delo	Podpora za žičnice in smučišča Obdobje: 1.1.2015 – 31.12.2020 Okvirna višina sredstev: 4.000.000 EUR letno	Razvoj turističnega gospodarstva skozi posodabljanje in krepitev žičniških sistemov in smučarskih prog, in sicer (4.člen zakona): <ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja novih in modernizacija obstoječih žičniških naprav - Izgradnja spremljajočih naprav, vključno z modernizacijo, nadgradnjo in širitvijo - Nakup opreme za urejanje in zasneževanje prog - Izgradnja sistemov za zasneževanje, vključno z modernizacijo in nadgradnjo 	Proračun AP Trento	Nepovratna sredstva in subvencioniranje obrestne mere <ul style="list-style-type: none"> - Pomoč se dodeljuje po 17.členu Uredbe Uredbo EK 651/2014 – pomoč za MSP do 20 % Pogoji opredeljeni v deželnem zakonu so širši: <ul style="list-style-type: none"> - Intenzivnost do 50 % US - Možno povečanje za 15 %, če gre za posebej javni interes (pr. povezovalne naprave, izgradnja večnamenskih vodnih zbiralnikov) - Za vodne zbiralnike možno do 80 %, če je to skladno s pravili državnih pomoči - Za nakup opreme do 35 % (urejanje prog, snežni topovi, programska oprema..) Zakonodaja:	MSP Pripravljalne projekte prestrukturiranja smučišč v nove programe zaradi podnebnih sprememb lahko predlagajo tudi občine ali partnerstva več občin in podjetij	http://www.provincia.tn.it/binary/pat_portale/aiuti_impresenti_notifica/L.P. n. 35_88_scheda SANI_1429001289.pdf

Ustanova	Program	Namen	Vir	Inštrument in stopnja podpore	Upravičenci	Vir
		<ul style="list-style-type: none"> - obstoječih, vključno z izgradnjo večnamenskih vodnih zbiralnikov - Vzpostavljanje novih prog, vključno s centri za tek na smučeh - Nakup opreme za upravljanje s podatki, programsko opremo in izdajo kart, kontrolni sistemi - Uporaba navedenih naprav po sistemu lizinga, - Kapitalski vložki v smislu posebnih projektov finančnega prestrukturiranja za doseganje finančne stabilnosti podjetij ali projekti nakupa podjetij v/pred stečaju 		<ul style="list-style-type: none"> - Deželni zakon za žičnice in smučišča št. 35/88, 15.11.1988, št. 35 https://www.consiglio.provincia.tn.it/leggi-e-archivi/codice-provinciale/Pages/legge.aspx?uid=688 - Pomoč za žičnice in smučišča (l.p. n. 35/88) http://www.provincia.tn.it/binary/pat_portale/aiuti_imprese_esenti_notifica/L.P._n.35_88_scheda_SANI.1429001289.pdf <p>V skladu z 8. členom zakona deželna uprava lahko zaradi tveganja podnebnih sprememb lahko financira tudi pripravljalne projekte za prestrukturiranje celotnega ali dela smučišča na območju dežele v drugačno turistično ponudbo.</p>		
FURLANIJA JULJSKA KRAJINA						
PROMOTURISMO Lucio Gomiero, generalni direktor	Deželno podjetje za trženje, promocijo in upravljanje turistične infrastrukture destinacije Furlanija Julijska Krajina	Upravljanje in razvoj turistične infrastrukture v lasti dežele FVK, med drugim šestih gorskih/ žičniških centrov in dveh obalnih kopališč Primarni namen je sicer promocija in trženje destinacije.	Prihodki iz delovanja centrov Proračun dežele	Sofinanciranje obratovanja in razvoja žičniških centrov	Upravljavec žičniških naprav = Promoturismo	Intervju z vodstvom 5.6.2019

5.3 Srbija

Srbija je v zadnjem desetletju naredila velik preboj v razvoju smučarskih centrov, še zlasti z intenzivnimi vlaganji v turistično infrastrukturo na Kopaoniku. Tudi Srbija se je razvoja smučišč lotila centralizirano. Leta 2006 smučišča je sprejela Zakon o javnih smučiščih in smučišča in žičnice opredelila kot javno infrastrukturo,⁵⁵ julija istega leta pa je v namen izvajanja zakona ustanovila še državno javno podjetje Skijališta Srbije. Skijalište Srbije upravlja s štirimi centri: Kopaonik, Tornik (Zlatibor), Stara planina in Brezovica na Kosovu.

Glavna naloga Skijališta Srbije je, da z razvojem smučarske infrastrukture srbske gorske centre postavi ob bok evropskim in svetovnim destinacijah, ki bodo dostopne in zanimive tako za domače kot za tuje turiste. Poslanstvo Skijališta Srbije je z vrhunsko ponudbo v vseh letnih časih in visoko kakovostjo storitev v vsakem trenutku zagotavljati popolno zadovoljstvo svojih obiskovalcev njihovih gorskih centrov.

V zadnjem desetletju so z vlaganjem proračunskih sredstev Republike Srbije sistematično nadomeščali stare žičniške naprave z novimi, izgradili nove steze in nabavili ustrezno opremo za vzdrževanje. Vsi smučarski centri so opremljeni s sistemi za tehnično zasneževanje. Skijališta Srbije imajo v lasti izključno žičniške naprave, smučarske proge in reševalno službo, medtem ko hotele, smučarske šole in podobne storitve razvija zasebni sektor.⁵⁶

Razvojno-investicijsko financiranje je v začetni fazi zagotavlja država iz proračuna na podlagi Zakona o turizmu⁵⁷, Strategije turizma Srbije in številnih master planov, ki so jih izdelali v ta namen. Primeri master planov:

- Master plan za turistično destinacijo Kopaonik – 2009, Horwath&Horwath Consulting Zagreb,
- Master plan Stara Planina – 2007, Horwath&Horwath Consulting Zagreb.⁵⁸

Na podlagi master planov je bilo v zadnjih 10-tih letih v naložbe štirih gorskih centrov vloženih **preko 110 milijonov evrov**. Investicijska sredstva država zagotavlja skozi proračunska sredstva namenjena za investicije – subvencije znotraj proračunskih postavk Ministrstva za telekomunikacije, trgovino in turizem. Danes Skijališta Srbije pomemben del naložb izvajajo že iz lastnega poslovanja in kreditnimi sredstvi.

Poleg financiranja investicij, dodatno država javnemu podjetju Skijališta Srbije zagotavlja tudi del sredstev za delovanje javnega podjetja. V zadnjih letih letni program subvencij za tekoče stroške obratovanja Skijališta Srbije znaša 10.000.000 RSD oz. 85.000 EUR. Sredstva so namenjena za redno delovanje centra – za plače, tekoče vzdrževanje naprav in nabavo rezervnih delov. Del subvencijskih sredstev prenaša centru Brezovica (Kosovo).⁵⁹ Posamezne projekte financirajo tudi v sodelovanju z drugimi ministrstvi (pr. nedavna izgradnja heliodroma na Kopaoniku v sodelovanju z Ministrstvom za obrambo).

Pri tem vodstvo podjetja opozori, da skladno s predpisi Skijališta Srbije 50 % presežka prihodkov nad odhodki vračajo v državni proračun. Med smučišči s katerimi upravljajo Skijališta Srbije sicer pozitivno posluje le

⁵⁵ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_javnim_skijalistima.html

⁵⁶ Povzeto po razgovorih s turističnimi strokovnjaki v Srbiji in spleti strani <http://www.skijalistasrbije.rs/sr>

⁵⁷ https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_turizmu.html

⁵⁸ <https://mtt.gov.rs/sektori/sektor-za-turizam/master-planovi/>

⁵⁹ http://www.skijalistasrbije.rs/sites/default/files/attachments/program_subvencija_za_2019.god_.pdf

Kopaonik, medtem ko je poslovanje Zlatibora odvisno od sezone. Poslovanje Stare Planine in Brezovice je negativno in jo pokrivajo iz ustvarjenega dobička na Kopaoniku. Na ta način javno podjetje zagotavlja tudi skladen regionalni razvoj.

Njihovo največje smučišče **Kopaonik (Srbija)** ima 62 km prog, 97 % prog ima tehnično zasneževanje, zmogljivost 34.000 oseb/ h, 3/6-sedežnice, 7/4-sedežnic, 2 dvosede, 10 vlečnic, 2 vezni vlečnici in tekoče trakove, snežni park.⁶⁰ V sezoni 2017/2018 so na Kopaoniku realizirali 519.891 obiska (smučarki dan oz. preračun na prodane dnevne karte), kar je 18 % več kot v sezoni 2016/2017. **Takšen obseg obiska na Kopaoniku predstavlja 1/3 celotne slovenske realizacije v isti sezoni 2017/2018.** Kopaonik je počitniška destinacija, saj delež prodanih enodnevnih smučarskih kart predstavlja le 16 % vse prodaje. V letu 2018 so poleg smučarskih vozovnic prodali še 77.692 kart drugih storitev, med drugim 36.472 posamičnih voženj z žičnico in 17.262 kart za bob.⁶¹

Med pomembnejše naloge v svojem Srednjeročnem in dolgoročnem načrtu poslovne strategije in razvoja, sprejetem s strani Vlade Republike Srbije maja 2017 uvrščajo preprečevanje stihijskega razvoja, naložbe na področju varovanja okolja in sanacije degradiranih površin. Vzporedno je v pripravi še razvoj novega gorskega centra Golija, ki izhaja predvsem iz potreb aktiviranja manj razvitega območja.

Ključne ugotovitve analize praks v Avstriji, Italiji in Srbiji:

Iz predstavljenega pregleda javnega financiranja razvoja in naložb v gorske centre v tujini lahko povzamemo, da tako v Avstriji kot tudi Italiji podpora razvoju žičniških oz. gorskih centrov zagotavlja dežele iz lastnih proračunov, v Srbiji pa država.

Nikjer med proučevanimi regijami nismo zasledili financiranja sektorja iz EU virov v tem programskem obdobju, niti financiranja žičnic iz turistične takse ali posebnih prispevkov hotelov. Nikjer razen v Furlaniji Julijski Krajini tudi nismo našli primera, da bi se sofinanciralo obratovalne stroške. Podpora se namenja izključno naložbam. **Obseg podpore je sicer v primerjavi z desetletji nazaj zaradi ostrih pogojev EK močno skrčil in je postal bolj transparenten.** Pristop med deželami je različen in odraža strukturo, uspešnost poslovanja in konkurenčni položaj posamezne regije. Bolj ko je gorski center razvit manjšo podporo za naložbe dobiva.

A dejstvo je, da **vse sosednje italijanske in avstrijske regije kakor tudi Srbija vstopajo in intervenirajo z javnimi sredstvi v žičniški sektor.** Še posebej podpirajo lokalna smučišča za katera so Evropski komisiji dokazali, da ne delujejo v mednarodni konkurenci, a so bistvenega pomena za lokalni in regionalni razvoj (primer Italija).

V splošnem lahko govorimo o **treh različnih pristopih oz. modelih:**

- a) Dodeljevanje pomoči v obliki programov oz. shem prek javnih razpisov ali prek neposrednih pogodb (Južna Tirolska, Avstrijska Štajerska, Tirolska...);
- b) Prezem v lastništva, upravljanje in prestrukturiranje propadajočih žičniških podjetij (Primer Avstrijska Koroška, Spodnja Avstrija, Furlanija Julijska Krajina);
- c) Neposredno državna naložba in upravljanje gorskega/žičniškega centra (primer Srbija).

⁶⁰ <http://www.skijalistasrbije.rs/sr/o-centru-kopaonik>

⁶¹ http://www.skijalistasrbije.rs/sites/default/files/attachments/program_poslovanja_za_2019_god.pdf

6 Predlog ukrepov za izboljšanje stanja v gorskih centrih/smučiščih

Predlog ukrepov za izboljšanje stanja gorskih centrov temelji na zaključkih in izzivih v predhodnih poglavjih predstavljenega tehničnega, poslovnega in finančnega stanja slovenskih gorskih centrov in dobrih praksah sosednjih držav. Osnovno vodilo pri oblikovanju koncepta ukrepov pa je uresničevanje vizije dveh ključnih slovenskih turističnih produktov: i) produkta Outdoor in ii) produkta Počitnice v gorah, kot ju opredeljuje Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021.

STRATEGIJA TRAJNOSTNE RASTI SLOVENSKEGA TURIZMA 2017-2021	<p>Vizija produkta Počitnice v gorah: Posodobljena turistična infrastruktura omogoča celoletne počitnice v gorah, z odlično izkušnjo obiskovalcev in raznoliko ponudbo aktivnih doživetij v naravi (outdoor), ki so lahko dostopna in zadovoljujejo potrebe zahtevnega obiskovalca.</p> <p>Vizija produkta Outdoor: Slovenski outdoor produkt je med najkonkurenčnejšimi v Evropi, temelji pa na izjemnih naravnih danostih, kakovostni infrastrukturi, trajnostnih poslovnih praksah ter odgovorni rabi naravnih in kulturnih danosti.</p>				
IZZIVI GORSKIH CENTROV	<p>Izziv 1: Le 50 % površin smučišč ima zagotovljeno tehnično zasneževanje. Velik zaostanek za tujino.</p> <p>Izziv 2: Zastarele žičniške naprave. Njihova povprečna starost je več kot 30 let. Energetsko so manj učinkovite in manj udobne za obiskovalce. Sodobne žičniške naprave so zelo drage.</p> <p>Izziv 3: Poletje v gorah = trend = priložnost za trajnostno zeleno rast gorskih centrov so poletni programi.</p> <p>Izziv 4: Žičniška podjetja so se v zadnjih letih razdružila. EBITDA omogoča nov razvojni cikel.</p> <p>Izziv 5: Veliko potreb, pripravljeni idejni projekti- nujno pospešeno pridobivanje dovoljenj.</p> <p>Izziv 6: Zagotavljanje jamstev za kredite. Nepremičnine podjetij še vedno precej obremenjene.</p> <p>Izziv 7: Vse podpore v smeri de minimis, potrebna namenska dolgoročna shema nepovratnih državnih pomoči, ki bi ob kreditnih sredstvih spodbudila preboj ključnega razvojnega cikla v žičniško infrastrukturo.</p> <p>Izziv 8: Vključevanje vsebin gorskih centrov v novo finančno perspektivo 2021-2027.</p>				
CILJ	<p>Spodbuditi razvojni preboj in trajnostno rast z novim investicijskim ciklom v gorskih centrih</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posodobitev turistične infrastrukture gorskih centrov (žičnice, hoteli, spremljajoča infrastruktura) - Posodobitev okoljske, prometne in energetske infrastrukture gorskih centrov - Uvedba inovativnih in trajnostnih pristopov v razvoju, upravljanju in promociji gorskih centrov 				
	↓				
SKUPINA	CELOLETNI GORSKI CENTRI	OSTALI			
		Manjši zimski centri		Mikro smučišča	
	Naprave obratujejo poleti in pozimi.	Po zakonu sodijo med "večja" smučišča, a pretežno obratujejo pozimi. Zaradi zahtevnih naprav (sedežnice) imajo višje stroške.		Po zakonu "mala" smučišča z največ 2 vlečnicama.	
STRATEGIJA	↑ Posodobiti naprave in smučišča Okrepiti celoletno ponudbo Dvig dolgoročne vzdržnosti	← Omogočiti prehod med celoletne centre	0 Zapreti in/ ali prestrukturirati v druge oblike turistične ponudbe, združiti z drugimi sistemi.	→ Ohraniti zdravo jedro – prehod v mikro	↑ Ohraniti, kjer obstaja lokalni interes. Nadgraditi z ostalo športno-rekreacijsko in turistično ponudbo v večnamenske lokalne centre. Smučišča = telovadnice na prostem.
UČINKI	Največ prispevajo k ciljem turistične strategije in celostni podobi Slovenije kot butične, mirne in obvladljive, trajnostno naravnane in aktivne destinacije z visoko dodano vrednostjo.	Prilaganje na podnebne spremembe. Krepijo zeleno naravnost Slovenije.	Zagotavljata se zaledje slovenskih smučarjev in enakomeren razvoj robnih območij.		

Slika 23 Konceptualni okvir (intervencijska logika)

Iz analize stanja gorskih centrov in postavljenega koncepta izhaja, da je z vidika uresničevanja ciljev Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma izvedbeno smotno:

- ločiti med nosilnimi in profesionalnimi gorskimi centri, ki delujejo celoletno, in ostalimi centri. Med ostalimi centri podpreti tiste, ki so sposobni prehoda v celoletno delovanje, ostale pa zaradi prilagajanja podnebnim spremembam opustiti in prestrukturirati. Izjema so mikro centri, kjer obstaja lokalni ali podjetniški interes. Slednje je smiselno v sodelovanju z drugimi resorji podpreti kot lokalne večnamenske centre oz. javne športne objekte na prostem, pomembne za lokalni in regionalni razvoj ter razvoj smučanja v Sloveniji;
- prednostno zagotoviti sistemski vir financiranja, ki bo dolgoročno omogočil potreben investicijski cikel v gorskih centrih s potencialom rasti, še zlasti vodilnih, ki delujejo celo leto, oz. tistih, ki so v fazi razvoja celoletne ponudbe;
- obstoječi povratni finančni instrumenti banki dopolniti z vzporednimi nepovratnimi viri, saj zgolj z ugodnimi kreditnimi viri žičniška podjetja zaradi visokih investicijskih stroškov, dolge dobe vračanja naložb ter obstoječe obremenjenosti nepremičnin ne bodo uspela izvesti potrebne vidnejše modernizacije in nadoknaditi zaostanka za vse bolj konkurenčnimi centri iz JV in V Evrope (ne le sosednjih alpskih držav);
- razviti celovit večletni program v obliki sheme državnih pomoči, ki ne bo omejen z de minimis pravili in zgolj na upravičence iz skupine MSP, saj so vodilni gorski centri organizirani v različnih pravnih oblikah (podjetja, zavodi, javna podjetja, celo društva ...). Zaradi povezanosti družb oz. javnega lastništva se jih velik del po kriterijih državnih pomoči uvršča med velika podjetja;
- nepovratna sredstva po vzoru opisanih tujih praks usmeriti v žičniško in spremljajočo infrastrukturo, ki se obravnava, medtem ko se hotelske in gostinske zmogljivosti financira izključno iz ugodnejših povratnih virov;
- ohraniti obstoječo kreditno shemo pri SID banki, jo finančno okrepiti in nadgraditi s ponudbo jamstev;
- podrobneje proučiti možnost prenosa gorskih centrov, ki so se po težavah znašla v pretežni lasti občin in so strateško pomembni zaradi zagotavljanja turistično-gospodarskega in regionalnega razvoja v destinacijah oz. regijah, kjer delujejo, na nastajajoči državni "turistični holding". Znotraj holdinga se takšne centre finančno in poslovno prestrukturira;
- z mehкими ukrepi okrepiti inovacijsko-razvojne kompetence gorskih centrov, da bodo sposobni poleg infrastrukture zagotavljati tudi konkurenčne doživljajske in butične programe ter slediti okoljsko-podnebnim in tehnološko-digitalnim trendom;
- v sodelovanju z drugimi resorji, še zlasti MZI, MIZŠ, MKGP ter SVRK, vzpostaviti koordinacijo in preveriti, uskladiti ter operacionalizirati ostale spremljajoče ukrepe, kot so predlagani v nadaljevanju, še posebej z vidika podpore manjšim večnamenskim lokalnim centrom;
- aktivno vključiti predlagane ukrepe v programiranje nove finančne perspektive 2021-2027.

6.1 Nabor ukrepov po področjih s kratkim opisom

Tabela 20 Predlog ukrepov za izboljšanje stanja v gorskih centrih

UKREPI				Celoletni gorski centri	Ostali gorski centri		
					Večji - ostali		Mala smučišča
				Strategija	Posodobiti infrastrukturo & okrepiti celoletnost	Omogočiti prehod v celoletni center	Ukinitiv in/ ali re-invecija
Učinki	Gorski centri kot butične, obvladljive, zelene in aktivne destinacije z visoko dodano vrednostjo.		Podnebne sprem. Krepijo zeleno.	Zagotavljata se zaledje smučarjev in enakomeren razvoj			
A. Posodobitev turistične infrastrukture gorskih centrov	Instrument	Upravičenci	Nosilci				
Ukrep 1: NEPOVRATNA SHEMA za RAZVOJ GORSKIH CENTROV - vzpostavitev dolgoročnega programa / sheme za sofinanciranje naložb v gradnjo in posodobitev žičniške infrastrukture, sistemov zasneževanja, tehnološke opreme ter spremljajoče infrastrukture, ki omogoča celoletno obratovanje, vključno z naložbami v centre za tek na smučeh in centre, ki se prestrukturirajo v turno smučanje, inovativne zimske programe... <i>Opomba: Ukrep je podrobneje predstavljen v nadaljevanju.</i>	Nepovratna sredstva (55. člen)	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MGRT Lokalni: /	■	■	■	
Ukrep 2: KREDITNA SHEMA za GORSKE CENTRE - zagotovitev finančnih virov za NADALJEVANJE kreditnega programa SID banke za financiranje naložb v trajnostno rast slovenskega turizma in njegova NADGRADNJA Z JAMSTVI za vlaganja v žičniško in gostinsko-namestitveno infrastrukturo ter drugo spremljajočo infrastrukturo gorskih centrov	Ugodna povratna & jamstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MGRT, SID banka (EIB..) Lokalni: /	■			

UKREPI				Celoletni gorski centri	Ostali gorski centri	
					Večji - ostali	Mala smučišča
Ukrep 3: TURISTIČNI HOLDING - preveritev možnosti in interesa lastnikov za (brezplačen) prenos žičniške infrastrukture prednostno v lasti občin in društev na nastajajoči turistični holding (pri SDH) s ciljem učinkovitejšega skupnega upravljanja, finančnega optimiziranja in zagotavljanja poslovnih sinergij	Kapitalski vložki	Lastniki žičniških naprav	Nacionalni: MGRT Lokalni: /	■	■	
Ukrep 4: Sofinanciranje stroškov VZDRŽEVANJA IN OBRATOVANJA ŽIČNIŠKIH NAPRAV	Nepovratna sredstva	Upravljavci žičniških naprav	Nacionalni: MZI Lokalni: občine	■		■
Ukrep 5: MIKRO VEČNAMENSKI OUTDOOR CENTRI: Medresorski dogovor o sistematičnem in usklajenem pristopu k sofinanciranju celostnega in trajnostnega urejanja infrastrukture obstoječih lokalnih večnamenskih letno-zimskih outdoor centrov (žičnice, proge, spremljajoči športno-rekreacijski programi in sprejemno-namestitveni objekti za obiskovalce) <i>! Ukrep nujno povezati s Fundacijo za šport, ČŠOD-ji, programi razvoja podeželja, regionalnim razvojem (obmejna in problemska območja) in lokalnimi spodbudami občin ter mikro podjetniškim interesom.</i>	Nepovratna sredstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MIZŠ, Fundacija za šport, MKGP, MGRT Lokalni: občine, LASi		■	■
	Ugodni mikro krediti		Nacionalni: SPS, SRRS		■	■
B. Posodobitev okoljske, prometne in energetske infrastrukture	Instrument	Upravičenci	Nosilci			
Ukrep 6: OKOLJSKE IZBOLJŠAVE v gorskih centrih oz. varovanih območjih - sofinanciranje naložb v: - Izgradnjo čistilnih naprav v gorskih centrih - Sonaravne ureditve hudournikov in erozijskih območij	Nepovratna sredstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MOP, Eko sklad Lokalni: /	■		
	Ugodna povratna sredstva					

UKREPI				Celoletni gorski centri	Ostali gorski centri				
					Večji - ostali	Mala smučišča			
<ul style="list-style-type: none"> - Naravovarstvene ukrepe za ohranjanje biodiverzitete znotraj območij rekreacije - Renaturacije degradiranih smučarskih območij, še posebej GC v varovanih območjih 									
Ukrep 7: MOBILNOST Z ŽIČNIŠKIMI NAPRAVAMI: <ul style="list-style-type: none"> - sofinanciranje obratovanja žičniških naprav, ki so ključne za dostop do generatorjev turizma, s strani države oz. lokalne skupnosti - sofinanciranje izgradnje dostavnih in povezovalnih žičnic, ki so ključne za dostop do generatorjev turizma ali povezavo med žičniškimi centri in urbanim zaledjem 				Nepovratna sredstva Ugodna povratna sredstva	Pravni subjekti ne glede na velikost	Nacionalni: MZI Lokalni: Občine	■		
Ukrep 8: UPRAVLJANJE MOBILNOSTI V ZGOSTITVENIH OBMOČJIH GORSKIH CENTROV s ciljem zmanjšanja emisij toplogrednih plinov – sofinanciranje naložb v: <ul style="list-style-type: none"> - Izvajanje ukrepov za povečevanje dostopa do gorskih centrov z javnim / organiziranim prevozom, urejanje prometnih režimov dostopa in mirujočega prometa - Nakupe okoljsko učinkovitih vozil, prednostno avtobusov za zagotavljanje prevozov do gorskih centrov - Izgradnjo (pokritih) parkirišč 				Nepovratna sredstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MZI, Eko sklad Lokalni: Občine, LAS, RRA-ji	■		
Ukrep 9: ENERGETSKE IZBOLJŠAVE v gorskih centrih - sofinanciranje naložb v: <ul style="list-style-type: none"> - Nakup sodobnejših – učinkovitejših snežnih teptalcev z manjšo porabo goriva, alternativne pogonske vire (pr. biodizel) in s tem manjšo obremenitvijo okolja - Energetske sanacije tehničnih in spremljajočih objektov, prednostno višinskih - Energetske optimizacije sistemov zasneževanja 				Nepovratna sredstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MZI Eko sklad Lokalni: /	■		

UKREPI				Celoletni gorski centri	Ostali gorski centri	
					Večji - ostali	Mala smučišča
- Obnove transformatorskih postaj						
C. Spodbujanje inovativnih in trajnostnih pristopov v razvoju, upravljanju in promociji GC	Instrument	Upravičenci	Nosilci			
Ukrep 10: RAZVOJ INTEGRALNIH TURISTIČNIH PRODUKTOV 8.1 DOPOLNITEV javnega razpisa za ITP glede na potrebe gorskih centrov z novimi nameni - Razvoj in trženje skupnih vseslovenskih produktov (ski pass) in nadgradnja v prodajne pakete in destinacijske storitvene verige (povezovanje GC, lahko v okviru Združenja - GIZ) - Izdelava projektno-tehnične in investicijske dokumentacije za naložbe, povezane z razvojem novih produktov in storitev - Izdelava razvojnih konceptov za zapiranje oz. prestrukturiranje žičniških centrov iz alpsko-smučarskih zaradi prilagajanja podnebnim spremembam in razvoj novih inovativnih turističnih produktov	Nepovratna sredstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: MGRT	■	■	
			Lokalni: LASi			
8.2 Spodbuditi gorske centre k razvoju celoletnih doživljajskih in butičnih turističnih produktov in k prijavi na razpis za ITP			Združenje - GIZ			
Ukrep 11: SPODBUDITI RAZVOJNO-INOVAJSKO IN TRŽENJSKO NARAVNANOST GORSKIH CENTROV - Vavčerji za prepoznavanje in razvoj inovativnih idej v projekte (pri upravljavcih gorskih centrov) - Vavčerji za pomoč pri vstopanju v slovenske in evropske R&R mreže ter EU projektna partnerstva - Organizacija usposabljanj za inovacijski management in razvoj produktov v gorskih centrih za zaposlene	Nepovratna sredstva	Pravni subjekti in s.p. ne glede na velikost	Nacionalni: Združenje - GIZ, MGRT, MIZŠ - sklad za kadre	■		
			Lokalni: RRA-ji			

UKREPI				Celoletni gorski centri	Ostali gorski centri	
					Večji - ostali	Mala smučišča
Ukrep 12: OKREPLJENA PROMOCIJA ZIME - Razvoj koncepta ponudbe zime v Sloveniji- SKI Slovenija - Izdelava trženjsko-komunikacijskega načrta in izvedba kampanj (večletnih) - Nadgradnja platforme Slovenia Outdoor in digitalne prodaje celoletnih paketov gorskih centrov znotraj SKI-Slovenija	Nepovratna sredstva	Združenje- GIZ	Nacionalni: STO MGRT	■		
D. Drugi nefinančni ukrepi	Instrument	Upravičenci	Nosilci			
Ukrep 13: VKLJUČEVANJE RAZVOJNIH TEM GORSKIH CENTROV V NOVO FINANČNO PERSPEKTIVO EU 2021-2027 - Med prednostna področja strategije pametne specializacije - V operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike - V nacionalni program za razvoj podeželja - V regionalne razvojne programe, CLLD strategije in trajnostne urbane strategije mestnih občin	/	/	Nacionalni: SVRK, MGRT, MZI Lokalni: Občine, LAS, RRA-ji	■	■	■
Ukrep 14: PROGRAMI ŠOLE V NARAVI IN ZIMSKIH POČITNIC NA SLOVENSkih SMUČIŠČIH - Obvezno navodilo MIZŠ za izvajanje zimskih šolskih programov na slovenskih smučiščih (ne v tujini) - Oblikovanje posebnih ponudb v sodelovanju med gorskimi centri in MIZŠ	/	/	Nacionalni: MIZŠ Lokalni: Občine, LAS, RRA-ji	■	■	■
Ukrep 15: ADMINISTRATIVNO RAZBREMENJEVANJE UPRAVLJAVCEV ŽIČNIŠKIH NAPRAV - Digitalizacija evidenc - Poenostavitev in integracija postopkov pridobivanja dovoljenj - Center za podporo v upravljanju malih centrov	/	/	Nacionalni: MZI, MNZ, MIZŠ ..., Združenje - GIZ	■	■	■

UKREPI				Celoletni gorski centri	Ostali gorski centri	
					Večji - ostali	Mala smučišča
			Lokalni: Občine			
Ukrep 16: STATISTIČNO SPREMLJANJE POSLOVANJA IN UČINKOV GORSKIH CENTROV			Nacionalni: MZI, Združenje - GIZ Lokalni: /	■	■	■

Legedna:

■ upravičeno ciljno območje in zelo pomemben prispevek k ciljem ■ upravičeno ciljno območje in pomemben prispevek k ciljem

6.2 Podrobnejši opis predlaganega ključnega Ukrepa 1

Naziv: Razvoj letošnjih gorskih centrov (SHEMA: GORSKI CENTRI)

Pravna podlaga:

- 55. člen Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 - pomoč za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo,
- 4. člen Zakona o spodbujanju razvoja turizma, ZSRT-1 (Ur. l. RS, št. 13/2018) - na nacionalni ravni predvideva razvojne spodbude za razvoj turističnih produktov in turističnih dejavnosti, če (med drugim) vsebinsko sledijo nacionalni turistični strategiji. Podrobnejše pogoje, merila in vrste spodbud določi vlada.

Cilj: spodbuditi razvoj in posodobitev turistične infrastrukture v gorskih centrih, ki zagotavljajo letošnje delovanje

Obdobje trajanja ukrepa:

- dolgoročno, sicer vsaj 10 let, z vmesno evalvacijo
- **!** Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 se uporablja le še do 31. 12. 2020, zato bo potrebno prvo shemo pripraviti takoj (v letu 2019) in izvesti prvi razpis v relativno kratkem času (2020-2021), nato pa na podlagi izkušenj prvega razpisa in novih pravil posodobiti shemo za naslednje obdobje.

Inštrument: nepovratna sredstva

- po uredbi je možno sofinanciranje do višine 100 % upravičenih stroškov naložbe oz. sorazmerno manj glede na izračun višine finančne vrzeli, ob upoštevanju določb 55. člena Uredbe⁶² - ne glede na velikost upravičenca;
- v primeru določanja max % sofinanciranja, ki je nižji od 100 % upravičenih stroškov se le ta računa od izračunane finančne vrzeli in ne od celotne vrednosti naložbe;
- v primeru določanja nižjega deleža sofinanciranja je smiselno ohraniti max višino 100 % upravičenih stroškov za primer dostavnih žičnic⁶³.
- nujno zasnovati shemo na način, da se lahko nepovratna sredstva kombinirajo z vzporedno kreditno shemo SID banke, ki se dodeljuje po sistemu de minimis;
- pred določitvijo deleža sofinanciranja priporočamo izdelavo simulacij za različne vrednosti projektov, kjer se preveri učinke na de minimis in višino kredita ob kombiniranju nepovratna shema in kredit SID banke;
- priporočamo končno ciljno višino 45 % nepovratnih sredstev vrednosti naložbe.

Pojasnilo:

- Inštrument je zasnovan po vzoru ukrepov iz Južne Tirolske (glej poglavje 5.2.2.) in Trenta.
- Bistveno pri utemeljitvi instrumenta je dejstvo, da gre za naložbe v turistično oz. žičniško infrastrukturo, ki jo lahko štejemo med t. i. pomoč po 55. členu Uredbe - Pomoč za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo. V primeru pomoči po 55. členu Uredbe slednja ni vezana na status MSP ali velikost podjetja.

⁶² 55.10 člen predmetne uredbe sicer določa, da znesek pomoči za naložbe v športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo ne presega razlike med upravičenimi stroški in poslovnim dobičkom naložbe. Poslovni dobiček se predhodno odšteje od upravičenih stroškov na podlagi realnih napovedi ali prek mehanizma za vračilo sredstev. 55.12 člen predmetne uredbe določa, da se za pomoč, ki ne presega 1 milijona EUR, lahko določi najvišji znesek pomoči v višini 80 % upravičenih stroškov, namesto da se računa po metodi iz 55.10 člena.

⁶³ npr. nihalna žičnica na Vogel, Golte, Veliko planino, kabinske žičnice na Kanin, Pohorje, Krvavec, vzpenjača Ljubljana.

- Ob upoštevanju kriterijev, ki jih uporablja Južna Tirolska, **večina slovenskih centrov sodi v kategorijo najmanjših in majhnih centrov, ki ne delujejo v mednarodni konkurenci.** Glede na njihove kriterije bi bili izjema le Krvavec, Rogla, Vogel, Cerknjo, Mariborsko Pohorje, Kranjska Gora in Kope, ki se uvrščajo po njihovi kategorizaciji med "manjše srednje centre z omejenim poseganjem v mednarodno konkurenco". Vendar pa lahko trdimo, da **tudi slednji ne predstavljajo pomembnega igralca na konkurenčnem trgu,** še zlasti ob upoštevanju dejstva, da vse sosednje destinacije z javnimi sredstvi financirajo, gradijo ali upravljajo svoje centre (npr. Furlanija – Julijska krajina, avstrijska Koroška, avstrijska Štajerska, Spodnja Avstrija in Srbija).

Predlog upravičenih namenov:

- Žičniške naprave
 - o Izgradnja novih in modernizacija obstoječih naprav za prevoz potnikov s pomočjo žičnic, vzpenjač, trakov in vlečnic
 - o Naložbe za povečanje kakovosti, tehnične inovacije ali naložbe za povečanje zmogljivosti obstoječih žičniških sistemov
 - o Sistemi s programsko in drugo tehnično opremo za izdajanje in prodajo vozovnic ter kontrolni sistemi
 - o Oprema in posegi, potrebni za prilagoditev na celoletno obratovanje
 - Razvoj in posodabljanje smučišč, vključno s tekaškimi progami
 - o Vodni zbiralniki (tudi večnamenski), vključno s sistemi za oskrbo z vodo (cevvodni)
 - o Naprave in sistemi za zasneževanje prog
 - o Teptalni stroji
 - o Sistemi za varovanje prog pred snežnimi plazovi, varovalne mreže in naprave za osvetljevanje
 - o Transportni trakovi
 - Spremljajoča infrastruktura, ki omogoča celoletno delovanje ali prestrukturiranje centrov v zapiranju (opcijsko kot dopolnitev razvoju žičniških naprav ali smučišča)
 - o Objekti za sprejem obiskovalcev
 - o Sistemi za usmerjanje obiskovalcev
 - o Razgledne ploščadi
 - o Urejanje kolesarskih poligonov, poletnih sankališč in podobnih tematskih parkov
- Hotelski objekti in zabavišni parki ne sodijo med upravičene namene (55.3. člen Uredbe).

Potencialni upravičenci:

- vsi pravni subjekti in s.p. – upravljavci žičniških sistemov, ki imajo veljavno dovoljenje za obratovanje žičniških naprav v gorskem centru ne glede na pravni status

Okvirna višina proračunskih sredstev v obdobju:

- 2020-2022: 27.000.000 EUR
- 2023-2030: 10.000.000 EUR letno

Pomembni pogoji:

- Pridobljena vsa potrebna dovoljenja in soglasja
- Dokazilo financiranja z lastnim ali dolžniškim kapitalom
- Celoletno delovanje

7 Potrebe po spremembi zakonodaje

Z vidika izvajanja predlaganih ukrepov so prepoznane naslednje potrebe po proučitvi potrebe po spremembi oz. dopolnitvi zakonodaje:

Pravilnik o sofinanciranju stroškov vzdrževanja, obratovanja in gradnje žičniških naprav za prevoz ljudi (gradivo v medresorski obravnavi)⁶⁴

V medresorski obravnavi se nahaja Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (ZŽNPO (Ur. l. RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14, NPB, št. 2)), ob njem pa tudi delovno gradivo Predloga pravilnika o sofinanciranju stroškov vzdrževanja, obratovanja in gradnje žičniških naprav za prevoz ljudi. Predlaga se sprememba 3. in 8. člena, kjer naj se črta, da se pomoč dodeljuje v obliki de minimis v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 1407/2013. S tem se omejuje dodeljevanje spodbud izključno na de minimis, ne omogoča pa se morebitna drugačna rešitev, kot je npr. oblikovanje sheme državne pomoči (GBER – skupinske izjeme). Večina podpor se dodeljuje po sistemu de minimis (vključno s subvencijo obrestne mere za ugodnejše kredite SID banke), zato bodo gorski centri imeli hitro zapolnjene de minimis kvote in ne bodo smeli dostopati do drugih spodbud, v kolikor se bodo dodeljevale na isti način.

Zakon o spodbujanju razvoja turizma, ZSRT-1 (Ur. l. RS, št. 13/2018)

Proučiti je potrebno, ali je za izvajanje posebne sheme potrebno izdelati podzakonski akt, saj je v 4. členu zakona, ki opredeljuje možnost dodeljevanja nacionalnih spodbud, zapisano, da "podrobnejše pogoje, merila in vrste spodbud določi vlada".

Zakon o varnosti na smučiščih, ZVSmuč-1, (Ur.l. RS, ŠT. 44/16)

ZVSmuč-1 predpisuje obvezno prisotnost nadzornikov in reševalcev na smučišču. Organizacija obeh aktivnosti in strošek zaposlenih je odgovornost upravljavca. EU praksa je precej različna (Fr – to dela t.i. pister, v Italiji ta dela opravlja posebna enota v policiji, itd). Predlaga se preučitev možnosti, da vsaj del stroškov nadzorništva in reševanja prevzame država, ali vsaj povrne del stroškov pri vsakem posameznem primeru reševanja (npr: 200 eur na eno reševanje).

Uredba o vodnih povračilih (Ur.l. RS, št. 103/02, 122/07)⁶⁵ - vsakokratni s sklep o določitvi višine vodnega povračila za rabo vode za zasneževanje smučišč za leto 2019 (MOP)

Žičničarji opozarjajo na neskladje višin vodnega povračila za različno rabo in nesorazmerno visoko povračilo za rabo vode za zasneževanje v primerjavi npr. s povračilom za rabo vode za namakanje. Predlaga se znižanje oz. uskladitev. Dejstvo je namreč, da se voda za zasneževanje odvzema v obdobju leta, ko je vode za druge namene dovolj, vode pa se v nobenem primeru ne onesnažuje. V procesu izdelave tehničnega snega se ji ne dodajajo nikakršni dodatki. Tehnično zasnežene površine spomladi hitreje in intenzivneje ozelenijo zato, ker je bila nanje dovedena večja količina vode kot na ostalih površinah. Tehnično zasneževanje ne povzroča nikakršne škode človeku, niti naravi, niti drugim gospodarskim panogam, omogoča pa delovanje žičniških sistemov, ki so pomemben generator dodane vrednosti v lokalnem okolju.

⁶⁴ <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=2590>

⁶⁵ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED2657>

8 Literatura in viri

1. Alsina J., European Ropeway Statistics, OITAF Seminar 2019, presentacija, Innsbruck, maj 2019.
2. Analiza lastništva, organizacijskih oblik in način financiranja žičniških naprav v alpskih državah, Primerjalni pregled (PP), Nina Zeilhofer, MBA, Državni zbor, Raziskovalno-dokumentacijski sektor, Ljubljana, 2014.
3. Bergbahnen Geschäftsmodelle, Kooperationen und Digitalisierung, publikacija Bergbahnen, PWC, 2018.
4. Bertalanič, R., Ocena podnebnih sprememb v Sloveniji do konca 21. Stoletja, ARSO, presentacija Zeleni dan slovenskega turizma, Rogalška Slatina, 22. 5. 2019.
5. Demiroglu C., Skking info Climate Change, Department of Geography, Artic Research Centre ARCUM, UMEA University, presentacija Zeleni dan slovenskega turizma, Rogaška Slatina, 22. 5. 2019.
6. Finanzierung und Reduktion der administrativen Lasten von Seilbahnen – Voneinander lernen, št. 231, SAB, Seilbahnen Schweiz, Mai 2016.
7. Indicateurs et analyses 2018, l'Observatoire, Domaines Skiabiles de France, Octobre 2018.
8. Izdelava ocene finančne vrzeli ob uvedbi JPP na izbranih žičniških napravah, GZS – Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, Zbornica gorskih centrov -GZS, izdelovalec Omega Consult d.o.o., marec 2013.
9. Karba, R., Blaženje podnebnih sprememb v turizmu, Umanotera, presentacija Zeleni dan slovenskega turizma, Rogalška Slatina, 22. 5. 2019.
10. Les Retombées économiques deS Domaines Skiabiles De Rhône-ALpeS, članek, Domaines Skiabiles de France no. 32, 23. 3. 2013.
11. Lütolf P., Branchenanalyse Bergbahnen für die Ausflugsbahnen geht es weiter aufwärts, OTC-X Research, BEKB I BCBE, 2017.
12. Opredelitev velikosti podjetja z vidika pravil o državnih pomočeh, ministrstvo za finance, Sektor za spremljanje državnih pomoči, Delovni dokument, Oktober 2016
13. Plan T, Masterplan fuer Tourismus Österreich, Aktionsplan 2019/2020
14. Podatkovni portal SURS, AJPES, ARSO, GV-IN, SKIRESORTS, BERGFEX, STATCUBE in podatkovne baze MZI, Združenje slovenskih žičničarjev- GIZ.
15. Predlog ukrepov za zagotavljanje trajnostnega delovanja žičniških naprav v Republiki Sloveniji, Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, 17.6.2015.
16. Priprava osnutka novega zakon o žičniških napravah za prevoz oseb s podzakonskimi akti in priprava pripadajočih strokovnih podlag, Zaključno poročilo, naročnik Ministrstvo za infrastrukturo, izdelala Univerza v Maribodu, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo, 2.2018.
17. Roth R., Siller H., Zukunft Wintersport Alpen, Publikacija, Future Mountain, Innsburck, december 2016.
18. Smernice za opredelitev MSP, Evropska komisija, publikacija, 2015.
19. Spremenljivost podnebja v Sloveniji, Ministrstvo za okolje, ARSO, Mojca Dolinar, Ljubljana, 2010.
20. Strategija izgradnje žičniških sistemov v Republiki Sloveniji upoštevajoč predvsem naravne danosti, Končno poročilo, Ministrstvo za promet, maj 2008.
21. Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021.
22. Strokovne podlage za podzakonski akt k spremembi ŽŽNPO in uvedbi JPP na izbranih žičniških napravah, GZS – Združenje slovenskih žičničarjev – GIZ, Zbornica gorskih centrov -GZS, izdelovalec Omega Consult d.o.o., maj 2013.
23. Uredba (EU) 2016/424 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o žičniških napravah in razveljavitvi Direktive 2000/9/ES.

24. Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. 6.2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe.
25. Wertschöpfung durch österreichische Seilbahnen, prezentacija, Manova, oktober 2016.
26. Wintererschliessungskonzept Kärnten, Evaluierung und aktualisierung, institut für Touristische Raumplanung, 2004.
27. Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – UPB, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17 in 22/19 – ZPosS).
28. Zakon o spodbujanju investicij, Ur.l. RS, št. 13/18.
29. Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, Ur.l. RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16.
30. Zakon o spodbujanju turizma (ZSRT-1), Ur.l. RS, št. 13018
31. Zakon o športu, ZŠpo-1 (Ur.l. RS, št. 29/17, 21/18-ZNOrg),
32. Zakon o stavbnih zemljiščih, Ur.l. RS št. 44/96, 67/02-ZV-1, 110/02.
33. Zakon o urejanju prostora, Ur.l. RS, št. 61/17.
34. Zakon o varnosti na smučiščih (ZVSmuč-1), Ur.l. RS, št. 44/16.
35. Zakon o varstvu okolja, Ur.l. RS, 39/06-UPB, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO 1A, 70/08, 108/09, 108/09– ZPNačrtA, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17 – GZ).
36. Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb (ŽŽNPO), Ur. l. RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14)
37. Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb (ŽŽNPO), Ur. L. RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14.

9 Priloge

9.1 Priloga 1: Pregled delujočih gorskih centrov s pravno-organizacijsko in lastniško strukturo upravljalcev

ID	Gorski center	Občina	Regija	KR	Upravljavec	Pravno-organizacijska oblika upravljalca	Prevladujoče lastništvo upravljalca	Velikost po ZGD-1, 55. člen (AJPES, jun 2019)	Velikost podjetja z vidika državnih pomoči (Priloga 1 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014)	Malo smučišče po ZVS-1
1	Krvavec	Cerklje na Gorenjskem	Gorenjska	Z	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	d.o.o.	zasebno	Malo	Srednje	ne
2	Rogla	Zreče	Savinjska	V	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.	d.o.o.	zasebno ⁶⁶	Veliko	Veliko	ne
3	Vogel	Bohinj	Gorenjska	Z	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Malo	Veliko	ne
4	Cerkno	Cerkno	Goriška	Z	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Srednje	Veliko	ne
5	Mariborsko Pohorje	Maribor	Podravska	V	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o. (najemnik)	d.o.o.	javno ⁶⁷ (državno)	Srednje	Veliko	ne
6	Kranjska Gora	Kranjska Gora	Gorenjska	Z	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	d.d. v teku preobl. v d.o.o.	zasebno	Malo	Malo (možnost povezanih družb)	ne
7	Golte	Mozirje	Savinjska	V	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	d.o.o.	zasebno	Malo	Malo (možnost povezanih družb)	ne

⁶⁶ Pomemben delež v državni lasti - SDH+KAD: 45% .

⁶⁷ Poteka sodni postopek med DUTB in Mestno območno Maribor.

ID	Gorski center	Občina	Regija	KR	Upravljavec	Pravno-organizacijska oblika upravljavca	Prevladujoče lastništvo upravljavca	Velikost po ZGD-1, 55. člen (AJPES, jun 2019)	Velikost podjetja z vidika državnih pomoči (Priloga 1 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014)	Malo smučišče po ZVS-1
8	Kanin	Bovec	Goriška	Z	Javni zavod Sončni Kanin	javni zavod	javno (lokalno)	/	Veliko (možna izjema za male občine)	ne
9	Stari vrh	Škofja Loka / Gorenja vas - Poljane	Gorenjska	Z	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	d.o.o.	javno (lokalno)	Malo	Veliko	ne
10	Soriška planina	Železniki	Gorenjska	Z	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	ne
11	Straža - Bled	Bled	Gorenjska	Z	INFRASTRUKTURA BLED d.o.o.	d.o.o.	javno (lokalno)	Malo	Veliko	ne
12	Velika planina	Kamnik	Osrednjeslovenska	Z	Velika planina, d.o.o.	d.o.o.	javno (lokalno)	Malo	Veliko	ne
13	Kope	Slovenj Gradec/ Radlje ob Dravi	Koroška	V	Vabo d.o.o. (lastnik od 4.7.2019)	d.o.o.	zasebno	Malo	Malo	ne
14	Gače (Rog Črmošnjice)	Semič	JV Slovenija	V	Gače, upravljanje smučišč d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	ne
15	Javornik	Idrija	Goriška	Z	ŽIČNICE JAVORNIK Družba za šport, rekreacijo, gostinstvo in turizem d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	da
16	Črna na Koroškem	Črna na Koroškem	Koroška	V	Občina Črna na Koroškem	občina	javno (lokalno)	/	Veliko (možna izjema za male občine)	da
17	Kandrše-Vidrga	Zagorje ob Savi	Zasavska	V	ŽIBERT JOŽE S.P. GOSTIŠČE S PRENOČIŠČI TER ŠRD " PRI VIDRGARJU"	s.p.	zasebno	Mikro	Mikro	da
18	Trije kralji	Slovenska Bistrica	Podravska	V	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	ne
19	Bukovnik - Iverka Šentjanž	Dravograd	Koroška	V	Smučarski klub IVERKA Šentjanž	društvo	civilno	/	Mikro	da
20	Šentjošt nad Horjulom	Dobrova - Polhov Gradec	Osrednjeslovenska	Z	ŠD Šentjošt	društvo	civilno	/	Mikro	da
21	Ribniška koča	Ribnica na Pohorju	Koroška	V	RIBNIŠKA, gostinstvo in turizem d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	da

ID	Gorski center	Občina	Regija	KR	Upravljavac	Pravno-organizaciona oblika upravljavca	Prevladujoče lastništvo upravljavca	Velikost po ZGD-1, 55.člen (AJPES, jun 2019)	Velikost podjetja z vidika državnih pomoči (Priloga 1 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014)	Malo smučišče po ZVS-1
22	Ski Bor Črni vrh	Idrija	Goriška	Z	PAVELTUR Družba za turizem, šport in gostinstvo d.o.o. Predgrize 9A, Črni vrh nad ...	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	da
23	Macesnovc - Rateče	Kranjska Gora	Gorenjska	Z	SMUK d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	ne
24	Celjska koča	Ribnica na Pohorju	Savinjska	V	ZPO Celje d.o.o., Družba za upravljanje s parkirišči in javnimi objekti	d.o.o.	javno (lokalno)	Malo	Veliko	da
25	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Pohorju	Koroška	V	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Malo	Malo	da
26	Rudno (Mala Rudna)	Železniki	Gorenjska	Z	ŠPORTNO DRUŠTVO BULDOŽERJI RUDNO	društvo	civilno	/	Mikro	da
27	Rimski vrelc - Kotlje	Ravne na Koroškem	Koroška	V	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.	s.p.	zasebno	Mikro	Mikro	da
28	Dole pri Litiji	Litija	Osrednjeslovenska	Z	ŠPORTNO DRUŠTVO DOLE PRI LITIJ	društvo	civilno	/	Mikro	da
29	DC Pokljuka - Goreljek	Bohinj	Gorenjska	Z	G&T d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	ne
30	Polževo	Ivančna Gorica	JV Slovenija	V	ŠPORTNI KLUB POLŽEVO	društvo	civilno	/	Mikro	da
31	Mojstrana	Kranjska Gora	Gorenjska	Z	ZAJŠEK, d.o.o., Mojstrana	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	da
32	Bukovica	Železniki	Gorenjska	Z	ŠPORTNO DRUŠTVO LUBADARJI	društvo	civilno	/	Mikro	da
33	Encijan-Log pod Mangartom	Bovec	Goriška	Z	Mangrt razvojna zadruga z.o.o.	zadruga	zasebno	Mikro	Mikro	da
34	Viševnik-Pokljuka	Bohinj	Gorenjska	Z	Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska, Vojaški objekt Rudolfa Badjure	ministrstvo	javno (državno)	/	Veliko	ne
35	Trotovnik - Kum Dobovec	Trbovlje	Zasavska	V	SMUČARSKO DRUŠTVO KUM DOBOVEC	društvo	civilno	/	Mikro	da

ID	Gorski center	Občina	Regija	KR	Upravljavec	Pravno-organizacijska oblika upravljavca	Prevladujoče lastništvo upravljavca	Velikost po ZGD-1, 55.člen (AJPES, jun 2019)	Velikost podjetja z vidika državnih pomoči (Priloga 1 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014)	Malo smučišče po ZVS-1
36	Vrhe-Medvednica	Trbovlje	Zasavska	V	SMUČARSKO DRUŠTVO TRBOVLJE	društvo	civilno	/	Mikro	da
37	Marela	Zagorje ob Savi	Zasavska	V	SMUČARSKI KLUB ZAGORJE	društvo	civilno	/	Mikro	ne
38	Močivnik - Okroglice	Sevnica	Posavje	V	GOSTIŠČE MOČIVNIK, MIHAELA MOČIVNIK s.p.	s.p.	zasebno	Mikro	Mikro	da
39	Senožeta	Bohinj	Gorenjska	Z	ŠPORTNO DRUŠTVO SREDNJA VAS-BOHINJ	društvo	civilno	/	Mikro	da
40	Kamna Gorica	Radovljica	Gorenjska	Z	ŠPORTNO DRUŠTVO PARTIZAN KAMNA GORICA	društvo	civilno	/	Mikro	da
41	Poseka - Ravne	Ravne na Koroškem	Koroška	V	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM	javni zavod	javno (lokalno)	/	Veliko	da
42	Španov vrh	Jesenice	Gorenjska	Z	Športni center Španov vrh, d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	ne
43	Izver - Sodražica	Ribnica	JV Slovenija	V	SMUČARSKI KLUB SODRAŽICA	društvo	civilno	/	Mikro	da
44	Lokve nad Novo Gorico	Nova Gorica	Goriška	Z	JZ za šport Nova Gorica (Mitja Kobal, vodja smučišča)	javni zavod	javno (lokalno)	/	Veliko	da
45	Vojsko nad Idrijo	Idrija	Goriška	Z	Irma Grošelj s.p.	s.p.	zasebno	Mikro	Mikro	da
46	Luče	Luče	Savinjska	V	Smučarsko tekaško društvo Luče	društvo	civilno	/	Mikro	da
47	Ulaka - Bloke	Loška dolina	Primorsko-notranjska	V	Smučarski klub Loška dolina	društvo	civilno	/	/	da
48	Osovjje	Kamnik	Osrednjeslovenska	Z	Smučarsko društvo Črna pri Kamniku	društvo	civilno	/	Mikro	da
49	Magolnik - Radeče	Radeče	Posavje	V	KTRC Radeče	javni zavod	javno (lokalno)	/	Veliko (možna izjema za male občine)	da

ID	Gorski center	Občina	Regija	KR	Upravljavce	Pravno-organizacijska oblika upravljavca	Prevladujoče lastništvo upravljavca	Velikost po ZGD-1, 55.člen (AJPES, jun 2019)	Velikost podjetja z vidika državnih pomoči (Priloga 1 Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014)	Malo smučišče po ZVS-1
50	Zatrnik	Gorje	Gorenjska	Z	Gostinstvo Jager d.o.o.	d.o.o.	zasebno	Mikro	Mikro	da
51	Male brusnice	Novo Mesto	JV Slovenija	V	Društvo češnjev cvet	društvo	civilno	/	/	da
52	Janina	Rogaška Slatina	Savinjska	V	SK Rogaška Slatina	društvo	civilno	/	/	da
53	Dane	Ribnica	JV Slovenija	V	Športno društvo Dane	društvo	civilno	/	/	da
54	Kal nad Kanalom	Kanal ob Soči	Goriška	Z	Smučarski klub Salonit Anhovo	društvo	civilno	/	/	da
55	Zavodnje	Šoštanj	Savinjska	V	Smučarski klub Zavodnje	društvo	civilno	/	/	da
56	Globoki klanec	Sveti Tomaž	Podravska	V	Smučarski klub sveti Tomaž	društvo	civilno	/	/	da
57	Rajska dolina	Hrastnik	Zasavska	V	Smučarsko društvo Hrastnik	društvo	civilno	/	/	da
58	Dolga dolina	Trzin	Osrednjeslovenska	Z	Smučarsko društvo Trzin	društvo	civilno	/	/	da
59	Suše - Ponikve, Šentviška planota	Tolmin	Goriška	Z	Smučarsko skakalni klub Ponikve	društvo	civilno	/	/	da
60	Prvine	Lukovica	Osrednjeslovenska	Z	Športno društvo Prvine	društvo	civilno	/	/	da
61	Ljubljanski grad	Ljubljana	Osrednjeslovenska	Z	Javni zavod Ljubljanski grad	javni zavod	javno (lokalno)	/	Veliko	/

Vir: Združenje Slovenskih žičničarjev -GIZ, MZI, dopolnjeno maj - julij 2019 z ažuriranimi podatki upravljavcev, ki so odgovorili na vprašalnik, AJPES

Opomba: Seznam je izdelan za potrebe analize te študije in zaradi uporabljenih različnih virov ne predstavlja uradne podatkovne baze.

9.2 Priloga 2: Pregled velikosti smučišč, zasneževanja in spremljajoče ponudbe pri upravljavcih gorskih centrov

ID	Gorski center	Velikost smučišča		Zasneževanje		Spremljajoča ponudba pri upravljavcu								Malo smučišče po ZVS-1	Celoletno obratovanje v 2018
		Površina smučišča v ha	Dolžina prog v m, skupaj	% površin smučišča pod zasneževanjem	Število snežnih topov/žiraf	Poletno sankališče	Zip-line	Kolesarski park	Doživljajski park	Gostinstvo	Namestitve	Izposoja opreme (da/ne)	Smučarska šola (da/ne)		
1	Krvavec	106	30000	95	90	ne	ne	da	da	da	da	da	da	ne	da
2	Rogla	100	13500	90	76	da	ne	da	ne	da	da	da	da	ne	da
3	Vogel	78	22000	5	3	ne	da	da	ne	da	da	da	da	ne	da
4	Cerkno	75	18000	100	100	ne	ne	da	ne	da	da	da	da	ne	da
5	Mariborsko Pohorje	250	41500	70		da	ne	da	ne	da	da	da	da	ne	da
6	Kranjska Gora	130	20000	95	60+80	da	ne	da	da	da	ne	ne	ne	ne	da
7	Golte	50	12800	55	17	ne	da	ne	ne	da	da	da	da	ne	da
8	Kanin	70	30000	0	0	ne	ne	da	ne	da	ne	da	da	ne	da
9	Stari vrh	55	12000	90	21+25	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne	da
10	Soriška planina	25	9000	35	10+1	ne	ne	da	ne	da	da	da	da	ne	da
11	Straža - Bled	6	1400	100	7	da	ne	ne	da	ne	ne	da	da	ne	da
12	Velika planina	15	3000	0	0	ne	ne	ne	ne	da	da	da	da	ne	da

ID	Gorski center	Velikost smučišča		Zasneževanje		Spremljajoča ponudba pri upravljavcu								Malo smučišče po ZVS-1	Celoletno obratovanje v 2018
		Površina smučišča v ha	Dolžina prog v m, skupaj	% površin smučišča pod zasneževanjem	Število snežnih topov/žiraf	Poletno sankališče	Zip-line	Kolesarski park	Doživljajski park	Gostinstvo	Namestitve	Izposoja opreme (da/ne)	Smučarska šola (da/ne)		
13	Kope	65	8000	80	15	ne	ne	da	da	da	da	da	da	ne	da
14	Gače (Rog Črmošnjice)	45	7000	50	20	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	da	ne	ne
15	Javornik	15	5000	20	2	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	da	da	ne
16	Črna na Koroškem	15	1500	100		ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
17	Kandriše-Vidrga	0,5	340	100		ne	ne	ne	ne	da	da	ne	ne	da	ne
18	Trije kralji	14	3000	100	9+3	ne	ne	ne	ne	da	da	da	da	ne	ne
19	Bukovnik - Iverka Šentjanž	2,4	425	100		ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
20	Šentjošt nad Horjulom	2	800	100	2	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	da	da	ne
21	Ribniška koča	6	2300			ne	ne	ne	ne	da	da	ne	da	da	ne
22	Ski Bor Črni vrh	1,5	500	100	11	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	da	da	ne
23	Macesnovc - Rateče	12	1800	50	10	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
24	Celjska koča	4	1200	100	6	da	ne	ne	da	da	da	da	da	da	ne
25	Ribnica na Pohorju	10	2000	100	14	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne	da	ne
26	Rudno (Mala Rudna)	4	400	100	6	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne

ID	Gorski center	Velikost smučišča		Zasneževanje		Spremljajoča ponudba pri upravljavcu								Malo smučišče po ZVS-1	Celoletno obratovanje v 2018
		Površina smučišča v ha	Dolžina prog v m, skupaj	% površin smučišča pod zasneževanjem	Število snežnih topov/žiraf	Poletno sankališče	Zip-line	Kolesarski park	Doživljajski park	Gostinstvo	Namestitve	Izposoja opreme (da/ne)	Smučarska šola (da/ne)		
27	Rimski vrelec - Kotlje	5	713	100	5	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	da	da	ne
28	Dole pri Litiji	3	950	80	3	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
29	DC Pokljuka - Goreljek	3	1000	0	0	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne	ne	ne	ne
30	Polževo	3	220	0	0	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
31	Mojstrana	6	800	100	6	ne	ne	ne	ne	da	da	ne	ne	da	ne
32	Bukovica	1,2	350	50	1	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
33	Encijan-Log pod Mangartom	5	400	50	2	ne	da	ne	da	ne	ne	ne	ne	da	ne
34	Viševnik-Pokljuka	6,3	950	0	0	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne	ne	ne
35	Trotovnik - Kum Dobovec	2,4	700	0	0	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
36	Vrhe-Medvednica	6	1390	0	0	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
37	Marela	8	3100	0	0	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne	da	ne	ne
38	Močivnik - Okroglice	3	360	30	1	ne	ne	ne	ne	da	da	ne	da	da	ne
39	Senožeta	7	450	70	3	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	da	da	ne
40	Kamna Gorica	8	900	70	3	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne

ID	Gorski center	Velikost smučišča		Zasneževanje		Spremljajoča ponudba pri upravljavcu								Malo smučišče po ZVS-1	Celoletno obratovanje v 2018
		Površina smučišča v ha	Dolžina prog v m, skupaj	% površin smučišča pod zasneževanjem	Število snežnih topov/žiraf	Poletno sankališče	Zip-line	Kolesarski park	Doživljajski park	Gostinstvo	Namestitve	Izposoja opreme (da/ne)	Smučarska šola (da/ne)		
41	Poseka - Ravne	4,8	1650	100		ne	ne	da	ne	da	da	ne	da	da	ne
42	Španov vrh	6	1630	0	0	ne	ne	da	ne	da	ne	ne	da	ne	ne
43	Izver - Sodražica	2,1	576	30	3	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
44	Lokve nad Novo Gorico	0,5	140	100	2	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
45	Vojsko nad Idrijo	2,8	273	100	1	ne	ne	da	ne	da	ne	ne	da	da	ne
46	Luče	1,5	300	100	5	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
47	Ulaka - Bloke	3,2	370	100		ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
48	Osoveje	1,5	300	100	3	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
49	Magolnik - Radeče	2,5	420	0	0	/	/	/	/	/	/	/	/	da	ne
50	Zatrnik	0,4	200			ne	ne	ne	ne	da	da	ne	da	da	ne
51	Male brusnice	0,5	494	100		ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
52	Janina	2,5	420	100	4	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
53	Dane	3	500	0	0	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne
54	Kal nad Kanalom	3,5	550	0	0	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne

ID	Gorski center	Velikost smučišča		Zasneževanje		Spremljajoča ponudba pri upravljavcu								Malo smučišče po ZVS-1	Celoletno obratovanje v 2018
		Površina smučišča v ha	Dolžina prog v m, skupaj	% površin smučišča pod zasneževanjem	Število snežnih topov/žiraf	Poletno sankališče	Zip-line	Kolesarski park	Doživljajski park	Gostinstvo	Namestitve	Izposoja opreme (da/ne)	Smučarska šola (da/ne)		
55	Zavodnje	1,9	502			ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	da	da	ne
56	Globoki klanec	2,3	520	100	4	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne	da	da	ne
57	Rajska dolina	3,2	1073	0		ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne		da	ne
58	Dolga dolina	0,4	285	100	1	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne	da	da	ne
59	Suše - Ponikve, Šentviška planota	0,9	250	100										da	ne
60	Prvine	0,5	380	100		ne	ne	ne	ne	da	da	ne	da	da	ne
61	Ljubljanski grad			/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	ni smučišče	da

Vir: Združenje Slovenskih žičničarjev -GIZ, MZI, dopolnjeno maj - julij 2019 z ažuriranimi podatki upravljavcev, ki so odgovorili na vprašalnik, AJPES

Opomba: Seznam je izdelan za potrebe analize te študije in zaradi uporabljenih različnih virov ne predstavlja uradne podatkovne baze.

9.3 Priloga 3: Pregled števila in lastnosti žičniških naprav po gorskih centrih

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrtna vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpenjača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
1	Krvavec	13	2	0	3	7	1	0	0		604	1693	1089	10097	14121	29,1
1	Krožna kabinska žičnica	krožno kabinska žičnica					6			1999	604	1489	885	2356	2000	20
2	Štirisedežnica Tiha dolina	štiri sedežnica				4				2008	1483	1603	120	558	1965	11
3	Šestsedežnica Vrh Krvavca	šest sedežnica				6				2006	1484	1854	370	1289	1780	13
4	Dvosedežnica Njivice 1	dvo sedežnica				2				1989	1590	1846	256	764	1450	30
5	Dvosedežnica Njivice 2	dvo sedežnica				2				1992	1590	1846	256	764	1450	27
6	Dvosedežnica Zvoh	dvo sedežnica				2				1982	1595	1967	372	1343	1262	37
7	Dvosedežnica Kriška Planina	dvo sedežnica				2				1978	1479	1693	214	665	900	41
8	Enosedežnica Gospinca	eno sedežnica				1				1966	1477	1693	216	716	880	53
9	Vlečnica Luža	otroška vlečnica			Da (1 os.)					2013	1490	1541	51	291	634	6
10	Vlečnica Kržišče 1	sidro otroška vlečnica			Da (1 os.)					1978	1477	1642	165	603	900	41
11	Vlečnica Kržišče 2	sidro otroška vlečnica			Da (1 os.)					1978	1477	1642	165	603	900	41
12	Otroški trak Gospinca	tekoči trak	Da							2006	1493	1480	13	80		13
13	Otroški trak Kriška Planina	tekoči trak	Da							2011	1507	1497	10	65		8
2	Rogla	13	1	0	10	2					1069	1513	444	9642	14390	29,1
1	Štirisedežnica Planja	sedežnica				4				2003	1337	1490	153	1285	2000	16
2	Uniorček 1	vlečnica			Da					1999	1461	1486	25	285	700	20
3	Uniorček 2	vlečnica			Da					1999	1461	1486	25	285	700	20
4	Mašin Žaga 1	vlečnica			Da					1980	1345	1513	168	1100	1100	39
5	Mašin Žaga 2	vlečnica			Da					1980	1345	1513	168	1100	1100	39

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
6	Ostruščica 1	vlečnica			Da					1981	1351	1487	136	612	1300	38
7	Ostruščica 2	vlečnica			Da					1981	1351	1487	136	612	1300	38
8	Jasa	vlečnica			Da					1982	1370	1478	108	500	1300	37
9	Košuta	vlečnica			Da					1991	1374	1489	115	730	1300	28
10	Jurgovo 1	sedežnica				4				1998	1069	1429	356	1282	2000	21
11	Jurgovo 2	vlečnica			Da					2000	1410	1513	103	1078	980	19
12	Jurgovo 3	vlečnica			Da					1985	1188	1407	219	683	610	34
13	Otroški trak Uniorček	tekoči trak	Da							2018				90		1
3	Vogel	10	1	1	3	4	0	1	0		569	1795	1226	6539	10100	26,9
1	Nihalna žičnica Vogel	nihalna žičnica						80		2001	569	1533	956	1663	950	18
2	Štirisedežnica Orlove glave	sedežnica				4				2007	1490	1664	174	1109	1800	12
3	Vlečnica Kratki plaz	vlečnica			Da (2 os.)					1966	1600	1729	129	549	910	53
4	Dvosedežnica Zadnji Vogel	sedežnica				2				1974	1305	1667	358	1124	1200	28
5	Sedežnica Šija	sedežnica				1				1966	1665	1795	129	1078	450	53
6	Vlečnica Konta	vlečnica			Da (2 os.)					2018	1611	1690	79	283	1190	1
7	Štirisedežnica Brunarica	sedežnica				4				2007	1490	1530	37	166	1200	12
8	Vlečnica Storeč	vlečnica			Da (2 os.)					1977	1490	1564	74	387	1000	42
9	Nizkovrвна vlečnica Prvi Vogel	otroška vlečnica		Da						2013	1506	1517	11	120	700	6
10	Tekoči trak	tekoči trak	Da							2010	1520	1530	10	60	700	9
4	Cerkno	9	2	0	2	5	0	0	0		950,1	1295,5	345,4	6088,2	11255	23,1
1	Šestsedežnica Lom	šest sedežnica				6				1999	1018	1295,5	277,5	1047,28	2350	20
2	Štirisedežnica Brdo	sedežnica				4				1995	963,6	1290,5	326,9	1677,34	2400	24
3	Štirisedežnica Davča	sedežnica				4				2002	1018,75	1183,75	165	477,2	1569	17

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrtna vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpenjača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
4	Šestsedežnica Počivalo	sedežnica				6				2004	950,1	1280	329	1087,44	1800	15
5	Vlečnica Lom	sidro otroška vlečnica			Da (2 os.)					1982	1130	1292	162	646,85	1200	37
6	Dvosedežnica Grič	sedežnica				2				2000	1162,8	1280,35	117,55	838,06	1318	19
7	Vlečnica Dolina	loparček otroška vlečnica			Da (1 os.)					1989	1203	1277	74	314	618	30
8	Otroški trak vrtec		Da													
9	Otroški trak šola		Da													
5	Mariborsko Pohorje	18	2	1	9	5	1	0	0		328	1948	1620	15800	18554	33,6
1	Pohorska vzpenjača	vzpenjača					8			2009	328	1042	714	2505	1980	10
2	Dvosedežnica Radvanje	sedežnica				2				1972/1992	336	570	234	770	1474	37
3	Štirisedežnica Poštela	sedežnica				4				2006	574	898	324	1187	1900	13
4	Dvosedežnica Sleme	sedežnica				2				1980/1998	888	1046	158	1061	1202	30
5	Dvosedežnica Stolp	sedežnica				2				1978/2003	1025	1147	121	1147	1428	29
6	vlečnica Videc	sidro otroška vlečnica			Da					1973	964	1150	186	957	1000	46
7	vlečnica Partizanka I	sidro otroška vlečnica			Da					1986	937	1141	204	879	1000	33
8	vlečnica Bolfenk	sidro otroška vlečnica			Da					1964	860	1040	180	623	720	55
9	vlečnica Ruška	sidro otroška vlečnica			Da					1976	1007	1248	241	1285	1000	43
10	vlečnica Areh	loparček otroška vlečnica			Da					1976	1200	1244	44	398	650	43
11	vlečnica Cojzarica I	loparček otroška vlečnica			Da					1978	1107	1262	155	630	900	41
12	vlečnica Cojzarica II	sidro otroška vlečnica			Da					1982	110	1262	155	630	900	37

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
13	vlečnica Žigart	loparček otroška vlečnica			Da				1978	1262	1327	65	368	600	41	
14	Šestsedežnica Pisker II	sedežnica				6			2008	927	1289	362	1672	2400	11	
15	Otroški trak Bejbika 1	tekoči trak	Da										95			
16	Otroški trak Bejbika 2	tekoči trak	Da										108			
17	Nizkovrвна vlečnica Vali	otroška vlečnica		Da					1983				200	400	36	
18	Vlečnica Orel	sidro otroška vlečnica			Da				1986	1007	1948	241	1285	1000	33	
6	Kranjska Gora	20	2	1	11	6				811	1623	812	12194,5	17407	29,2	
1	Štirisedežnica Kekec	sedežnica				4			2007	816,6	999,5	182,9	732	1982	12	
2	Vlečnica Mala Mojca	vlečnica			Da (1 os.)				2007	813,1	860,4	47,3	254,5	432	12	
3	Vlečnica Rožle	vlečnica			Da (1 os.)				1989	813	926	113	551	900	30	
4	Vlečnica Velika Mojca	vlečnica			Da (1 os.)				1973	811	887	76	448	900	46	
5	Štirisedežnica Dolenčev Rut	sedežnica				4			2000	810,3	1057,2	246,9	961,5	2400	19	
6	Vlečnica Preseka	vlečnica			Da (2 os.)				1968	824	1010	186	806	900	51	
7	Štirisedežnica Vitranc I	sedežnica				4			2005	820	1112	292	1272,5	1942	14	
8	Vlečnica Tinkara	vlečnica			Da (2 os.)				1977	820	888	68	313	650	42	
9	Vlečnica Brsnina	vlečnica			Da (2 os.)				2018	822	930	108	452	500	1	
10	Enosedežnica Vitranc 2	sedežnica				1			1973	1123	1623	500	1048	270	46	
11	Vlečnica Zelenci	vlečnica			Da (1 os.)				1985	865	985	120	398	643	34	
12	Vlečnica Ruteč	vlečnica			Da (1 os.)				1985	963	1188	225	762	643	34	
13	Štirisedežnica Podkoren	sedežnica				4			2004	840	1281	441	1264	1203	15	
14	Vlečnica Kolovrat	vlečnica			Da (1 os.)				1981	849	923	74	488	467	38	
15	Tekoči trak za otroke v Kr Gori (dvojni trak)	tekoči trak	Da						2005	810	813	3	30	600	14	

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrva vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
16	Vlečnica Bedanc	vlečnica			Da (1 os.)					1981	854	964	110	754	935	38
17	Dvosedežnica Velika dolina	sedežnica				2				1981	851	1116	265	1237	750	38
18	Vlečnica Slatna v Planici	vlečnica			Da (1 os.)					1971	922	962	40	273	290	48
19	Tekoči trak za otroke v Podkorenu	tekoči trak	Da							2008	846	850	4	30	600	11
20	Nizkovrva vlečnica Brincelj v Kranjski Gori	loparček otroška vlečnica		Da						2012	922	940	18	120	400	7
7	Gohte	7	1	0	2	3	0	1	0		490	1577	1087	5739	4790	39,5
1	Nihalka Žekovec	nihalka						51		1969	490	1410	920	3270	306	50
2	Sedežnica Medvedjak	sedežnica				3				1984	1404	1576	172	528	1086	35
3	Sedežnica Smrekovec	sedežnica				2				1988	1423	1570	147	443	822	31
4	Vlečnica Stari stani	vlečnica			Da					1971	1459	1577	118	660	916	48
5	Sedežnica Ročka	sedežnica				2				1994	1374	1534	160	513	960	25
6	Vlečnica Morava	vlečnica			Da					1971	1345	1410	65	275	300	48
7	Tekoči trak	vlečnica	Da							2005	1415	1422	7	50	400	14
8	Kanin	5	0	0	1	3	1	0	0		436	2293	1857	8568,5	3920	32,6
1	Krožno-kabinska žičnica A-D	krožno kabinska žičnica						6		1973	436	2202	1769	5869	480	46
2	Sedežnica Prevala	sedežnica				4				2005	2222/2067	2293	71/229	1030	1400	14
3	Trosedežnica Škripi	sedežnica				3				1980	1869	2224	355	992	980	39
4	Vlečnica Podi	vlečnica			da (krogci)					1996	2208	2228	20	122,5	300	23
5	Dvosedežnica Graben					2				1978	2070	2242	172	555	760	41
9	Stari Vrh	5	1	0	3	1					593	1.215	622	3.547	5.240	
1	Šestsedežnica Stari vrh	sedežnica				6				2006	593	1.035	442	1.452	2.400	13
2	Vlečnica Zapreval	vlečnica			Da						780	830	50	227	600	

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača		Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	
3	Vlečnica Stari vrh	vlečnica			Da						877	1.215	338	826	1.000	
4	Vlečnica Kopa	vlečnica			Da						820	950	130	980	940	
5	Trak	tekoči trak	DA						2010		870	900	30	62	300	9
10	Soriška planina	5	0	1	3	1	0	0			1284	1528	244	3610	3833	26,4
1	Vlečnica Slatnik	vlečnica			Da				1978		1286	1420	134	925	980	41
2	Vlečnica Sedlo	vlečnica			Da				1981		1340	1520	180	683	900	38
3	Vlečnica Lajnar	vlečnica			Da				1983		1322	1522	200	758	900	36
4	Dvosedežnica Lajnar	sedežnica				2			2007		1290	1528	238	1172	1053	12
5	Otroška vlečnica Lucija	vlečnica		Da					2014		1284	1290	6	72		5
11	Straža - Bled	3	0	1	1	1					491	634	143	546	2217	28,5
1	Dvosedežnica STRAŽA	sedežnica				2			1989		503	634	131	354	1114	30
2	Vlečnica STRAŽA	sidro otroška vlečnica			Da				1992		577	598	21	132	728	27
3	Otroški poligon	loparček otroška vlečnica		Da					2015		491	503	12	60	375	4
12	Velika planina	4	0		2	1	0	1			552	1666	1114	3767	2060	
1	Nihalka	nihalka						31	1963		552	1412	860	1635	360	56
2	Dvosedežnica Šimnovec	sedežnica				2			1984		1420	1666	246	1379	820	35
3	Vlečnica Zeleni Rob	vlečnica			Da						1472	1622	150	560	480	
4	Vlečnica Jurček	vlečnica			Da						1420	1441	21	193	400	
13	Kope	8	1	0	5	2	0	0			1006	1540	534	4482	9820	39,5
1	Štirisedežnica Kaštivnik	sedežnica				4			2006		1006	1478	472	1339	2300	13
2	Štirisedežnica Pungart	sedežnica				4			2011		1336	1533	197	1005	2300	8
3	Tekoči trak MINI TRAIL	tekoči trak	Da								1364	1367	3	25	600	

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrtna vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
3	Vlečnica Mala Kopa	vlečnica			Da					1973	1483	1525	42	341	1020	46
4	Vlečnica Kopnik	vlečnica			Da					1978	1297	1525	228	637	900	41
5	Vlečnica Pahernik	vlečnica			Da					1978	1297	1503	206	583	900	41
6	Vlečnica Velika Kopa	vlečnica			Da					1975	1503	1540	37	257	600	44
7	Vlečnica Sedlo	vlečnica			Da					1975	1382	1417	35	270	600	44
8	Otroški trak Ciciban	tekoči trak	Da								1364	1367	3	25	600	
14	Gače - Rog Črmošnjice	6	0	0	5	1	0	0	0		682	745	63	4436	3680	34,2
1	Trosedežnica Gričice	sedežnica				3				1985	683	947	264	1202	1350	34
2	Vlečnica Gače I BIS	vlečnica			Da					1984	715	948	233	1032	900	35
3	Vlečnica Gače I	vlečnica			Da					1986	682	948	266	1202	850	33
4	Vlečnica Medo	vlečnica			Da					1986	717	745	28	208	580	33
5	Vlečnica Vrh leva	vlečnica			Da					1984	855	966,5	111,5	396	820	35
6	Vlečnica Vrh desna	vlečnica			Da					1984	855	966,5	111,5	396	820	35
15	Javronik	3	0	1	1	1	0	0	0	5973	790	1187	397	1602	2150	28
1	Dvosedežnica Javornik	sedežnica				2				1975	818	1187	369	1082	1000	44
2	Vlečnica Lome	vlečnica			Da (krožniki)					1999	813	902	89	370	600	20
3	Vlečnica Piki	vlečnica		Da						1999	790	810	20	150	550	20
16	Črna na Koroškem	2			2									800		
1	Črna na Koroškem	vlečnica			Da									800		
17	Kandrše-Vidrga	2		2							416	455	39	340	840	
1	Vlečnica 1	vlečnica		da							416	455	39	160	420	
2	Vlečnica 2	vlečnica		da							416	455	39	180	420	

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrva vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
18	Trije Kralji	2	0	0	2	0	0	0	0		1160	1343	183	1300	1800	41,5
1	Veliki vrh	vlečnica			Da					1973	1180	1260	80	450	900	46
2	Črno Jezero	vlečnica			Da					1982	1160	1343	183	850	900	37
19	Bukovnik - Iverka Šentjanž	1			1						488	595	107	400	1095	
1	Vlečnica Bukovnik	sidro otroška vlečnica			da						488	595	107	400	1095	
20	Šentjošt nad Horjulom	2		1	1						630	670	40	245	900	
1	Vlečnica Koglič	vlečnica			Da						630	670	40	175	420	
2	Mala vlečnica	vlečnica		Da							630	637	7	70	480	
21	Ribniška koča	2			2						2821	3025	204	727	1338	
1	Vlečnica Črni vrh	vlečnica			Da						1453	1525	72	254	600	
2	Vlečnica Velka	vlečnica			Da						1368	1500	132	473	738	
22	SKI BOR - Črni vrh	2	0	1	1	0	0	0	0		686	810	124	525	1620	37,5
1	Vlečnica Črni Vrh II	vlečnica			Da (sidra)					1968	691	810	119	450	800	51
2	Nizkovrva vlečnica Dilček	loparček otroška vlečnica		Da (loparčki)						1995	686	691	5	75	820	24
23	Macesnovc - Rateče	3	0	2	0	1	0	0	0		865	1182	317	1415	2220	15
1	Dvosedežnica	sedežnica				2				2004	865	1182	317	1120	900	15
2	Nizkovrva vlečnica	vlečnica		Da						2004	865	910	45	165	800	15
3	Nizkovrva vlečnica – otroški vrtec	vlečnica		Da						2004	865	883	18	130	520	15
24	Celjska koča	3	1	0	2	0		0	0		652	798	146	667	1600	36
1	Vlečnica Celjska Koča 1	vlečnica			Da (sidra)					1988	652	755	103	400	900	31
2	Vlečnica Celjska Koča 2	vlečnica			Da (sidra)					1988	758	798	40	207	700	31
3	Otroški poligon	tekoči trak	Da							2009	652	655	3	60		10

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrva vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
25	Ribnica na Pohorju (Ribniško Pohorje)	4	2	0	2	0		0	0		700	880	180	885	2000	13
1	Vlečnica Ribnica I	vlečnica			Da (Krogci)					2006	720	790	70	240	700	13
2	Vlečnica Ribnica II	vlečnica			Da (Krogci)					2006	700	880	180	525	900	13
3	Tekoči trak I za otroke	vlečnica	Da							2009	720	740	20	60	200	10
4	Tekoči trak II za otroke	vlečnica	Da							2009	720	740	20	60	200	10
26	Rudno	1	0	1	0	0	0	0	0		490	568	78	300	400	18
1	Vlečnica Rudno	vlečnica		Da						2001	490	568	78	300	400	18
27	Rimski vrelec - Kotlje	2		1	1						487	558	71	480	625	23
1	Vlečnica Rimski vrelec - Kotlje	loparček otroška vlečnica			Da					1984	487	558	71	300	600	35
2	Otroška vlečnica Rimski vrelec - Kotlje	nizkovrva vlečnica		Da						2008	487	497	10	180	25	11
28	Dole pri Litiji	1			1						676	723	47	181	600	
1	Vlečnica Dole pri Litiji	vlečnica			Da (krožniki)						676	723	47	181	600	
29	DC Pokljuka-Goreljek	6		4	2						1245	1295	50	929	2050	19
1	Šport hotel	sidro otroška vlečnica			Da					1964	1253	1293	40	255	750	55
2	Jelka	loparček otroška vlečnica			Da					1996	1245	1295	50	284	500	23
3	Pehta	nizkovrva vlečnica		Da						2008	1250	1265	15	90	300	11
4	Storžek	nizkovrva vlečnica		Da						2003	1245	1255	10	100	100	16
5	Bedanc	nizkovrva vlečnica		Da						2010	1245	1265	20	120	300	9

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)
6	Kekec	nizkovrвна vlečnica		Da						2019	1250	1260	10	80	100	0
30	Polževo	1			1						600	630	30	200	800	
1	Vlečnica (letnik 1982)	vlečnica			Da						600	630	30	200	800	
31	Mojstrana	1			1						600	735	135	700	720	51
1	Mojstrana	vlečnica			Da				1968	600	735	135	700	720	51	
32	Bukovica	1		1						401	466	65	185	360		
1	Vlečnica Breg 1	vlečnica		Da						401	466	65	185	360		
33	Encijan - Log pod Mangartom	2		1	1					625	690	65	480	900		
1	Nizko vrвна vlečnica Encijan	vlečnica		da (krožniki)						627	657	30	200	300		
2	Vlečnica Encijan				da (krožniki)				1999	625	690	65	280	600	20	
34	Viševnik, Pokljuka	2			2					1372	1458	86	890	1708	24	
1	Viševnik I	vlečnica			Da				1994	1443	1575	132	400	700	25	
2	Viševnik II	vlečnica			Da				1996	1372	1458	86	490	1008	23	
35	Trotovník - Kum Dobovec	2		1	1					750	860	110	530	950	0	
1	Vlečnica CIBAN	vlečnica			Da					700	760	60	200	300		
2	Vlečnica TROTOVNIK	vlečnica			Da					750	860	110	330	650		
36	Vrhe - Medvednica, Trbovlje	1			1					862	1050	188	577	1000	0	
1	Medvednica	vlečnica			Da					862	1050	188	577	1000		
37	Marela Zagorje	4			3	1				776	901	125	856	1200		
1	Vlečnica Jablaniški vrh				Da					776	901	125	428	600		
2	Vlečnica Štangovec				Da					776	901	125	428	600		
3	Sedežnica Marela	sedežnica				Da-1			1969	471	774	303	755	280	50	

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpe-njača		Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	
4	Vlečnica				Da							0				
38	Močivnik	2		2							498	545	47	320	600	3,5
1	Vlečnica Močivnik 1	vlečnica		Da (vrv)					2013	500	509	9	70	200	6	
2	Vlečnic Močivnik 2 (nadomestna, zamenjali staro)	vlečnica		Da (ročke)					2018	498	545	47	250	400	1	
39	Senožeta Srednja vas v Bohinju	2		1	1					580	720	140	530	850	17	
1	Mala vlečnica	vlečnica		Da (vrv)					2003	580	591	11	80	200	16	
2	Vlečnica Senožeta	vlečnica			DA (sidra)				2001	580	720	140	450	650	18	
40	Kamna Gorica	1			1					485	600	115	400	500	46	
1	Vlečnica	vlečnica			Da				1973	485	600	115	400	500	46	
41	Poseka Ravne na Koroškem	2		2						432	577	145	682	1200	26,5	
1	Otroška vlečnica Poseka	vlečnica		Da					2017	458	491	33	122	400	2	
2	Vlečnica poseka	vlečnica		Da					1968	432	577	145	560	800	51	
42	Španov vrh	1				1				980	1334	354	1640	402	55	
1	Enosedežnica Španov vrh	sedežnica				1			1964	980	1334	354	1640	402	55	
43	Izver - Sodražica	2		1	1					535	632	97	325	678		
1	Vlečnica Pri smreki	vlečnica			Da					535	632	97	351	678		
2	Vlečnica pri koči	vlečnica		Da									215			
44	Lokve nad Novo Gorico	1		1						950	980	30	130	600	5	
1	Nizkovrвна vlečnica Lokve	vlečnica		Da (ročke)					2014	950	980	30	130	600	5	
45	Vojsko nad Idrijo	1			1					1042	1124	82	270	600		
1	Vlečnica	vlečnica			1					1042	1124	82	270	600		
46	Luče	2		2						530	590	60	270	800	7,5	

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)							LETO	VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka		Vzpe-njača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	
1	Dolina	vlečnica		Da					2013	530	535	5	70	400	6
2	Log	vlečnica		Da (ročke)					2010	533	590	57	200	400	9
47	Ulaka - Bloke	1		1						595	683	88	370	600	
1	Vlečnica Ulaka	vlečnica			DA (24 sider)					595	683	88	370	600	
48	Osovje	1		1						700	780	80	250	600	39
1	Nizkovrвна vlečnica Osovje	vlečnica		Da (ročke)					1980	700	780	80	250	600	39
49	Magolnik, Radeče	1			1					708	825	117	370	480	
1	Vlečnica V. Magolik	Vlečnica			Da					708	825	117	370	480	
50	Zatrnik	2		2						888	906	18	200	900	3
1	Nizkovrвна vlečnica Bambi	nizkovrвна vlečnica		Da					2016	892	906	14	130	500	3
2	Nizkovrвна vlečnica Medo	nizkovrвна vlečnica		Da					2016	888	903	15	70	400	3
51	Male brusnice	1		1						212	265	53	247	480	
1	Vlečnica	nizkovrвна vlečnica		Da						212	265	53	247	480	
52	Janina	1			1					245	355	110	340	640	30
1	Vlečnica	vlečnica - krožci			Da				1989	245	355	110	340	640	30
53	Dane	1			1					0	0	38	200	320	
1	Dane 1	vlečnica			Da							38	200	320	
54	Kal nad Kanalom	1			1					700	810	110	450	650	43
1	Vlečnica	vlečnica - sidra			Da				1976	700	810	110	450	650	43
55	Zavodnje	1			1					600	670	70	200	450	45
1	Vlečnica	vlečnica - krožci			Da				1974	600	670	70	200	450	45

Št.	Gorski center / Žičniška naprava	TIP IN LASTNOSTI ŽN (št. sedežev oz. max. potnikov)								LETO		VIŠINA IN DOLŽINA NAPRAV (v m)			KAPACITETA ŽN		POVPREČNA STAROST
		Skupaj naprav	Tekoči trak	Nizkovrвна vlečnica	Vlečnica	Sedežnica	Krož.kab. žičnica	Nihalka	Vzpenjača	Leto	Sp. postaja	Zg. postaja	Višinska razlika	Dolžina ŽN	Skupaj (oseb/h)	Starost naprave (brez trakov in poligonov)	
56	Globoki klanc - Sv. Tomaž	1			1						231	304	73	525	700	22	
1	Vlečnica	vlečnica - sidra			Da				1997	231	304	73	525	700	22		
57	Rajska dolina - Hrastnik	1			1					829	955	126	400	890			
1	Vlečnica	vlečnica - sidra			Da					829	955	126	400	890			
58	Dolga dolina - Trzin	2		2								0	50	300			
1	Vlečnica Metka	nizkovrвна vlečnica		Da						602	638	36	165	600			
2	Vlečnica Tonček	nizkovrвна vlečnica		Da								0	50	300			
59	Suše - Ponikve	1		1						780	834	54	250	370			
1	Vlečnica	nizkovrвна vlečnica		Da						780	834	54	250	370			
60	Prvine	1			1					870	913	43	337				
1	Vlečnica	vlečnica - krožci			Da					870	913	43	337				
61	Ljubljanski grad	1							1	294,85	364,9	70,05	118,21	500	13		
1	Vzpenjača							33	2006	294,85	364,9	70,05	118,21	500	13		

Vir: Združenje Slovenskih žičničarjev -GIZ, MZI, dopolnjeno maj - julij 2019 z ažuriranimi podatki upravljavcev, ki so odgovorili na vprašalnik, AJPES

Opomba: Seznam je izdelan za potrebe analize te študije in zaradi uporabljenih različnih virov ne predstavlja uradne podatkovne baze.

9.4 Priloga 4: Obratovalni dnevi in obisk v zimski sezoni po gorskih centrih od 2009/2010 do 2018/2019

POSLOVNA SKRIVNOST: Predmetna tabela je s strani združenja slovenskih žičničarjev – GIZ opredeljena kot poslovna skrivnost, zato se lahko za druge namene izven te študije uporabljajo le agregatni podatki na ravni skupine gorskih centrov.

Št.	Gorski center	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk
1	Krvavec	131	175.000	129	152.000	107	148.038	127	167.203	123	148.190	122	173.692	135	168.695	124	185.283	140	208.744	148	186.175
2	Rogla	115	181.390	124	164.403	108	166.379	122	172.604	127	151.552	118	179.019	132	186.968	120	188.525	126	202.230	121	222.122
3	Vogel	99	90.000	115	80.000	108	89.161	119	84.187	138	105.405	110	88.800	134	93.584	129	76.759	153	115.000	147	91.060
4	Cerkno	95	95.000	101	95.000	90	86.951	101	92.537	56	39.806	86	85.841	105	76.595	98	88.434	107	89.192	99	84.450
5	Mariborsko Pohorje	108	228.993	116	194.650	102	182.775	122	215.397	115	143.554	104	142.218	108	88.490	115	138.259	123	221.424	145	200.953
6	Kranjska Gora	104	182.000	116	186.141	89	159.304	115	189.804	119	128.296	106	161.000	123	170.115	108	188.258	130	218.164	114	214.264
7	Golte	80	75.000	100	60.000	97	55.844	121	69.000	114	54.519	107	54.131	124	56.464	112	59.883	126	68.196	114	57.313
8	Kanin	106	50.000	111	48.000	90	30.968	24	9.724	0	0	0	0	0	0	92	19.349	70	47.800	134	50.052
9	Stari Vrh	87	62.000	96	52.360	86	54.800	92	61.700	52	16.700	80	43.059	70	21.000	75	32.606		33.086		32.000
10	Soriška Planina	75	30.000	78	18.300	62	12.940	73	19.762	63	10.230	73	13.080	85	15.100	71	19.765	94	25.823	84	29.977
11	Straža - Bled	48	7.000	75	5.000	0	0	0	0	20	1.307	56	6.046	22	1.748	44	4.123	16	5.458	51	5.425
12	Velika Planina	60	25.000	9	653	0	0	0	0	0	0	16	420			23	3.650	29	2.339	149	11.564
13	Kope	101	86.000	116	64.200	92	46.347	122	56.600	116	33.520	79	60.000	128	59.800	107	62.487	119	75.493	101	70.828
14	Gače - Rog Č.	61	25.000	54	12.800	19	9.068	52	20.971	10	1.749	38	15.539		0	43	7.880	48	16.000	5	13.000
15	Javronik	30	6.000	45	6.500	45	2.500	45	3.500					15	1.795	35	3.000	28	1.282	23	600
16	Črna na Koroškem	30	10.000	100	2.000		6.000	89	4.400									80	2.000		
17	Kandriše-Vidrga	54	5.000	45	3.788	62	4.038	52	3.446					21	1.045	62	3.312	35	2.617		

Št.	Gorski center	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk
18	Trije kralji	55	20.000	98	9.655	68	13.654					78		103	15.000	95	18.621	104	21.927		19.154
19	Bukovnik - I.Šentjanž																	65	4.000	59	2.987
20	Šentjošt n.Horjulom																				
21	Ribniška koča																				
22	SKI Bor Črni vrh	30	700	58	2.850	41	3.110	61	4.350	10	650	37	3.100	16	2.500	48	4.500	40	6.000	50	7.070
23	Macesnovc-Rateče	0	0					0	0			0	0	25	600			0	0	2	1.020
24	Celjska koča	50	20.000	78	9.075	38	9.483	57	9.608	29	1.097	66	9.434	52	5.587	77	8.218	78	13.599	44	10.113
25	Ribnica na Pohorju	68	15.000	117	12.870	82	14.950	96	15.917	86	9.283					86	19.541	41	7.571	84	21.812
26	Rudno	70	2.500	84	2.542	74	2.964	71	5.356	32	2.264	69	6.269	91	8.272	86	10.035	71	7.941	79	7.376
27	Rimski vrelec-Kotlje	71	4.000	75	7.000	77	8.239	87	11.177	20	250	59	9.700	53	7.700	75	9.500	77	13.500	71	9.000
28	Dole pri Littiji	20	600	65	1.560	29	1.679	47	2.410	0	0	32	1.110	8	380	40	1.591	32	4.100	30	2.000
29	DC Pokljuka - Gorenjki																			0	8.900
30	Polževo			11	300	21	2.000	44	5.900	0	0	20	1.550	0	0			0	0		
31	Mojstrana													19	1.216	58	3.750	50	2.000	31	2.000
32	Bukovica											17	135	10	92	30	376	13	60	32	640
33	Encijan - Log pod M.																	32	1.200	6	223
34	Viševnik-Pokljuka	40	6.000	100	3.000	28	3.381	61	7.707			41	5.089	18	2.870	33	3.407	29	2.439	24	2.639
35	Trotovnik - Kum D.							36	1.000					0	0	21	500	33	1.800	6	300
36	Vrhe-Medvednica	20	3.500			5	210	27	680			0	0	0	0	7	1.203	37	1.500		
37	Marela	20	2.000			5	350	40	3.460			21	1.058	0	0	0	0	15	557		
38	Močivnik- Okroglice					0	0	19	407			9	217		70	30	105	20	702	4	183

Št.	Gorski center	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk
39	Senožeta											47	2.950	22	1.225	52	1.850	24	1.600	7	900
40	Kamna Gorica	28	800			17	510							0	0			21	1.100		
41	Poseka - Ravne	30	12.000	74	7.208		7.000	76	11.236	0	0	62	7.876	32	1.614			80	8.602	75	6.803
42	Španov vrh	35	3.000					13	1.329			0	0		0	0	0	34	1.400	6	110
43	Izver - Sodražica	30	2.800	15	500			48	1.634			38		11	487	32	1.600	31	1.500	30	1.200
44	Lokve nad NG											13	405					0	0		
45	Vojsko nad Idrijo																				
46	Luče																				
47	Ulaka - Bloke							0	0			0	0		0			0	0		
48	Osovje																			34	5.420
49	Magolnik Radeče	30	400												0						
61	Ljubljanski grad																	181	156.859	151	122.786
Danes nedeljujoči GC, ki so v preteklosti poročali obisk																					
	Ložekar							52	1.500			0	0		0						
	Vuhred																				
	Kalič/ Sviščaki	37	4.000	8	422	0	0	23	1.868	0	0	0	0		0	0	0	0	0		
	Ivarčko	0	0	64	3.200	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0		
	Zelenica	45	13.000			9	1.263	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0		
	Logarska dolina	17	300	40	600	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0		
	Strmec Pečovnik	30	500	45	500	0	0	0	0			0	0		0						
	Horjul Žažar	15	200												0			0	0		
	Lovrenc na Pohorju	25	3.000												0						

Št.	Gorski center	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
		Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk	Obr. dnevi	Obisk
	Besnica-Pungart													0			0	0			
	Ulovka							0	0			0	0	0			0	0			
	Kobla	90	30.000	85	18.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	SKUPAJ delujoči GC+ vzpenjača	2.240	1.477.683	2.547	1.225.077	1.651	1.123.906	2.234	1.256.374	1.230	848.372	1.704	1.071.738	1.662	989.012	2.128	1.166.370	2.532	1.594.805	2.260	1.502.419
	SKUPAJ GORSKI CENTRI	2.240	1.477.683	2.547	1.225.077	1.651	1.123.906	2.234	1.256.374	1.230	848.372	1.704	1.071.738	1.662	989.012	2.128	1.166.370	2.351	1.437.946	2.109	1.379.633
	Skupaj delujoči GC	1.981	1.426.683	2.305	1.202.355	1.642	1.122.643	2.159	1.253.006	1.230	848.372	1.704	1.071.738	1.662	989.012	2.128	1.166.370	2.351	1.437.946	2.109	1.379.633
	Mala (ZVS-1)	561	83.300	767	56.193	491	62.683	855	81.021	177	13.544	469	42.746	350	31.983	739	69.081	888	82.674	665	78.627
	Večja (ZVS-1)	1.420	1.343.383	1.538	1.146.162	1.151	1.059.960	1.304	1.171.985	1.053	834.828	1.235	1.028.992	1.312	957.029	1.389	1.097.289	1.463	1.355.272	1.444	1.301.006
	Večja-celoletna	1.209	1.287.383	1.286	1.120.707	1.031	1.033.507	1.138	1.138.518	1.043	833.079	1.057	1.007.306	1.166	938.559	1.218	1.067.381	1.233	1.312.949	1.407	1.256.183
	Večja - ostala	211	56.000	252	25.455	120	26.453	166	33.467	10	1.749	178	21.686	146	18.470	171	29.908	230	42.323	37	44.823
	Skupaj danes nedelujoči	259	51.000	242	22.722	9	1.263	75	3.368	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vir: Združenje Slovenskih žičničarjev-GIZ

9.5 Priloga 5: Obratovalni dnevi in struktura obiska v koledarskem letu 2018 po delujočih gorskih centrih

POSLOVNA SKRIVNOST: Predmetna tabela je s strani združenja slovenskih žičničarjev – GIZ opredeljena kot poslovna skrivnost, zato se lahko za druge namene izven te študije uporabljajo le agregatni podatki na ravni skupine gorskih centrov.

ID	Gorski center	OBRATOVALNI DNEVI	ŠTEVILO OBISKOVALCEV				DELEŽ OBISKOVALCEV			TRŽNI DELEŽ V SLOVENIJI				SKUPINA
			Skupaj	Smučarji	Kolesarji	Ostali	Smučarji	Kolesarji	Ostali	Vsi obiskovalci	Smučarji	Kolesarji	Ostali	
1	Krvavec	332	216.543	182.227	5.048	29.268	84,2%	2,3%	13,5%	11,2%	13,9%	8,8%	5,2%	CV
2	Rogla	127	203.826	201.490		2.336	98,9%	0,0%	1,1%	10,5%	15,4%	0,0%	0,4%	CV
3	Vogel	328	243.018	107.304	0	135.714	44,2%	0,0%	55,8%	12,6%	8,2%	0,0%	24,0%	CV
4	Cerkno	155	89.202	82.868	2.879	3.455	92,9%	3,2%	3,9%	4,6%	6,3%	5,0%	0,6%	CV
5	Mariborsko Pohorje	344	315.973	153.222	8.708	154.043	48,5%	2,8%	48,8%	16,3%	11,7%	15,3%	27,2%	CV
6	Kranjska Gora	239	295.210	223.938	38.754	32.518	75,9%	13,1%	11,0%	15,3%	17,1%	67,9%	5,7%	CV
7	Golte	237	77.971	61.507	0	16.464	78,9%	0,0%	21,1%	4,0%	4,7%	0,0%	2,9%	CV
8	Kanin	238	82.697	27.505	0	55.192	33,3%	0,0%	66,7%	4,3%	2,1%	0,0%	9,7%	CV
9	Stari Vrh		33.086	33.086	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	1,7%	2,5%	0,0%	0,0%	CV
10	Soriška Planina	116	31.796	29.919	0	1.877	94,1%	0,0%	5,9%	1,6%	2,3%	0,0%	0,3%	CV
11	Straža - Bled	165	72.562	2.325	0	70.237	3,2%	0,0%	96,8%	3,7%	0,2%	0,0%	12,4%	CV
12	Velika Planina	330	65.708	1.490	355	63.863	2,3%	0,5%	97,2%	3,4%	0,1%	0,6%	11,3%	CV
13	Kope	148	79.277	77.149	736	1.392	97,3%	0,9%	1,8%	4,1%	5,9%	1,3%	0,2%	CV
14	Gače - Rog Črmošnjice		16.000	16.000		0	100,0%	0,0%	0,0%	0,8%	1,2%	0,0%	0,0%	OV
15	Javronik	54	2.034	1.444	590	0	71,0%	29,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1,0%	0,0%	MS
16	Črna na Koroškem	80	2.000	2.000	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	MS
17	Kandriše-Vidrga	29	2.386	2.386	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	MS
18	Trije kralji	104	24.842	24.842	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	1,3%	1,9%	0,0%	0,0%	OV
19	Bukovnik - Iverka Šentjanž	38	3.322	3.322	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,3%	0,0%	0,0%	MS

ID	Gorski center	OBRATOVALNI DNEVI	ŠTEVILO OBISKOVALCEV				DELEŽ OBISKOVALCEV			TRŽNI DELEŽ V SLOVENIJI				SKUPINA
			Skupaj	Smučarji	Kolesarji	Ostali	Smučarji	Kolesarji	Ostali	Vsi obiskovalci	Smučarji	Kolesarji	Ostali	
20	Šentjošt nad Horjulom					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
21	Ribniška koča					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
22	SKI Bor Črni vrh	6	1.200	1.200	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	MS
23	Macesnovc-Rateče					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	OV
24	Celjska koča	75	12.612	12.612	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,7%	1,0%	0,0%	0,0%	MS
25	Ribnica na Pohorju (Ribniško Bohorje)	57	8.315	8.315	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,4%	0,6%	0,0%	0,0%	MS
26	Rudno	80	7.893	7.893	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,4%	0,6%	0,0%	0,0%	MS
27	Rimski vrelec-Kotlje	70	14.300	14.300	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,7%	1,1%	0,0%	0,0%	MS
28	Dole pri Litiji	34	4.100	4.100	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,3%	0,0%	0,0%	MS
29	DC Pokljuka - Goreljek		10.000	10.000		0	100,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,8%	0,0%	0,0%	OV
30	Polževo					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
31	Mojstrana					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
32	Bukovica	25	120	120	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
33	Encijan - Log pod Mangartom					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
34	Viševnik-Pokljuka	29	2.439	2.439	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	OV
35	Trotovnik - Kum Dobovec					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
36	Vrhe-Medvednica, Trbovlje	37	1.500	1.500	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	MS
37	Marela	13	527	527	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	OV
38	Močivnik- Okroglice	20	702	702	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	MS
39	Senožeta	24	1.600	1.600	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	MS
40	Kamna Gorica	21	1.100	1.100	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	MS
41	Poseka - Ravne	80	8.267	8.267	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,4%	0,6%	0,0%	0,0%	MS

ID	Gorski center	OBRATOVALNI DNEVI	ŠTEVILO OBISKOVALCEV				DELEŽ OBISKOVALCEV			TRŽNI DELEŽ V SLOVENIJI				SKUPINA
			Skupaj	Smučarji	Kolesarji	Ostali	Smučarji	Kolesarji	Ostali	Vsi obiskovalci	Smučarji	Kolesarji	Ostali	
42	Španov vrh	34	1.400	1.400	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	OV
43	Izver - Sodražica	31	1.500	1.500	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	MS
44	Lokve nad Novo Gorico					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
45	Vojsko nad Idrijo					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
46	Luče					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
47	Ulaka - Bloke					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
48	Osovje					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
49	Magolnik Radeče					0				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	MS
61	Ljubljanski grad	354	361.782	0	0	361.782	0,0%	0,0%	100,0%	/	0,0%	0,0%	63,9%	Ni smučišče
	SKUPAJ delujoči GC+ vzpenjača	4.055	2.296.810	1.311.599	57.070	928.141	57,1%	2,5%	40,4%					
	SKUPAJ GORSKI CENTRI	3.701	1.935.028	1.311.599	57.070	566.359	67,8%	2,9%	29,3%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	Mala (ZVS-1)	761	72.951	72.361	590	0	99,2%	0,8%	0,0%	4%	5,5%	1,0%	0,0%	
	Večja (ZVS-1)	2.939	1.862.077	1.239.238	56.480	566.359	66,6%	3,0%	30,4%	96%	94,5%	99,0%	100,0%	
	Večja-celoletna	2.759	1.806.869	1.184.030	56.480	566.359	65,5%	3,1%	31,3%	93%	90,3%	99,0%	100,0%	
	Večja - ostala	180	55.208	55.208	0	0	100,0%	0,0%	0,0%	3%	4,2%	0,0%	0,0%	

Vir: Združenje Slovenskih žičničarjev-GIZ, obdelava in analiza avtorji dokumenta

9.6 Priloga 6: Obratovalni dnevi in struktura obiska v celoletnih gorskih centrih po mesecih v koledarskem letu 2018

POSLOVNA SKRIVNOST: Predmetna tabela je s strani združenja slovenskih žičničarjev – GIZ opredeljena kot poslovna skrivnost, zato se lahko za druge namene izven te študije uporabljajo le agregatni podatki na ravni skupine gorskih centrov.

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
1	Krvavec																	
	Obratovalni dnevi	31	28	31	15	23	28	31	31	30	25	28	31	332	164	168	49,4%	
	Število obiskovalcev	54.208	55.706	37.118	13.263	1.116	2.688	5.409	8.400	3.173	1.328	123	34.011	216.543	194.429	22.114	89,8%	100%
	Od tega tuji	16.264	16.714	8.168	1.992	280	406	2.164	2.522	796	202	14	10.196	59.718	53.348	6.370	89,3%	
	Delež tujih	30,0%	30,0%	22,0%	15,0%	25,1%	15,1%	40,0%	30,0%	25,1%	15,2%	11,4%	30,0%	27,6%	27,4%	28,8%		
	Število smučarjev	51.100	52.458	34.780	12.415	0	0	0	0	0	0	0	31.474	182.227	182.227	0	100,0%	84,2%
	Število kolesarjev	0	0	0	236	413	723	1.199	1.193	803	415	32	34	5.048	302	4.746	6,0%	2,3%
	Število ostalih	3.108	3.248	2.338	612	703	1.965	4.210	7.207	2.370	913	91	2.503	29.268	11.900	17.368	40,7%	13,5%
2	Rogla																	
	Obratovalni dnevi	31	31	31	2	0	1	0	0	0	0	0	31	127	126	1	99,2%	
	Število obiskovalcev	61.545	56.243	43.970	2.189	0	0	0	0	0	0	0	39.879	203.826	203.826	0	100,0%	100%
	Od tega tuji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Delež tujih																	
	Število smučarjev	61.545	56.243	43.970	2.189	0	0	0	0	0	0	0	37.543	201.490	201.490	0	100,0%	98,9%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.336	2.336	2.336	0	100,0%	1,1%
3	Vogel****																	

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
	Obratovalni dnevi	31	28	31	29	30	30	31	31	0	31	25	31	328	175	153	53,4%	
	Število obiskovalcev	23.458	31.934	21.943	16.366	12.984	19.963	34.969	41.214	21.884	10.364	1.989	5.950	243.018	101.640	141.378	41,8%	100%
	Od tega tuji	4.691	9.580	5.486	3.273	0	0	0	0	0	0	0	5.232	28.262	28.262	0	100,0%	
	Delež tujih	20,0%	30,0%	25,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	87,9%	11,6%	27,8%	0,0%		
	Število smučarjev	23.458	31.934	21.943	16.366	12.984	0	0	0	0	0	0	619	107.304	94.320	12.984	87,9%	44,2%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	0,0%
	Število ostalih	0	0	0	0	0	19.963	34.969	41.214	21.884	10.364	1.989	5.331	135.714	7.320	128.394	5,4%	55,8%
4	Cerkno																	
	Obratovalni dnevi	30	27	28	4	9	9	12	11	6	2	0	17	155	106	49	68,4%	
	Število obiskovalcev	24.741	31.373	16.774	397	689	585	1.307	1.162	543	190	0	11.441	89.202	84.726	4.476	95,0%	100%
	Od tega tuji	8.830	14.117	5.871	40	279	247	357	362	250	50	0	6.267	36.670	35.125	1.545	95,8%	
	Delež tujih	35,7%	45,0%	35,0%	10,1%	40,5%	42,2%	27,3%	31,2%	46,0%	26,3%		54,8%	41,1%	41,5%	34,5%		
	Število smučarjev	24.091	30.824	16.625	117	0	0	0	0	0	0	0	11.211	82.868	82.868	0	100,0%	92,9%
	Število kolesarjev	0	0	0	280	609	511	484	442	393	160	0	0	2.879	280	2.599	9,7%	3,2%
	Število ostalih	650	549	149	0	80	74	823	720	150	30	0	230	3.455	1.578	1.877	45,7%	3,9%
5	Mariborsko Pohorje																	
	Obratovalni dnevi	31	28	31	21	31	30	31	31	30	19	30	31	344	172	172	50,0%	
	Število obiskovalcev	55.002	74.151	45.780	11.867	11.348	22.445	17.470	19.814	13.853	8.928	6.743	28.572	315.973	222.115	93.858	70,3%	100%
	Od tega tuji	24.403	33.798	19.618	4.233	4.508	6.362	7.448	8.992	6.015	2.729	2.035	11.885	132.026	95.972	36.054	72,7%	
	Delež tujih	44,4%	45,6%	42,9%	35,7%	39,7%	28,3%	42,6%	45,4%	43,4%	30,6%	30,2%	41,6%	41,8%	43,2%	38,4%		
	Število smučarjev	35.302	63.357	34.121	2.670	0	0	0	0	0	0	0	17.772	153.222	153.222	0	100,0%	48,5%
	Število kolesarjev	26	3	4	1.239	1.194	1.100	985	1.216	1.262	1.080	599	0	8.708	1.871	6.837	21,5%	2,8%

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
	Število ostalih	19.674	10.791	11.655	7.958	10.154	21.345	16.485	18.598	12.591	7.848	6.144	10.800	154.043	67.022	87.021	43,5%	48,8%
6	Kranjska Gora																	
	Obratovalni dnevi	31	28	31	4	15	25	31	29	0	12	2	31	239	127	112	53,1%	
	Število obiskovalcev	68.080	88.276	26.053	12.001	8.478	17.167	17.840	24.721	0	0	0	32.594	295.210	227.004	68.206	76,9%	100%
	Od tega tuji	20.424	21.175	7.482	4.091	6.552	13.084	12.125	16.450	0	0	0	6.376	107.759	59.548	48.211	55,3%	
	Delež tujih	30,0%	24,0%	28,7%	34,1%	77,3%	76,2%	68,0%	66,5%				19,6%	36,5%	26,2%	70,7%		
	Število smučarjev	68.080	88.276	26.053	8.935	0	0	0	0	0	0	0	32.594	223.938	223.938	0	100,0%	75,9%
	Število kolesarjev	0	0	0	2.327	7.322	13.917	7.105	8.083	0	0	0	0	38.754	2.327	36.427	6,0%	13,1%
	Število ostalih	0	0	0	739	1.156	3.250	10.735	16.638	0	0	0	0	32.518	739	31.779	2,3%	11,0%
7	Golte																	
	Obratovalni dnevi	31	28	31	12	10	18	31	31	14	0	0	31	237	133	104	56,1%	
	Število obiskovalcev	19.147	20.043	13.838	2.602	648	1.203	3.762	6.428	624	0	0	9.676	77.971	65.306	12.665	83,8%	100%
	Od tega tuji	6.036	7.899	2.107	107	46	360	2.633	4.499	63	0	0	956	24.706	17.105	7.601	69,2%	
	Delež tujih	31,5%	39,4%	15,2%	4,1%	7,1%	29,9%	70,0%	70,0%	10,1%			9,9%	31,7%	26,2%	60,0%		
	Število smučarjev	18.001	18.862	13.079	2.395	0	0	0	0	0	0	0	9.170	61.507	61.507	0	100,0%	78,9%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	1.146	1.181	759	207	648	1.203	3.762	6.428	624	0	0	506	16.464	3.799	12.665	23,1%	21,1%
8	Kanin**																	
	Obratovalni dnevi	21	15	20	14	0	30	11	31	30	31	20	15	238	105	133	44,1%	
	Število obiskovalcev	5.341	6.724	4.939	30.796	0	2.092	10.397	13.025	3.632	812	0	4.939	82.697	52.739	29.958	63,8%	100%
	Od tega tuji	2.403	4.240	1.904	29.058	0	1.500	0	0	0	312	0	0	39.417	37.605	1.812	95,4%	
	Delež tujih	45,0%	63,1%	38,6%	94,4%		71,7%	0,0%	0,0%	0,0%	38,4%		0,0%	47,7%	71,3%	6,0%		

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
	Število smučarjev	5.341	6.490	4.939	5.796	0	0	0	0	0	0	0	4.939	27.505	27.505	0	100,0%	33,3%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	0	234	0	25.000	0	2.092	10.397	13.025	3.632	812	0	0	55.192	25.234	29.958	45,7%	66,7%
9	Stari Vrh																	
	Obratovalni dnevi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Število obiskovalcev	33.086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.086	33.086	0	100,0%	100%
	Od tega tuji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Delež tujih	0,0%												0,0%	0,0%			
	Število smučarjev	33.086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33.086	33.086	0	100,0%	100,0%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
10	Soriška planina***																	
	Obratovalni dnevi	31	26	21	2	0	4	8	15	0	0	0	9	116	89	27	76,7%	
	Število obiskovalcev	6.758	10.791	7.312	962	0	214	437	1.226	0	0	0	4.096	31.796	29.919	1.877	94,1%	100%
	Od tega tuji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	Delež tujih	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%								0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		
	Število smučarjev	6.758	10.791	7.312	962	0	0	0	0	0	0	0	4.096	29.919	29.919	0	100,0%	94,1%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	0	0	0	0	0	214	437	1.226	0	0	0	0	1.877	0	1.877	0,0%	5,9%
11	Straža - Bled																	
	Obratovalni dnevi	0	16	0	12	14	30	31	29	29	4	0	0	165	28	137	17,0%	
	Število obiskovalcev	0	2.325	0	3.133	3.105	8.780	21.767	23.610	8.948	894	0	0	72.562	5.458	67.104	7,5%	100%

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
	Od tega tuji	0	20	0	1.808	2.690	7.130	1.955	22.027	8.310	751	0	0	44.691	1.828	42.863	4,1%	
	Delež tujih		0,9%		57,7%	86,6%	81,2%	9,0%	93,3%	92,9%	84,0%			61,6%	33,5%	63,9%		
	Število smučarjev	0	2.325	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2.325	2.325	0	100,0%	3,2%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	0	0	0	3.133	3.105	8.780	21.767	23.610	8.948	894	0	0	70.237	3.133	67.104	4,5%	96,8%
12	Velika planina																	
	Obratovalni dnevi	30	28	18	10	31	31	31	31	30	30	30	30	330	146	184	44,2%	
	Število obiskovalcev	2.818	4.044	1.093	3.589	3.842	5.856	11.569	18.241	5.492	5.840	923	2.401	65.708	14.868	50.840	22,6%	100%
	Od tega tuji	261	601	9	1.152	690	1.515	4.544	5.638	2.268	2.635	226	253	19.792	2.502	17.290	12,6%	
	Delež tujih	9,3%	14,9%	0,8%	32,1%	18,0%	25,9%	39,3%	30,9%	41,3%	45,1%	24,5%	10,5%	30,1%	16,8%	34,0%		
	Število smučarjev	257	944	289	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.490	1.490	0	100,0%	2,3%
	Število kolesarjev	0	0	0	5	2	30	138	119	59	0	2	0	355	7	348	2,0%	0,5%
	Število ostalih	2.561	3.100	804	3.584	3.840	5.826	11.431	18.122	5.433	5.840	921	2.401	63.863	13.371	50.492	20,9%	97,2%
	Število prepeljanih potnikov	8.438	12.784	3.105	10.053	11.649	20.509	40.398	40.398	20.045	20.045	20.045	20.045	227.514	74.470	153.044	32,7%	
13	Kope																	
	Obratovalni dnevi	31	29	31	2	2	9	9	7	3	0	0	25	148	118	30	79,7%	
	Število obiskovalcev	20.682	23.452	19.556	714	296	489	388	808	147	0	0	12.745	79.277	77.149	2.128	97,3%	100%
	Od tega tuji	2.050	2.345	1.955	71	22	23	15	26	8	0	0	658	7.173	7.079	94	98,7%	
	Delež tujih	9,9%	10,0%	10,0%	9,9%	7,4%	4,7%	3,9%	3,2%	5,4%	#DIV/0!	#DIV/0!	5,2%	9,0%	9,2%	4,4%		
	Število smučarjev	20.682	23.452	19.556	714	0	0	0	0	0	0	0	12.745	77.149	77.149	0	100,0%	97,3%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	109	167	141	219	100	0	0	0	736	0	736	0,0%	0,9%
	Število ostalih	0	0	0	0	187	322	247	589	47	0	0	0	1.392	0	1.392	0,0%	1,8%

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
51	Ljubljanski grad																	
	Obratovalni dnevi	31	28	31	30	31	30	31	31	30	31	19	31	354	170	184	48,0%	
	Število obiskovalcev	17.453	13.131	22.627	43.816	11.974	57.352	55.503	67.288	0	36.320	0	36.318	361.782	133.345	228.437	36,9%	100%
	Od tega tuji	14.835	10.374	14.205	33.600	0	37.402	0	0	0	0	0	0	110.416	73.014	37.402	66,1%	
	Delež tujih	85,0%	79,0%	62,8%	76,7%	0,0%	65,2%	0,0%	0,0%		0,0%		0,0%	30,5%				
	Število smučarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število kolesarjev	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0,0%
	Število ostalih	17.453	13.131	22.627	43.816	11.974	57.352	55.503	67.288	0	36.320	0	36.318	361.782	133.345	228.437	36,9%	100,0%
SKUPAJ z vzpenjačo																		
	Obratovalni dnevi	360	340	335	157	196	275	288	308	202	185	154	313	3.113	1.659	1.454	53,3%	
	Število obiskovalcev	392.319	418.193	261.002	141.695	54.480	138.834	180.818	225.937	58.296	64.676	9.778	222.622	2.168.651	1.445.610	723.041	66,7%	100%
	Od tega tuji	100.197	120.863	66.805	79.425	15.067	68.029	31.241	60.516	17.710	6.679	2.275	41.823	610.630	411.388	199.242	67,4%	
	Delež tujih	25,5%	28,9%	25,6%	56,1%	27,7%	49,0%	17,3%	26,8%	30,4%	10,3%	23,3%	18,8%	28,2%	28,5%	27,6%		
	Število smučarjev	347.701	385.956	222.667	52.559	12.984	0	0	0	0	0	0	162.163	1.184.030	1.171.046	12.984	98,9%	54,6%
	Od tega tuji	74.409	104.301	47.879	11.925	0	0	0	0	0	0	0	32.152	270.666	270.666	0	100,0%	
	Delež tujih	21,4%	27,0%	21,5%	22,7%	0,0%							19,8%	22,9%	23,1%	0,0%		
	Število kolesarjev	26	3	4	4.087	9.649	16.448	10.052	11.272	2.617	1.655	633	34	56.480	4.787	51.693	8,5%	2,6%
	Od tega tuji	0	0	0	2.426	6.607	11.963	6.891	7.659	1.188	669	249	0	37.652	2.675	34.977	7,1%	
	Delež tujih	0,0%	0,0%	0,0%	59,4%	68,5%	72,7%	68,6%	67,9%	45,4%	40,4%	39,3%	0,0%	66,7%	55,9%	67,7%		
	Število ostalih	44.592	32.234	38.332	85.049	31.847	122.386	170.766	214.665	55.679	63.021	9.145	60.425	928.141	269.777	658.364	29,1%	42,8%
	Od tega tuji	25.788	16.562	18.926	65.074	8.460	56.066	24.350	52.857	16.522	6.010	2.026	9.671	302.312	138.047	164.265	45,7%	

Št.	Gorski center/ Kazalnik	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij	Julij	Avgust	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	SKUPAJ 2018	Skupaj zima*	Skupaj Poletje*	Delež zime	Delež obiskovalcev po motivu prihoda
	Delež tujih	57,8%	51,4%	49,4%	76,5%	26,6%	45,8%	14,3%	24,6%	29,7%	9,5%	22,2%	16,0%	32,6%	51,2%	25,0%		
SKUPAJ CELOLETNI GORSKI CENTRI, brez vzpenjače																		
	Obratovalni dnevi	329	312	304	127	165	245	257	277	172	154	135	282	2.759	1.489	1.270	54,0%	
	Število obiskovalcev	374.866	405.062	238.374	97.879	42.506	81.482	125.315	158.649	58.296	28.356	9.778	186.304	1.806.869	1.312.265	494.604	72,6%	83%
	Od tega tuji	85.362	110.489	52.600	45.825	15.067	30.627	31.241	60.516	17.710	6.679	2.275	41.823	500.214	338.374	161.840	67,6%	
	Delež tujih	22,8%	27,3%	22,1%	46,8%	35,4%	37,6%	24,9%	38,1%	30,4%	23,6%	23,3%	22,4%	27,7%	25,8%	32,7%		
	Število smučarjev	347.701	385.956	222.667	52.559	12.984	0	0	0	0	0	0	162.163	1.184.030	1.171.046	12.984	98,9%	54,6%
	Od tega tuji	74.409	104.301	47.879	11.925	0	0	0	0	0	0	0	32.152	270.666	270.666	0	100,0%	
	Delež tujih	21,4%	27,0%	21,5%	22,7%	0,0%							19,8%	22,9%	23,1%	0,0%		
	Število kolesarjev	26	3	4	4.087	9.649	16.448	10.052	11.272	2.617	1.655	633	34	56.480	4.787	51.693	8,5%	2,6%
	Od tega tuji	0	0	0	2.426	6.607	11.963	6.891	7.659	1.188	669	249	0	37.652	2.675	34.977	7,1%	
	Delež tujih	0,0%	0,0%	0,0%	59,4%	68,5%	72,7%	68,6%	67,9%	45,4%	40,4%	39,3%	0,0%	66,7%	55,9%	67,7%		
	Število ostalih	27.139	19.103	15.705	41.233	19.873	65.034	115.263	147.377	55.679	26.701	9.145	24.107	566.359	136.432	429.927	24,1%	26,1%
	Od tega tuji	10.953	6.188	4.721	31.474	8.460	18.664	24.350	52.857	16.522	6.010	2.026	9.671	191.896	65.033	126.863	33,9%	
	Delež tujih	40,4%	32,4%	30,1%	76,3%	42,6%	28,7%	21,1%	35,9%	29,7%	22,5%	22,2%	40,1%	33,9%	47,7%	29,5%		

Vir: Združenje Slovenskih žičničarjev-GIZ, obdelava in analiza avtorji dokumenta

Opomba: * Za zimске mesece štejemo jan-april in november – december, za poletne pa maj-oktober ** Kanin je v mesecu aprilu prišel za celotno zimsko sezono dodatnih 25.000 obiskovalcev, ki karte kupijo na italijanski strani, smučajo pa na obeh straneh meje. Dejansko gre za smučarje, čeprav so zabeleženi v kategoriji ostalo. *** V primeru Soriške Planine ni bilo beleženih obiskovalcev za mesece junij, julij, avgust in december, čeprav so v tistem mesecu zabeležili prepeljane potnike navzgor in navzdol, zato smo ročno število prepeljanih potnikov navzgor opredelili kot obiskovalce in s skupno letno vrednostjo iz osnovne tabele za leto 2018 uskladili manjkajoč obisk smučarjev v decembru. **** V primeru Vogla poročanje o strukturi obiskovalcev ni pravilno, saj poletne obiskovalce poročajo v skupino smučarjev, namesto v kategorijo ostalo.

9.7 Priloga 7: Analiza finančnega poslovanja 20 največjih gorskih centrov za obdobje 2010 – 2018

Priloga 7.1 Čisti prihodki od prodaje (V EUR)

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Krnavec	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	3.478.280	2.950.637	2.928.835	2.973.071	3.123.321	3.640.786	3.926.893	4.808.733	4.977.011	4.892.872
Rogla**	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.	14.686.720	14.408.363	14.402.165	13.841.929	12.539.679	13.122.214	16.238.824	18.837.822	19.756.391	19.297.107
Vogel	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	2.199.846	2.307.136	2.522.208	2.872.840	3.342.101	3.576.405	4.206.109	4.869.300		4.869.300
Cerkno	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	6.467.114	6.277.065	6.427.267	5.969.793	4.961.888	5.577.069	5.477.919	5.427.015		5.427.015
Mariborsko Pohorje	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o.					3.236.133	4.608.343	5.193.973	5.840.329	7.727.468	6.783.899
Kranjska Gora	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	4.008.013	3.491.438	3.598.006	3.400.359	2.407.042	3.526.279	3.452.233	4.220.012	4.612.296	4.416.154
Golte	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	1.101.107	1.505.814	1.553.806	1.582.829	1.170.170	1.378.504	1.522.761	1.600.596	1.940.713	1.770.655
Stari vrh	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	870.308	585.851	521.891	659.721	230.358	482.262	341.583	450.027	414.836	432.432
Soriška planina	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	205.058	202.931	180.563	219.690	132.435	185.136	190.165	358.159	595.896	477.028
Velika planina	VELIKA PLANINA, d.o.o	620.352	594.428	775.684	771.462	508.081	722.574	1.008.707	1.195.193	1.220.591	1.207.892
Kanin	JAVNI ZAVOD SONČNI KANIN, upravljanje smučišča Kanin								1.099.994	1.245.158	1.172.576
Kope	Vabo d.o.o.	2.685.904	2.645.013	3.045.671	3.268.854	3.172.684	3.399.555	3.692.433	4.120.355	4.991.520	4.555.938
Gače	Gače d.o.o.								55.305	232.427	143.866
Straža	INFRASTRUKTURA BLED d.o.o.	3.626.753	3.532.180	3.754.762	3.748.333	3.650.248	3.785.035	4.213.512	4.301.116	4.593.104	4.447.110

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Trije Kralji	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.	176.199	250.285	154.267	121.352	113.279	128.364	188.089	209.994	211.805	210.900
DC Pokljuka	G & T d.o.o.								141.076	154.352	147.714
Rimski vrelec - Kotlje	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.						85.894	106.575	98.116	81.610	89.863
Celjska koča	ZPO Celje d.o.o.	3.448.146	3.174.139	3.088.186	3.536.163	3.483.085	3.368.117	3.380.856	3.584.814	3.918.911	3.751.863
Ribnica na Pohorju	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.			88.895	690.742	793.263	1.012.079	924.151	913.898	759.080	836.489
Poseka - Ravne	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM		689	647.054	658.127	606.156	695.773	882.338	852.739	870.614	861.677
	SKUPAJ	43.573.800	41.925.969	43.689.260	44.315.265	43.469.923	49.294.389	54.947.121	62.984.593	58.303.783	65.792.346

Vir: AJPES, obdelava avtorji študije

* za leto 2018 še niso znani rezultati vseh podjetij

**za Roglo pred 2017 podatki iz LP skupine Unior; Unitur šele od 2017

Priloga 7.2 Normalizirana EBITDA (V EUR)

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Krvavec	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	1.323.616	1.181.980	1.088.518	1.080.412	1.088.191	1.246.036	1.261.295	1.682.718	1.423.976	1.553.347
Rogla	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.								1.947.234	2.449.527	2.198.381
Vogel	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	719.489	790.346	882.086	949.757	976.905	1.046.447	1.299.935	1.741.932		1.741.932

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Cerkno	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	621.331	444.275	503.247	544.502	55.829	864.476	659.533	608.871		608.871
Mariborsko Pohorje	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o.					60.625	221.877	150.251	473.441	613.206	543.324
Kranjska Gora	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	2.018.291	1.665.212	1.752.250	1.527.856	835.700	1.700.083	1.453.591	2.121.696	2.217.405	2.169.551
Golte	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	131.126	-74.929	-120.192	-22.413	-24.738	77.190	179.564	-157.618	-176.521	-167.070
Stari vrh	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	261.938	65.210	113.558	211.149	61.193	193.860	36.223	168.221	69.345	118.783
Soriška planina	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	9.735	48.617	27.323	8.252	-24.584	3.536	-6.046	159.132	75.061	117.097
Velika planina	VELIKA PLANINA, d.o.o	-41.701	67.535	87.426	-2.497	-77.420	40.795	178.108	450.710	266.635	358.673
Kanin	JAVNI ZAVOD SONČNI KANIN, upravljanje smučišča Kanin								-214.489	3.144	-105.673
Kope	Vabo d.o.o.	380.846	431.996	544.413	520.564	421.121	945.445	686.544	727.288	717.461	722.375
Gače	Gače d.o.o.								3.549	4.746	4.148
Straža	INFRASTRUKTURA BLED d.o.o.	274.269	231.672	261.359	353.628	179.837	226.294	325.533	603.644	314.180	458.912
Trije Kralji	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.	8.368	96.039	3.821	3.397	3.376	3.693	3.576	6.228	10.573	8.401
DC Pokljuka	G & T d.o.o.								36.650	31.809	34.230
Rimski vrelec - Kotlje	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.						21.037	28.007	39.770	33.139	36.455
Celjska koča	ZPO Celje d.o.o.	68.454	358.787	356.472	418.997	231.484	360.015	345.072	400.942	447.225	424.084

Gorski center	Upravljalavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Ribnica na Pohorju	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.			1.210	15.529	11.090	22.206	37.331	44.846	30.187	37.517
Poseka - Ravne	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM		-7.008	-222.676	-8.805	-47.427	-28.904	-12.769	-79.532	-46.909	-63.221
	SKUPAJ	5.775.762	5.299.732	5.278.815	5.600.328	3.751.182	6.944.086	6.625.748	10.765.233	8.484.189	10.800.113

Vir: AJPES, obdelava avtorji študije; * za leto 2018 še niso znani rezultati vseh podjetij

Priloga 7.3 Čisti poslovni izid (V EUR)

Gorski center	Upravljalavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Krnavec	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	80.245	6.071	6.220	7.531	-131.638	38.812	74.816	473.729	238.740	356.235
Rogla	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.								-988.380	-754.036	-871.208
Vogel	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	-14.217	-119.185	25.465	136.257	180.277	230.623	454.329	786.706		786.706
Cerkno	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	-616.764	-725.081	-9.389.435	-543.782	-919.437	-2.958.819	-56.533	-170.089		-170.089
Mariborsko Pohorje	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o.					8.676	90.877	10.059	11.140	4.232	7.686
Kranjska Gora	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	52.699	47.991	57.009	-288.596	-623.512	58.624	150.911	85.449	1.126.524	605.987
Golte	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	-314.292	-816.104	-761.276	-741.828	-4.885.926	-607.038	-74.138	-623.376	-629.997	-626.687
Stari vrh	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	-26.686	-197.604	-183.446	-26.839	-130.878	2.367	-214.840	9.789	76.391	43.090

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Soriška planina	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	-8.028	4.208	39	-1.111	-30.341	-4.598	-12.514	86.963	35.651	61.307
Velika planina	VELIKA PLANINA, d.o.o.	-179.642	-70.775	-66.914	-205.455	-245.686	-112.824	37.566	243.704	118.839	181.272
Kanin	JAVNI ZAVOD SONČNI KANIN, upravljanje smučišča Kanin								-221.087	2.822	-109.133
Kope	Vabo d.o.o.	83.853	85.109	128.292	133.492	38.584	374.659	147.420	227.392	278.834	253.113
Gače	Gače d.o.o.								2.227	-6.170	-1.972
Straža	INFRASTRUKTURA BLEED d.o.o.	61.629	5.894	29.908	149.324	4.076	10.797	82.093	364.691	28.846	196.769
Trije Kralji	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.	5.329	74.447	483	268	63	338	224	2.396	3.081	2.739
DC Pokljuka	G & T d.o.o.								27.997	23.788	25.893
Rimski vrelec - Kotlje	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.						1.677	6.292	4.599	3.110	3.855
Celjska koča	ZPO Celje d.o.o.	11.660	-204.802	108.601	120.112	-65.500	39.336	37.399	41.312	82.981	62.147
Ribnica na Pohorju	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.			1.009	2.430	6.080	16.713	22.728	24.833	12.186	18.510
Poseka - Ravne	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM		-6.901	-236.264	-36.720	-44.817	67	2.393	-49.985	-28.726	-39.356
	SKUPAJ	-864.214	-1.916.732	-10.280.309	-1.294.917	-6.839.979	-2.818.389	668.205	340.010	617.096	786.862

Vir: AJPES, obdelava avtorji študije; * za leto 2018 še niso znani rezultati vseh podjetij

Priloga 7.4 Kapital (V EUR)

Gorski center	Upravljalavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Krvavec	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	11.893.907	11.899.979	11.907.559	11.827.053	11.692.119	11.726.030	11.785.112	12.258.800	12.472.861	12.365.831
Rogla	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.								37.339.385	34.853.086	36.096.236
Vogel	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	5.350.850	5.231.664	5.257.129	5.393.386	5.513.297	5.647.766	6.102.095	6.888.801		6.888.801
Cerkno	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	19.840.081	19.104.195	9.724.603	9.872.068	11.973.609	9.028.227	8.983.925	8.682.535		8.682.535
Mariborsko Pohorje	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o.					255.210	346.087	356.851	350.436	821.632	586.034
Kranjska Gora	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	2.436.342	2.435.589	2.492.430	2.203.833	1.580.321	1.638.945	1.789.856	1.875.305	3.001.829	2.438.567
Golte	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center		7.541.998	6.733.405	5.957.350	5.595.462	100.477	143.991	270.037	374.588	322.313
Stari vrh	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	291.672	274.068	90.622	102.083	-18.795	-16.428	-231.267	-153.018	2.578.936	1.212.959
Soriška planina	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	311.791	315.999	316.038	314.927	284.586	279.988	267.474	354.438	390.088	372.263
Velika planina	VELIKA PLANINA, d.o.o	634.624	1.163.849	1.342.376	1.362.477	1.524.872	1.670.315	1.807.880	2.088.084	2.294.923	2.191.504
Kanin	JAVNI ZAVOD SONČNI KANIN, upravljanje smučišča Kanin								n.s.	n.s.	
Kope	Vabo d.o.o.	272.917	358.026	484.421	617.914	656.498	1.031.155	1.278.575	1.505.966	1.784.800	1.645.383
Gače	Gače d.o.o.								10.227	4.057	7.142
Straža	INFRASTRUKTURA BLEED d.o.o.	201.229	207.123	237.030	386.355	397.129	423.260	492.603	670.072	700.262	685.167
Trije Kralji	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije	17.095	91.542	92.025	92.293	92.356	92.694	92.918	95.314	98.394	96.854

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
	kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.										
DC Pokljuka	G & T d.o.o.								47.261	71.049	59.155
Rimski vrelec - Kotlje	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.	13.266	12.081	99.315	69.421	72.210	104.409	94.993	151.358	182.916	167.137
Celjska koča	ZPO Celje d.o.o.	622.596	417.794	526.395	646.507	3.716.619	3.755.957	3.793.356	3.834.668	3.917.649	3.876.159
Ribnica na Pohorju	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.			8.509	10.939	17.019	33.731	56.459	81.292	93.477	87.385
Poseka - Ravne	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM		n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
	SKUPAJ	41.886.370	49.053.907	39.311.857	38.856.606	43.352.512	35.862.613	36.814.821	76.350.961	63.640.547	77.781.422

Vir: AJPES, obdelava avtorji študije; * za leto 2018 še niso znani rezultati vseh podjetij

Priloga 7.5 Neto dolg (V EUR)

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Krvavec	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	6.110.749	6.173.551	5.762.333	6.387.380	5.875.646	5.226.084	4.620.071	3.647.109	2.825.954	3.236.531
Rogla	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.								14.941.849	14.876.077	14.908.963
Vogel	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	5.752.106	5.313.860	4.759.298	4.120.496	3.823.413	3.138.764	2.989.424	1.748.559		1.748.559
Cerkno	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	5.014.529	4.702.020	4.619.228	3.840.016	1.288.258	460.635	551.998	1.195.838		1.195.838
Mariborsko Pohorje	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o.					-465.102	-26.866	1.477.507	1.432.714	1.198.852	1.315.783
Kranjska Gora	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	8.683.945	8.418.998	7.599.455	6.792.014	6.818.024	6.316.716	5.407.964	4.141.284	4.221.327	4.181.306

Gorski center	Upravljaljec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Golte	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	2.403.059	4.637.700	4.680.163	4.748.571	4.864.974	4.649.619	4.733.811	6.083.632	4.908.644	5.496.138
Stari vrh	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	4.681.879	4.596.044	3.962.426	3.932.953	3.740.892	3.675.999	3.660.513	3.244.535	182.039	1.713.287
Soriška planina	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	462.453	482.249	475.948	471.637	481.808	480.402	502.427	428.445	420.906	424.676
Velika planina	VELIKA PLANINA, d.o.o	-155.785	-56.020	37.662	43.356	-84.968	-85.368	-233.722	-491.304	-609.587	-550.446
Kanin	JAVNI ZAVOD SONČNI KANIN, upravljanje smučišča Kanin								n.s.	n.s.	
Kope	Vabo d.o.o.	3.154.477	3.423.923	3.381.289	4.694.336	5.067.610	4.276.940	4.548.629	4.222.063	3.930.175	4.076.119
Gače	Gače d.o.o.								40.931	89.726	65.329
Straža	INFRASTRUKTURA BLED d.o.o.	-495.555	-489.247	-498.899	-711.115	-288.234	-515.861	-502.044	-289.486	-163.029	-226.258
Trije Kralji	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.	-789	-16.736	-14.976	-24.284	-7.779	-26.898	-94.990	-200.507	-74.303	-137.405
DC Pokljuka	G & T d.o.o.								-48.266	180.792	66.263
Rimski vrelec - Kotlje	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.	-505	-379	-3.792	53.959	38.241	16.482	15.765	-2.806	-11.180	-6.993
Celjska koča	ZPO Celje d.o.o.	2.801.887	2.474.154	2.255.957	2.040.483	1.865.793	1.631.294	1.418.335	1.150.603	952.169	1.051.386
Ribnica na Pohorju	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.			-14.911	137.449	-33.791	-79.816	-47.365	-56.542	-2.605	-29.573
Poseka - Ravne	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM		n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
	SKUPAJ	38.412.450	39.660.117	37.001.181	36.527.251	32.984.785	29.138.126	29.048.325	41.188.649	32.925.957	38.529.501

Vir: AJPES, obdelava avtorji študije; * za leto 2018 še niso znani rezultati vseh podjetij; n.s. - nesmiselno

Priloga 7.5 Neto dolg / EBITDA

Gorski center	Upravljaljec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
Krvavec	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER KRVAVEC, d.d.	4,6	5,2	5,3	5,9	5,4	4,2	3,7	2,2	2,0	2,1
Rogla	UNITUR Turistične in druge poslovne dejavnosti d.o.o.								7,7	6,1	6,9
Vogel	ŽIČNICE VOGEL BOHINJ, d.o.o.	8,0	6,7	5,4	4,3	3,9	3,0	2,3	1,0		1,0
Cerkno	HOTEL CERKNO Gostinsko turistično podjetje d.o.o.	8,1	10,6	9,2	7,1	23,1	0,5	0,8	2,0		2,0
Mariborsko Pohorje	Javno podjetje za mestni potniški promet Marprom, d.o.o.					n.s.	n.s.	9,8	3,0	2,0	2,5
Kranjska Gora	REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER ŽIČNICE, Kranjska gora, d.d.	4,3	5,1	4,3	4,4	8,2	3,7	3,7	2,0	1,9	1,9
Golte	GOLTE d.o.o., zimsko letni turistični center	18,3	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	60,2	26,4	n.s.	n.s.	
Stari vrh	SMUČARSKO TURISTIČNI CENTER STC STARI VRH, D.O.O.	17,9	70,5	34,9	18,6	61,1	19,0	101,1	19,3	2,6	11,0
Soriška planina	TURISTIČNI CENTER SORIŠKA PLANINA d.o.o.	47,5	9,9	17,4	57,2	n.s.	135,9	n.s.	2,7	5,6	4,1
Velika planina	VELIKA PLANINA, d.o.o	n.s.	n.s.	0,4	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
Kanin	JAVNI ZAVOD SONČNI KANIN, upravljanje smučišča Kanin								n.s.	n.s.	
Kope	Vabo d.o.o.	8,3	7,9	6,2	9,0	12,0	4,5	6,6	5,8	5,5	5,6
Gače	Gače d.o.o.								11,5	18,9	15,2
Straža	INFRASTRUKTURA BLEED d.o.o.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
Trije Kralji	REKREACIJSKO TURISTIČNI IN SMUČARSKI CENTER "JAKEC" Trije	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	

Gorski center	Upravljavec/lastnik	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*	Normalizirano (povprečje 17/18)
	kralji, gradbeništvo, gostinstvo in storitve, d.o.o.										
DC Pokljuka	G & T d.o.o.								n.s.	5,7	5,7
Rimski vrelec - Kotlje	ŠPORTNE DEJAVNOSTI DEJAN RODOŠEK S.P.	n.s.	n.s.	n.s.	3,6	1,9	0,8	0,6	n.s.	n.s.	
Celjska koča	ZPO Celje d.o.o.	40,9	6,9	6,3	4,9	8,1	4,5	4,1	2,9	2,1	2,5
Ribnica na Pohorju	TURI, Turizem Pohorje d.o.o.			n.s.	8,9	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
Poseka - Ravne	ZAVOD ZA KULTURO, ŠPORT, TURIZEM IN MLADINSKE DEJAVNOSTI RAVNE NA KOROŠKEM		n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	n.s.	
	POVPREČJE	17,5	15,4	9,9	12,4	15,5	23,6	15,9	5,5	4,8	5,0
	MEDIANA	8,3	7,4	6,2	6,5	8,1	4,4	3,9	2,9	2,6	3,3

Vir: AJPES, obdelava avtorji študije; * za leto 2018 še niso znani rezultati vseh podjetij, za Vogel vključena realna ocena; negativne vrednosti niso smiselne za ta prikaz in so označene z n.s.

9.8 Priloga 8: Povprečna debelina snežnih padavin in drugi vremenski podatki v Sloveniji od leta 2000

Priloga 8.1 Povprečna debelina snežnih padavin in drugih vremenskih podatkov

Priloga je zaradi obsežnosti tabel v digitalni obliki.

Priloga 8.2 Pregled delujočih gorskih centrov in najbližjih oz. najrelevantnejših meteoroloških postaj

Št.	Ime centra	Občina	Regija	Obratovanje da / ne	Nadmorska višina (najnižja točka v m)	Nadmorska višina (najvišja točka v m)	Najbližja meteorološka postaja ARSO	Najbližja/najrelevantnejša meteorološka postaja s podatki o snežni odeji
1	Krvavec	Cerklje na Gorenjskem	Gorenjska	da	1480	1971	Krvavec	Krvavec
2	Rogla	Zreče	Savinjska	da	1050	1517	Rogla, Oplotica	Ribnica na Pohorju
3	Vogel	Bohinj	Gorenjska	da	560	1800	Vogel	Vogel
4	Cerkno	Cerkno	Goriška	da	800	1300	Cerkno, Leskovic, Bukovo	Na Stanu
5	Mariborsko Pohorje	Maribor	Podravska	da	325	1327	Maribor	Ribnica na Pohorju
6	Kranjska Gora	Kranjska Gora	Gorenjska	da	810	1295	Kranjska Gora	Kranjska Gora
7	Golte	Mozirje	Savinjska	da	1250	1600	Bele vode, Radegunda	Radegunda
8	Kanin	Bovec	Goriška	da	1140	2400	Kanin	Vogel
9	Stari Vrh	Škofja Loka / Gorenja	Gorenjska	da	580	1217	Leskovic, Martinj vrh	Martinj vrh
10	Soriška planina	Železniki	Gorenjska	da	1287	1550	Zg. Sorica	Zgornja Sorica
11	Straža - Bled	Bled	Gorenjska	da	508	632	Bled	Bled
12	Velika planina	Kamnik	Osrednjeslovenska	da	1412	1666	Kamniška Bistrica, Črnivec	Črnivec
13	Kope	Slovenj Gradec/ Radlje	Koroška	da	715	1542	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Pohorju
14	Gače	Semič	JV Slovenija	da	700	965	Črnomelj-Dobliče	Kočevje
15	Javornik	Idrija	Goriška	da	800	1220	Črni Vrh/ Idrijo	Črni vrh nad Idrijo
16	Črna na Koroškem	Črna na Koroškem	Koroška	da	575	789	Podpeca	Podpeca
17	Kandrše-Vidrga	Zagorje ob Savi	Zasavska	da	736(1368)	921(1525)	Kum, Čemšenik	Čemšenik
18	Trije kralji	Slovenska Bistrica	Podravska	da	1170	1344	Oplotnica	Ribnica na Pohorju
19	Bukovnik	Dravograd	Koroška	da	600	720	Dravograd, Strojna	Dravograd
20	Šentjošt	Horjul	Osrednjeslovenska	da	625	667	Šentjošt, Katarina nad Ljubljano	Šentjošt
21	Ribniška koča	Lovrenc na Pohorju	Podravska	da	1368	1525	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Pohorju
22	Ski Bor Črni vrh	Idrija	Goriška	da	690	780	Črni Vrh/ Idrijo	Črni vrh nad Idrijo
23	Macesnovc	Kranjska Gora	Gorenjska	da	865	1182	Rateče	Rateče

Št.	Ime centra	Občina	Regija	Obratovanje da / ne	Nadmorska višina (najnižja točka v m)	Nadmorska višina (najvišja točka v m)	Najbližja meteorološka postaja ARSO	Najbližja/najrelevantnejša meteorološka postaja s podatki o snežni odeji
24	Celjska koča	Celje	Savinjska	da	650	834	Celje; Vojnik	Celje
25	Ribniško Pohorje	Ribnica na Pohorju	Koroška	da	715	1525	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Pohorju
26	Rudno	Železniki	Gorenjska	da	490	571	Železniki	Železniki
27	Rimski vrelec, Kotlje	Ravne na Koroškem	Gorenjska	da	487	558	Kotlje	Kotlje
28	Dole	Litija	Osrednjeslovenska	da	625	675	Moravče	Moravče
29	DC Pokljuka - Goreljek	Bohinj	Gorenjska	da	1270	1330	Pokljuka	Gorjuše
30	Polževo	Ivančna Gorica	JV Slovenija	da	620	620	Grm, Mokronog	Grm
31	Mojstrana	Kranjska Gora	Gorenjska	da	550	800	Zg. Radovna	Zg. Radovna
32	Bukovica	Železniki	Gorenjska	da	400	600	Železniki	Železniki
33	Encijan, Log pod Mangartom	Bovec	Goriška	da	620	685	Log pod Mangartom	Log pod Mangartom
34	Pokljuka - Viševnilk	Bohinj	Gorenjska	da	1372	1575	Gorjuše, Bohinjska Češnjica	Gorjuše
35	Trotovnik	Trbovlje	Zasavska	da	700	850	Kum	Kum
36	Vrhe - Trbovlje	Trbovlje	Zasavska	da	885	885	Kum	Kum
37	Marela	Zagorje ob Savi	Zasavska	da	471	906	Čemšenik	Čemšenik
38	Močivnik - Okroglice	Laško	Savinjska	da	495	530	Laško	Laško
39	Senožeta	Bohinj	Gorenjska	da	580	720	Bohinjska Češnjica	Bohinjska Češnjica
40	Kamna Gorica	Radovljica	Gorenjska	da	485	600	Zgornja Besnica	Zgornja Besnica
41	Poseka - Ravne	Ravne na Koroškem	Koroška	da	432	583	Kotlje	Kotlje
42	Španov vrh	Jesenice	Gorenjska	da	981	1361	Planina pod Golico	Planina pod Golico
43	Sodražica (Izver)	Ribnica	JV Slovenija	da	535	622	Sodražica	Sodražica
44	Lokve nad Novo Gorico	Nova Gorica	Goriška	da	965	965	Lokve	Lokve
45	Vojsko nad Idrijo	Idrija	Goriška	da	1048	1100	Vojsko	Vojsko
46	Luče	Luče	Savinjska	da	530	600	Luče	Luče
47	Ulaka - Bloke	Loška dolina	Primorsko-notranjska	da	595	683	Šmarata	Šmarata
48	Osovje	Kamnik	Osrednjeslovenska	da	700	780	Črničec	Črničec

Št.	Ime centra	Občina	Regija	Obratovanje da / ne	Nadmorska višina (najnižja točka v m)	Nadmorska višina (najvišja točka v m)	Najbližja meteorološka postaja ARSO	Najbližja/najrelevantnejša meteorološka postaja s podatki o snežni odeji
49	Magolnik - Radeče	Radeče	Posavje	da	708	825	Kum	Kum
50	Zatrnik	Gorje	Gorenjska	da	903	950	Bled Jermanka	Bled Jermanka
51	Male brusnice	Novo Mesto	JV Slovenija	da	212	265	Novo mesto	Novo mesto
52	Janina	Rogaška Slatina	Savinjska	da	240	353	Žetale	Žetale
53	Dane	Ribnica	JV Slovenija	da	610	740	Sodražica	Sodražica
54	Kal nad Kanalom	Kanal ob Soči	Goriška	da	700	810	Kal nad Kanalom, Na Stanu	Na Stanu
55	Zavodnje	Šoštanj	Savinjska	da	600	670	Zgornji Razbor	Zgornji Razbor
56	Globoki klanec	Sveti Tomaž	Podravska	da	231	304	Ivanjkovci	Ivanjkovci
57	Rajska dolina	Hrastnik	Zasavska	da	829	955	Kum	Kum
58	Dolga dolina	Trzin	Osrednjeslovenska	da	602	638	Selo pri Vodicach	Selo pri Vodicach
59	Suše - Ponikve, Šentviška planota	Tolmin	Goriška	da	780	834	Bukovo	Bukovo
60	Prvine	Lukovica	Osrednjeslovenska	da	870	913	Čemšenik	Čemšenik
61	Ljubljanski grad	Ljubljana	Osrednjeslovenska	da				

9.9 Priloga 9: Seznam realnih kratkoročnih naložb (2020-2022) po gorskih centrih

POSLOVNA SKRIVNOST: Predmetna tabela je opredeljena kot poslovna skrivnost, zato se lahko za druge namene izven te študije uporabljajo le agregatni podatki na ravni skupine gorskih centrov.

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Krvavec	Razširitev prog 3, 10, 11, 12, 15 in 17	Razširitev prog	€372.000	2020
Krvavec	Akumulacijsko jezero Jezerca in sistem zasneževanja	Zasneževanje	€5.000.000	2020
Krvavec	6 sedežnica Jezerca	Novogradnja ŽN	€5.000.000	2020
Krvavec	Nova proga Jezerca	Nova proga	€1.400.000	2020
Krvavec	Parkirišče na Jezercih	Parkirišča	€750.000	2020
Krvavec	Dogradnja večnamenskega objekta za garažiranje teptalnih strojev, snežnih topov in druge opreme	Drugo	€200.000	2020
Krvavec	Rekonstrukcija in asfaltiranje ceste Jezerca - Tiha Dolina	Drugo	€350.000	2020
Krvavec	nakup teptalnega stroja	Oprema	€450.000	2020
Krvavec	Dodati sedeže na 6-sedežnico Vrh Krvavca	Obnova ŽN	€325.000	2021
Krvavec	Obnova obstoječe kabinske žičnice Zanjivc - Gospinca	Obnova ŽN	€3.000.000	2021
Krvavec	Menjava 2-sedežnice Kriška Planina s 4 sedežnico	Novogradnja ŽN	€3.000.000	2021
Krvavec	Menjava vlečnice Kržišče s 6-sedežnico	Novogradnja ŽN	€4.000.000	2021
Krvavec	Menjava 2-sedežnice Zvoh s 6-sedežnico	Novogradnja ŽN	€5.000.000	2022
Krvavec	Menjava dvojne 2-sedežnice Njivice s 6 sedežnico	Novogradnja ŽN	€4.000.000	2022
Krvavec	Garažna hiša za 2.000 parkirnih mest na spodnji postaji kabinske žičnice	Parkirišča	€4.000.001	2022
Krvavec	Nakup teptalnega stroja	Oprema	€450.000	2022
Krvavec	vlečnica ali trak Podgradišče	Novogradnja ŽN	€300.000	2020
Vogel	Sedežnica Zadnji Vogel	Novogradnja ŽN	€6.000.000	2021

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Vogel	Sedežnica Šija	Novogradnja ŽN	€3.000.000	2022
Vogel	Vlečnica Kratki plaz	Novogradnja ŽN	€800.000	2022
Vogel	Vodni zbiralnik z zasneževalnim sistemom do Orlovih glav	Zasneževanje	€3.000.000	2021
Kranjska gora	Zamenjava vlečnice Mojca 2	Obnova ŽN	€280.000	2020
Kranjska gora	Izgradnja krožno kabinske žičnice Vitranc 2	Novogradnja ŽN	€10.000.000	2022
Kranjska gora	Izgradnja garaž za teptalne stroje	Druga rekreacijska infrastruktura	€600.000	2020
Kranjska gora	Obnova črpališča Podkoren	Zasneževanje	€400.000	2020
Kranjska gora	Nova zasneževalna linija Preseka	Zasneževanje	€250.000	2020
Kranjska gora	Izgradnja bazena za zasneževanje	Zasneževanje	€1.000.000	2020
Rogla	Dograditev zasneževanja	Zasneževanje	€2.500.000	2020
Rogla	Obnova bungalovov	Nastanitvene kapacitete	€400.000	2020
Rogla	Obnova bungalovov	Nastanitvene kapacitete	€400.000	2021
Rogla	Obnova bungalovov	Nastanitvene kapacitete	€400.000	2022
Rogla	Širitev gostinskih objektov na smučišču	Gostinstvo	€300.000	2021
Rogla	Projekti in dokumentacija za 2. fazo hotela Natura	Nastanitvene kapacitete	€100.000	2022
Cerkno	Nabava dveh novih topov Technoalpin	Zasneževanje	€80.000	2020
Cerkno	Nabava novega teptalnega stroja	Oprema	€480.000	2020
Cerkno	Ureditev zajetja pitne vode in izgradnja novega rezervoarja	Drugo	€210.000	
Cerkno	Zamenjava ogrevanja Alpske Perle s toplotnimi črpalkami	Drugo	€250.000	
Cerkno	Alpska Perla, preureditev prostorov v podstrešne sobe, 35 sob za leto 2022	Nastanitvene kapacitete	€2.000.000	
Kope	Izgradnja vadbenega poligona Kaštivnik	Nova proga	€350.000	2020
Kope	Izgradnja parkirišč	Parkirišča	€120.000	2020

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Kope	Reševalne sobe in kiosk Kaštivnik - montažni	Drugo	€145.000	2020
Kope	Adrenalinski park	Druga rekreacijska infrastruktura	€420.000	2021
Golte	Apartmaji Golte	Nastanitvene kapacitete	€2.950.000	2020
Golte	Povečanje moči črpališča	Zasneževanje	€150.000	2020
Golte	Nakup 5 topov za zasneževanje	Zasneževanje	€125.000	2020
Golte	Obnova vodovoda	Drugo	€235.000	2020
Golte	Sedežnica Smrekovec	Obnova ŽN	€2.560.000	2020
Golte	Sedežnica Stari stani	Obnova ŽN	€2.660.000	2020
Golte	Nova kočica Stari stani	Drugo	€190.000	2020
Golte	Hidrantna mreža na progi Lahovnica	Zasneževanje	€110.000	2020
Golte	Hidrantna mreža na progi Poljana	Zasneževanje	€95.000	2020
Golte	Hidrantna mreža na progi Turist	Zasneževanje	€85.000	2020
Golte	Dodaten vodni vir za zasneževanje	Zasneževanje	€900.000	2020
Golte	Kolesarski park	Druga rekreacijska infrastruktura	€350.000	2020
Golte	Doživljajski park	Druga rekreacijska infrastruktura	€350.000	2021
Golte	Nov teptalec	Oprema	€370.000	2021
Soriška planina	Izgradnja zasneževalnega sistema	Zasneževanje	€800.000	2020
Soriška planina	Postavitev nove žičnice	Novogradnja ŽN	€500.000	2022
Soriška planina	Širitev prog	Razširitev prog	€100.000	2022
Gače	Vrnimo Gače otrokom	Zasneževanje	€250.000	2020
Gače	Vrh Gač za vse	Oprema	€100.000	2020
Gače	Izgradnja apartmajskega naselja	Nastanitvene kapacitete	€500.000	2021

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Gače	Pohodne poti in kolesarske poti	Druga rekreacijska infrastruktura	€15.000	2022
Gače	Bike park	Druga rekreacijska infrastruktura	€80.000	2022
Straža - Bled	Zasneževalni sistem	Zasneževanje	€200.000	2022
Straža - Bled	Kolesarska enoslednica	Druga rekreacijska infrastruktura	€5.000	2020
Velika Planina	Upravno administrativno gostinski center	Drugo	€500.000	2020
Celjska koča	Snežni topovi 2x	Drugo	€40.000	2020
Celjska koča	Snežni topovi 2x	Drugo	€30.000	2020
Celjska koča	Ratrag 1x	Drugo	€30.000	2020
Javornik	Vlečnica Lome	Obnova ŽN	€250.000	2020
Javornik	Nastanitvene kapacitete	Nastanitvene kapacitete	€700.000	2022
Javornik	Vlečnica	Zasneževanje	€100.000	2022
Trije kralji	Posodobitev zasneževanja	Zasneževanje	€100.000	2020
Trije kralji	Zamenjava žičniške naprave Veliki vrh,	Novogradnja ŽN	€1.500.000	2021
Trije kralji	Razširitev obstoječih površin smučarskih prog	Razširitev prog	€40.000	2021
Trije kralji	Gradnja športnega igrišča	Druga rekreacijska infrastruktura	€90.000	2020
Trije kralji	Gradnja garaže, reševalne postaje, ski servisa, izposojevalnice opreme, parkirišča, osvetlitev prog...	Druga rekreacijska infrastruktura	€800.000	2022
Trije kralji	Gradnja apartmajskega naselja, športne dvorane	Druga rekreacijska infrastruktura	€6.000.000	2022
Trije kralji	Novo smučarske proge in oprema	Razširitev prog	€6.500.000	2022
Trije kralji	Postavitev razglednega stolpa	Drugo	€280.000	
Ski Bor Črni vrh	zasneževalna oprema in infrastruktura	Zasneževanje	€50.000	2021
Macesnovc	Dvosedežnica LOM	Obnova ŽN	€37.500	2020

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Macesnovc	Zasneževanje	Zasneževanje	€52.000	2020
Rudno	Nova otroška vlečnica, nov del smučišča s smučarsko progo, ureditev dodatnega zasneževanja in ureditev dodatne razsvetljave	Novogradnja ŽN	€45.000	2020
Rudno	Razširitev obstoječe smučarske proge v zgornjem delu	Razširitev prog	€10.000	2021
Rimski vrelec, Kotlje	Tehnični objekt - skedenj, hrabišče	Drugo	€40.000	2020
Rimski vrelec, Kotlje	Tehnični objekt - sanitarni prostor	Drugo	€10.000	2020
Dole	Povečanje vodnega zajetja	Zasneževanje	€50.000	
DC Pokljuka - Goreljek	Zajetje, inštalacija, topovi	Zasneževanje	€400.000	
DC Pokljuka - Goreljek	Nastanitveni objekt, 60 ležišč	Nastanitvene kapacitete	€700.000	
DC Pokljuka - Goreljek	Adrenalinski park, tenis igrišče	Druga rekreacijska infrastruktura	€100.000	
Bukovica	Pridobitev lastnega el. priključka	Drugo		
Bukovica	Obnova mostu pod traso vlečnice	Drugo		
Bukovica	Nakup dodatnega topa za zasneževanje	Zasneževanje		
Bukovica	Izravnava terena	Drugo		
Bukovica	Ureditev lastništva parcel	Drugo		
Encijan	Zadrževalnik - vodno zajetje	Zasneževanje	€20.000	2020
Trotovnik	Zasneževanje	Zasneževanje	€100.000	2020
Marela	Sistem dodatnega zasneževanja	Zasneževanje	€600.000	2021
Kamna Gorica	Dopolnitev zasneževanja	Zasneževanje	€40.000	2020
Kamna Gorica	Dopolnitev zasneževanja	Zasneževanje	€30.000	2020
Kamna Gorica	Teptalec	Oprema	€45.000	2022
Poseka - Ravne	Večnamenski objekt - spodnja postaja	Drugo	€240.000	2020

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Poseka - Ravne	posodobitev in dograditev zasneževanja	Zasneževanje	€120.000	2020
Španov vrh	Posodobitev lokala na zgornji postaji žičnice Španov vrh	Gostinstvo	€25.000	2020
Sodražica	Zasneževanje- povečanje zajetja	Zasneževanje	€100.000	2020
Osovje	Razširitev trase proge	Razširitev prog	€2.000	2020
Osovje	Ureditev športnega igrišča	Druga rekreacijska infrastruktura	€4.000	2021
Ljubljanski grad	Posebni pregled po SIST EN 1709:2005	Obnova ŽN	€100.000	2021
Mariborsko Pohorje	Akumulacija žigart	Zasneževanje	€1.000.000	2022
Mariborsko Pohorje	Ureditev smučišča Habakuk	Razširitev prog	€50.000	2020
Mariborsko Pohorje	Zasneževanje Habakuk	Zasneževanje	€1.500.000	2021
Mariborsko Pohorje	Sedežnica Radvanje - obnova	Obnova ŽN	€2.000.000	2022
Mojstrana	Nabava snežnega teptalca	Oprema	€25.000	2020
Mojstrana	Nabava novejših snežnih topov	Zasneževanje	€20.000	2020
Mojstrana	Obnova vlečnice	Obnova ŽN	€10.000	2021
Mojstrana	Dograditev apartmaja in dva komada glamping hišic	Nastanitvene kapacitete	€60.000	2022
Stari Vrh	Zadrževalnik	Zasneževanje	€30.000	2022
Stari Vrh	Posodobitev obstoječega sistema zasneževanja	Zasneževanje	€120.000	2020
Stari Vrh	Posodobitev obstoječega sistema zasneževanja	Zasneževanje	€70.000	2020
Stari Vrh	Snežni topovi	Zasneževanje	€200.000	2022
Stari Vrh	Snežni teptalci	Drugo	€500.000	2022
Stari Vrh	Kolesarski park	Druga rekreacijska infrastruktura	€80.000	2020
Kanin	Generalni remont štirisedežnice Prevala	Obnova ŽN	€100.000	2020
Kanin	Projekt Bovec-Kanin 2022	Novogradnja ŽN	€52.009.000	2022

Center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Načrtovano leto izvedbe
Senožeta	Nadgraditev zasneževalnega sistema	Zasneževanje	€100.000	2020
Senožeta	Tekoči trak, dodatne proge za otroke	Novogradnja ŽN	€120.000	2021
Ribniška koča	Rekonstrukcija vlečnice Velka	Obnova ŽN	€80.000	2020
Šentjošt	Bazen	Zasneževanje	€50.000	2021
Šentjošt	Postavitev fiksnega zasneževanja	Zasneževanje	€70.000	2022
Šentjošt	Obnova gostinskega lokala in dograditev sanitarij	Gostinstvo	€10.000	2020
Smučišče Ribnica na Pohorju	Izgradnja vodnega zajetja za zasneževanje	Zasneževanje	€100.000	2021
Smučišče Ribnica na Pohorju	Razširitev transformatorske postaje	Zasneževanje	€50.000	2021
Smučišče Ribnica na Pohorju	Razširitev črpališča	Zasneževanje	€100.000	2021
Projekt smučišča 2864	Izgradnja novega smučišča	Nov gorski center	€30.000.000	2021
RTC Zatrnik	Rekreacijsko turistični center Zatrnik (RTC)	Novogradnja ŽN	€2.300.000	2020
Dane	Obnova ŽN Dane 2	Obnova ŽN	€5.000	2021
Dane	Razsvetljava Dane 2	Drugo	€4.000	2021
Janina	dodatno zasneževanje	Zasneževanje	€130.000	2020
SKUPAJ			€195.535.501	

Vir: Vprašalnik za upravljavce gorskih centrov, maj-junij 2019

9.10 Priloga 10: Seznam dolgoročnih naložb (2023-2030) po gorskih centrih

POSLOVNA SKRIVNOST: Predmetna tabela je kot poslovna skrivnost, zato se lahko za druge namene izven te študije uporabljajo le agregatni podatki na ravni skupine gorskih centrov.

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Krvavec	Izgradnja nove dostavne kabinske žičnice. Variante izhodišč: Kokra, Kamnik, Cerklje na Gorenjskem.	Novogradnja ŽN	ni realne ocene	med 2023 in 2028	
Krvavec	Nova smučarska proga na trasi nove kabinske žičnice	Nova proga	ni realne ocene	med 2023 in 2028	
Krvavec	Obnova in razširitev obstoječega Hotela Krvavec s spremljivalnimi gostinskimi objekti	Nastanitvene kapacitete	ni realne ocene	med 2023 in 2028	
Krvavec	Graditev novega namestitvenega objekta na območju Jezerc in Kriške Planine	Nastanitvene kapacitete	ni realne ocene	med 2023 in 2028	
Krvavec	Glamping naselje	Nastanitvene kapacitete	ni realne ocene	med 2023 in 2028	
Krvavec	Krvavška vas	Nastanitvene kapacitete	ni realne ocene	med 2023 in 2028	
Vogel	Ureditev odvajanja in čiščenja odpadnih voda	Drugo	€2.000.000	2023-25	Groba ocena, še ni projekta
Vogel	Obnove/nadomestne gradnje nastanitvenih kapacitet	Nastanitvene kapacitete	€1.500.000	2024-2026	Ocena, še ni projekta
Vogel	Menjava nihalke	Novogradnja ŽN	€10.000.000	2029-30	Groba ocena, še ni projekta
Kranjska gora	Povezava smučišča v Planico	Novogradnja ŽN	€15.000.000		
Kranjska gora	Izgradnja parkirišč	Parkirišča	€2.000.000		
Rogla	6 sedežnica Mašinžaga	Novogradnja ŽN	€4.500.000	2023	
Rogla	Smučarska proga Mašinžaga II	Nova proga	€500.000	2024	
Rogla	Zasneževanje nove smučarske proge Mašinžaga II	Zasneževanje	€800.000	2024	

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Rogla	Gostinski objekt na zgornji postaji sedežnice Planja in ski rental s servisom	Gostinstvo	€2.000.000	2024	
Rogla	2. faza Hotel Natura	Nastanitvene kapacitete	€4.000.000	2025	
Rogla	Obnova hotela Planja	Nastanitvene kapacitete	€1.500.000	2026	
Rogla	Vlečnica Jasa 2	Novogradnja ŽN	€1.000.000	2027	
Rogla	Drugi manjši namestitveni objekti - obnova	Nastanitvene kapacitete	€1.000.000	2027	
Rogla	6 sedežnica Ostruščica	Novogradnja ŽN	€4.500.000	2028	
Rogla	Razvoj smučišča Mislinjski graben	Novogradnja ŽN	€15.000.000	2029 - 2030	
Cerkno	Zasneževanje proge Brdo	Zasneževanje	€1.000.000		
Cerkno	Osvetlitev proge Brdo za nočno smuko	Drugo	€850.000		
Cerkno	Brdo spodaj izgradnja garaže z gostinskim objektom in heliopadom .	Drugo	€4.000.000		
Cerkno	Nujna zamenjava treh teptalnih strojev z vitlom in dvigalom	Oprema	€1.400.000		
Cerkno	Izgradnja snežni športni park z vlečnico in tekočimi trakovi ter proga za začetnike	Novogradnja ŽN	€3.500.000		
Cerkno	Zamenjava sedežnice Grič z novo štirisedežnico	Novogradnja ŽN	€7.000.000		
Cerkno	Obnova Hotela Cerkno	Nastanitvene kapacitete	€9.000.000		
Cerkno	Izgradnja glamping naselja na vrhu smučišča	Nastanitvene kapacitete	€1.500.000		
Cerkno	Izgradnja poletnega sankališča (ROOLBAR) v dolžini 2,3 km	Druga rekreacijska infrastruktura	€1.300.000		
Cerkno	Izgradnja zipline in adrenalinski park	Druga rekreacijska infrastruktura	€700.000		
Kope	Izgradnja apartmajskega naselja	Nastanitvene kapacitete	€3.500.000	2024	Zagotovitev dodatnih spalnih kapacitet 120 postelj

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Kope	Izgradnja interaktivnega večnamenskega lesenega objekta (športno rekreacijski objekt)	Druga rekreacijska infrastruktura	€3.000.000	2025	Povečanje nočitev izven zimske sezone
Kope	Izgradnja pokritega bazena fitness in Wellness	Druga rekreacijska infrastruktura	€2.000.000	2026	Povečanje nočitev izven zimske sezone
Kope	Izgradnje štirisedežnice Pahernik - Velika Kopa	Novogradnja ŽN	€3.600.000	2028	Povečanje kapacitet smučarjev
Kope	Izgradnja štirisedežnice Kopnik	Novogradnja ŽN	€2.500.000	2030	Povečanje kapacitet smučarjev
Golte	Nova potniška kabina nihalke	Obnova ŽN	€1.500.000	2023	Povečanje kapacitet in dotrajanje
Golte	Zamenjava sedežnice Medvedjak	Novogradnja ŽN	€2.500.000	2024	Dotrajanje
Golte	Zamenjava sedežnice Ročka	Novogradnja ŽN	€2.300.000	2029	Dotrajanje
Golte	Novogradnja sedežnice Mulda	Novogradnja ŽN	€3.000.000	2029	Razširitev smučišča
Golte	Menjava nihalke	Novogradnja ŽN	€25.000.000	2030	60 let starosti in je nujna, menjave vseh ključnih komponent
Golte	Rekonstrukcija hotela	Nastanitvene kapacitete	€1.150.000	2025	Po 15 letih je nujna manjša obnova in osvežitev hotela
Golte	Glamping Golte	Nastanitvene kapacitete	€1.350.000	2024	Dodatne nastanitvene kapacitete poleti in pozimi
Soriška planina	Štirisedežnica Slatnik	Novogradnja ŽN	€5.000.000	2030	Načrtuje se zamenjava vlečnice Slatnik z štirisedežnico, naprava bi potekala po drugačni trasi in bi pokrivala čimveč modrih prog.
Soriška planina	Gostinski objekt Brunarica	Gostinstvo	€1.000.000	2028	Adaptacija obstoječega gostinskega objekta

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Soriška planina	Gostinski objekt Dolinca	Gostinstvo	€500.000	2026	Zamenjava obstoječega bara z veliko teraso z možnostjo
Soriška planina	Širitev zasneževalnega sistema	Zasneževanje	€1.000.000	2024	Izdelava dodatnih linij za zasneževanje
Soriška planina	Obnovitev naprav	Obnova ŽN	€200.000	2023	Električna in mehanska obnova vlečnic Sedlo in Lajnar
Straža - Bled	Gondola	Novogradnja ŽN	€10.000.000		
Straža - Bled	Zaprt sistem poletnega sankališča	Druga rekreacijska	€300.000		
Straža - Bled	Nova žičnica	Novogradnja ŽN	€1.000.000		
Velika Planina	Zamenjava sedežnice Šimnovec	Novogradnja ŽN	€5.000.000	2025	
Velika Planina	Zasneževanje smučišča	Zasneževanje	€1.000.000	2023	
Velika Planina	Poletni park	Druga rekreacijska	€50.000	2020	
Velika Planina	Posodobitev vlečnic v Tihi dolini	Obnova ŽN	€1.000.000	2023	
Celjska koča	Zamenjava vlečnice z sedežnico	Novogradnja ŽN		2023	Idejna zasnova, šlo bi za rabljeno napravo
Celjska koča	Bike park ob trasi smučišča, gozdu	Druga rekreacijska		2023	S pridobitvijo sedežnice
Celjska koča	Prekritje otroškega traku	Obnova ŽN	€15.000	2023	Glede na sredstev lahko tudi prej
Javornik	Adrenalinski park	Druga rekreacijska	€200.000	2025	Park z igrali, ziplajni, vlaci,
Trije kralji	Novogradnja štirisedežnice in vlečnice	Novogradnja ŽN	€4.000.000	2023	Novogradnja štirisedežnice v dolžini 1300m in vlečnice v dolžini 500m
Trije kralji	Novogradnja smučarske proge	Nova proga	€1.000.000	2023	Novogradnja smučarske proge v dolžini 1300m in 500m
Macesnovc	Vlečnica	Novogradnja ŽN	€250.000	2020	Prostorski načrt urejen.

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Rudno	Zamenjava in podaljšanje obstoječe nizkovrvene vlečnice, širitev in podaljšanje smučišča navzgor za cca 150 metrov, razširitev zasneževanja, planerska	Novogradnja ŽN	€350.000	2025-2030	Razmišljamo o širitvi, vendar investicije sami ne bomo zmogli. Znesek je le ocena.
Kamna Gorica	Zamenjava vlečnice	Novogradnja ŽN	€200.000	2025	Zamenjava vlečnice zaradi dotrajanosti
Poseka - Ravne	Ureditev otroškega poligona z drugimi športnimi objekti v sklopu športnega parka	Druga rekreacijska infrastruktura			Narejena ubanistična ureditev in sprejet OPN
Poseka - Ravne	Ob stičišču z stadionom ureditev večnamenskega objekta z več funkcijsko uporabo	Druga rekreacijska infrastruktura			Sprejet OPN
Španov vrh	Izdelava kolesarske proge	Druga rekreacijska infrastruktura	€35.000	2023	Kolesarska proga bo umeščena v kompleks spodnjega dela smučišča.
Luče	Visokovrvena vlečnica	Novogradnja ŽN	€300.000	2025	Sedaj sta na smučišču dve nizkovrveni vlečnici, ki bi jih radi nadomestili z eno visokovrveno vlečnico. Vendar je za tako majhno smučišče investicija zelo visoka.
Osovje	Planiranje smučarske proge	Razširitev prog	€2.500	2023	
Osovje	Nabava motornih sank in novega teptalnega stroja	Oprema	€25.000		
Gače	zip line	Druga rekreacijska infrastruktura	€800.000		Izgradnja najdaljšega zip line v Sloveniji, dolžina 1800m

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Gače	črmošnjiška kotlina	Drugo	€10.000.000		to je velik projekt, ki združuje občino Semič, gače d.o.o., planinsko društvo in cšod. To je projekt 5 in več let, da bi zgradili progo za smučanje do doline, postavili sedežnico, novo zasneževanje in gostinsko kočo. Sodelovali bi tudi planinci s svojimi idejami, CŠOD s svojimi in tudi občina. dela se projekt in bo končan do konca leta 2019. Potrebujemo še finance
Mariborsko Pohorje	6-sedežnica Ruška	Novogradnja ŽN	€8.500.000	2024	Vključno z ureditvijo smučišča in zasneževanja
Mariborsko Pohorje	6/10 kombi Sleme	Novogradnja ŽN	€9.000.000	2025	Vključno z ureditvijo smučišča in zasneževanja
Mariborsko Pohorje	Vmesna postaja pohorske vzpenjače	Novogradnja ŽN	€1.800.000	2023	
Mariborsko Pohorje	Smučišče Jonatan (ureditev, zasneževanje)	Zasneževanje	€1.000.000	2023	
Mojstrana	Izgradnja nove žičniške naprave	Novogradnja ŽN	€400.000	2027	*ocena; Vendar bo treba za tako investicijo najti sovlagatelje.
Mojstrana	Posodobitev komplet sistema za zasneževanje	Zasneževanje	€250.000	2028	*ocena; Vendar bo treba za tako investicijo najti sovlagatelje.

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
Stari Vrh	Štirisedežnica - Stari vrh	Novogradnja ŽN	€3.000.000	2023	Zamenjava obstoječe vlečniške naprave z sedežnico. Podaljšanje obstoječe proge za cca 100 m. Z menjavo naprave odpade zasneževanje vlečne proge
Stari Vrh	Apartmaji	Nastanitvene kapacitete	€500.000	2023	Ureditev apartmajskih kapacitet
Senožeta	Izgradnja sedežnice	Novogradnja ŽN	€1.000.000	2023	
Senožeta	Dodatne proge	Nova proga	€100.000	2023	
Senožeta	Poletno sankališče	Druga rekreacijska	€150.000	2024	
Senožeta	Dodatna ponudba, otroška igrišča, spremljevalne	Drugo	€100.000	2023	
Šentjošt	novogradnja gostinskega objekta in poslovnih	Gostinstvo	€100.000	2025	
Šentjošt	obnova vlečnic	Obnova ŽN	€30.000	2025-2030	
Šentjošt	razširitev smučišča	Razširitev prog	€100.000	2030	
Lokve nad Novo Gorico	vlečnica 400 m	Novogradnja ŽN	€200.000	2025	Kupili in obnovili bi staro. Dinamika odvisna od drugih investicij v občini.
Močivnik - Okroglice	Nadgradnja zasneževanja z 2 topovi (lahko stari in obnovljeni, sistem)	Zasneževanje	€20.000		Če bodo ustrezne klimatske razmere in bo investicija ekonomsko upravičena.
Smučišče Ribnica na Pohorju	Izgradnja sedežnice Ribnica II	Novogradnja ŽN	€1.000.000	2025	Nadomestna gradnja, 30% lastni viri 70% soinvestorji
Smučišče Ribnica na Pohorju	Izgradnja KKŽ Pesnik	Novogradnja ŽN	€8.000.000		Obstoječe gradbeno dovoljenje za KKŽ Pesnik ima občina Ribnica na Pohorju

Gorski center	Naziv z opisom	Vrsta investicije	Vrednost	Leto izvedbe	Opomba
RTC Zatrnik	Krožna kabinska žičnica Bled - Hotunjski vrh	Novogradnja ŽN	€8.000.000	2022	Investicija predvideva pridobitev sredstev iz naslova trajnostne mobilnosti (Kohezijski sklad)
RTC Zatrnik	Štirisedežnica Berjanca	Novogradnja ŽN	€1.800.000	2022	Investicija predvideva pridobitev sredstev iz naslova trajnostne mobilnosti (Kohezijski sklad)
Prvine	Nova vlečnica	Novogradnja ŽN	€45.000		
Dolga dolina	Nova vlečnica	Novogradnja ŽN	€45.000		
SKUPAJ			€235.917.500		

Vir: Vprašalnik za upravljavce gorskih centrov, maj-junij 2019